

We Lwowie, dnia 22. października 1903.

Aleg. 475

Sprawozdanie

Komisji budżetowej o budżecie na r. 1904.

Wysoki Sejmie!

W preliminarzu na rok 1904 oblicza Wydział krajowy wydatki funduszu krajowego w sumie 25,146.914 koron, czyli w porównaniu do wydatków na rok 1903 również przez Wydział krajowy prelininowanych więcej o 1,125.376 kor.

Dochody na r. 1904 prelininuje Wydział krajowy w ogólnej kwocie 25,226.804 K. w porównaniu do dochodów przezeń prelininowanych na rok 1903 w kwocie 24,057.983 K., — więcej o 1,168.821 K.

Z porównania wydatków i dochodów prelininowanych przez Wydział krajowy na r. 1904 okazuje się nadwyżka w dochodach w kwocie 79.890 K.

W skutek zmian poczynionych przez komisję budżetową w proponowanych przez Wydział krajowy wydatkach, a to bądź przez podniesienie poszczególnych pozycji, lub wprowadzenie nowych pozycji wydatków, uczynią wydatki na rok 1904 wedle uchwał komisji budżetowej 25,233.728 K., czyli w porównaniu do wydatków przez Wydział krajowy prelininowanych w wysokości 25,146.914 K., prelininuje komisya budżetowa więcej o 86.814 K.

Dochody prelininowane przez Wydział krajowy przyjmuje komisya budżetowa z wyjątkiem pozycji 82 b w Rubr. XII. t. j. dochodów z 30% dodatku krajowego do podatku konsumcyjnego od wina i moszczu, który komisya na podstawie istotnych wyników i zapewnionego kontraktowo dochodu oblicza wyżej o 20.000 K.

Zresztą, wedle preliminarza Wydziału krajowego, porównując	
sumę wydatków projektowanych przez komisję budżetową na r. 1904	25,233.728 K.
z dochodami przez teże przyjętymi	25,246.804 „
Okaze się zwyżka dochodów w kwocie	13.076 K.

Już sam fakt, iż komisya budżetowa staje przed Wysokim Sejmem z preliminarzem wydatków, wyczerpującym niemal do dna wszystkie spodziewane dochody skarbu krajowego w r. 1904, a podnoszącym wydatki krajowe na rok 1904 o sumę 1,189.902 K. w porównaniu do tychże wydatków przyjętych przez komisję na r. 1903, niech posłuży za dowód, iż w łonie teje komisji przeważało usiłowanie, licznym, a chociaż nie zawsze ściśle z zadaniami gospodarstwa finansowego kraju złączonym zadaniami, wedle możności zadość uczynić.

Znacznym jest wzrost wydatków krajowych na rok 1904, który tuż co podanymi zestawieniami uwidoczniliśmy; nie obejmuje on jednak tych wydatków, które kraj w roku 1904 ma faktycznie ponieść, a których pokrycie zaprojektowane za pomocą pożyczek, uwidocznia się w budżecie krajowym jedynie oprocentowaniem, przypadającym do uiszczenia od tych pożyczek w r. 1904.

A są to wydatki lubo nadzwyczajne i pamiątkowe i na cele użyteczności publicznej czynione, zawsze jednak bilans majątkowy kraju obciążające.

Wydatkami tymi są:

1. W myśl preliminarza Wydziału krajowego przyjęty wydatek na rozszerzenie Zakładu dla obłąkanych w kwocie	1,220.000 K.
wedle propozycji kom. zdrowotnej zredukowany do kwoty 1,193.550 K.	
2. Wydatek na dalsze obwałowanie Wisły projektowany przez Wydział krajowy na rok 1904	150.000 „
3. Wydatek pochodzący z fundacji Jubileuszowej Wawel w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 8. lutego 1897 i 4. maja 1900 roku	881.836 „ 43 g.
Razem przeto czyniący	<u>2,251.836 K. 43 g.</u>
względnie wedle propozycji komisji sanitarnej razem czyniący	2,225.386 K. 43 g.
które to kwoty strąciwszy, wstawiony już w wydatkach na rok 1904 na oprocentowanie rzeczonych pożyczek i częściowej amortyzacji pożyczki 150.000 K. na obwałowania razem około 65.000 K. okaże się, że wzrost wydatków faktycznych w roku 1904, w porównaniu do roku bezpośrednio poprzedzającego	
w wydatkach pokrytych dochodami kraju uczyni	1,145.176 K. — g.
„ „ za pomocą pożyczek	<u>2,186.836 „ 43 „</u>
Razem zatem uczyni	3,332.012 K. 43 g.

która to suma, w razie przyjęcia wniosków komisji sanitarnej w sprawie rozszerzenia Zakładów dla obłąkanych, zmniejszy się o kwotę 26.450 K. i czynić będzie zamiast preliminowanych na ten cel przez Wydział krajowy 1,220.000 K. rozszerzenie gmachu w Kulparkowie 1,185.550 K., badania co do budowy zakładu dla obłąkanych w zachodniej części kraju 8.000 K., razem 1,193.550 K., czyli mniej od wniosku Wydziału krajowego o 26.450 K.

Cyfra ta jest zaprawdę zatrważająca, zwłaszcza gdy się zważy na wydatki, które kraj zmuszony będzie ponieść wskutek systematycznej regulacji rzek, budowy kanałów, tych wszystkich inwestycyjnych wydatków, które już w ciągu tegorocznej sesji sejmowej postanowione zostały i tego nieuniknionego wzrostu wydatków, który z normalnego rozwoju zadań lub przyjętych już zobowiązań przez kraj — wypływa.

Wolni przeto od wszelkiego pesymizmu, lecz niemniej pomni na stan finansowy i ekonomiczny kraju, w szczególności zaś na środki finansowe, którymi kraj wzrastając w nadmierne wydatki (co najmniej w najbliższej przyszłości) pokrywać zmuszony będzie, oceniamy stan finansowy skarbu krajowego jako wprost niepomysłny i wymagający wielkiej oględności, trzeźwości i odporności, zwłaszcza w uchwalaniu nowych wydatków.

A do tej oceny upoważnia nas i następujący stan rzeczy.

Budżet krajowy na rok 1904 zamyka 10-cio letni okres gospodarstwa finansowego kraju, w którym bez koniecznej troski o jutro, wydatki krajowe z roku na rok wzrastały znacznie, znajdując pokrycie bądź w zaoszczędzeniach powstałych z rozkładu (konwersji) długu indemnizacyjnego, lub nowej dotacji (udział krajów w dochodach z podatków osobistych) albo wreszcie w znacznie podniesionych dochodach z krajowych opłat konsumcyjnych.

Dość wspomnieć, że gdy dochody krajowe z opłat konsumcyjnych na rok 1900 preliminowane były w wysokości	1,620.000 K.
te same dochody preliminujemy na rok 1904 w kwocie	6,985.000 K.
tak, że zwyżka czyni w tym dziale dochodów krajowych	<u>5,365.000 K.</u>

Z przeniesienia

5,365.000 K.

Do tej kwoty dodawszy dotację z udziału kraju

w państwowych pod. osobist. prelim. na rok 1904

w kwocie

850.000 K.

dochodzimy do zwyżki w dochodach krajowych w wysokości linia 6.215.000 K. która to kwota czyni prawie $\frac{1}{4}$ część wszystkich preliniuowanych dochodów krajowych na rok 1904. A po eliminowaniu z buudżetowych dochodów tych pozycyi, które ściśle mają znaczenie dochodów li rachunkowych a nie istotnych, okaże się, że wzrost tuż co wymienionych dochodów, przechodzi $\frac{1}{3}$ wszystkich stałych dochodów krajowych. Mimo więc tak znacznego wzrostu dochodów krajowych z opłat konsumcyjnych, jako też dotacyi państwowej, mimo podniesienia wydatności grosza podatkowego na rok 1903 przy obliczeniu dodatków krajowych z 230.000 K. na 236.000 K. a proponowanego przez komisję budżetową, zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego, dalszego podwyższenia tej wydatności z 236.000 K. na 240.000 K. preliminarz budżetu krajowego na 1904 zamknięty został małą zwyżką dochodów jedynie dzięki pozostałości z rachunków lat ubiegłych czyniącej 882.782 K., a wyższej od tej pozostałości wziętej do budżetu na rok 1903 o 704.260 K.

Gdy jednak w bliskiej przyszłości, ani na przysporzenie nowych dochodów krajowych, ani na stały dalszy wzrost wydatności grosza podatkowego liczyć nie mamy podstawy, przeto dziś jest rzeczą niemal pewną, że podnoszenie krajowych dodatków do podatków bezpośrednich z rokiem 1905 stanie się nieuniknioną koniecznością.

Z tą ewentualnością liczyć się winniśmy już dziś, zwłaszcza przy rozstrząsaniu i załatwianiu przedłożeń lub samoistnych wniosków, które często nader skromne w żądaniach na dziś, obciążają budżet krajowy stale, lub choćby tylko na szereg lat.

Wchodząca w wykonanie z rokiem 1904, wielka akcja inwestycyjna, jako to budowa kanałów i regulacja rzek, której pierwsza rata kosztów przypadających na udział kraju, płatną jest w roku 1904, następnie w dalszych ośmiu latach, spowodowała Wydział krajowy do żądania od Wysokiego Sejmu upoważnienia do zaciągnięcia pożyczki w wysokości 7,000.000 K., emitować się mającej w ciągu lat dziesięciu.

Otóż pożyczka ta, jako też druga pożyczka, którą Wydział krajowy zaciągnąć zmuszony będzie w 1904 r. na Kulparków, dalsze obwałowania, tudzież Wawel, zasiłki i pożyczki dla powodzi i dotkniętych gradobiciem, razem w ogólnej kwocie trzech prawie milionów koron dochodzącej, obok pożyczki konwersyjnej dziś jeszcze wynoszącej 53,990.200 K. zaabsorbują kredyt krajowy do tej miary, iż przypuszczać trudno, by niedobory budżetów krajowych lat następnych mogły być dalszymi pożyczkami pokrywane, takie bowiem gospodarstwo byłoby nie tylko niezdrowem, lecz już wprost w swych skutkach nieobliczalne.

Zapominać bowiem nie należy, że odwoływanie się częste do kredytu publicznego państwa a już co pewne niezamożnego kraju, zwłaszcza celem pokrywania zwykłych niedoborów administracyjnych, nie mogłoby pozostać bez szkodliwego wpływu, zarówno na stosunki kredytowe i ekonomiczne, jak też przedewszystkiem na każdoczesną stopę procentową.

Pozostaje więc do rozporządzalności Wysokiego Sejmu, jak to już podnieśliśmy na okres najbliższy jedynie źródło, z którego lwia część zabiera państwo, kraj dziś już większą połowę swych wydatków pokrywa, a które niemal już wyczerpują potrzeby powiatów i gmin; to są dodatki do państwowych podatków stałych.

Czy ze źródła tego można będzie znacznie jeszcze zaczerpnąć bez dojścia do obciążenia równającego się wywłaszczeniu? jedynie przecząco odpowiedzieć możemy. — A to nie tylko przez wzgląd na wysokość poszczególnych podatków państwowych, dziś już więcej niż — przeciętnie podwojonych autonomicznymi dodatkami — a co do których ściągano, najlepszą ilustracją jest fakt, iż koszta egzekucyjne w kraju naszym są w ogólnej sumie wyższe, niż koszta te we wszystkich innych krajach państwa razem wzięte, lecz przedewszystkiem z uwagi na rosnące konieczne potrzeby administracji autonomicznej gmin, powiatów naszych i ujawniające się w szczególności w tej administracji gwałtowne niedostatki.

Dość wspomnieć tu o obecnym stanie policyi ogniowej, zdrowotnej i bezpieczeństwa publicznego w gminach wiejskich i małomiejskich w całym niemal kraju naszym,

o stanie, który dziś już budzi poważne obawy i jest zarazem bezpośrednim powodem owoch ciągłych a strasznych pożarów, których niestety widownią jest nasz kraj.

Tej klęsce nie zapobieże nawet przymusowa asekuracja, gdyż zabezpiecza ona egzystencyę, lecz nie uchyla przyczyn pożarów, które usunąć, a choćby znacznie zmniejszyć, zdoła li dobra organizacja policji ogniowej i tych urządzeń, które ściśle z dobrem jej wykonaniem są związane.

To samo co powiedzieliśmy o policji ogniowej, rozciąga się i na policję zdrowia, bezpieczeństwa publicznego i wiele innych działów autonomicznego gospodarstwa przeważnej części gmin naszych.

Podnosi ona niejednokrotnie w Wysokim Sejmie potrzeba gruntownej reformy administracji, wielce uzasadniona w założeniu, lecz niemniej trudna w przeprowadzeniu, bodaj czy nie stała się jednym z powodów stagnacji w częściowej a stopniowej naprawie ustawodawczej poszczególnych naszych autonomicznych urządzeń administracyjnych.

Nie zapoznając zatem znaczenia i doniosłości zamierzonej, gruntownej reformy administracyjnej, mniemamy jednak, że zanim sprawa ta zupełnie dojrzeje, Wysoki Sejm zdając sobie sprawę z coraz pogarszających się stosunków pod względem wykonania policji w zakres samorządu gminnego wchodzącej, zniewolony będzie pierw przystąpić do poprawy obecnego stanu rzeczy. Że akcja w tym kierunku jedna z najuagłęjszych i najkonieczniejszych nie tylko nie może przesądzać projektowanej wielkiej reformie administracyjnej, lecz przeciwnie zdolną jest stworzyć pierwszą jej podstawę. Mamy ważne powody przypuszczać, jednak akcja ta połączoną być musi z dalszem obciążeniem budżetów gminnych i powiatowych. Względ więc na nieunikniony stopniowy wzrost wydatków administracyjnych gmin i powiatów, złączony niemal ściśle z dalszem podnoszeniem dodatków do podatków, ścieśnia i tak nader ograniczoną elastyczność możliwych dochodów krajowych, a w następstwie zmusza do najdalej idącej, roztropnej oszczędności. Tę oszczędność upatrujemy przede wszystkim w skoncentrowaniu akcji kraju w pewnych dotychczasowym programem określonych już kierunkach, i nierozstrzeliwaniu dalszem funduszów krajowych na robienie wszystkiego naraz.

A w konsekwencji w nieobarczaniu administracji kraju nowymi agendami, przez zatarcie różnic, pomiędzy tem co do kraju należy, a co pozostawione być winno Inicytywie prywatnej.

Tę oszczędność nareszcie pragniemy widzieć w nierozszerzaniu dalszem dobroczynności i tych wsparć, o które dziś już do Wysokiego Sejmu, udają się niemal wszystkie Stowarzyszenia i wszelkiego rodzaju instytucje dobroczynne lub humanitarne, tak jakby samopomoc przestała już być dziś podstawą życia społecznego. A drogą, która prowadzi do tego celu jest tylko jedna:

O to by Wydział krajowy w przygotowanych czynnościach, do których jest powołany zastosowywał bez względnie potrzeby do miary środków, — zaś Wysoki Sejm wspierał ściśle akcyę tego Wydziału krajowego, wiedziony stale a wyłącznie myślą na całość kształt gospodarstwa finansowego kraju.

Na tę drogę zmuszeni jesteśmy wejść nie tylko z uwagi na to, cośmy dotąd o naszych stosunkach finansowych powiedzieli, lecz również pomni na nagły a bardzo znaczny wzrost wydatków w pewnych działach gospodarstwa krajowego, a zwłaszcza tych wydatków, których poziom dzisiejszy jedynie rozszerzać się musi.

Mamy tu na myśli wydatki na oświatę ludową, tudzież akcyę w celach zdrowotnych.

Poniżej umieszczony wykaz wzrosłych wydatków jest dostateczną ilustracyą tego, cośmy właśnie powiedzieli.

Wzrost wydatków na cele szkolnictwa ludowego i cele zdrowotne w ostatnim 6-cioleciu.

	1899	1900	1901	1902	1903	1904
	K.	K.	K.	K.	K.	K.
Ogólna suma wszystkich wydatków wedle budżetu wynosiła	19,370.412	19,953.996	21,345.624	22,921.684	24,021.538	25,146.914
z której przypada						
a) Na szkolnictwo ludowe:	5,332.868	6,312.040	6,720.820	7,337.352	8,555.723	9,065.446
Stosunek procentowy do całego budżetu wydatków wynosi	27.53%	29.09%	31.48%	32.01%	35.61%	36.05%
zaś wzrost między jednym rokiem a drugim o	—	979.172	408.780	616.532	1,218.371	509.723
a procentowo między jednym rokiem a drugim o	—	18.36%	6.43%	9.18%	16.60%	5.96%
b) Na cele zdrowotne i humanitarne	2,317.494	2,432.182	2,705.049	2,761.194	2,816.216	2,908.766
Stosunek procentowy do całego budżetu wydatków wynosi	11.96%	12.19%	12.67%	12.04%	11.72%	11.56%
zaś wzrost wydatków między jednym a drugim o	—	115.688	272.867	56.145	55.022	92.550
a procentowo między jednym rokiem a drugim o	—	4.99%	1.12%	2.08%	1.90%	3.29%

Bacząc na toż co podane zestawienie wzrostu wydatków na szkolnictwo ludowe niemamy, iż utyskiwania i skargi dość częste a głośne na wolne tempo w rozwoju oświaty ludowej, nie są słuszne.

Po tych ogólnych uwagach, przystępujemy do sprecyzowania wniosków budżetowych.

Ze sprawozdań szczegółowych do budżetu krajowego na 1904 wynika, iż Wydział krajowy na mocy upoważnienia Wys. Sejmu potrzebuje zaciągnąć dwie pożyczki:

I. Na pokrycie wydatków przypadających na rok 1904 a to:

a) rozszerzenie Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie (w myśl preliminarza Wydziału krajowego).	1,220.000 K. — g.
b) na koszt dalszego obwałowania Wisły (w myśl uchwały Wys. Sejmu).	150.000 " — "
c) na wydatki połączone z odbiorem Wawelu	881.836 " 43 "
d) na zasiłki i pożyczki bezprocentowe dla dotkniętych powodzią i gradobiciem	700.000 " — "
Razem	2,951.836 K. 43 g.

II. Pożyczkę w wysokości 7,000.000 K. emitować się mającą w ciągu lat 9 na pokrycie udziału kraju w kosztach regulacji rzek kanałowych.

Co do sposobu zaciągnięcia tych pożyczek komisya budżetowa czyni wniosek, by pożyczka I. to jest 2,951.836 K. 43 g. pokrytą została częścią przez użycie funduszy zostających pod zarządem Wydziału krajowego, częścią przez pożyczki zaciągnięte się mające w Zakładach finansowych, bez wydawania papierów (obligów) emisyjnych krajowych.

Co do pożyczki II., to pożyczka ta ma być zrealizowaną przez wydanie w ciągu lat 9 jednoemisyjnej pożyczki w obligacjach krajowych oprocentowanych przez 4%, a spłaćalnych w ciągu lat 50.

Kończąc sprawozdanie niniejsze nie możemy pominąć anormalnych stosunków, jakie się wyrobiły pod względem zwoływania i trwania obrad Sejmu krajowego.

Sejm nasz obradował w sesji 1901/902 w dniach 18—21 grudnia 1900 poczem został odroczony na czas nieograniczony; drugi okres rozpoczął się 17. czerwca 1901 i trwał do 9. lipca 1901, następnie w dniach 28—30 grudnia 1901, poczem ponownie 21. czerwca 1902 do 12. lipca 1902, dalej 29 i 30 grudnia 1902 a wreszcie obecnie od 14. września 1903.

Nie zapoznajemy bynajmniej trudności w ułożeniu stałego kalendarza parlamentarnego aż dla trzech ciał reprezentacyjnych, to jest Rady państwa, Delegacji wspólnych i Sejmów, zwłaszcza przy istniejących od lat 6 stosunkach parlamentarnych w Izbie deputowanych Rady państwa a dziś już w obu parlamentarnych Reprezentacjach państwowych Monarchii; sądzymy jednak że dziś istniejąca niepewność co do zwoływania Sejmu krajowego w ogóle i terminu tego zwołania, główną przyczynę znajduje w bezprogramowości w tym kierunku i dlatego mimo już tylu wezwań w tej sprawie wystosowanych do c. k. Rządu, uważamy za stosowne jeszcze zaproponować Wysokiemu Sejmowi stosowną rezolucję do uchwały.

Reasumując sprawozdanie zaznaczamy, że zmiany, które komisja budżetowa poczyniła w preliminarzu wydatków i dochodów na r. 1904, podajemy w osobnym alegacie, tak samo preliminarz wydatki w rozkładzie procentowym do ogólnej sumy wydatków,

Wedle załączonego sumaryusza budżetu krajowego na r. 1904 przedstawiają się:

Wydatki funduszu krajowego w sumie	25,233.728 K.
a dochody własne tego funduszu w sumie	10,677.466 "
Okazuje się przeto niedobór do pokrycia dodatkami do państwowych podatków stałych w kwocie	14,556.262 K.
Przyjmując obliczenie wpływu dodatków wedle zestawień Wydziału krajowego; tudzież wydatność jednego grosza na 240.000 koron, uczynią dodatki	14,569.338 "
Zwyżka przeto dochodów ponad wydatki uczyni	13.076 K.

W myśl powyższego wywodu komisja budżetowa czyni wniosek:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

I. Na r. 1904, ustanawia się wydatki funduszu krajowego w sumie 25,233.728 K. a dochody własne tego funduszu w sumie 10,677.466 "

II. 1) Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego w r. 1904 pobierany będzie dodatek do państwowych podatków bezpośrednich, a mianowicie:

a) dodatek do państwowego podatku gruntowego, do państwowego podatku domowo-czynszowego, domowo-klasowego i 5%-owego podatku od domów wolnych, po 60 *halerzy* od każdej korony całej przypisanej należności tych podatków;

b) dodatek do państwowych bezpośrednich podatków osobistych, wprowadzonych ustawą z dnia 25. października 1896 Dz. u. p. Nr. 220 z wyjątkiem podatku osobisto-dochodowego, w wysokości 66 *halerzy* od każdej korony całej przypisanej należności tych podatków.

2) Opodatkowani w mieście Krakowie, tudzież w powiatach krakowskim i chrzanowskim opłacać będą dodatek do podatków w ustępie 1 ad a) wymienionych w wysokości 52 *halerzy*, zaś do podatków w tymże ustępie ad b) wymienionych, po 58 *halerzy* od każdej korony całej należności tych podatków.

3. Kwoty przyzwolone na rok 1904 w rubrykach i pozycjach wydatków budżetu krajowego w znaczeniu ściślejszem, niemniej w funduszu krajowym w znaczeniu obszerniejszym, jakoteż wszystkich zakładów krajowych, będą wydawane tylko na cele oznaczone w poszczególnych rubrykach i pozycjach, a to osobno w dziale wydatków zwyczajnych, osobno w dziale wydatków nadzwyczajnych.

Przenoszenie zaoszczędzeń dozwolone jest tylko przy następujących pozycjach funduszu krajowego w ściślejszem znaczeniu:

a) w rubryce I. między pozycjami 5, 6 i 7 i między pozycją 8 i 10;

b) w rubryce II. między literami a, b, c, d, pozycyi 26;

c) w rubryce VIII. między pozycjami 208 i 209 tudzież między pozycjami 213, 214, 215 i 216.

d) w rubryce X. między pozycjami 277 c) i 279 dalej 253, 283 i 287;

dalej w należących do tej rubryki; budżetach szkół rolniczych, szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, szkoły mleczarskiej w Rzeszowie, szkoły ogrodniczej w Tarnowie i zakładu sadowniczego w Zaleszczykach, między wszystkimi pozycjami każdej rubryki zwyczajnych wydatków tych szkół;

e) w rubryce XI. między pozycjami 327, 328 i 329;

f) w rubryce XII. między pozycjami 391 i 460 między pozycjami 457 a 467 między pozycjami 458 a 459, między pozycjami 464 a 466 a) i poz. 457 i 472, wreszcie między pozycjami działów A, B, C, D, i F wydatków na szkoły przemysłowe zawodowe, połączone z warsztatami wzorowymi, wszakże tylko w granicach każdego działu z osobna i tylko w wydatkach zwyczajnych.

III. Ustawę wedle dołączonego $\%.$ projektu „o zaciągnięciu pożyczki na pokrycie datku kraju do kosztów regulacji rzek, mającej się wykonać w myśl ustawy z dnia 18/9 1901 Dz. u. kraj. Nr. 103.

IV. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki do wysokości 2,952.000 koron, a to w części z funduszków zostających pod zarządem Wydziału krajowego, a w części w jednym z Zakładów finansowych, jednakże bez wydawania papierów (obligów) emisyjnych krajowych.

Pożyczka ta ma być użyta:

1. Na pokrycie kosztów wynikłych z rozszerzenia Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie;

2. Na zasiłki i pożyczki bezprocentowe dla dotkniętych powodzią i gradobiciem w roku 1903;

3. Na koszt dalszego obwałowania Wisły, a mianowicie od ujścia Białuchy do granicy państwa i od Podgórza do Niepołomic, tudzież na obwałowanie lewego brzegu Wisły od stacyi kolejowej w Grzegórkach do ujścia Białuchy;

4. Na pokrycie kosztów wynikłych z odbioru Zamku królewskiego na Wawelu w Krakowie, w myśl uchwały sejmowej z dnia 8. lutego 1897 roku.

V. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby na przyszłość stale zwoływał Sejm krajowy w takim czasie, by budżet krajowy mógł być corocznie uchwalany przed początkiem odnośnego roku, tudzież by Sejmowi pozostawiony został potrzebny czas do gruntownego roztrząśnienia i załatwienia w zakres jego czynności wchodzących spraw.

Przewodniczący:

Dunajewski.

Sprawozdawca:

Abrahamowicz.

U s t a w a

z dnia o zaciągnięciu pożyczki na pokrycie datku kraju do kosztów regulacji rzek, mającej się wykonać w myśl ustawy z dnia 18. września 1901 Dz. u. kraj. Nr. 103.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Art. I.

Celem pokrycia datku krajowego do kosztów regulacji rzek w myśl §. 4. ustawy z dnia 18. września 1901 Dz. u. kraj. Nr. 103 w okresie od r. 1904 do r. 1912 upoważnia się Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki w 4% obligacyach krajowych z terminem umorzenia 50-letnim w imiennej wartości 7,000.000 K.

Art. II.

Wykonane tej ustawy polecam Moim Ministrom skarbu i spraw wewnętrznych.

SUMARYUSZ
budżetu krajowego
na rok 1904.

Sumaryusz funduszu

Rubryka	Poszczególnienie	Wedle preli- minarza Wy- działu kra- jowego	Wedle wno- sków Komisji budżetowej względnie uchwały Sejmu	Z porównania Komisya wnosi	
		K o r o n y		więcej	mniej
	Wydatki.				
I.	Reprezentacya kraju	244.572	244.572	—	—
II.	Zarząd	801.001	801.301	300	—
III.	Sprawy zdrowotne	2,908.766	2,912.725	3.959	—
IV.	Dobroczynność	61.523	63.673	2.150	—
V.	Oświata	9,562.432	9,564.892	2.460	—
VI.	Pomniki historyczne	82.520	91.240	8.720	—
VII.	Bezpieczeństwo publiczne	630.625	630.625	—	—
VIII.	Komunikacye	3,611.817	3,612.577	760	—
IX.	Budowy wodne i melioracye	1,850.199	1,852.054	1.855	—
X.	Rolnictwo	1,396.359	1,438.169	41.810	—
XI.	Górnictwo	54.116	54.116	—	—
XII.	Przemysł i rękodzieła	618.296	638.096	19.800	—
XIII.	Długi krajowe	2,921.164	2,921.164	—	—
XIV.	Rozmaite	403.524	408.524	5.000	—
	Suma wydatków	25,146.914	25,233.728	86.814	—

krajowego na rok 1904.

Rubryka	Poszczególne	Wedle preli- minarza Wy- działu kra- jowego	Wedle wnic- sków Komisyi budżetowej względnie uchwały Sejmu	Z porównania Komisyja wnosi	
				więcej	mniej
K o r o n y					
Dochody.					
I.	Zarząd	70.200	70.200	—	—
II.	Sprawy zdrowotne	136.451	136.291	—	160
III.	Pamiętniki historyczne	450	450	—	—
IV.	Bezpieczeństwo publiczne	230.857	230.857	—	—
V.	Komunikacye	544.034	544.034	—	—
VI.	Budowy wodne i melioracye	70.116	70.116	—	—
VII.	Rolnictwo	446.448	446.608	160	—
VIII.	Górnictwo	9.000	9.000	—	—
IX.	Przemysł i rękodzieła	4.880	4.880	—	—
X.	Długi krajowe	21.894	21.894	—	—
XI.	Rozmaite	1,275.354	1,275.354	—	—
XII.	Oplaty konsumcyjne	6,965.000	6,985.000	20.000	—
XIII.	Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych	882.782	882.782	—	—
Suma dochodów własnych		10,657.466	10,677.466	20.160	160
				20.000	

Zmiany

wprowadzone przez Komisję budżetową do preliminarza Wydziału krajowego
na r. 1904 są następujące :

W wydatkach:

	więcej:	mniej:
W rubryce II. »Zarząd« wogóle więcej o	300 K.	— K.
mianowicie :		
w darach z łaski dodano	3.500 K.	
zaś w pensjach i zaopatrzeniach niżono o	3.200 »	
pozostaje podwyższenie o	<u>300 K.</u>	
W rubryce III. »Sprawy zdrowotne« więcej o	3.959 »	— »
mianowicie podwyższono:		
dotację dla szpitala lwowskiego o	1.100 »	
dar dla p. Rampeltowej	400 »	
dla OO. Bonifratrów w Krakowie	1.000 »	
dla lecznicy powszechnej we Lwowie	1.500 »	
dla Przeglądu higienicznego	<u>400 »</u>	
razem dodano	4.400 K.	
natomiast niżono:		
dotację dla szpitala św. Łazarza w Krakowie o	<u>441 »</u>	
pozostaje j. w.	<u>3.959 K.</u>	
W rubryce IV. »Dobroczytność« podwyższono	2.150 »	
mianowicie:		
dla Przytuliska uczestników powstania z r. 1863/4	500 K.	
dla 2 stowarzyszeń diaków	<u>400 »</u>	
Do przeniesienia	900 K.	6.409 K. — K.

więcej: mniej:

Z przeniesienia	900 K.	6.409 K.	— K.
dla Herbaciarni centowej	200 »		
dla Stow. sług im. św. Zyty we Lwowie	200 »		
dla gm. Mikuliniec na opłatę odsetek od 20.000 K.	850 »		
razem j. w.	<u>2.150 K.</u>		

W rubryce V. »Oświata« podwyższono ogółem o

2.460 » — »

a to dodano:

dla ruskiego Towarz. pedagogicznego na szkołę żeńską we Lwowie	1.600 K.
dla ruskiego instytutu dziewcząt w Przemyśle	2.000 »
dla Seminarjum Strzałkowskiej	2.000 »
dla Seminarjum Preisendanza	2.000 »
dla Zakładu ciemnych we Lwowie	4.000 »
dla Związku pol. Towarzystw sokolich	600 »
dla czasopisma »Kosmos«	200 »
dla dwutygodnika katechetycznego w Tarnowie	100 »
dla Komisji etnogr. Towarz. im. Szewczenki na eksped. naukową	1.000 »
dla Towarzystwa nauki polskiej we Lwowie	500 »
dla wydawnictwa pomników Krakowa	200 »
dla Teatru ludowego we Lwowie	2.000 »
dla Teatru ludowego w Krakowie	2.000 »
dla Towarz. sztuk pięknych w Krakowie na publikacye	500 »
dla Konserw. Towarz. muzycznego w Krakowie	4.400 »
dla Tow. Kapeli narodowej we Lwowie	600 »
na wydawnictwo czasopisma »Architekt«	400 »
razem dodano	<u>24.100 K.</u>

natomiast zniżono:

dla Czytelni polskiej w Białej o	2.000 K.
--	----------

sprostowano poz. 93 preliminarz. fund. kraj. na pokrycie niedob. fund. szk. krajowego o	26.940 K.
---	-----------

a po uwzględnieniu dodanych pozycji: na narzędzia i warsztaty do slójdów	5.300 K.
--	----------

dla szkoły żeńskiej pp. Augustyanek w Krakowie	600 »
--	-------

Do przeniesienia 5.900 K. 26.940 K. 2.000 K. 24.100 K. 8.869 K. — K.

więcej: mniej:

Z przeniesienia . 5.900 K. 26.940 K. 2 000 K. 24.100 K. 8.869 K. — K.

dla szkoły żeńskiej
Siostr Miłosierdzia w Rozdole 600 K.
i dla szkoły Nazaretanek we Lwowie 800 » 7.300 K. 19.640 K.
razem przeto zniżono o . . . 21.640 K.
pozostaje podwyższenie j. w. . . . 2.460 K.

W rubryce VI. »Pomniki historyczne« dodano . 8.720 » — »

mianowicie:

na restaurację kościoła WW. Świętych w Krakowie . . . 4.000 »
na restaurację kościoła św. Katarzyny w Krakowie . . . 2.000 »
na restaurację bramy w Okopach . . . 2.000 »
dla p. Szaraniewiczowej . . . 720 »
razem j. w. . . . 8.720 K.

W rubryce VIII »Komunikacje« podwyższono ogółem o . 760 »

a to:

W dziale drogowym dodano . . . 260 K.
zaś w dziale kolejowym dodano . . . 500 »
jako dar z łaski dla p. Olgi Chylewskiej . . .

W rubryce IX. »Budowy wodne i melioracje« podwyższono o . 1.855 »

mianowicie dodano:

na badania o wyzyskaniu sił wodnych . . . 10.000 »
dar z łaski dla p. Biegańskiej . . . 200 »
dar z łaski dla p. Chrzęszczowskiej . . . 400 »
razem j. w. . . . 10.600 K.

Natomiast zniżono $12\frac{1}{2}\%$:

datek na budowę kanałów o . . . 8.745 »
pozostaje j. w. . . . 1.855 K.

W rubryce X. »Rolnictwo« dodano ogółem . . . 41.810 »

mianowicie dodano:

dla p. Strzeleckiej Julii . . . 400 K.
dla p. Szalayowej . . . 100 »
dla Akademii roln. w Dublanach . . . 160 »
dla Tow. »Proświta« na cele rolnictwa i sadownictwa . . . 4.000 »
dla Tow. gosp. galic. we Lwowie na szkołę ogrodniczą w Wulce Kapitańskiej . . . 3.500 »

Do przeniesienia . 8.160 K. 62.014 K. — K.

więcej: mniej:

Z przeniesienia	8.160 K.	62.014K.	— K.
na utrzymanie internatu dla podkowaczy	900 »		
na stypendya dla uczniów Akademii weterynaryi we Lwowie	1.000 »		
na szkołę gospodyń w Albigowy	1.000 »		
na budowę gmachu dla studyum rolniczego w Krakowie	5.000 »		
dla galic. Towarz. gosp. we Lwowie	7.000 »		
dla Krak. Tow. rolniczego	3.000 »		
dla Krak. Tow. rolniczego na zasilanie Towarz. okręg.	4.000 »		
dla galic. Tow. gosp. na biuro handlowe	1.000 »		
dla galic. Tow. na referenta rolnictwa	5.000 »		
dla Kółek rolniczych:			
<i>na kosztą zakładania i lustracye</i>	3.000 »		
<i>na ogólne cele</i>	2.000 »		
dla »Tygodnika rolniczego«	1.000 »		
dla »Rolnika«	1.000 »		
dla »Przewodnika Kółek rol.«	1.000 »		
na wystawy bydła rozplodowego dla:			
<i>galic. Tow. gospod.</i>	2.500 »		
<i>Krak. Tow. rolniczego</i>	1.500 »		
na podniesienie chowu koni roboczych	6.000 »		
na chów drobiu	2.200 »		
na Zakład produkcyi narybku w Oparach	1.250 »		
na wystawę gorzelniczą w Wiedniu	2.000 »		
razem dodano	59.510 K.		

natomiast zniżono:

na szkołę rolniczą w Horodence	600 K.		
na szkołę ogrodniczą w Tarnowie	400 »		
na cele zjednoczonego Tow. dla ogrod. i pszczelnictwa we Lwowie	700 »		
na kosztą strzeżenia granic kraju w czasie zarazy na bydło	2.000 »		
na opłatę odsetek od pożyczki dla dot- kniętych klęską elementarną w r. 1903	14.000 «	17.700 »	
pozostaje j. w.	41.810 K.		

W rubryce XII. »Przemysł i rękodzieła« podwyższono o 19.800 K.

mianowicie dodano:

dla kraj. Związku przemysłowego	15.000 K.		
na lustracye spółek przemysłowo-wytwórczych	4.800 »		
razem j. w.	19.800 K.		

**W rubryce XIV. »Rozmaite« dodano, wskutek przeniesienia
preliminowanego na r. 1903 wydatku na biura pośrednictwa
pracy do r. 1904**

5.000 »

Ogółem podwyższono wydatki o 86.814 K.

— K.

W dochodach:

	więcej:	mniej:
W rubryce III. »Sprawy zdrowotne« zniżono nadwyżkę od szpitala św. Łazarza w Krakowie o	— K.	160 K.
W rubryce VII. »Rolnictwo« podwyższono dochody Aka- demii rolniczej w Dublinach o	160 »	— »
W rubryce XII. Opłaty konsumcyjne podwyższono 30% dodatek od wina i t. d. o	20.000 »	— »
razem	<u>20 160 K.</u>	<u>160 K.</u>
 Wogóle podwyższono w dochodach o	 20.000 K.	

Stosunek procentowy

poszczególnych rubryk wydatków preliminarza Wydziału krajowego na rok 1904 w porównaniu do ogólnej sumy wydatków 25,146.914 K. jest następujący:

	K o r o n	Stosunek procentowy do całego budżetu wynosi
Rubryka I. Reprezentacja kraju	244.572	0·9
„ II. Zarząd	801.001	3·2
„ III. Sprawy zpowotne	2,908.766	11·6
„ IV. Dobroczynność	61.523	0·3
„ V. Oświata	9,562.432	38·1
„ VI. Pomniki historyczne	82.520	0·4
„ VII. Bezpieczeństwo publiczne	630.625	2·5
„ VIII. Komunikacye	3,611.817	14·4
„ IX. Budowy wodne i melioracye	1,850.199	7·4
„ X. Rolnictwo	1,396.359	5·6
„ XI. Górnictwo	54 116	0·2
„ XII. Przemysł i rękodzieła	618.296	2·2
„ XIII. Długi krajowe	2,921.164	11·6
„ XIV. Rozmaite	403.524	1·6
Razem	25,146.914	100

Budżet krajowy na rok 1904.

(Rubr. I. poz. 1—18 wydatków.

Reprezentacja kraju

(Sprawozdawca poseł Skałkowski).

Preliminarz Wydziału krajowego w tej rubryce jest zgodny zupełnie z budżetem uchwalonym na rok 1902. — oraz z preliminarzem Wydziału na rok 1903. Komisya budżetowa wnosi zatem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić

następujące pozycje wydatków rubr. I. na rok 1904.

A. Sejm krajowy

poz.	1. koszta podróży pp. posłów	8.972	₰
„	2. dyety	72.000	„
„	3. druki	41.500	„
„	4. spisywanie sprawozdań	8.000	„
„	5. pisarze dzienni	1.300	„
„	6. renumeracye urzędników	2.400	„
„	7. służba	2.400	„
„	8. opał	3.000	„
„	9. zapuszczanie i mycie podłóg	200	„
„	10. potrzeby kancelaryjne	800	„
„	11. na bibliotekę	400	„
„	12. drobne wydatki.	1.000	„
	Dział A. razem	141.972	₰
	Do przeniesienia	141.972	₰

Z przeniesienia 141.972 K.

B. Wydział krajowy.*wydatki zwyczajne:*

poz.	13. Marszałek krajowy	12.000 K.	
	i dodatek na reprezentacye	<u>8.000</u>	. 20.000 K.
„	14. sześciu członków Wydziału kraj.		. 72.000 „
„	15. zastępcy		<u>4.000 „</u>
			razem 96.000 K.

wydatki nadzwyczajne:

poz.	16. dodatek emerytalny Stefanii Pietruskiej	3.600 K.
„	17. dotacya Maryi Bereźnickiej	600 „
„	18. dotacya Antoniny Hoszardowej	<u>2.400 „</u>
		razem 6.600 K.

Suma wydatków rubr. I. 244.572 K.

Zast. Przewodniczącego.

K. Bađeni.

Sprawozdawca.

Skalkowski.

Budżet krajowy na rok 1904.

Rubr. II. poz. 19—38 wydatków

Z A R Z Ą D.

(Sprawozdawca poseł Skałkowski).

Preliminarz budżetu na rok 1904 przedłożony przez Wydział krajowy, zgodny jest w rubryce II. wydatków z preliminarzem na rok 1903 — (z uwzględnieniem dodatkowego wniosku co do kosztów administracji poboru piwa) — i wykazuje nadwyżki tylko w następujących pozycjach:

z powodu dodatków pięcioletnich wzrost wydatku:

w poz. 19. (oddział conceptowy)	o	230	K.
„ 20. (oddział rachunkowy)	o	1.274	„
„ 21. (oddział kasowy)	o	61	„
„ 25. (oddział manipulacyjny)	o	624	„

dalej w poz. 26. „dyurna“ jest podwyższenie o kwotę 8.000 K. — z której to podwyżki przypada połowa na oddział rachunkowy, a połowa na oddział manipulacyjny, celem polepszenia wynagrodzenia dyurnistów.

Komisya budżetowa mając na uwadze, że podwyższenie płacy dziennej pracowników, zajętych w obu rzeczonych oddziałach może nastąpić tylko przez podwyższenie ryczałtowej kwoty na ten cel przeznaczonej, a nie wątpiąc, że wnioski Wydziału są zastosowane do rzeczywistej potrzeby, zgadza się z podwyższeniem rzeczonyj poz. 26. o kwotę 8.000 K.

W poz. 35. wstawił Wydział krajowy na koszta administracji poboru dochodów z krajowej opłaty konsumcyjnej od piwa, kwotę 60.000 kor., wynikającą z szczegółowego obliczenia, zamieszczonego w objaśnieniach do rubr. II. preliminarza. Koszta te wypadły poniżej kwoty, którą w poprzednich sprawozdaniach Wydziału krajowego obliczano na 72.000 K.

W poz. 31. wykreśliła komisya kwotę 6.000 K. (nr. 51) wstawioną jako emerytura ś. p. Dra Grotta, a natomiast wstawiła pensyę wdowią dla p. Fryderyki Grottovej 1.800 K. i dodatek na wychowanie 2 dzieci 720 K. razem 2.520 K., tudzież podwyższyła kwotę 280 K. (nr. 29) dla sierót po ś. p. Bieńkowskim do kwoty 560 kor. odnośnie do swego wniosku przy rubr. II. wydatków preliminarza budżetu na rok 1903.

Wskutek tych zmian suma wydatków w poz. 31. wynosić będzie 66.602 K. zamiast prelininowanej przez Wydział kraj. sumy 69.802 K.

W poz. 32. dary z łaski proponuje komisya przyznać, oprócz stałych darów w sumie 2.500 K. przez Wydział krajowy preliminowanych, także dary jednorazowe, odnośnie do petycyj, które Sejm komisji do załatwienia przekazał, w takiej samej sumie, jak komisya na rok 1903 proponowała, a mianowicie w sumie 3.500 K, tak iż pozycja 32. obejmować będzie wydatek łączny 6.000 kor. jak w r. 1903

W poz. 37. jest wstawiony w preliminarzu budżetu nadzwyczajny wydatek 2.000 K. na rekonstrukcyę i adaptacyę w gmachu sejmowym.

W poz. 38. oprócz zwykłego wydatku na zaliczki 30.000 K. wstawił Wydział krajowy 5.550 K. jako wydatek nadzwyczajny, w załatwieniu petycyj urzędników: Władysława Januszkiewicza, adjunkta rachunkowego i Kazimierza Złotnickiego, asystenta rachunkowego.

Komisya budżetowa wnosi zatem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Na koszta administracyi dochodów krajowej opłaty konsumcyjnej od piwa w r. 1904 wstawia się w poz. 35. budżetu 60.000 K.

II. Tytułem stałych darów z łaski wstawia się w poz. 32. budżetu:

1. dla Józefy Bojarskiej	200 K.
2. " Krysiny Kopertyńskiej	200 "
3. " Malwiny Kopertyńskiej	200 "
4. " Apolonii Sternalowej	400 "
5. " Maryi Zajączkowskiej	300 "
6. " Augusty Gergel	300 "
7. " Michała Orłowicza	360 "
8. " Leona Borkowskiego	240 "
9. " Władysława Markowskiego	300 "
razem	<u>2.500 K.</u>

a tytułem *jednorazowych* darów z łaski przyznaje Sejm w załatwieniu petycyj wdów i sierót po funkcyonaryuszach Wydziału krajowego:

10. Rozalii Piotrowskiej i jej głuchoniemej córce	500 K.
11. Leontynie Sapałoczyńskiej	300 "
12. Franciszce Kratochwilowej	200 "
13. Maryi Baryckiej	200 "
14. Maryi Girard de Festenburg	400 "
15. Emilii Sternalowej	300 "
16. Helenie Babińskiej	200 "
17. Apolonii Sternalowej	200 "
18. Wandzie Dziubińskiej	400 "
19. Marcyannie Zakrzewskiej	200 "
20. Annie Wojtynowej	200 "
21. Katarzynie Pogorzelskiej	200 "
22. Kornelii Strnadowej	200 "
razem	<u>3500 K.</u>

Komisya budżetowa przedkłada zatem następujące pozycye wydatków Rubr. II.

puźdetu do uchwalenia:

poz. 19. płaćce urzędników oddziału konceptowego z dodatkami aktywalnymi pięć-letniemi	157.013 K.
poz. 20. płaćce i dodatki urzędników oddziału rachunkowego	159.442 "
poz. 21. " " " " kasowego	41.161 "
poz. 22. " " " " sanitarnego	6.840 "
poz. 23. na Instrukcyę administracyjno-rachunkowe szpitali	6.000 "
poz. 24. płaćce i dodatki urzędników oddziału statystycznego	11.120 "
poz. 25. " " " " manipulacyjnego	58.829 "
Do przeniesienia	<u>440.405 K.</u>

	Do przeniesienia	440.405 K.
poz. 26.	dyurna	64.000 "
poz. 27.	zasługi	10.330 "
poz. 28.	emolumenta	3.270 "
poz. 29.	renumeracye	12.100 "
poz. 30.	koszta podróży i diety	16.800 "
poz. 31.	pensye i zaopatrzenia	66.602 "
poz. 32.	dary z łaski	6.000 "
poz. 33.	na pokrycie połowy należności stemplowej od dekretów nominacyjnych	4 500 "
poz. 34.	potrzeby kancelaryjne	36 400 "
poz. 35.	administracya dochodów krajowej opłaty konsumcyjnej od piwa	60.000 "
poz. 36.	płaca z dodatkami i koszta podróży architekta	6.160 "
poz. 37.	utrzymania gmachu sejmowego	
	koszta zwyczajne	37.184 "
	" nadzwyczajne	2.000 "
poz. 38.	zaliczki na płace -- wydatek zwyczajny	30.000 "
	zaś na zaliczki: dla Władysława Januszkiewicza (3.150 K.)	
	i Kazimierza Złotnickiego (2.400 K.) jako wydatek nadzwyczajny	5.550 "
	Suma rubryki II.	801.301 K.

Zast. Przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Skatkowski.

Budżet krajowy na r. 1904.

Rubryka III. pozycja 39 wydatków.

„Koszta leczenia w szpitalach krajowych, prowincjonalnych i zagranicznych“.

Sprawozdawca poseł dr. Jabłoński.

Na rok 1903 preliminowaną kwotę 2,410.000 K. wynikłość z roku 1902 przewyższyła o 169.816 K., skutkiem czego Wydział krajowy preliminuje 2,500.000 K. czyli o 79.816 K. mniej od rzeczywistego wydatku w r. 1902. a o 90.000 K. więcej od budżetu na rok 1903.

Komisja budżetowa wnosi zgodnie z Wydziałem krajowym :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

<i>Rubr. III. p. 39. Koszta leczenia w szpitalach krajowych, prowincjonalnych i zagranicznych</i>	<i>2,500.000 K.</i>
---	---------------------

Zast. przewodniczącego :

K. Badeni.

Sprawozdawca :

Dr. Jabłoński.

Budżet krajowy na r. 1904.

Rubryka III. poz. 40 wydatków funduszu krajowego.

Lit. C.

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.

Sprawozdawca poseł St. Niezabitowski.

Wydział krajowy prelininuje wydatki w kwocie 711.188 K. dochody, kwocie 666.819 K., niedobór zatem wynosiłby, wedle prelininarza Wydziału kraj. 44.369 K. Komisya budżetowa prelininuje wydatki w kwocie 712.288 K.
dochody zgodnie z Wydz. kraj. w kwocie 666.819 „
niedobór zatem wynosić będzie kwotę 45.469 „
gdy zaś niedobór prelininowany na rok 1903 wynosi kwotę 38.742 K. przeto rok 1904 w porównaniu z rokiem ubiegłym jest mniej korzystnym o kwotę 6.727 K.

W y d a t k i.

Rubr. I. poz. 1—22. *Płace i emolumenta etatowe* prelininuje Komisya budżetowa zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego w kwocie 90.563 K. wyższej o 614 K. od prelininarza na rok 1903. Nadwyżka nieznaczna, spowodowana uzupełnieniem dodatków pięcioletnich i przyznaniem dodatków osobistych dla dozorecy domu w kwocie 200 K. rocznie, dla woźnego zaś i odźwiernego po 100 K. rocznie, a to z powodu znacznie zwiększonej pracy wskutek otwarcia pięciu oddziałów klinicznych.

- Rubr. II. poz. 23—31. *Koszta utrzymania osób nieetatowych* preliniuje Komisya zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego w kwocie 100.767 K. wyższej o 2.571 K. od kwoty preliniowanej na rok 1903. Nadwyżka spowodowana głównie przyjęciem jednego dyetaryusza więcej z płacą dzienną 2 K 40 gr.; podwyższeniem płacy o 365 K. dla drugiego pomocnika aptekarza, kosztem utrzymania jednego parobka więcej dla oddziału klinicznego w kwocie 438 K., tudzież kosztem utrzymania jednego parobka więcej na klinice i oddziale położnic w kwocie 388 K.
- Rubr. III. poz. 32—51. *Pensye i emerytury*. preliniuje Komisya zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego w kwocie 26.612 K. niższej o 47 K. od preliminarza na r. 1903.
- Rubr. IV. poz. 52—58 a). *Zaopatrzenia i dary z łaski* preliniuje Wydział krajowy w kwocie 1.392 K. jak na rok 1903. Komisya budżetowa zaś wnosi wydatki w tej rubryce w kwocie 1492 K. a to wskutek petycyi do l. s. 2502 Maryi Nydza i przedkłada następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

• Udziela się Maryi Nydza byłej służącej w krajowym szpitalu powszechnym we Lwowie, jednorazowego daru z łaski w kwocie 100 K. i wstawia się ten wydatek do preliminarza wydatków kraj. szpitala powsz. we Lwowie w rubrykę IV. poz. 58 a).

Petycyę Maryi Sempik do ls. 2712 o podwyższenie zaopatrzenia uważa się za załatwioną w rubryce IV. poz. 58 i z tego powodu wnosi Komisya budżetowa:

• Nad petycyą Maryi Sempik raczy Wys. Sejm przejść do porządku dziennego.

- Rubr. V. poz. 59. *Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych* jak co roku 200 K.
- Rubr. VI. poz. 60—63. *Remuneracye i zapomogi* wnosi Komisya budżetowa zgodnie z preliminarzem Wydziału kraj. w kwocie 8.400 K. wyższej od preliminarza na rok 1903 o 200 K. podwyższając o tę sumę poz. 60 »kredyt na remuneracye i zapomogi dla funkcyjaryuszów szpitalnych« dotychczasowy bowiem nie wystarczał.
- Rubr. VII. poz. 64—75. *Koszta gospodarcze* preliniuje komisya budżetowa zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego w kwocie 290.457 K. niższej od kwoty preliniowanej na r. 1903 o 3.627 K., a to na podstawie przecięcia z ostatnich lat trzech.
- Rubr. VIII. poz. 76—86. *Koszta sanitarne* preliniuje komisya zgodnie z wnioskiem Wydziału kraj. w kwocie 103.327 K. niższej od kwoty uchwalonej na rok 1903 o 7.783 K. W rubryce tej nastąpiło podwyższenie w pozycyi 80 na »potrzeby sanitarne« o 4.000 K. ze względu na wynik roku ostatniego i wzrastające ciągle wymogi kliniczne, zniżenie znaczne zaś w pozycyi 85 wydatki »na instrumenta chirurgiczne« odpadł bowiem wydatek nadzwyczajny w kwocie 9 300 K.
- Rubr. IX. poz. 87. *Na koszta kancelaryjne* preliniuje się jak na rok 1903 kwotę 4.500 K.
- Rubr. X. poz. 88. *Koszta kapliczne* jak co roku w kwocie 600 K.
- Rubr. XI. poz. 89—93. *Utrzymanie budynków* preliniuje Wydz. kraj. w kwocie 29.800 K. niższej od kwoty preliniowanej na rok 1903 o 10.947 K. komisya budżetowa zaś preliniuje wydatki w tej rubryce w kwocie 30.800 K. wyższej o 1.000 K. od preliminarza Wydz. kraj., wstawiając do pozycyi 89 na »konserwacye i reparacye« wydatek nadzwyczajny

czajny w kwocie 1.000 K. dla kliniki położnic, pod wyraźnym zastrzeżeniem jednak, że suma ta będzie tylko wtedy wydatkowaną jeżeli c. k. Rząd zobowiąże się ją zwrócić. W rubryce tej odpadły wydatki nadzwyczajne w kwocie 14.557 K. wstawione w preliminarz roku 1903, przybył zaś wydatek nadzwyczajny w kwocie 1.000 K. wstawiony przez Komisję i wydatek nadzwyczajny preliniowany przez Wydział kraj. w kwocie 3.000 K. na odnowienie fasady gmachu szpitalnego, kwota ta jednak wystarczy prawdopodobnie tylko na częściowe odnowienie fasady, bo całkowite kosztować będzie o wiele więcej. Kliniki otrzymały w tym roku oświetlenie elektryczne z centralnej stacji miejskiej. Pozostały motor o sile 44-ech koni, który obecnie pracuje siłą tylko kilku koni dla pompowania wody i tarcia drzewa i cała instalacja światła elektrycznego która może być jeszcze użyta. Komisya budżetowa zwraca uwagę Wydziału kraj., czyby obecnie nie było możliwym zaprowadzić nie wielkim kosztem oświetlenia elektrycznego w gmachu szpitalnym, a przynajmniej w salach operacyjnych, skąd oświetlenie naftowe powinno być bezwzględnie wyrugowanem.

Rubr. XII. poz. 94—95. <i>Odsetki od kapitałów dłużnych funduszowi stypendyjnemu Głowińskiego</i> jak co roku	3.520 K.
„ XIII. poz. 96. <i>Podatki i daniny</i> preliniuje się w kwocie więcej o 300 K. jak na r. 1903 z powodu wyższego wymiaru należyłości ekwiwalentowej z ogrodu szpitalnego.	400 „
Rubr. XIV. poz. 97—99. <i>Na wydatki rozmaite</i> preliniuje Komisya zgodnie z wnioskiem Wydziału kraj. kwotę niższą o 300 K. jak na r. 1903 ponieważ szpital uwolnionym został od ubezpieczenia służby na wypadek choroby.	4.450 „
Rubr. XV. poz. 100. <i>Zapomogi dla położnic</i> preliniuje Komisya zgodnie z wnioskiem Wydziału kraj. w kwocie wyższej o 1.000 K. od kwoty preliniowanej na rok 1903 na podstawie przecięcia z ostatnich lat trzech	14.000 „
Rubr. XVI. poz. 101. <i>Koszta utrzymania dzieci zrodzonych na bezpłatnym oddziale położnic</i> jak w r. 1903	200 „
Rubr. XVII. poz. 102. <i>Ryczałt na utrzymanie dzieci w szpitaliku św. Zofii</i> jak co roku	32.000 „

D o c h o d y.

Rubr. I. poz 1—2. <i>Dodatki</i> preliniuje Komisya budżetowa zgodnie z wnioskiem Wydziału kraj. w kwocie niższej o 500 K. od kwoty preliniowanej na rok 1903. Zniżenie to nastąpiło w pozycji 2 »od Kasy miejskiej $\frac{1}{5}$ część dochodu to myta« na podstawie przecięcia z ostatnich lat trzech.	56.000 K.
Rubr. II. poz. 3 <i>Oplaty pośmiertne.</i> preliniuje się jak w roku ubiegłym w kwocie	25.000 „
Rubr. III. poz. 4—6. Zwroty kosztów leczenia preliniuje Komisya budżetowa zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego w kwocie niższej o 12.000 K. od kwoty preliniowanej na rok 1903 na podstawie przecięcia z ostatnich trzech lat, które przy pozycji 4-tej zwrotów kosztów leczenia od galic. funduszu krajowego dało sumę 353.000 K. niższą od sumy preliniowanej na rok 1903 o 7.000 K. przy pozycji 6-tej »zwrotów od funduszy obokrajowych i innych publicznych«, zaś dało sumę 8.000 K, niższą o 5.000 K. od kwoty preliniowanej na rok 1903.	404.000 „

W roku 1902 powziął Sejm, na wniosek Komisji budżetowej

towej następującą uchwałą: »Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w sposób jak najbardziej energiczny ściągał od funduszków publicznych a w szczególności od kas chorych zaległe koszta leczenia w szpitalach krajowych, zachodzi bowiem uzasadniona obawa, że koszta te, w niektórych wypadkach, mogą dojść do takich sum, że wogóle ściągnięcie ich stać by się mogło niemożliwym«. Wezwanie to jednak niestety nie wiele pomogło jak świadczą następujące przykłady: 1) Kasa chorych miasta Lwowa, która z dniem 30. marca 1902 zalegała z kwotą 16.878 K., winną była szpitalowi powszechnemu we Lwowie po dzień 31. sierpnia 1903 kwotę 25.031 K. 94 gr.; 2) Kasa chorych murarzy, cieśli i kamieniarzy, która zalegała z końcem roku 1901 z kwotą 12.574 K. 64 gr., zalega obecnie z kwotą 14.315 K. 96 gr. Ponieważ więc wyżej wymieniona uchwała Wys. Sejmu dotychczas nie odniosła pożądanego skutku, Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

»Sejm wzywa c. k. Rząd po raz drugi, aby w sposób jak najbardziej energiczny ściągał od funduszków publicznych a w szczególności od kas chorych zaległe koszta leczenia w szpitalach krajowych«.

Rubr. IV. poz. 7—8. <i>Dochód z realności i ogrodu</i> jak w roku zeszłym	3.000 K.
Rubr. V. poz. 9—10. <i>Rozmaite</i> jak w roku zeszłym	3.200 „
Rubr. VI. poz. 11. <i>Subwencje i zwroty od c. k. Skarbu</i> preliminuje Komisya zgodnie z Wydziałem kraj. w kwocie	175.619 „
niższej o 18.446 K., od kwoty preliminowanej na rok 1903, a to na podstawie wydatków klinicznych wyszczególnionych w niniejszym preliminarzu, potrącając od nich zwykłe koszta szpitalne, liczone po 1 K. 60 gr. za jeden dzień leczenia.	

Sprawę zwrotu nadwyżek kosztów utrzymania chorych w klinikach przedstawia Komisya budżetowa w osobnem sprawozdaniu, w którym czyni Wys. Sejmowi stosowne wnioski.

Zestawienie sumaryczne:

W y d a t k i .

Rubr. I	90.563 K.
» II.	100.767 »
» III.	26.612 »
» IV.	1.492 »
» V.	200 »
» VI.	8.400 »
» VII.	290.457 »
» VIII.	103.327 »
» IX.	4.500 »
» X.	600 »
» XI.	30.800 »
» XII.	3.520 »
» XIII.	400 »
» XIV.	4.450 »
» XV.	14.000 »
» XVI.	200 »
» XVII.	32.000 »
Suma	<u>712.288 K.</u>

D o c h o d y.

Rubr. I.	,	.	.	.	56.000	K.
» II.	25.000	»
» III.	404.000	»
» IV.	3.000	»
» V.	3.200	»
» VI.	175.619	»
				Suma	666.819	K.

Z e s t a w i e n i e o s t a t e c z n e :

Wydatki	712.288	K.
Dochody	666.819	»
				<i>Niedobór</i>	45.469	K.

Komisya budżetowa wnosi:

»Wysoki Sejm raczy przyjąć powyższy preliminarz kraj. szpitala powszechnego we Lwowie i pokryć wykazany niedobór w kwocie **45.469 K.** z rubryki III-ej poz. 40 wydatków funduszu krajowego.«

Lwów, dnia 10. października 1903.

Przewodniczący:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

St. Niezabitowski.

Budżet krajowy na rok 1904.

(Rubr. III. poz. 41 wydatków funduszu krajowego.)

Lit. D.

Krajowy zakład dla obłąkanych na Kulparkowie.

(Sprawozdawca poseł Kazimierz Laskowski.)

Wydział krajowy preliniuje wydatki w kwocie 5 7.940 K. Wskutek wniosków komisji budżetowej na r. 1903 zachodzi potrzeba podwyższenia wydatków w R. III. p. 32., 33. 34. o kwotę 828 K. dlatego komisja budżetowa preliniuje wydatki na r. 1904 w sumie 508.768 K. więcej niż wniosek komisji budżetowej na rok 1903 o 50.358 " Dochody wstawia komisja zgodnie z Wydziałem krajowym w sumie 557.348 " więcej od wniosku komisji budżetowej w r 1903 o 72.060 " tak że nadwyżka w dochodach wynosi 48.580 " " zatem mniej niż preliniuje Wydział krajowy o 328 " zaś więcej niż wniosek komisji budżetowej na r. 1903 o 21.702 "

Ten korzystny wynik pochodzi z preliniowanych wyższych dochodów ze zwrotu kosztów leczenia i trochę zwiększonych dochodów z dóbr.

Wydatki.

Rubryka I. (poz. 1—14).

Płace i emolumenta etatowe.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego preliniuje się kwotę 55.169 K. więcej o 6.928 K. niż uchwalono na r. 1903. Osobnem sprawozdaniem

z dnia 3. lipca 1903 LW. 66397 Wydział krajowy wnosi podwyższenie płacy Dyrektora z 4.400 K. na 6.000 K. oraz przyznanie Dyrektorowi relutum za wikt I. klasy w kwocie 816 K. Podzielając wywody Wydziału krajowego komisya budżetowa w nadziei że Wysoki Sejm przychyli się do wniosków Wydziału krajowego w powołanem sprawozdaniu przedstawionych preliniuje w poz. 1. kwotę 6.816 K. Z powodu przepełnienia Zakładu zmuszony był Wydział krajowy dla rozszerzenia oddziału męskiego opróżnić mieszkanie prymaryusza i dlatego preliniuje dlań relutum na mieszkanie w kwocie 1200 K. Również z powodu przepełnienia zakładu zachodzi konieczna potrzeba pomnożenia służby lekarskiej i dlatego Wydział krajowy preliniuje dla dwóch nowych lekarzy kwotę 4.432 K.

Zupełnie anormalne stosunki w zakładzie kulparkowskiem wobec wzrastającego nieustannie napływu chorych — gdzie na normalnych 560 łóżek liczba chorych dochodzi 1050 — powyższe zarządzenia były konieczne i dlatego preliniowane wydatki uzasadnione.

Rubryka II. (poz. 15—20).

Koszta utrzymania osób nieetatowych.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego preliniuje się kwotę więcej od uchwalonej na r. 1903 o 12 609 K.

96.507 K.

Z powodu przepełnienia zakładu koniecznym jest powiększenie liczby siostr Miłosierdzia o dwie, służby oddziałowej o 20 osób i jednego dyetarjusza które to wydatki są usprawiedliwione.

Rubr. III. (poz. 21—34.)

Pensye i emerytury.

Wydział krajowy preliniuje w tej rubryce 17.128 K. jednak z powodu wniosków komisji budżetowej na r. 1903 o podniesienie emerytury Chrestiuka, Sebzdy i Kality — należy podnieść wydatki w tej rubryce o 828 K. i dlatego preliniuje się więcej o 1.039 K. niż wniosek komisji budżetowej na r. 1903 z powodu tego że emerytura Karola Kality obliczoną jest na cały rok.

17.956 K.

Rubr. IV. (poz. 35—36.)

Zaopatrzenia, odstawnie i dary z łaski.

Preliminuje się zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego jak na r. 1903 kwotę 192 K.

Rubryka V. (poz. 37.)

Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego prelininuje się jak na rok 1903 kwotę 80 K.

Rubryka VI. (poz. 38-39.)

Remuneracye i zapomogi.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego prelininuje się kwotę więcej od r. 1903 o 170 K. z powodu zwiększonego personalu. 2.220 K.

Rubryka VII. (poz. 40-48.)

Koszta gospodarcze zakładu.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego prelininuje się kwotę więcej niż w r. 1903 o kwotę 31.104 K. przeważnie dlatego że z powodu zwiększonej liczby chorych wydatki tą rubryką objęte powiększyć się musiały. 258.286 K.

Nadto zachodzi potrzeba sprawienia nowego bilardu w miejsce zniszczonego i potrzeba ogrodzenia parku spacerowego.

Rubryka VIII. (poz. 49-52).

Koszta gospodarcze folwarku.

Na podstawie osobnego preliminarza preliniuje się zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego kwotę wyższą od r. 1903 o kwotę 4.026 K. przeważnie z powodu koniecznych wkładów w budynki gospodarcze i pomnożenia służby folwarcznej.

33.126 K.

Rubryka IX. (poz. 53-57).

Koszta sanitarne.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego preliniuje się kwotę mniej niż w r. 1903 o kwotę 215 K. W tej rubryce podniesione są koszty pogrzebowe z powodu zwiększonej liczby chorych a zmniejszone wydatki na lekarstwa ze względu na przecięcia z lat ubiegłych.

13.050 K.

Rubryka X. (poz. 58).

Koszta kancelaryjne.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego preliniuje się kwotę wyższą od r. 1903 o 300 K. z powodu pomnożenia czynności kancelaryjnych.

1.300 K.

Rubryka XI. (poz. 59).

Koszta kapliczne.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego preliniuje się kwotę więcej od r. 1903 o 200 K. z powodu potrzeby sprawienia nowego ornatu dla kapelana gr. kat.

700 K.

Rubryka XII. (poz. 60-65).

Koszta utrzymania budynków, dróg dojazdowych i urządzeń.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego preliminuje się kwotę 21.670 K.
mniej niż w roku 1903 o kwotę 7.825 K.

Rubryka XIII. (poz. 66)

Podatki z ekwiwalentem i daniny.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego preliminuje się kwotę 300 K.
wyższą niż w r. 1903 o kwotę 100 K. z powodu wyższego wymiaru
należności ekwiwalentowej.

Rubryka XIV. (poz. 67-70.)

Rozmaite.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego preliminuje się kwotę 3.092 K.
wyższą od roku 1903 o kwotę 1.922 K.

Z powodu przepełnienia zakładu zaszła konieczna potrzeba wynajęcia czasowo dwóch ubikacyi po za obrębem zakładu dla pomieszczenia jednego lekarza i pomocnika gospodarskiego.

Rubryka XV (poz. 71.)

Wydatki z prawa patronatu i konkurencyi wynikłe.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego preliminuje się jak na rok 1903 kwotę 120 K.

Dochody.

Rubryka I. (poz. 1.)

Odsetki od kapitałów.

Preliminuje się jak w roku 1903 kwotę 308 K.

Rubryka II. (poz. 2-3).

Dodatki.

Preliminuje się jak w roku 1903 kwotę 1.400 K.

Rubryka III. (poz. 4-5).

Dochody z dóbr.

Preliminuje się na podstawie osobnego preliminarza folwarku zakładu zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego kwotę 39.760 K.
większą od r. 1903 o kwotę 4.560 K.

Rubryka IV. (poz. 6-8).

Zwroty kosztów leczenia.

Preliminuje się zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego kwotę 510.000 K.
wyższą od r. 1903 o kwotę 67.500 K. na podstawie przecięcia z lat ubiegłych.

Rubryka V. (poz. 9-12).

Rozmaite.

Preliminuje się jak w r. 1903 kwotę 5.880 K.

Zestawienie sumaryczne.

Wydatki.

Rubr. I. Place i emolumenta etatowe	55.169 K.
" II. Koszta utrzymania osób nieetatowych	96.507 "
" III. Pensye i emerytury	17.956 "
" IV. Zaopatrzenia, odstawnie i dary z łaski	192 "
" V. Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	80 "
" VI. Remuneracye i zapomogi	2.220 "
" VII. Koszta gospodarcze zakładu	258.286 "
" VIII. " " folwarku	33.126 "
" IX. " sanitarne	13.050 "
" X. " kancelaryjne	1.300 "
" XI. " kapliczne	700 "
" XII. " utrzymania budynków i dróg	21.670 "
" XIII. Podatki	300 "
" XIV. Rozmaite	8.092 "
" XV. Wydatki z prawa patronatu	120 "
Suma wydatków	<u>508.768 K.</u>

Dochody.

Rubr. I. Odsetki od kapitałów	308 K.
" II. Dodatki	1.400 "
" III. Dochody z dóbr	39.760 "
" IV. Zwroty kosztów leczenia	510.000 "
" V. Rozmaite	5.880 "
Suma dochodów	<u>557.348 K.</u>

Zestawienie ostateczne.

Dochody	557.348 K.
Wydatki	<u>508.768 "</u>
nadwyżka dochodów	48.580 K.

„Komisya budżetowa wnosi“:

Wysoki Sejm raczy uchwalić powyższy preliminarz krajowego zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie na rok 1904 i polecić wstawić nadwyżkę dochodów w kwocie 48.580 K. do funduszu krajowego. (Rubr. II. poz. 8.)

We Lwowie dnia 1. października 1903.

Zast. Przewodniczącego.
K. Badenî w. r.

Sprawozdawca.
K. Laskowski w. r.

Folwark Zakładu Kulparkowskiego.

Sprawozdawca poseł Kaz. Laskowski.

Komisyja budżetowa preliniuje wydatki i dochody folwarku opierając się na szczegółowym preliminarzu Wydziału krajowego i wstawiła wydatki w kwocie 33.126 K.
w Rubr. VIII. preliminarzu wydatków zakładu, a dochody w kwocie . 39.760 "
w Rubr. III. preliminarzu dochodów zakładu kulparkowskiego.

6.634 "

Czysty dochód wynosi
więcej o 534 K. od roku 1903.

We Lwowie dnia 1. października 1903.

Zast. Przewodniczącego
K. Badeni w. r.

Sprawozdawca.
K. Laskowski w. r.

Wydatki.

Rubr. I. poz. 1—22.

Płace i emolumenta etatowe.

Komisya budżetowa preliniuje zgodnie z Wydziałem krajowym w kwocie 80.774 K.
czyli o 10 K. wyżej ponad preliminarz 1903 r.

W załatwieniu petycyi urzędników szpitala św. Łazarza do L. 2096 wnosi Komisya budżetowa.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Petycyę Urzędników szpitala św. Łazarza o regulacyę płac odstępuje się Wydziałowi krajowemu jako kompetentnej władzy.“

Rubr. II. poz. 23—30.

Koszta utrzymania osób nieetatowych.

preliniuje Wydział krajowy w kwocie 74.192 „
czyli o kwotę 5.501 K. wyżej niż na rok 1903.

To podwyższenie wydatków usprawiedliwia się:

a) nieodzowną potrzebą przyjęcia 1 Siostry Miłosierdzia dla oddziału chirurgicznego,

b) zwiększonym wydatkiem na wikt dla Siostr Miłosierdzia i służby szpitalnej,

c) podniesieniem etatu służby o 3 osoby ze względu na wysoki stan chorych klasowych tudzież umysłowo chorych, wreszcie

d) drobnem podniesieniem płac służby dla zapobieżenia częstym zmianom wskutek opuszczania obowiązków.

Komisya budżetowa preliniuje w-zystkie pozycye zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego, uznając jednak potrzebę pozyskania dla szpitala św. Łazarza, a zwłaszcza dla oddziału umysłowo-chorych, służby o wyższej kwalifikacyi, wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Wzywa się Wydział krajowy, by na posady służby oddziałowej, zwłaszcza na oddziale dla umysłowo chorych przyjmował osoby odpowiednio ukwalifikowane tj. dające gwarancyę odpowiedniego obchodzenia się z chorymi oraz, by spowodowane tem zarządzeniem ewentualne podwyższenie wydatku na służbę oddziałową uwzględnił przy układaniu preliminarza budżetowego na r. 1905-ty.

Rubr. III. poz. 31—43.

Pensye i emerytury.

Preliminuje Wydział krajowy kwotę 14.595 K. czyli o 1.993 K. więcej niż w 1903 r. Podwyższenie spowodowane nowo przyznaną emeryturą b. aptekarza szpitalnego.

Komisya budżetowa, prelininując we wszystkich innych pozycjach zgodnie z Wydziałem krajowym, wstawia w uwzględnieniu petycyi Jana Huczki do L. 2804 oraz petycyi pani Ksawery Paszkowskiej do L. 2576 i L. 1866 w poz. 36. zamiast kwoty 508 K. kwotę 600 K. zaś w poz. 38. zamiast kwoty 121 K. kwotę 480 K. W ten sposób łączna suma rubryki III-ciej podniesie się o 451 K. wynosić więc będzie kwotę 15.046 K.

Zarazem wnosi Komisya budżetowa:

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

1. Emeryturę Jana Huczki b. odźwiernego szpitala św. Łazarza podwyższa się stale począwszy od dnia 1. stycznia 1904 r. w drodze łaski z kwoty 508 K. na 600 K. rocznie.

2. Dodatek na wychowanie dwóch synów p. Ksawery Paszkowskiej, wdowy po primaryuszu, przedłuża się każdemu z nich aż do ukończenia 24-go roku życia i podnosi każdemu z nich począwszy od 1. stycznia 1904 r. z kwoty dotychczasowej 120 K. na 240 K. rocznie.

Rubr. IV. poz. 44 – 50 h.

Zaopatrzenia, odstawnne i dary z łaski

preliminuje Wydział krajowy w kwocie 1766 K. czyli o 146 K. niżej niż na rok 1903 z powodu, iż odpadło dożywotnie zaopatrzenie z łaski Reginy Kudasowej, która zmarła w dniu 7-go września 1902 r.

Komisya budżetowa, załatwiając petycyę:

1. Maryi Skibskiej do L. 2693.
2. Stefanii Stroińskiej do L. 1752
3. Maryi Głowańskiej do L. 2228
4. Feliksy Flasińskiej do L. 2067.
5. Anieli Suchoniowej do L. 1972.
6. Elżbiety Kudłek do L. 2377.
7. Magdaleny Przybyłowej do L. 2283.
8. Pauliny Tyrałowej do L. 2800 i
9. Karoliny Rakoczy do L. 1799 i 2797.

wstawia kwotę 3.506 „
na podstawie wniosków, objętych sprawozdaniem za rok 1903.

Rubr. V. poz. 51.

Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych.

Zgodnie z Wydziałem krajowym jak w 1903 r. 100 „

Rubr. VI. poz. 52 i 53.

Remuneracye i zapomogi.

Zgodnie z Wydziałem krajowym w kwocie 6.200 „
czyli o 200 K. wyżej niż na rok 1903 z powodu panującej drożyzny.

Rubr. VII. poz. 54—64.

Koszta gospodarcze.

Preliminuje Wydział krajowy w kwocie 210. 120 K. czyli o 1.826 K. mniej niż na rok 1903, głównie z powodu niższego prelimitowania wydatku w poz. 54 na żywienie chorych na podstawie wyników gospodarczych z ubiegłego trziesięcicia.

Komisya budżetowa, prelimitując zresztą zgodnie z wnioskami Wydziału krajowego, wstawia na podstawie wyników rachunkowych 1902 r. niższe cyfry w następujących pozycjach: w poz. 54 f. zamiast 12.000 K. kwotę 11.600 K., w poz. 56 zamiast 16.000 K. kwotę 15.300 K., w poz. 59 zamiast 1.400 K. kwotę 1.200 K., w poz. 64 zamiast 3.000 K. kwotę 1.000 K. czyli w ogólnej sumie rubryki VII-ej prelimituje Komisya kwotę . 206.820 K. tj. o kwotę 3.300 K. mniej niż Wydział krajowy, zaś o 5.126 K. mniej niż na rok 1903.

Rubr. VIII. poz. 65 — 71.

Koszta sanitarne.

Preliminuje komisya zgodnie z Wydziałem krajowym w kwocie . 40.724 „
czyli o 3.740 K. więcej niż na rok 1903.

Na zwiększenie wydatków złożyły się podwyższone wydatki na potrzeby sanitarne oraz na instrumenta chirurgiczne, spowodowane ciągłym postępem wiedzy lekarskiej i wyższymi wymaganiami e. k. klinik.

Rubr. IX. poz. 72.

Koszta kancelaryjne.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego w kwocie . 2.400 „
czyli o 100 K. więcej niż na rok 1903.

Rubr. X. poz. 73.

Koszta kapliczne.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego . 874 „
czyli o 10 K. więcej niż w 1903 r.

Rubr. XI. poz. 74—78.

Preliminuje Wydział krajowy kwotę . 27.900 „
czyli o 15.700 K. więcej niż na rok 1903. Mianowicie prelimituje Wydział

krajowy w dziale wydatków nadzwyczajnych kwotę 4.000 na wymianę rur wodociągowych, reparację wanien miedzianych, rekonstrukcję wychodków i urządzenie wentylatorów kwotę 10.000 K. na zakupno dwóch nowych kotłów i bulierów; wreszcie kwotę 1.500 K. na adaptację oddziału położniczo-ginekologicznego. Z uwagi, iż wszystkie powyższe projektowane roboty adaptacyjne i konserwacyjne są rzeczywiście konieczne potrzebne, prelinuje komisya zgodnie z wnioskami Wydziału krajowego. Również wstawia komisya zgodnie z Wydziałem krajowym w wydatkach zwyczajnych nową pozycyę „na wynagrodzenie za czynności techniczne“ w kwocie 1.200 K., uznając potrzebę stałego nadzoru technicznego nad budynkami, wodociągami i maszynami.

Rubr. XII. poz. 79.

Podatki i daniny.

Zgodnie z Wydziałem krajowym bez zmiany 2.686 K.

Rubr. XIII. poz. 80 --- 82.

Rozmaite.

Zgodnie z Wydziałem krajowym 3.556 „
czyli o 210 K. więcej niż na rok 1903.

Rubr. XIV. poz. 83.

Zapomogi dla położnic.

Zgodnie z Wydziałem krajowym 6.300 „
czyli o 100 K. więcej niż na rok 1903.

Rubr. XV. poz. 84.

Koszta utrzymania dzieci zrodzonych na oddziale położnic.

Zgodnie z Wydziałem krajowym 1.200 „
jak w r. 1903.

Rubr. XVI. poz. 85 i 86.

Koszta utrzymania mamek i dzieci w szpitalu św. Ludwika i w Łobzowie.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego 46.600 K.
czyli o 2.400 K. mniej niż na rok 1903 z powodu, iż odpadł wydatek
nadzwyczajny 2.400 K. na koszta urządzenia zakładu Sióstr Miłosierdzia
w Łobzowie.

Rubr. XVII. poz. 87 — 89.

Z a p i s y.

Zgodnie z Wydziałem krajowym 214 „
jak w 1903 r.

Rubr. XVIII. poz. 90.

Wydatki z prawa patronatu i konkurencyi wynikłe.

Bez zmiany, jak dotychczas 100 „

Rubr. XIX. poz. 91.

Dyety, koszta podróży i różne inne.

Bez zmiany, jak dotychczas 200 „

D o c h o d y.

Rubr. I. poz. 1—3.

Odsetki od efektów, kapitałów i fundacyj.

Bez zmiany 39.631 „
czyli o 52 K. więcej niż na rok 1903.

Rubr. II. poz. 4 — 12.

Dochody z dóbr i realności.

Bez zmiany 23.846 K.
czyli o 270 K. więcej niż na rok 1903.

Zarazem wnosi Komisya z uwagi, iż położone nader korzystnie w obrębie miasta Krakowa ogrody szpitalne nie dają dotychczas — mimo przeprowadzonych przed paru laty melioracyj — odpowiednich dochodów,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Wzywa się Wydział krajowy, by przeprowadził odpowiednie zarządzenia celem podniesienia dochodu z ogrodów szpitalnych“.

Rubr. III. poz. 13 — 15.

Zwroty kosztów leczenia.

Bez zmiany 459.000 „
czyli o 1.000 K. więcej niż na rok 1903.

Rubr. IV. poz. 16 i 17.

Dochody rozmaite.

Bez zmiany 1.800 „
jak na rok 1903.

Rubr. V. poz. 18 i 19.

Zwroty od c. k. Skarbu państwa.

Bez zmiany 4.500 „
czyli o 900 K. więcej niż na rok 1903, na podstawie wyników z lat ubiegłych.

Zestawienie sumaryczne.

Wydatki.

Rubryka	I.	80.774 K.
"	II.	74.192 "
"	III.	15.046 "
"	IV.	3.506 "
"	V.	100 "
"	VI.	6.200 "
"	VII.	206.820 "
"	VIII.	40.724 "
"	IX.	2.400 "
"	X.	874 "
"	XI.	27 900 "
"	XII.	2.686 "
"	XIII.	3.556 "
"	XIV.	6.300 "
"	XV.	1.200 "
"	XVI.	46.600 "
"	XVII.	214 "
"	XVIII.	100 "
"	XIX.	200 "
								<hr/>
								Suma wydatków . 519.392 K.

Dochody.

Rubryka	I.	.	.	.	39.631 K.
"	II.	.	.	.	23.846 "
"	III.	.	.	.	459.000 "
"	IV.	.	.	.	1.800 "
"	V.	.	.	.	4.500 "
					<hr/>
					Suma dochodów 528.777 K.

Zestawienie ostateczne:

Wydatki	519.392 K.
Dochody	528.777 "
	<hr/>
Nadwyżka dochodów	9.385 K.

Komisya budżetowa wnosi:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić powyższy preliminarz budżetu szpitala św. Łazarza w Krakowie na rok 1904 i polecić pobrać nadwyżkę dochodów w kwocie 9.385 K. do Rubr. II. budżetu dochodów funduszu krajowego“.

Za przewodniczącego:
K. Badeni.

Sprawozdawca:
Juliusz Leo.

Budżet krajowy na rok 1904.

Rubr. III. poz. 43, 44 i 44 a) wydatków.

Sprawozdawca poseł Dr. Jabłoński.

W poz. 43. „Koszta utrzymania rozmaitych osób w szpitalach, przyjęte na fundusz Krajowy w zastępstwie gmin“ preliminuje Wydział krajowy na podstawie przecięcia 10.000 K.

Komisya budżetowa zgodnie z Wydziałem krajowym wnosi :

Poz. 43. Koszta utrzymania rozmaitych osób w szpitalach, przyjęte na fundusz krajowy w zastępstwie gmin (ryczałt)	10.000 K.
Poz. 44. Schmidowa Walerya, wdowa po rządcy szpitala w Przemwślu, nadzwyczajne	200 „
Poz 44a) Rampeltowa Marya, wdowa po rządcy szpitala w Rzeszowie, nadzwyczajne	400 „

Zast. przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Dr. Jabłoński.

Budżet krajowy na r. 1904.

Rubr. III. pozycja 45 wydatków funduszu krajowego.

Lit. F.

Fundusz podrzutków w Krakowie.

Sprawozdawca poseł Juliusz Leo.

Komisyja budżetowa prelininuje zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego

WYDATKI:

<i>Rubr. I. poz. 1.</i>	Funkeyonaryusze szpitala za czynności przy tym funduszu	100 K.
" <i>II. " 2.</i>	Potrzeby kancelaryjne	40 "
" <i>III. " 3-4</i>	Remuneracye	50 "
" <i>IV. " 5.</i>	Za utrzymanie dzieci przyjętych na mocy ustawy z 10 maja 1873 w miarę własnych funduszów	3.330 "
" <i>V. " 6.</i>	Koszta leczenia dzieci	20 "
" <i>VI. " 7.</i>	Rozmaite	100 "
	Ogólna suma wydatków	3.640 K.

DOCHODY:

Rubr. I. Odsetki od efektów, kapitałów i fundacyj.

<i>Poz 1.</i>	Od efektów:		
a)	4 ⁰ / ₁₀₀ listy zastawne gal. Banku kraj. zostające w posiadaniu	36.200 =	1.448 K.
	4 ⁰ / ₁₀₀ listy zastawne gal. Banku kraj. zakupić się mające za kapitał 976 K. 28 gr. przez fundusz krajowy do zwrotu przypadający 1.000 K.	40 "	1.488 K.
b)	4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀ listy zastawne gal. Banku kraj.	5.400 zł. =	10.800 " 486 "
	Do przeniesienia		1.974 K.

	Z przeniesienia	1.974 K
c)	4 ⁰ / ₁₀ obligacye gal. fund. propinacyjnego 5.900 zł. = 11.800 „	472 „
d)	4 ⁰ / ₁₀ listy zastawne gal. Towarzystwa kred. ziemskiego 800 „	32 „
	<i>Dochody poz. 1.</i>	<u>2.478 K.</u>
<i>Poz. 2.</i>	Od kapitałów:	
a)	4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀ od reszty kapitału dłużnego przez fund. kraj. 21.204 K. 56 gr.	998 K.
b)	5 ⁰ / ₁₀ od kapitału fundacyjnego Tarły	<u>164 „</u>
	Ogólna suma dochodów	3.640 K.
	W porównaniu z wydatkami	<u>3.640 „</u>
	okazuje się niedobór w kwocie	—.—

Za przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Juliusz Leo.

Budżet krajowy na rok 1904.

(Rubr. III. poz. 46 wydatków funduszu krajowego.)

II. Koszta utrzymania podrzutków.

(Sprawozdawca poseł Kazimierz Laskowski.)

Wydatki z tego tytułu wynosiły:

w r. 1900	—	57.449	K.
1901	—	52.611	"
1902	—	68.185	"

Zaokrąglając przecięcie 59.415 K, Wydział krajowy prelininuje na ten cel kwotę 60 000 K, czyli o 5.000 K więcej, niż na rok 1903 wstawiono.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego, Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Rubryka III. (poz. 46).

Koszta utrzymania podrzutków w kraju i zagranicą 60.000 K.

Lwów, 6. października 1903.

Zast. Przewodniczącego.

K. Badeni w. r.

Sprawozdawca.

K. Laskowski w. r.

Budżet krajowy na rok 1904.

„Sprawy zdrowotne.“

Rubr. III. poz. 47—50 wydatków.

(Grupa III. „Publiczna służba zdrowia“.

Sprawozdawca poseł Dr. Jabłoński.

Komisja budż. wnosi zgodnie z Wydziałem krajowym :

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

<i>Poz.</i> 47.	Na koszta podróży dla lekarzy okręgowych, oraz subwencye dla powiatów na pokrycie przewyżki wydatków na płace po nad 1% podatków bezpośrednich przypisanych do poboru w całym powiecie	95.000 K.
„ 48.	$\frac{1}{3}$ część kosztów lekarstw dla epidemicznie chorych	6.500 „
„ 49.	Utrzymanie i odświeżanie krowianki	24.000 „
„ 50.	Koszta podróży i diety lekarzy z powodu szczepienia ospy ochronnej	132.000 „

Zast. przewodniczącego.
K. Badeni.

Sprawozdawca.
Dr Jabłoński.

Budżet krajowy na rok 1904

Sprawy zdrowotne.

Rubr. III. grupa IV. poz. 51 62a) wydatków.

„Zasiłki dla zakładów sanitarnych“.

Sprawozdawca poseł Dr. Jabłoński.

Komisya budżetowa wnosi:

Poz. 51.	Dla Zakładu szczepienia wścieklizny Dra Bujwida w Krakowie stała subwencya	2.000 K.
» 52.	Szpital S. S. Miłosierdzia w Czerwonogrodzie, Rozdole i Bursztynie	1.800 „
» 53.	Szpital S. S. Miłosierdzia w Nowosiółkach	600 „
» 54.	Dla szpitala św. Zofii we Lwowie, subwencya na utrzymanie kolonii leczniczej w Iwoniczu	1.600 „
» 55.	Szpital komisji klimatycznej w Zakopanem	600 „
» 56.	Dla OO. Bonifratrów w Krakowie, na amortyzacyę pożyczki 60.000 K. na dokończenie budowy szpitala w Krakowie (<i>uchwała Sejmu z 10. lipca 1902</i>)	3.600 „
» 56a)	OO. Bonifratrom w Krakowie celem ulżenia w kosztach utrzymania chorych	1.000 „
» 57.	Zakład św. Józefa dla chorych nieuleczalnych i wyzdrowieńców we Lwowie	2.000 „
» 58.	Lecznica powszechna we Lwowie, do rozporządzalności Wyd. kraj.	2.000 „
» 58a)	Lecznica powszechna we Lwowie, na rozszerzenie i wewnętrzne urządzenie (<i>w załatwieniu petycyi do Ls. 2715/1930</i>) jednorazowo	1.500 „
» 59.	Kolonia lecznicza w Rymanowie	1.000 „
» 60.	Kolonia lecznicza w Rabce na utrzymanie dzieci w lecznicy	300 „

„ 61.	Towarzystwo ratunkowe ochotnicze we Lwowie	600 K.
„ 62.	Towarzystwo ochotnicze ratunkowe w Krakowie	600 „
„ 62a)	Towarzystwu higienicznemu we Lwowie (celem ułatwienia szerzenia zasad higieny i dopomożenia wydawaniu „Przeglądu higienicznego“ — w załatwieniu petycyi do Ls. 2557 1795	400 „

Co do petycyi gminy Peczeniżyn o udzielenie subwencyi na urządzenie szpitalika izolacyjnego i syfilitycznego.

Komisya budżetowa wnosi:

Petycyę gminy Peczeniżyn do Ls. 2708|1923, odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego postawienia wniosku.

Zast. Przewodniczącego

K. Badeni

Sprawozdawca.

Jabłoński.

Budżet krajowy na rok 1904.

Rubryka IV, pozycya 63—88 wydatków.

Dobroczynność.

Sprawozdawca poseł Barwiński.

Na rok 1903 prelininował Wydział krajowy		61.723 K.
" " 1904		61.523 "
a mianowicie w rubryce zwyczajnych wydatków	38.948 K.	
" nadzwyczajnych "	22.575 "	
zatem mniej o .		200 K.

Komisya budżetowa wnosi:

		zwyczajne	nadzwyczajne
Poz. 63.	Dom ubogich i sierót w Krakowie	10.848 K.	
" 64.	Zakład św. Józefa dla osieroconych chłopców w Krakowie	2.000 "	
" 65.	Towarzystwo Miłosierdzia pod godłem „Opatrzność“ we Lwowie. Tem samem załatwioną zostaje petycja l. 3365.	2.400 "	
" 66.	Zakład osieroconych dziewcząt imienia ks. Józefa Ziemiańskiego w Przemyślu	1.000 "	
" 67.	Towarzystwo opieki nad niemowlętami pod wezwaniem „Dzieciątka Jezus“ we Lwowie, subwencya zwyczajna	400 "	
" 68.	Towarzystwo j. w., rata amortyzacyjna pożyczki 65.000 K. zaciągnąć się mającej na budowę domu III. i IV. rata (z okresu umorzenia 34 ¹ / ₂ lat)		3.575 K.
" 69.	Ryczałt na zasiłki dla ochronek, po myśli uchwały Wysokiego Sejmu z 5. lutego 1896. <i>Do tej pozycyi odsyła Komisya budżetowa wszystkie petycje wymienione w dotyczącej rubryce sprawozdania na rok 1903</i>	5.000 "	
" 70.	Towarzystwo kolonii wakacyjnej dla dziewcząt we Lwowie	200 "	
" 71.	Zarząd główny Towarzystwa pedagogicznego, na lwowską kolonię wakacyjną, <i>zasiłek stały</i>	400 "	
" 72.	Towarzystwo imienia św. Salomei, opieki nad wdowami i sierotami we Lwowie	200 "	
	Do przeniesieniu	22.448 K.	3.575 K.

		zwyczajne	nadzwyczajne
Z przeniesienia		22.448 K.	3.575 K.
poz. 73.	Zgromadzenie Służebnic Serca Jezusowego w Krakowie.	200 „	
„ 74.	Towarzystwo opieki nad sługami im. św. Jadwigi we Lwowie.	200 „	
„ 75.	Zakład staruszek i kalek w Krakowie na Blichu im. hr. Sołtykowej	200 „	
„ 76.	Komitet „Domu pracy“ na Kaźmierzu w Krakowie	1.000 „	
„ 77.	Zakład św. Jadwigi w Krakowie (<i>stała subwencya</i>)	1.200 „	
„ 78.	Przytulisko brata Alberta we Lwowie i Krakowie (<i>stała subwencya</i>)	2.000 „	
„ 79.	Ks. Siemiaszki Kazimierza „Dom schronienia i dobrowolnej pracy“ dla opuszczonych i moralnie zaniedbanych chłopców w Krakowie	1.600 „	
„ 80.	Na opłatę procentów (4%) od pożyczki 40.000 K. zaciągnąć się mającej przez Towarzystwo budowy tanich mieszkań dla robotników katolickich w Krakowie (IV. rata z 30-to lecia w myśl uchwały sejmowej z 12. lipca 1902)	1.600 „	
„ 81.	Na zasiłki dla weteranów z r. 1831 do dyspozycji Wydziału krajowego	4.500 „	
<i>Do tej pozycji odnosi się rezolucya uchwalona przy pozycji 83 na rok 1903.</i>			
„ 81 a)	Dla przytuliska uczestników powstania z r. 1863/4 w Krakowie (<i>jednorazowo</i>)		500 „
„ 82.	Dla księży unitów chełmskich, ich wdów i sierót	2.400 „	
„ 83.	I. Towarzystwo głuchoniemych „Nadzieja“ we Lwowie	200 „	
„ 84.	Stowarzyszenie opieki nad uwolnionymi więźniami we Lwowie.	200 „	
„ 84. a)	Towarzystwo wzajemnej pomocy diaków gr. k. archidiecezyi lwowskiej.		200 „
„ 84 b)	Towarzystwo wzajemnej pomocy diaków gr. k. dyecezyi stanisławowskiej		200 „
„ 84 c)	Komitet herbaciarni centowej we Lwowie		200 „
Tem samem załatwione zostają petycje l. 2.684, l. 2.247, l. 2.714.			
„ 85.	Kongregacya ruska SS. Służebniczek w Krystynopolu (do rozporządzalności Wydziału krajowego, w porozumieniu z gr. kat. Ordynaryatami)	1.000 „	
„ 86.	Ks. Cyryl Sielecki gr. kat. proboszcz w Zużlu, na nowicyat ruskich Sióstr Sakramentek Najśw. Maryi Panny, do rozporządzenia Wydziału krajowego, w porozumieniu z gr. kat. Ordynaryatami	200 „	
„ 86 a).	Dla stowarzyszenia sług katolickich im. św. Zyty we Lwowie, (<i>jednorazowy zasiłek</i>)		200 „
„ 87.	Gminie Kolbuszowa, na opłatę odsetek od pożyczki zaciągniętej dla pogorzalców (z przyznanych na lat 10 po 3.000 K. V. rata — w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 10. kwietnia 1900 r.)		3.000 „
„ 88.	Gminie m. Nowego Sącza, na opłatę odsetek (najwyżej 4%) od pożyczek 400.000 K. zaciągniętych na odbudowanie zniszczonych pożarem bu-		
Do przeniesienia		38.948 K.	7.875 K.

	zwyczajne	nadzwyczajne
Z przeniesienia .	38.948 K.	7.875 K.
dynków miejskich, regulację ulic i inne inwestycje (X. rata z przyznanych przez 20 lat) .		16.000 „
poz. 88 a) Gmina m. Mikuliniec, na opłatę odsetek od pożyczki 20.000 K. na lat 10, zaciągnąć się mającej, na odbudowanie zniszczonych pożarem budynków miejskich, regulację ulic i inne inwestycje (2. rata)		850 „
Komisya budżetowa <i>odstępnie</i> Wydziałowi krajowemu petycję l. 3.060 komitetu szwalni Kongregacyi dzieci Maryi w Jarosławiu i petycję l. 3.053 Przełożonej SS. Służebniczek N. M. P. w Starejwsi do zbadania. Nad petycją stowarzyszenia sług katolickich św. Zyty w Stanisławowie z l. 2900 i nad petycją Stowarzyszenia „Ojczyzna“ we Wiedniu l. 3218 <i>przechodzi Sejm do porządku dziennego.</i>		
Suma rubryki IV. .	38.948 K.	24.725 K.
	<hr/>	
	63.673 K.	

Za przewodniczącego:

K. Badenł.

Sprawozdawca:

Barwiński.

Budżet krajowy na rok 1904.

Rubr. V. poz. 89—96 wyd.

O ś w i a t a.

Sprawozdawca Włodzimierz Kozłowski.

I. Akademia umiejętności i Rada szkolna krajowa.

Poz. 89. Akademia umiejętności w Krakowie:

a) zasiłek stały	70.000 K.	
b) zasiłek na utrzymanie wyprawy naukowej pod kierownictwem profesora Dra Smolki w Archiwum Watykańskim (na trzechlecie 1901/2—1903/4)	4.000 „	
c) na wydanie atlasu geologicznego wraz z tekstem (do rozporządzalności Wydziału krajowego)	5.000 „	79.000 K.

czyli o 18.000 K. *więcej* aniżeli preliminowano na r. 1902 i w tymże roku rzeczywiście wydano.

Powiększenie wydatków jest wynikiem podwyższenia kwoty przeznaczonej na zasiłek stały dla Akademii umiejętności w preliminarzu Wydziału krajowego.

Wydział krajowy przedłożył Wysokiemu Sejmowi w osobnem sprawozdaniu wyciąg z petycji Akademii umiejętności, w której Akademia umiejętności żąda podwyższenia zasiłku do wysokości 80.000 K.

Na dochody Akademii umiejętności składają się dwie pozycje, a mianowicie dotacya państwowa 40.000 K. i dotacya krajowa 52.000 K., które na pokrycie wydatków Akademii, wobec zwiększonej jej działalności, żadną miarą wystarczyć nie mogą.

Najlepszego na to dowodu dostarczy pobieżny przegląd wydawnictw Akademii, które wymagają znacznych nakładów.

Wydział filologiczny Akademii przedsięwziął nowe nader cenne wydawnictwo „Biblioteka przekładów klasyków greckich i łacińskich“, które znajomość klasycznego świata i poczucie piękna rozszerza w szerokich kołach.

Komisyja językowa rozpoczyna opracowanie słownika staropolskiego.

Wydział filologiczny wydał 37. tom ogólnego zbioru swoich rozpraw, zawierający nader cenną rozprawę Hecka o Szymonie Szymonowiczu i Kazimierza Morawskiego Catulliana et Ciceraniana.

Cały zbiór jest dowodem gorliwej a umiejętnej zbiorowej pracy zarówno nad filologią klasyczną, jak i nad historją języka polskiego, literatury polskiej, a poszczególnie filologii w Polsce.

Komisya literacka myśli podjąć wypracowanie inwentarza wszystkich rękopismów, zawierających zabytki do historii piśmiennictwa i języka polskiego, rozrzuconych na przestrzeni dawnej Polski.

Komisya historii sztuki czyni znaczne wydatki z powodu reprodukcji, bez których wydawanie rozpraw i opisów byłoby bezcelowe. Publikacje tejsze komisji zwracają na siebie powszechną uwagę w kraju i zagranicą.

Tak treść, jak i forma tego wydawnictwa na nią zupełnie zasługuje. W wydawnictwie tem znajdzie się reprodukcje rozprószonych po całej Europie obrazów, z historią polską mających związek, historię i reprodukcje miast i zamków naszych, jak n.p. Jarosławia, Biecz, Dukli i t. d., materyały do historii polskiej rzeźby, polskiego drzeworytnictwa i polskiej broni. Tak bogactwa treści, jak i sposobu wykonania reprodukcji mogą pozazdrościć wydawcy niejednej publikacji obcej tego rodzaju. Niech też będzie wolno wyrazić nadzieję, że idąc za przykładem Sejmu, społeczeństwo Wydawnictwa komisji historii sztuki, które powinny się znajdować na stole każdego zamożniejszego a wykształconego człowieka, a przede wszystkim we wszystkich bibliotekach szkolnych, czynnie popierać będzie.

Komisya historyczna zbiera fotograficzne zdjęcia wszystkich oryginalnych dokumentów polskich od XII. wieku do połowy XIV. stulecia. Ciągłe podróże, jakich praca ta wymaga i zdjęcia fotograficzne w naturalnej wielkości, pociągają za sobą znaczne wydatki.

Komisya prawnicza podjęła krytyczne wydawnictwo zbioru ustaw polskich i ten cel wydawnictwa stał się przyczyną znacznych wydatków na podróże naukowe, które wyzerpały nadzwyczajną sumę 12.000 na cele komisji prawniczej przyzwoloną.

Wydział historyczno-filozoficzny otrzymuje corocznie coraz bogatsze materyały przesłane do druku.

Zawarta w XVI. tomie seryi II. a w 41 tomie ogólnego zbioru Monografia Maszkienic Bujaka jest nader zajmującym przyczynkiem do najnowszej historii stosunków ekonomicznych, może też stanowić wzór dla wydawnictw tego rodzaju, a rozprawa dra Zakrzewskiego polega na źródłowych badaniach nad historią Cystersów w Szczyrzycu, w związku z kolonizacją przez ten klasztor przeprowadzoną.

Wydział historyczno-filozoficzny wydał w r. 1902 Tom 43. ogólnego zbioru, a XVIII., II. seryi, zawierający cenne zabytki do historii kościoła polskiego i pierwszych dziejów Słowiańszczyzny, podczas gdy t. 42. poświęcono głównie badaniom nad historią prawa polskiego.

Wydawnictwa Wydziału matematyczno-przyrodniczego ogłaszane w językach obcych w celu zapoznania świata naukowego w całej Europie z postępami nauki na tem polu, są nader kosztowne; dołączają do nich bowiem wiele tablic, jedno lub kilkokolorowych. W r. 1902 przekroczenie budżetu Wydziału wynosi 12.000, a wstrzymanie robót bez osłabienia twórczości naukowej w laboratoryach i klinikach jest niepodobieństwem.

W r. 1902 wyszedł 39 tom rozpraw Akademii Umiejętności Wydziału matematyczno-przyrodniczego, a XIX tom drugiej seryi. Rzeczony tom zawiera 10 rycin i 7 starannie wykonanych tablic, których reprodukcya jest przyczyną znacznych kosztów.

W r. 1901 zaś wyszedł tom 41 ogólnego zbioru, a 1 tom III seryi rozpraw Wydziału matematyczno-przyrodniczego działu A. obejmujący nauki matematyczno-fizyczne z 1 mapą, 2 tablicami i 4 rycinami w tekście. Wydawnictwo rzeczony zawiera cały szereg rozpraw, świadczących o niepospolitym postępie nauk odnośnych, a nie pomija również historii tychże nauk w Polsce, jak o tem świadczy n. p. rozprawa p. Birkenmajera: „Marco Beneventano, Kopernik, Wapowski, i najstarsza mapa geograficzna Polski“ z dokładną jej reprodukcją.

W r. 1902 rozpoczęła się również nowa serya tom 2. A. Działu nauk matematyczno-fizycznych, ogólnego zbioru tom 42. z 15 tablicami i 22 rycinami w tekście.

Wydany w r. 1901 41. tom rozpraw Wydziału matematyczno-przyrodniczego dział B. (Serya III t. I) z 22 tablicami i 12 rycinami w tekście, obejmuje nauki biologiczne i zawiera między innymi szczegółowe wyniki poszczególnych badań, czynionych w rozmaitych okolicach Galicyi, jak n. p. otwarcie warstw inoceraminowych z okolicach Gorlic i Rzeszowa, — które stanowią cenny przyczynek do geologii.

W rozprawach sekcji meteorologicznej znajdzie spostrzeżenia i daty o świecie roślinnym i zwierzęcym i obfite owoce wykonywanych w poszczególnych miejscowościach, studyów o gradach, piorunach, ciepłocie, ciśnieniu powietrza. Średnim kierunku wiatru i wielu innych zjawiskach przyrody.

Sekcja botaniczna i zoologiczna przedłożyły w wydawnictwach Akademii również dowody sumiennej, umiejętnej pracy.

Tom 2 B (ogólnego zbioru t. 42) zawierający prace w dziedzinie nauk biologicznych, ogłosił między innymi pracę prof. Szajnochy o pochodzeniu oleju skalnego w Wólczy w Królestwie polskim.

Sekcja rolnicza przeprowadziła specjalnie florystyczną analizę łąk i siana w poszczególnych miejscowościach, oraz studia nad wydatnością drzewostanów w naszych lasach, w chwili ich sprzętu.

Komisja antropologiczna zamierza przystąpić do systematycznej pracy nad zwyczajami, mieszkaniem i ubiorem naszego ludu; Koszt koniecznych przy publikacjach reprodukcji przenosi kilkakrotnie dotację tej komisji.

Komisja archeologiczna nie ma również dostatecznych środków do gromadzenia materiałów przedhistorycznych i rozkopywania mogił i kurhanów.

Oprócz rzeczonych prac, wydaje Akademia Umiejętności Bibliografię przyrodniczą polską dla instytucji w Londynie, która pracuje nad zebraniem powszechnej bibliografii nauk przyrodniczych.

Podniesiono w komisji życzenie, ażeby albo bezpłatnie, albo za znacznie zniżoną cenę Akademia udzielała swoich wydawnictw profesorom szkół średnich, a wydawnictw Komisji historii Sztuki bibliotekom szkolnym. Z uznaniem należy stwierdzić, że Akademia Umiejętności od dłuższego przeciągu czasu w tym kierunku robi wielkie ułatwienia. Akademia Umiejętności daje swoje wydawnictwa wszystkim gimnazyom i szkołom realnym bezpłatnie; innym zakładom lub instytucjom, jak n. p. Tow. akademickim, seminariom i t. p. według uznania zarządu na podstawie wnoszonych podań i w miarę rozporządzalności egzemplarzy (zniżenie ceny, albo bezpłatnie); dla wydawnictw historii sztuki nie ma w zasadzie żadnych unormowanych z góry ułatwień, ale również Akademia uwzględnia pracujących na polu historii sztuki i udziela pewnych ułatwień w granicach możliwości. Całe to wydawnictwo obejmuje 500 egz.

Całość wydawnictw Akademii Umiejętności, kilkaset tomów obejmująca, to pomnikowe dzieło, które świadczy o wytrwałem poświęceniu dla nauki, a o jaknajgorętszem zamiłowaniu rzeczy ojczyźtych, za które tak Sejm, jak i kraj winien Akademii żywą wdzięczność.

W szczupłej jedynie mierze da Sejm nowy dowód tej wdzięczności, podwyższając zasiłek dla Akademii. Potrzebę tego podwyższenia uzasadnia stosunek ciągle wzrastających wydatków Akademii do jej dochodów. W dochodach Akademii nie ma żadnego wzrostu, któryby mógł pokryć wydatki, rząd bowiem subwencji dotychczas nie podwyższył, kolej szczawnicka nie przysłała do skutku a z tego i rentowność Szczawnicy się nie zwiększyła.

Jakkolwiek w roku, w którym końce budżetu związać tak trudno, każde podwyższenie wydatku przedstawia pewne trudności, nie może Sejm odmówić zwiększenia zasiłku jedynej instytucji polskiej, która z pracami uczonych polskich zapoznaje świat uankowy.

Ze względu na fakt, że Rząd subwencji dla Akademii nie podwyższył,

Komisya wnosi:

Wzywa się c. k. Rząd, aby do preliminarza budżetu państwowego począwszy od roku 1904 wstawiał jako dotację państwową dla c. k. Akademii Umiejętności w Krakowie zamiast dotychczasowych 40.000 koron sumę 50.000 koron.

<i>Poz. 90.</i> Sześciu członków Rady szkolnej krajowej po 2.400 K.	zwyczajne 14.400 K.	nadzwyczajne
<i>Poz. 91.</i> Sawczyńska Jadwiga, wdowa po ś. p. Zygmuncie Sawczyńskim, stały roczny dodatek do pensyi emerytalnej		1.000 K.
<i>Poz. 92.</i> Ilnicka Marya, wdowa po członku Rady szkolnej krajowej śp. Bazylim Ilnickim, stały dożywotni datek roczny		720 „

II. Wydatki na publiczne szkoły ludowe.

Poz. 93. Rada szkolna krajowa na pokrycie niedoboru funduszu szkolnego krajowego, wedle osobnego sprawozdania 8,280.938 K.

Poz. 94. Rada szkolna krajowa na pokrycie niedoboru funduszu szkolnego emerytalnego, wedle osobnego sprawozdania 764.868 „

Poz. 95. Na subwencyę dla istniejących już internatów, do rozporządzalności Wydziału krajowego w porozumieniu z Radą szkolną krajową 12.000 „

Poz. 96. Na budowę domów dla internatów 40.00 „

Przewodniczący:
Dunajewski.

Sprawozdawca:
Kozłowski.

Budżet krajowy na rok 1904.

Do rubr. V. poz. 93. Wydatków funduszu krajowego.

Sprawozdanie

Komisji budżetowej z preliminarza krajowego funduszu szkolnego
na rok 1904.

Wydatki funduszu szkolnego wynosiły	w r. 1896	6,704.358 K
	w r. 1897	7,128.746 „
	w r. 1898	7,592.728 „
	w r. 1899	8,016.033 „
	w r. 1900	8,923.719 „
	w r. 1901	9,423.939 „
	w r. 1902	10,140.160 „
	według preliminarza 1903	11,049.003 „
Na rok 1904 preliminowano wydatki w preliminarzu Wydziału krajowego		11,714.916 „
a) w w dodatkowych wnioskach Wydziału krajowego zakonikowanych <i>brevi manu</i> referentowi		1.400 „
		11,716 316 K
Według wniosków Komisji wynosić będą wydatki na r. 1904		11,722.216 „
czyli o		5.900 „
więcej od kwoty przez Wydział krajowy na r. 1904 preliminowanej		
o		673 213 „
więcej od wniosków Komisji na r. 1903, a o		1,582.056 „
więcej od wydatków z r. 1902.		
Wydatki zwyczajne na r. 1904 wynosić będą według wniosków komisji		11,460.840 „
czyli o		5.300 „
więcej od preliminarza Wydziału krajowego.		
Wydatki nadzwyczajne na r. 1904 wynosić będą wedle wniosków komisji		261.376 „
czyli o		2.000 „
więcej od pierwotnie przez Wydział krajowy Sejmowi przedłożonego preliminarza.		
Dochody wynosiły	w r. 1896	2,847.000 „
	w r. 1897	3,184.036 „
	w r. 1898	2,989.216 „
	w r. 1899	3,052.042 „
	w r. 1900	3,252.084 „
	w r. 1901	3,236.679 „
	w r. 1902	3,412.891 „
	Według preliminarza 1903	3,186.409 „
Komisya przyjmuje dochody na rok 1904 zgodnie z wnioskami Wydziału krajowego		3,441.278 „
Dochody na rok 1904 będą wedle powyższych wniosków o		254.869 „
wyższe od dochodów preliminowanych na rok 1903, o		28.387 „
wyższe od dochodów z r. 1902.		

Niedobór wynosił w r. 1896	3,857.358 K
w r. 1897	3,944.710 „
w r. 1898	4,603.512 „
w r. 1899	4,964.091 „
w r. 1900	5,671.635 „
w r. 1901	6,187.260 „
w r. 1902	6,727.269 „

Niedobór przyjęty na r. 1903 7,862.594 „

Według wniosków Komisji wynosić będzie niedobór na r. 1904 **8,280.938 „**
czyli o 7.300 „

więcej od kwoty niedoboru pierwotnie w preliminarzu Sejmowi przedłożonym przez Wydział krajowy przyjętej, a o 418.344 „
od niedoboru przyjętego na r. 1903.

Suma wszystkich wydatków (t. j. wydatków funduszu szkolnego krajowego, funduszu okręgu miasta Lwowa, funduszu szkolnego emerytalnego i funduszy szkolnych miejscowych na szkoły ludowe wynosiła

w roku 1896	9,829.050 „
w roku 1897	10,170.714 „
w roku 1898	11,873.306 „
w roku 1899	11,524.169 „
w roku 1900	11,953.964 „
w roku 1901	10,935.795 „
czyli o	1,018.169 „

mniej od wydatków w roku 1900.

Rubr. I. poz. 1.

Na płace i dodatki na mieszkanie nauczycieli etatowych 7,019.900 K
czyli o 119.710 K
więcej od kwoty na r. 1903 uchwalonej, a o 882.346 „
więcej od kwoty wykazanej w zestawieniu rachunków z r. 1902.

W przedłożonym Komisji wykazie wydatków na płace i dodatki na mieszkanie dla nauczycieli etatowych wynoszą rzeczony wydatki 7,799.910 „

Interkalarya oblicza Rada szkolna 10%. Wedle obliczenia Rady szkolnej wynosić będą rzeczony interkalarya 779.991 „

Po ich potrąceniu otrzyma się kwotę 7,019.919 K

Rada szkolna krajowa w preliminarzu swoim zaokrągliła powyższą kwotę na 7,019.900 „

Na wzrost wydatku wpłynęło po pierwsze zorganizowanie 82 nowych szkół po drugie reorganizacja 116 szkół na więcejklasowe, a wreszcie po trzecie stałe obsadzenie większej liczby posad z powodu przybytku nauczycieli kwalifikowanych.

Liczba szkół nieczynnych wynosiła w r. 1891 2	278
1892 3	321
1893 4	421
1894 5	453
1895 6	479
1896 7	505
1897 8	480
1898 9	372
1899 900	341
1900 1	319
1901 2	292

A więc do roku 1896|7 liczba szkół nieczynnych ciągle się zwiększa (w r. 1896|7 o 26 w r. 1894|5 o 41, w r. 1893|4 o 91, w r. 1892|3 o 43, w r. 1897|8 zmniejszyła się o 25 szkół a w r. 1898|9 wskutek powiększenia frekwencji seminarjów i polepszenia stanu materalnego nauczycieli, jak również wskutek postawienia lub odnowienia wielu budynków szkolnych uczyniono wielki krok naprzód i liczba szkół nieczynnych zmniejszyła się o 108 szkół. W r. 1899|900 zmniejszyła się także liczba

szkół nieczynnych o 31, w r. 1900|1 zmniejszyła się liczba szkół nieczynnych o 22, a w r. 1901|2 o 27. Postęp zatem pod tym względem ciągły, choć nie tak znaczny, tak w latach 1893—5 i 1898|9.

Preliminarz na r. 1902 zapowiada zorganizowanie 82 nowych szkół.

Liczba szkół nieczynnych dla braku budynku i nauczyciela wynosiła w r.	1894 5	237
	1895 6	272
	1896 7	248
	1897 8	279
	1898 9	242
	1899 900	235
	1900 1	238
	1901 2	236

a więc zmniejszyła się o dwie szkoły. Postęp w tej mierze dość powolny.

Najważniejszą jednak jest liczba tych szkół, w których znajduje się odpowiedni budynek, a nauka nie odbywa się jedynie tylko z powodu braku nauczyciela.

W r.	1894 5	wynosiła ich liczba	216
"	1895 6	"	"	"	"	"	"	207
"	1896 7	"	"	"	"	"	"	257
"	1897 8	"	"	"	"	"	"	201
"	1898 9	"	"	"	"	"	"	130
"	1899 900	"	"	"	"	"	"	106
"	1900 1	"	"	"	"	"	"	81
"	1901 2	"	"	"	"	"	"	56

Liczba szkół nieczynnych tej kategorii w których znajduje się odpowiedni budynek, a które są nieczynne jedynie tylko z powodu braku nauczyciela:

W r.	1895 6	zmniejszyła się o	11	szkół
"	1895 6	zwiększyła się o	51	"
"	1897 8	zmniejszyła się o	56	"
"	1898 9	"	"	"	"	"	"	71	"
"	1899 900	"	"	"	"	"	"	24	"
"	1900 1	"	"	"	"	"	"	25	"
"	1901 2	"	"	"	"	"	"	25	"

Szkół nieczynnych, w których jest budynek, a nie ma nauczyciela, jest przeto znacznie mniej, aniżeli w sześciu latach poprzednich postęp w zmniejszaniu się ich, jednak w trzech latach ostatnich jest wolniejszym, aniżeli w r. 1896|7 i 1898|9.

Liczba uczniów i uczennic zapisanych do seminaryjów nauczycielskich wynosiła:

W r.	1901 2	3.348
a więc wzrosła w porównaniu do r.	1900 1	o	628
W r.	1900 1	2.720
"	1899 1900	wynosiła	2.645
a więc wzrosła w r.	1900 1	o	75
W r.	1899—900	wzrosła w porównaniu do roku poprzedniego o	76
W r.	1898 9	wzrosła w porównania do roku poprzedniego o	170
"	1897 8	o	54
"	1896 7	o	183
"	1895 8	o	256
"	1894 5	o	254
"	1893 4	o	384

Pod tym względem uczyniono też w r. 1901|2 wielki krok naprzód.

Liczba szkół jednoklasowych wynosiła:

W r.	1901 2	2.772	szkół
"	1900 1	2.758	
a więc wzrosła w r.	1901 2	o	14	szkół
W r.	1900 1	wzrosła o	13	
"	1899—1900	zmniejszyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o	34	

W r. 1898 9	wzrosła o	70
" 1897 8	zmniejszyła się o	30
" 1896 7	.	75
" 1895 6	.	50
Liczba szkół dwuk-lasowych wynosiła :		
W r. 1901 2	.	848
" 1900 1	.	781
" 1901 2	wzrosła o	67
" 1900 1	wzrosła o	44
" 1899-1900	wzrosła w porównaniu z rokiem poprzednim	69
W r. 1898 9	wzrosła o	69
" 1897 8	.	57
" 1896 7	.	51
" 1895 6	.	47
Liczba szkół trzy-klasowych wynosiła		
a więc zmniejszyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o		47 szkół
W r. 1900 1	zmniejszyła się o	7
" 1899 900	zmniejszyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o	6
W r. 1898 9	wzrosła o	2 szkoły
" 1896 7	zmniejszyła się o	6
" 1895 6	.	7
	.	4
I tutaj jednak zmniejszenie ich liczby, nie jest bynajmniej dowodem zwolnienia w przeprowadzeniu organizacyi szkół. Zwiększenie liczby szkół czteroklasowych postępuje bowiem o wiele prędzej, aniżeli zmniejszenie trzechklasowych.		
Liczba szkół cztero-klasowych wynosiła :		
W r. 1901 2	.	218
a więc wzrosła w porównaniu z rokiem 1900 1 o		14
W r. 1901 2	wzrosła w porównaniu z rokiem poprzednim o	8
W r. 1899 900	.	12
" 1898 9	.	13
" 1897 8	.	21
" 1896 7	.	22
" 1895 6	.	8
Liczba szkół pięcio-klasowych wynosiła :		
W r. 1901 2	.	115
a więc wzrosła w porównaniu z rokiem 1900 1 o		8
W r. 1900 1	wzrosła o	3
" 1899 900	zmniejszyła się o	4
" 1898 9	zmniejszyła się o	5
" 1897 8	.	1
" 1896 7	.	1
" 1895 6	wzrosła o	4
Liczba szkół sześćo-klasowych wynosiła :		
W r. 1901 2	.	488
czyli zmniejszyła się w porównaniu z rokiem 1900 1 o		4
W r. 1900 1	zmniejszyła się o	1
" 1899 900	zwiększyła się porównaniu z rokiem poprzednim o	7
W r. 1898 9	wzrosła o	1
" 1897 8	zmniejszyła się o	10
" 1896 7	wzrosła o	5
" 1895 6	zmniejszyła się o	3
Liczba szkół wydziałowych siedmio i więcej klasowych wynosiła :		
W r. 1901 2	.	58
a więc wzrosła w porównaniu z r. 1900 1 o		10

W r. 1900	1	wzrosła o	4
"	1898	9 wzrosła o	3
"	1897	8 o	14
"	1896	7 nie zmieniła się wcale	
"	1895	6 wzrosła o	7
Ogólna liczba szkół ludowych wynosiła			4.106
a zatem o			102 więcej
aniżeli w roku poprzednim.			

Przedewszystkiem jednak z radością jako pomyślny wynik prac na polu szkolnictwa podnosi Komisya od r. 1897 nieprzerwane i w ostatnich czterech latach znaczniejsze, aniżeli w latach poprzednich zwiększanie się frekwencyi w publicznych szkołach ludowych. Frekwencya wynosiła w rzeczonych szkołach w r. 1901

2	698.153	dzieci,	
czyli wzrosła w porównaniu z rokiem poprzednim o	20.048		
W r. 1900	1	wzrosła o	24.593
"	1899	900 wzrosła o	30.033
"	1898	9 wzrosła o	32.533
"	1897	8 o	21.915
"	1896	7 zmniejszyła się o	3.623
"	1895	6 wzrosła o	7.031
"	1894	5 wzrosła o	17.734
"	1893	4 wzrosła o	12.474
"	1892	3 wzrosła o	20.213
"	1891	2 o	25.347
Do szkół wydziałowych uczęszczało w r. 1902	3		27.206
Frekwencya wynosiła zatem w r. 1902	3	o	1.487
w r. 1901	2	wzrosła o	1.939

Na naukę codzienną uczęszczało w Galicyi w r. 1901

2 98·5% całej ludności kraju.

Najkorzystniejszym jest stosunek ilości dzieci do liczby mieszkańców w okręgu szkolnym Bóbrka

140 dzieci na 1000 ludności

Najmniej korzystnym w kręgu Turka

32 " " " "

Liczba dzieci w wieku od 6—12 lat, obowiązanych do uczęszczania na naukę codzienną wynosiła w r. 1901

2 942.829

Ilość dzieci w wieku 6—12 lat uczęszczających na naukę codzienną do szkół ludowych publicznych wynosiła

w r. 1901

2 698.153

A zatem nie uczęszczało do szkół ludowych publicznych

w r. 1901

2 244.676

Po potrąceniu liczby dzieci w wieku szkolnym, uczęszczających do szkół ludowych prywatnych, do szkół wyższych, do szkół przemysłowych i na kursa fachowe

tu dzież pobierających naukę w domu,

okaże się, że jest w Galicyi dzieci od 6—12 lat, nie pobierającej żadnej nauki ani szkolnej ani domowej

w gminach należących do zakresu szkół czynnych

w r. 1901

2 194.775 czyli 20·6% obowiązanych.

czyli w porównaniu z rokiem 1900

1 10.016

Oprócz tego nie pobierały żadnej nauki dzieci tych gmin,

w których srkoly były nie czynne, oraz tych, które dotąd szkoły nie posiadają.

Liczba tych dzieci w r. szkolnym 1901

2 84.171 czyli 8·1%

wszystkich dzieci w wieku od 6—12 lat.

Ogólna przeto liczba dzieci, które w r. 1901

2 278.946, czyli

27·1% wszystkich dzieci w wieku od 6—12 lat w całym kraju.

Liczba uczniów i uczenic, którzy złożyli w seminarych egzamin dojrzałości wynosiła:

w r. 1901

2 683

w r. 1900

1 638

w r. 1889

900 651

Liczba przeto uczniów i uczenic, którzy złożyli egzamin dojrzałości

w r. 1901 2	wzrosła o	45
w r. 1900 1	zmniejszyła się o	13
w r. 1899 900	zmniejszyła się o	69
w r. 1898 9	wzrosła o	71
w r. 1897 8	" "	31
w r. 1896 7	" "	70
w r. 1895 6	" "	103
w r. 1894 5	" "	32
w r. 1893 4	" "	71

Liczba dzieci uczęszczających na naukę dopełniającą w szkołach ludowych publicznych wynosiła w r. 1901|2 132.254

Jeżeli się z liczby obowiązanych do uczęszczania na naukę dopełniającą dzieci od 13—15 lat, która wynosiła w r. 1901|2 223.469

potrąci ilość dzieci uczęszczających na naukę dopełniającą w szkołach ludowych prywatnych, uczących się w domu, albo zapisanych do szkół wyższych przemysłowych i na kursa fachowe,

okazuje się liczba dzieci od 13—15 lat nie pobierających żadnej nauki ani szkolnej ani domowej wynosiła 74.051, czyli

33·1% obowiązanych,

czyli w porównaniu z r. 1900|1 o 6.526 mniej,

a więc zmniejszyła się o 2·8% obowiązanych

Dalszą podstawą do ocenienia postępu szkolnictwa jest ciągle i znacznie wzrastająca liczba klas czynnych.

Liczba ta wynosiła w r. 1901|2 8.668

a więc wzrosła w porównaniu do r. poprzedniego o 550

w r. 1900|1 wzrosła o 140

w r. 1899—900 o 298

Liczba klas nadetatowych wynosiła w szkołach ludowych pospolitych i wydziałowych w r. 1901|2 2.013 klas

czyli w porównaniu z r. poprzednim wzrosła o 239 "

w r. 1900|1 wzrosła o 146 "

" 1899|900 wzrosła w porównaniu z r. poprzednim o 75 "

" 1898|9 wzrosła o 80 "

" 1897|8 wzrosła o 154 "

" 1896|7 wzrosła o 116 "

" 1895|6 wzrosła o 158 "

Pominąć także nie można bez wyrazu zadowolenia ciągłego stopniowego wzrostu liczby nauczycieli kwalifikowanych z patentem nauczycielskim, albo z egzaminem dojrzałości, które w ostatnim roku jest o wiele większem aniżeli w sześciu latach poprzednich, a od r. 1898 jeszcze szybszym postępuje krokiem.

Liczba ich wynosiła w roku 1901|2 7.759

a więc wzrosła w porównaniu z rokiem poprzednim o 549

w r. 1901|2 wzrosła o 443

" 1899|900 wzrosła o 332

" 1898|9 wzrosła o 375

" 1897|8 wzrosła o 122

" 1896|7 wzrosła o 267

" 1895|6 wzrosła o 220

Liczba sił nauczycielskich bez formalnej kwalifikacji wynosiła w roku 1901|2 1.028

czyli o 85

mniej, aniżeli w r. poprzednim w r. 1901|2 zmniejszyła się o 66

w r. 1899|900 zmniejszyła się o 80

" 1898|9 wzrosła o 96

w. r. 1897	8	wzrosła o	65
"	1896	7 zmniejszyła się o	43
"	1895	6 wzrosła o	117
"	1894	5 wzrosła o	83
"	1893	4 wzrosła o	78
"	1892	3 wzrosła o	38
"	1891	2 wzrosła o	172

Wykaz zamieszczony w sprawozdaniu Rady szkolnej dowodzi też nieco surówszego wykonania przymusu szkolnego. Orzeczeń skazujących na kary aresztu rodziców i opiekunów za nieposyłanie dzieci do szkoły.

	wydano :	wykonano :
w r. 1901 2	9.253	9 036
czyli o	2.745 mniej	o 2.531 mniej
w porównaniu z r. 1900 1 :		
w r. 1900 1	11.998	11.567
czyli o	2.377 więcej	o 2.866 więcej
aniżeli w r. 1899 900		
w r. 1899 900	9.621	8.761
czyli w porównaniu z rokiem poprzednim o	1.381 mniej	734 mniej
w r. 1898 9 wydano ich w porównaniu z r. poprzednim o	4.238 więcej	3.694 więcej
w r. 1897 8 o	1.893 więcej	974 więcej
" 1896 7 o	1.918 mniej	1.089 mniej
" 1894 5 o	2.037 więcej	2.648 więcej

Orzeczeń skazujących na kary pieniężne za nieposyłanie dzieci do szkoły :

	wydano :	wykonano :
w r. 1901 2	59.940	34.252
czyli o	5.323 mniej	o 5.983 mniej
w porównaniu z r. 1900 1 :		
w r. 1900 1	65.263	40.235
czyli o	4.571 więcej	737 więcej
aniżeli w r. 1899 900		
w r. 1899 900	60.632	39.498
czyli o	4.089 mniej o	3.379 więcej od
roku poprzedniego.		
W r. 1898 9 wydano rzeczonych orzeczeń o	9.624 więcej o	8.682 więcej
w r. 1897 8 o	974 więcej	1.394 więcej
" 1896 7 o	459 więcej	4.420 więcej
" 1895 6 o	8.229 więcej	9.143 więcej
aniżeli w roku poprzednim.		

Kwota ogólna kar pieniężnych za nieposyłanie dzieci do szkoły :

	ściągniętych :	pozostaje do ściągnięcia :
wynosiła w r. 1901 2	46.307 K	49.468 K
czyli o	5.934 mniej	9.283 " więcej
aniżeli w roku 1900 901.		
wynosiła w r. 1899 900	52.241 K	40.185 K
czyli o	1.296 więcej	9.503 " więcej
aniżeli w roku 1899 900.		
Ogólna kwota kar w roku 1899 900 wynosiła	50.945	30.682
czyli od roku poprzedniego.	3.695 mniej	26.958 mniej
W roku 1898 9 zwiększyła się rzeczona kwota o	12.570	zwiększyła się o 17.632
W r. 1897 8 zwiększyła się o	1.633	" " " 4.322
" 1896 7 zwiększyła się o	4.624	" " " 4.354
" 1895 6 zwiększyła się o	15.588	" " " 15.792

Rubr. I. poz. 2.

Na wynagrodzenie nauczycieli nadetatowych		1,731.800 K
czyli więcej od kwoty preliminowanej na rok 1903 o	341.800 K	
więcej od kwoty wykazanej w zestawieniu wydatków z roku 1902 o	442.776 "	
Podstawą obliczenia preliminarza na r. 1904 jest szczegółowo w wykazie E. uzasadniona kwota	1,924.230 "	
Po potrąceniu 10% intercalare	192.423 "	
	<hr/>	
Pozostanie	1,731.807 K	
którą to kwotę preliminuje się okrągło.	1,731.800 "	

Kwota rzeczona ma służyć na pokrycie kosztów utrzymania

1 227 posad nauczycieli nadetatowych, czyli o 197 więcej aniżeli w roku 1903
 a mianowicie 46 posad I. klasy
 czyli o 1 więcej, aniżeli w roku 1903
 166 posad II. klasy,
 czyli o 16 więcej, aniżeli w roku 1903
 232 posad III. klasy,
 czyli o 16 więcej, aniżeli w roku 1903
 781 posad IV. klasy,
 czyli o 52 więcej, aniżeli w r. 1903.

Przekroczenie, które w tej pozycji w zamknięciu rachunków z roku 1902 wynosi 35.024 K

nastąpiło, z powodu że wskutek znacznego zwiększenia frekwencji, okazała się konieczność, a wskutek przybytku większej liczby nauczycieli była możliwość otwarcia większej liczby klas nadetatowych.

Pomimo, że Rada szkolna krajowa licząc się z koniecznością, ustanawia klasy nadetatowe tylko tam, gdzie liczba dzieci dochodzi do 150, liczba klas nadetatowych ciągle wzrasta.

Rubr. 1. poz. 3.

Na płace i dodatki na mieszkanie etatowych nauczycieli religii		416.900 K
czyli o	57.900 K	
więcej od kwoty preliminowanej na r. 1903 a o	57.883 "	
od kwoty wykazanej w zamknięciu rachunków z r. 1902. Przedłożony komisji wykaz płac i dodatków na mieszkanie etatowych nauczycieli religii zawiera sumę wydatków	521.180 "	
Po potrąceniu tytułem opróżnionych posad 20% czyli o 2% więcej niż w r. 1901 w kwocie	104.236 "	
Pozostanie kwota	416.944 K	

Preliminowana okrągło jak powyżej wykazano.

Kwota rzeczona służy za pokrycie kosztów utrzymania nauczycieli religii 348

czyli o 54

więcej, aniżeli w preliminarzu na r. 1903 przyjęto.

W r. 1902 zwiększono liczbę etatowych nauczycieli religii o 16

W r. 1901 zwiększenie liczby etatowych nauczycieli w preliminarzu obliczone na 14

W r. 1900 przyzwolono środki na posady nauczycieli religii: więcej o 22

w r. 1899: więcej o 91

w r. 1898: więcej o 10

aniżeli w roku poprzednim.

Z proponowanej na r. 1904 liczby etatowych nauczycieli religii	348
należy do I. klasy	23
do II. klasy	143
czyli o	13
więcej niż przyjęto na r. 1903.	
do III. klasy	131
czyli o	28
więcej niż przyjęto na r. 1903.	
do IV. klasy	348
czyli o	54
więcej niż przyjęto na r. 1903.	
W szkołach ludowych cztero i więcej klasowych spo- spolitych i wydziałowych było w r. 1901 2 na- uczycieli religii rzym. i gr. kat. obrządku zaj- mujących stałe posady systemizowane	144
czyli tylu, co roku poprzedniego.	
W r. 1900 1 zwiększyła się ich liczba o	7
w r. 1899 900 zwiększyła się liczba tychże nau- czycieli o	3
w r. 1898 9 zwiększyła się ich liczba o	10
w r. 1897 8 zmniejszyła się o	1
w r. 1896 7 wzrosła o	13
w r. 1895 6 wzrosła o	7
w r. 1894 5 wzrosła o	10
Zastępców nauczycieli rzymsko i grecko kat. obrządku było w r. 1901 2 na stałych posadach	107
Liczba ich przeto zwiększyła się w porównaniu z r. poprzednim o	8
W r. 1900 1 zwiększyła się o	19
w r. 1899 900 zmniejszyła się o	4
w r. 1898 9 natomiast wzrosła o	18

Rubr. 1. poz. 4.

Na remuneracye za udzielenie nauki religii proponuje komisya		130.000 K
czyli o	20.000 K	
więcej od kwoty uchwalonej na r. 1903 a o	11.839 „	
od kwoty wykazanej w zestawieniu wydatków z r. 1902.		
Nauczycieli religii rzym. i gr. kat. obrządku za re- muneracyą było w r. 1901 2	246	
czyli o	30	
więcej niż w roku poprzednim.		
Liczba nauczycieli rzym. i grecko kat. obrządku za remuneracyą wzrosła w r. 1901 2 w porównaniu do r. poprzedniego o	36	
W r. 1900 1 wzrosła o	10	
w r. 1899 900 zmniejszyła się o	3	
w r. 1898 9 wzrosła o	12	
w r. 1897 8 o	29	
w r. 1896 7 o	45	
w r. 1895 6 o	14	
w r. 1894 5 o	4	
W szkołach jedno, dwu i trzechklasowych udzielało nauki religii z tytułu duszpasterskiego w r. 1901 2 księży	3345	
Liczba ich przeto zwiększyła się o	55	
Liczba księży udzielających nauki religii w powyżej wymienionych szkołach zmniejszyła się w roku 1900 1 o	44	

w r. 1897 8	zwiększyła się o	124
w r. 1896 7	zmniejszyła się o	119
w r. 1895 6	" "	147
w r. 1894 5	" "	164
Liczba szkół publicznych, w których nauczyciele całkowicie udzielali nauki religii wynosiła w roku 1901 2 248		
czyli zmniejszyła się o 28		
W r. 1900 1	zwiększyła się o	3
w r. 1899 900	zmniejszyła się o	30
w r. 1898 9	zwiększyła się o	53
w r. 1897 8	zmniejszyła się o	7
w r. 1896 7	zwiększyła się o	19
w r. 1895 6	zwiększyła się o	14
w r. 1894 5	zmniejszyła się o	49

Nauki religii ewangelickiej udzielało w r. 1901|2 w szkołach ludowych publicznych nauczycieli . 2
czyli tyle, co roku 1900|1 i 1899|900.

Liczba nauczycieli religii mojżeszowej za remuneracją wynosiła w r. 1901|2 21

czyli tyle, ile w r. poprzednim.

W r. 1900 1	wzrosło o	3
w r. 1899 900	wzrosła o	1
w r. 1898 9	pozostała niezmienną	
w r. 1897 8	wzrosła o	3

Liczba nauczycieli religii wyznania Mojżeszowego przez odpowiednio kwalifikowanego nauczyciela wynosiła w szkołach pospolitych 2 i więcejklasowych oraz w szkołach wydziałowych 17
czyli o 3
mniej niż w r. poprzednim.

W r. 1900|1 zmniejszyła się liczba tychże nauczycieli o 3

W r. 1899|900 i 1898|9 wynosiła liczba tychże nauczycieli 37

W r. 1898 9	zmniejszyła się ich liczba o	3
w r. 1897 8	o	5
w r. 1896 7	o	4

Liczba tymczasowych nauczycieli religii Mojżeszowej wynosiła w r. 1901|2 16

a zatem więcej aniżeli w r. 1900|1 o 3

W r. 1900 1	wzrosła ich liczba o	7
w r. 1899 900	" " "	3

W szkołach ludowych jedno do trzechklasowych uczyło w r. 1901|2 religii Mojżeszowej nauczycieli ustanowionych przez władzę wyznaniową 20
czyli o 5
mniej niż w r. 1900|1.

Liczba nauczycieli religii Mojżeszowej w szkołach ludowych 1.—3 klasowych wynosiła w r. 1901|2 20
czyli mniej o 5

aniżeli w poprzednim

w r. 1900 1	zmniejszyła się o	3
w r. 1899 900	zmniejszyła się o	9
w r. 1898 9	zwiększyła się o	4

Liczba tychże nauczycieli w r. 1897|8 zmniejszyła się o 2

Z początkiem bieżącego roku szkolnego ustanowiono 15 posad nauczycieli religii mojżeszowej.

Na zwiększenie liczby nauczycieli religii wyznania Mojżeszowego wpłynie niewątpliwie w ru-

bryce 12 sub. w. wykazana subwencya dla kształcenia kandydatów na nauczycieli religii Mojeszowej w szkołach ludowych.

Rubryka I. poz. 5.

Na dodatki pięcioletnie dla nauczycieli		750.000 K
czyli o	90.000 K	
więcej od kwoty na r. 1903 uchwalonej, a o	56.653 „	
więcej od kwoty wykazanej w zestawieniu wydatków w. r. 1902.		

Przekroczenie wydatków w tej pozycji w r. 1902 i w latach poprzednich skłoniło Radę szkolną krajową do podwyższenia powyższej kwoty, której powodem jest zwiększenie się liczby kwinkweniów.

Rubryka I. poz. 6.

Na wynagrodzenie nauczycieli za godziny nadobowiązkowe		230.000 K
czyli o	23.647 K	
więcej od kwoty wykazanej w zestawieniu rachunków z r. 1902, które wykazuje przekroczenie	6.353 „	
Z powodu naturalnego wzrostu wydatku w tej pozycji kwota na r. 1904 preliminowana jest o	5.000 „	
wyższą od kwoty przyjętej na ten cel na r. 1903.		

Na podwyższenie kwoty na ten cel przeznaczony wpłynęło zaprowadzenie nauki podzielnej.

Rubryka I. poz. 7.

Na zastępstwo nauczycieli urlopowanych		70.000 K
czyli o	10.000 K	
więcej od kwoty uchwalonej w r. 1903, a o	8.814 „	
więcej od kwoty rzeczywiście na ten cel wydanej w r. 1902.		

Wedle wniosków komisji budżetowej wynosić będą wydatki Rubryki I. na płace i dodatki		10,348.600 „
czyli o	644.410 „	
więcej, aniżeli uchwalono na r. 1903, a o	1,483.858 „	
więcej aniżeli rzeczywiście wydano w r. 1902.		

Rubryka II. Remuneracye i zasiłki.

Rubryka II. poz. 8.

A) Remuneracye i zapomogi dla nauczycieli	36.800 K
B) Remuneracye za prowadzenie ogrodów szkolnych	7.200 „
razem	<hr/> 44.000 K

JWny Wiceprezydent Rady Szkolnej podniósł, że w obec znacznie zwiększonej liczby nauczycieli kwota wyznaczona na zapomogi i remuneracye i zapomogi dla wdów nie jest wystarczającą, a R. szk. kr. jest zmuszoną odmawiać zapomóg tam gdzie tego nieodzowna zachodzi potrzeba. Rada szkolna krajowa będzie też zmuszoną zażądać na ten cel w r. 1905 większego kredytu.

Rubryka II. poz. 9.

Na zasiłki dla nauczycieli przeznaczonych na kursa:

1)	Na 4 kursa wakacyjne dla nieukwalifikowanych sił nauczycielskich po 2.700 K	
	razem	10.800 K
2)	Na kursa rolnicze i sadownicze dla nauczycieli szkół wiejskich:	
	a) całoroczny kurs rolniczy	6.000 „
	b) 4 kursa sadownicze i 2 pszczelnicze	7.000 „
	c) kurs uprawy tytoniu	1.000 „
	Razem	14.000 „

czyli tyle, ile przyjęto na ten cel na r. 1903, a o więcej od kwoty wykazanej w zamknięciu rachunków za r. 1902. 2.090 K

Zaoszczędzenie w tej pozycji wynosi w zamknięciu rachunków na r. 1902 2.090 K

Rubryka II. poz. 10.

Na kursa wakacyjne nauki zręczności dla nauczycieli, a to:

a)	2 kursa slōjdu drzewnego	3.200 K
b)	1 kurs koszykarstwa	1.600 „
c)	1 kurs kartoniarstwa	1.600 „
	Razem	6.400 K

czyli tyle ile przyjęto na r. 1903 i rzeczywiście wydano w r. 1902.

Nauki zręczności udzielano w r. 1901|2 w 223 szkołach publicznych.

Liczba szkół, w których udzielano nauki zręczności w r. 1901 2	zmniejszyła się o	1
w r. 1899 900	o	3
w r. 1898 9		12

Żałować należy, że liczba szkół w których udzielają nauki zręczności, nietylko się nie zwiększa, ale że w trzech ostatnich latach jest zmniejszenie, a to tembardziej, że nauka zręczności we wielu szkołach szła dobrze i dzieci do szkolnej nauki zachęcała. W przyszłości oczekiwać należy większych ofiar ciała samorządnych na ten cel.

Podniesiono potrzebę energiczniejszej akcji w celu zachęcenia do rozpowszechnienia koszykarstwa, wyrobów słomkowych, wyrobu rogózek. Reprezentant Rady szkolnej krajowej wskazał, że w ostatnich dwóch latach urządzano w Czerwonej Woli kursa koszykarskie dla nauczycieli, i że jedna ze szkół w okręgu brzeskim stała się punktem, z którego rozchodzi się nauka wyrobu kapeluszy słomkowych (wprowadzona n. p. także w Podzameczku koło Buczacza).

Reprezentant Wydziału poseł Romanowicz zalecił ażeby w podobnych sprawach porozumiewano się z krajową komisją przemysłową. Reprezentant Rady Szkolnej krajowej przypomniał, że się to dzieje (n. p. przy traktowaniu wniosku o wprowadzenie nauki koronek klockowych w szkole żeńskiej w Skalacie) przyrzekł też zwrócić na to uwagę.

Rubryka II. poz. 11.

Remuneracya na naukę robót ręcznych czyli tyle, ile przyjęto w r. 1903 o więcej od kwoty wykazanej w zamknięciu rachunków z r. 1902.	240 K	41.000 K
Oszczędności w zamknięciu rachunków z r. 1901 wynoszą w tej pozycyi	240 „	
W r. 1901/2 udzielono nauki robót ręcznych w 3.167 szkołach.		
Liczba szkół w których udzielano nauki robót ręcznych zwiększyła się w r. 1901/2 o	98 „	
w r. 1900/1 o	133 „	
w r. 1899/900 o	66 „	
w r. 1898/9 o	140 „	
Wydatki Rubryki II. na remuneracye i za- siłki wynosić będą wedle wniosków Komisji		116.200 „
czyli tyle, ile przyjęto na r. 1903 o więcej, aniżeli w r. 1902 rzeczywiście wydano.	2.330 „	

Rubr. III. poz. 12.

Na koszta podróży i diety nauczycieli prze- niesionych ze względów służbowych		15.000 „
czyli o	2.000 „	
więcej, aniżeli uchwalono na r. 1903 o	1.441 „	
więcej, aniżeli w r. 1902 rzeczywiście wydano.		

Rubryka IV. Dodatki i dary z łaski.**Rubr. IV. poz. 13.**

Dodatek stały do funduszu szkolnego eme- rytalnego		25.600 „
czyli tyle, ile uchwalono na r. 1903 i w r. 1902 rze- czywiście wydano.		

Rubr. IV. poz. 14.

Interkalarya, przydające z funduszu szkolnego krajowego na rzecz krajowego funduszu szkolnego emerytalnego za pierwszy kwartał w razie opróżnie- żnienia posad nauczycielskich		33.952 „
czyli o	17.121 „	
mniej od kwoty uchwalonej na r. 1903 a o	16.918 „	
mniej od kwoty rzeczywiście w tymże roku wydanej.		

Rubr. IV. poz. 15.

Na emerytury nauczycieli, którzy tracą po- sady wskutek reorganizacji szkół wydatek nadzw- yczajny		5.000 „
czyli tyle, ile przyjęto na r. 1903	2.252 „	
a o	2.252 „	
więcej, aniżeli wykazuje zamknięcie rachunków za r. 1902 wedle którego w tej pozycyi zaoszczędzono z powodu niepobrania należności w r. 1902 i wstrzy- mania poborów wskutek śmierci.		

Poz. 16. Dary z łaski.

Dla wdow po nauczycielach i byłych nauczycieli, a to:

a) stałe wedle wykazu dołączonego do preliminarza krajowego	11.500 K
b) jednorazowo	6.000 „
	<hr/>
	17.500 K

czyli o tyle, ile przyjęto na ten cel na rok 1903, a o 1.505 K

więcej od wykazanej w zamknięciu rachunków wynikłości z r. 1902, wedle którego zaoszczędzono w tej pozycji 1.245 „

Wedle powyżej wymienionych uchwał Komisji wynosić będą wydatki rubryki IV. na dodatki i dary z łaski zgodnie z wnioskami Wydziału krajowego i Rady szkolnej krajowej 82.052 „

a mianowicie zwyczajne 77.052 „

nadzwyczajne 5.000 „

czyli o 17.121 „

mniej od kwoty przyjętej na r. 1903, a o 13.161 „

mniej od zamknięcia rachunków z r. 1902 wedle którego łączna oszczędność w poz. 15 i 16 wynosi 3.497 „

Rubr. V. poz. 17.

Na zasiłki dla funduszków szkolnych miejscowych na budowę szkół wydatek zwyczajny 200.000 „

a oprócz tego wydatek nadzwyczajny 200.000 „

Razem

 400.000 K

czyli tyle, ile uchwalono na r. 1903 a o 1 „

więcej, aniżeli w roku 1902 rzeczywiście wydano.

Rubr. VI. poz. 18.

Na zasiłki dla funduszków szkolnych miejscowych na utrzymanie szkół proponuje komisya zgodnie z wnioskami Wydziału krajowego i Rady szkolnej krajowej 150.000 K

czyli o 10.000 K

więcej w porównaniu z preliminarzem przyjętym na rok 1903 o 51.846 „

więcej w porównaniu z kwotą rzeczywiście wydaną w r. 1902 przekroczenie budżetu w tej pozycji w r. 1902 o 18.154 „

nastąpiło z powodu wydania nowych orzeczeń przyznających gminom zasiłki na utrzymanie szkół ponad 10% prestacyi miejscowej i asygnowania należności za lata poprzednie

Powodem podwyższenia rzeczonoego wydatku w porównaniu z preliminarzem na r. 1903 jest wzrost liczby szkół, oraz przeistoczenie szkół na więcejklasowe i nowoorganizowane szkół ludowych a wskutek tego wzrost liczby orzeczeń przyznających zasiłki z mocy ustawy.

Rub. VI. poz. 19.

Na utrzymanie budynku szkolnego w Tarnowie:

a) wydatek zwyczajny	560 K
b) nadzwyczajny	640 „
Razem	<u>1.200 K</u>

czyli tyle, ile uchwalono na rok 1903 a o 1.062 K
 więcej od kwoty rzeczywiście wydanej na ten cel
 w roku 1902.

Zamknięcie rachunków za rok 1902 wyka-
 zuje oszczędność 1.062 „
 z powodu mniejszego wydatku na adaptację budynku.

Rub. VI. poz. 20.

Na mniejsze potrzeby szkolne i urzędowe czyli o	5.800 K	148.828 K
więcej od kwoty uchwalonej na r. 1903 a o	16.382 „	
więcej od kwoty wykazanej w zamknięciu rachunków za rok 1902.		

Powiększenie tego wydatku jest wynikiem
 zorganizowania nowych szkół, zwiększenia się liczby
 klas a wreszcie przeistoczenia szkół na więcejklasowe.

Zaoszczędzenie w tej pozycji wykazane w zam-
 knięciu rachunków z r. 1902 wynosi 4.532 „
 z powodu niepobrania należności przed końcem roku
 1902 i opróżnienia posad.

Rub. VI. poz. 21.

Na koszta nadzoru funduszków szkolnych miej- scowych		30.000 K
czyli o	10.000 K	
więcej od preliminowanego na ten cel wydatku na r. 1903.		
a o	11.231 „	
od kwoty w zamknięciu rachunków z r. 1902 wy- kazanej.		

W myśl powyższych wniosków wynosić będą wydatki rubryki VI. na zasiłki dla funduszków szkol- nych miejscowych na utrzymanie szkół zwyczajne	329.388 „
nadzwyczajne	640 „
Razem	<u>330.028 K</u>

czyli więcej od uchwalonej na r. 1903 o	25.800 K
a od kwoty wykazanej w zamknięciu rachunków z r. 1902 o	80.521 „

Po skompensowaniu przekroczenia poz. 18 i 21 z oszczędnościami w poz. 19. i 20.	24.922 „
wynosi przekroczenie w Rubryce VI. w r. 1902	<u>19.328 K</u>

Rub. VII. poz. 22.

Na przybory naukowe:

a) ogólnej natury		36.000 K
b) dla nauk praktycznych:		
1) na zakupno przyborów i narzędzi dla kursów rolniczych	3.500 K	
2) na narzędzia dla ogrodów szkolnych	1.000 "	
3) na warsztaty i narzędzi do slōjdu	7.300 "	
czyli o 5.300 K więcej od wniosków Wydziału krajowego		
4) na urządzenie pracowni koszykarskich	1.000 "	
5) na przybory do robót kartoniarskich	600 "	
6) na urządzenie gospodarstwa kobiecego	600 "	14.000 "
Razem		

50.000 K

czyli o 5 300 K więcej od preliminarza Wydziału krajowego, od kwoty wydanej w r. 1902 i na r. 1903 przyjętej.

Oprócz przyborów do nauki fizyki zakupywanych od firmy Rohrbecka we Wiedniu zakupuje Rada szkolna przybory naukowe w myśl życzeń komisji budżetowej w kraju, np. przybory do nauki chemii, rysunków i historii naturalnej u Złotnickiego we Lwowie.

Nauka slōjdu w szkołach wydziałowych męzkich nie rozwija się należycie, bo brak funduszków na narzędzie i urządzenia potrzebne. Lokalne czyniki, które uważano po myśli ustawy za zobowiązane do dostarczenia na ten cel funduszków wzbraniają się od tego wydatku, a ostatniemi czasy wydało ministerstwo wyznań i ośw. zasadnicze orzeczenie (w sprawie szkoły wydz. Tarnopolskiej) w tym kierunku, że narzędzia i warsztaty należą do przyborów do nauki i że winne być dostarczone z funduszu szkolnego krajowego.

Reprezentant Rady szkolnej krajowej podniósł potrzebę wydatnego podniesienia kwoty na urządzenia warsztatów dla nauki dopełniających w szkołach wydziałowych męzkich i wielkie znaczenie tej nauki nie tylko ze względu na przysposobianie młodzieży przez podawanie technicznego abecadła rękoczynów rzemieślniczych — w tej mierze system wzorów, ułożony przez Insp. Bruchnalskiego z polecenia Rady szk. kr. znamionuje niezwykły postęp — ale i z przyczyn ogólnowychowawczych (hygieny muszkułów i poszanowania dla pracy ręcznej).

Na zapytanie posła Dra Leo, czy Rada szk. kraj. z funduszu na przybory naukowe skłonna jest zakupywać harmonia jako środki pomocnicze śpiewu w szkołach wydziałowych, oświadcza Reprezentant Rady szk. kr., że nie może pod tym względem czynić obietnic, ponieważ Rada szk. kr. stara się zaopatrzyć

szkołę przede wszystkim w przybory najniezbędniejsze (liczydła, modele miar i wag, mapy Galicyi i Monarchii), a kwota wyznaczona ledwie wystarcza na zaopatrywanie szkół nowo-powstających i uzupełnianie braków, powstających przez zniszczenie w szkołach dawnych.

Rubryka VIII. poz. 23.

Na biblioteki okręgowe	10.000 K
czyli tyle, ile obliczono na r. 1903 a o 14 K więcej aniżeli w roku 1902 rzeczywiście wydano.	

Rubryka IX poz. 24.

Na konferencye okręgowe	90.000 K
czyli o	6.624 K
więcej od kwoty uchwalonej na r. 1903 o	10.573 „
więcej od kwoty wykazanej w zamknięciu rachunków z r. 1902.	
Przekroczenie budżetu w tej pozycji w r. 1902 wynosiło	164 „
z powodu, że w konferencyach wzięła udział większa liczba nauczycieli, niż preliminowano.	
Liczba nauczycieli, która ma korzystać z konferencyi wynosi	9.745 „
Koszta odnośnie obliczono po 9 na każdego nauczyciela, razem	90.000 „

Rubryka X. poz. 25.

Na stypendya dla uczniów i uczenie seminaryów nauczycielskich	200.000 K
czyli tyle, ile uchwalono na r. 1903 i w roku 1902 rzeczywiście wydano.	

Podniesiono w Komisji potrzebę dokładniejszego sformułowania rewersów, przedkładanych przez stypendystów w seminaryach, ażeby byli zniewoleni udawać się do tych powiatów i gmin, w których większy brak nauczycieli. Reprezentant Rady szkolnej krajowej wykazał, „że Rada krajowa egzekwuje z całą bezwzględnością zwroty od dezterterów, którzy ukończyli seminarya i zdali maturę. Trudno przedsiębrać jakiegokolwiek kroki wobec tych, którzy w ciągu studyów seminarzyskich wystąpili, zwłaszcza wobec ich młodocianego wieku i trudności wyegzekwowania zwrotu drogą cywilnego procesu“.

Rubryka XI. poz. 26.

Na rozmaite wydatki, a to:	
a) na potrzeby szkół ogólnej natury	3.000 K
czyli tyle, ile uchwalono na r. 1903 i w r. 1902 wydano.	
b) na drobne wydatki Rad szkolnych okręg.	3.600 „
czyli tyle, ile uchwalono na r. 1903 i w r. 1902 wydano.	

c)	na wydawnictwo Dziennika urzędowego Rady szkolnej krajowej		6.000 K
	czyli tyle, ile uchwalono na r. 1903 a o	1.000 K	
	więcej od wydatku na ten cel w r. 1902.		
d)	na koszt zarządu z powodu przelania funduszków szkolnych okręgowych do funduszu szkolnego krajowego		12.000 „
	czyli tyle, ile uchwalono na rok 1903 i w roku 1902 wydano.		

Razem	24.600 K
1.390 K	

czyli tyle, ile uchwalono na rok 1903, a o
 więcej aniżeli w r. 1902 rzeczywiście wydano
 Rozp. z d. 6. lutego 1903 L. 2599 rozszerzyła
 Rada szkolna zakres Dziennika urzędowego
 ograniczony dotychczas do szkół ludowych i se-
 minaryów nauczycielskich na wszystkie szkoły,
 podlegające jej zarządowi lub nadzorowi, a więc
 także na gimnazya, szkoły realne, handlowe
 i przemysłowe, publiczne i prywatne.

Rubryka XII poz. 27.

Zasiłki dla szkół utrzymywanych przez korporyacje. Wydatki nadzwyczajne:

a)	dla szkoły klasztornej PP. Benedyktynek obrzorm. w Łwowie		6.000 K
	czyli tyle, ile uchwalono na r. 1903 i wydano w r. 1902.		
b)	dla szkoły klasztornej PP. Klarysek w Starym Sączu		3.000 „
	czyli tyle, ile uchwalono na r. 1903 i wydano w r. 1902.		
c)	dla szkoły klasztornej PP. Benedyktynek obrz. łąc. w Przemyślu		6.336 „
	czyli tyle, ile uchwalono na r. 1903		
	a o	66 „	
	mniej, aniżeli w r. 1902 rzeczywiście wydano.		
d)	dla szkoły żeńskiej w PP. Bazylianek w Jaworowie		1.600 „
	czyli o 400 K mniej, aniżeli uchwalono na ten cel w roku 1903 a tyle, ile rzeczywiście wydano w r. 1902		
e)	dla szkoły Wydziałowej żeńskiej św. Scholastyki w Lrakowie		5.000 „
	czyli tyle, ile uchwalono dla tej szkoły na rok 1903 i w roku 1902 rzeczywiście wydano,		
f)	dla szkoły żeńskiej św. Tomasza w Krakowie		1.500 „
	czyli tyle, ile uchwalono na r. 1903 a o	500 „	
	więcej, aniżeli wydano w r. 1902		
g)	dla szkoły żeńskiej Augustyanek w Krakowie		2.000 „
	czyli tyle, ile uchwalono na r. 1903 a o	600 „	
	więcej, aniżeli wydano w r. 1902		
h)	dla szkoły żeńskiej w Stryju utrzymywanej przez Towarzystwo pedagogiczne		1.000 „
	czyli tyle, ile udzielono na rok 1903 i wydano w r. 1902		
i)	dla szkoły izraelskiej w Brodach		12.000 „
	czyli tyle, ile uchwalono na r. 1903 i wydano w roku 1902		

k)	dla internatu Panien Bazylianek we Lwowie czyli tyle, ile uchwalono na r. 1903 i wydano w r. 1902	1.000 K
l)	dla szkoły zręczności Oddziału Towarzystwa pe- dagogicznego w Krakowie czyli tyle, ile uchwalono na ten cel w r. 1903 i wydano w r. 1902	600 „
m)	dla szkoły siostr Miłosierdzia w Rozdole . czyli o 600 K więcej od preliminarza Wydziału krajowego i wydatku na ten cel w r. 1902	1.800 „
n)	dla szkoły siostr Felicyanek w Besku czyli tyle, ile uchwalono na r. 1903 i wydano w r. 1902	400 „
o)	dla szkoły izraelickiej w Tarnopolu . czyli tyle, ile uchwalono na r. 1903 i wydano w r. 1902	3.000 „
p)	dla szkoły siostr Felicyanek w Uhnowie . czyli tyle, ile uchwalono na r. 1903 i wydano w r. 1902	600 „
r)	dla Zakładu im. św. Heleny we Lwowie na utrzy- manie 4-klasowej szkoły utrzymywanej przez SS. Felicjanki czyli tyle, ile uchwalono na r. 1903 i w r. 1902 rzeczywiście wydano	500 „
s)	dla szkoły w Bełzie utrzymywanej przez SS. Felicjanki czyli tyle, ile uchwalono na r. 1903 i w roku 1902 wydano	600 „
t)	dla utrzymywanego przez Zbór izraelicki we Lwowie zakładu dla kształcenia kandydatów na nauczycieli religii mojżeszowej w szkołach lu- dowych czyli tyle, ile przyjęto na r. 1903, a o 1334 K więcej aniżeli w r. 1902 wydano	2.000 „
u)	dla PP. Sakramentek we Lwowie na restaurację budynku mieszczącego szkołę Wy- działową żeńską (nowo prelimitowany wydatek w budżecie na r. 1904	6.000 „
w)	dla Zakładu wychowawczego św. Rodziny z Na- zaretu w myśl Odezwy Wydziału krajowego z d. 5. sierpnia 1902 L. 50.981 czyli tyle, ile przyjęto na r. 1903 Uchwałą powyższą załatwi Wysoki Sejm Petycją Nr. 231.336/3 966 Przełożonej siostr Miłosierdzia w Rozdole o podwyższenie subwencji	800 „
	W myśl powyższych uchwał wynosić będą wydatki Rubryki XII. na zasiłki dla szkół utrzymy- wanych przez korporacje	55.736 „
	czyli o	7.600 K
	od kwoty na ten cel na rok 1903 uchwa- lonej a o	9.768 „
	więcej od kwoty w r. 1902 rzeczywiście wydanej.	

Wysoki Sejm poleca Wydziałowi krajowemu wstawić do budżetu na rok 1905 kwotę 500 K rocznej zapomogi na amortyzację pożyczki zaciągniętej na budowę szkoły przez siostry Urszulanki w Kołomyi.

Uchwałą powyższą załatwi Sejm petycję Nr. 2.178.1.470 Przełożonej siostr Urszulanek w Kołomyi.

D o c h o d y.

Rubr. I. poz. 1.

Odsetki od kapitału wypożyczonego na uposażenie funduszu pożyczkowego na budowę szkół 25.776 K
czyli tyle, ile przyjęto na r. 1903, i w r. 1902 rzeczywiście pobrano. Kapitał rzeczony wynosi 584.659 K, 187.800 w 4-% listach zastawnych Towarzystwa kredytowego ziemskiego, 135.000 K w 4½-% listach zastawnych Tow. kred. ziemskiego, 26.400 K w 4½-% listach zastawnych Banku kraj., 224.800 K w obligacjach galic. pożyczek krajowych, 10.000 K w 6-% listach Zakładu kredytowego w Krakowie, a 659 K 70 g w książeczkach Banku krajowego.

Rubr. I. poz. 2.

Od 4-% listów zast. galic Banku krajowego nomin. wartości 16.800 K, będących własnością majątku zarodowego 672 „
czyli tyle, ile przyjęto na r. 1903 i pobrano w r. 1902.
W stanie efektów od roku zeszłego nie ma żadnej zmiany.

Rubr. I. poz. 3.

Odsetki od kapitałów, przeznaczonych na płacę nauczycieli, wynoszących ogółem 1,057.998 K. Z tychże umieszczono 1,042.198 K nominalnej wartości w papierach wartościowych, a mianowicie: 72.900 K w obligacjach galic. pożyczki z r. 1893, 868.500 K w listach zastawnych galic. Banku krajowego, 51.200 K w 4-% listach zast. gal. Tow. kredytowego ziemskiego, 4.000 K w 4-% obligacjach funduszu propinacyjnego, 200 K w losie państwowym z roku 1860, 44.000 K w obligacjach kolejowych Banku kraj., 15.798 K 89 g w książeczkach Banku krajowego i Kasy oszczędności. Dochód na rok 1902 będzie wynosił 42.257 „
czyli o 355 „
więcej od dochodu przyjętego na rok 1903, a o 262 „
więcej od dochodu pobranego w roku 1902.

Rubr. I. poz. 4.

5-% od kapitałów hipotekowanych na poszczególne realnościach w walucie wiedeńskiej w kwocie 41 „
czyli tyle, ile przyjęto na rok 1903, a o 21 K
więcej aniżeli pobrano w r. 1902, kapitały wynosiły 975 zł
czyli tyle, ile w roku 1900.

Rubr. I. poz. 5.

5-% od kapitałów hipotekowanych w walucie polskiej na dobrach Branice 5.000 zł. p. 125 „
czyli tyle, ile przyjęto na rok 1903, a o 1.763 K mniej, aniżeli rzeczywiście pobrano w r. 1902. Różnica w porównaniu z r. 1902 jest wynikiem spłat kapitałów, ciężających na dobrach Głębocka i Dojazdów.

Rubr I. poz. 6.

5% od kapitałów hipotekowanych na realnościach w Krakowie w walucie polskiej w kwocie 1371 zł. p. 09 g	24 K
czyli tyle, ile przyjęto na rok 1903, a o	49 „
mniej, aniżeli pobrano w roku 1902.	

Rubr. I. poz. 7.

5% od kapitałów, hipotekowanych na rzecz poszczególnych szkół w kwocie 9.240 K i 100 talarów	483 „
czyli tyle, ile przyjęto na rok 1903, a o	42 K
więcej, aniżeli pobrano w roku 1902.	

W moc powyższych uchwał Komisji, zgodnie z wnioskami Wydziału krajowego powziętych, wynosić będą dochody Rubr. I. „Odsetki od kapitałów“	69.378 „
czyli o	355 „
więcej od dochodu przyjętego na rok 1903, a o	1.487 „
mniej od dochodu pobranego w roku 1902	

Rubr. II. Dochody z dóbr, realności i innych praw.

<i>Poz. 8.</i> Czynnysz z ogrodu w Dunajowie	2 K
czyli tyle, ile przyjęto na rok 1903.	

<i>Poz. 9.</i> Czynnysz z ogrodu w Krukienicach	4 „
czyli tyle, ile przyjęto na rok 1903.	

<i>Poz. 10.</i> Czynnysz z dzierżawy gruntów w Zagórzcu	10 „
czyli tyle, ile przyjęto na r. 1903 i pobrano w r. 1902.	

<i>Poz. 11.</i> Czynnysz z dzierżawy gruntów w Pilźnie	704 „
czyli tyle, ile przyjęto na r. 1903 i pobrano w r. 1902.	

<i>Poz. 12.</i> Czynnysz z wydzierżawionych gruntów w Skawinie	446 „
czyli o	74 K

więcej od dochodu preliminowanego z tego źródła z roku 1903, a	174 „
więcej od dochodu pobranego w roku 1902.	

<i>Poz. 13.</i> Od gminy miasta Tarnowa za wynajęcie budynku, będącego w części własnością funduszu szkolnego krajowego	324 „
czyli tyle, ile przyjęto na r. 1903 i pobrano w r. 1902.	

<i>Poz. 14.</i> Czysty dochód z gruntów i realności poszczególnych szkół	10.000 „
czyli tyle, ile przyjęto na rok 1903 i pobrano z tego źródła w roku 1902.	

<i>Poz. 15.</i> Wartość naturaliów od gmin, obszarów dworskich i innych stron	32.000 „
czyli tyle, ile przyjęto na rok 1903 i pobrano z tego źródła w roku 1902.	

W moc powyższych uchwał Komisji, powziętych zgodnie z wnioskami Wydziału krajowego, wynosić będą dochody z dóbr, realności i innych praw	43.490 „
czyli o	74 K

więcej od kwoty na rok 1903 przyjętej, a o	178 „
mniej od kwoty w r. 1902 z tego źródła pobranej.	

Rubr. III Dodatki	
--------------------------	--

<i>Poz. 16.</i> Od gminy Zaleszczyki dodatek na wydatki kancelaryjne szkoły głównej	28 K
czyli tyle, ile przyjęto na rok 1903, a o	3 K
mniej, aniżeli z tego źródła pobrano w r. 1902.	

<i>Poz. 17.</i> Od tarnowskiej gminy żydowskiej do- datek na utrzymanie IV. klasy przy szkole głównej czyli tyle, ile przyjęto na rok 1903.	52 K
<i>Poz. 18.</i> Od gminy Cewków, część odsetek od majątku gminnego czyli tyle, ile przyjęto na r. 1903 i pobrano w r. 1902.	210 „
<i>Poz. 19.</i> Od każdorocznego proboszcza obrz. łac. w Limanowej zhipotekowana renta na części dóbr Lipowa czyli tyle, ile przyjęto na r. 1903 i pobrano w r. 1902.	84 „
<i>Poz. 20.</i> Od legatu Ferdynanda Sroczyńskiego w kwocie 500 zł. m. k. od właściciela obszaru dwor- skiego w Bolesławiu czyli tyle, ile przyjęto na rok 1903, a o mniej, aniżeli pobrano w r. 1902.	52 „ 52 K
<i>Poz. 21.</i> Od gminy Laskowce odsetki od renty państwowej Nr. 26.618 na 2.350 zł., czyli 4.700 K czyli tyle, ile uchwalono na r. 1903 i pobrano na rok 1902.	198 „
<i>Poz. 22.</i> Od gminy Bortiatyn odsetki od renty państwowej Nr. 38.006 na 950 zł. w a. czyli tyle, ile przyjęto na r. 1903 i pobrano w r. 1902.	80 „
<i>Poz. 23.</i> Dobrowolne zobowiązania gmin, ob- szarów dworskich i innych stron, tudzież z przewyżki dochodów z majątków zarodowych miast i miasteczek, nareszcie od gminy m. Białej na płace nauczycieli czyli o więcej, aniżeli pobrano z tego źródła w roku 1902, a tyle, ile przyjęto na rok 1903.	747.000 „ 47.755 „
Wedle wykazu A), dołączonego do zamknięcia rachunków za rok 1902, sprostowana należność pre- stacyi szkolnych na płace nauczycieli i potrzeby szkolne w kwotach ryczałtowych wynosi ogółem 745.960 K 08 g.	
Ponieważ jednak w sumie tej nie mieszczą się należności za rok 1902, które zostały pokryte nad- płatami z lat poprzednich, przeto preliminuje się w za- okrągleniu jak na rok 1903 kwotę 747.000 K.	
<i>Poz. 24.</i> Zaległe z końcem r. 1894 prestacje szkolne, odebrane od byłych funduszów szkolnych o- kręgowych czyli o mniej, aniżeli przyjęto na rok 1903, a o więcej od kwoty pobranej z tego źródła w r. 1902.	5.000 „ 5.000 „ 2.322 „
Zaległe z końcem r. 1904 prestacje szkolne, przejęte od byłych funduszów szkolnych okręgowych, wynoszą z końcem r. 1902 jeszcze sumę 140.517 K 69 g. W r. 1902 uiszczono z tego tytułu tylko kwotę 2.678 K 39 g, zaś w roku 1903 do końca maja wcale nie uiszczono.	
Dla braku innej podstawy, opierając się na tych wynikłościach, preliminuje się na r. 1904 przy- puszczalny dochód z tego tytułu tylko w kwocie 5.000 koron.	
<i>Poz. 25.</i> Dodatek do podatków od gmin i obszarów dworskich czyli o więcej aniżeli przyjęto na r. 1903, a o więcej, aniżeli pobrano z tego źródła w r. 1902.	1,660.000 „ 220.000 „ 105.397 „
Sprostowana należność dodatków szkolnych do podatków od gmin, obszarów dworskich i innych	

stron na rok 1902, wynosi wedle przedłożonych przez wszystkie c. k. Urzędy podatkowe wykazów ogółem 1,484.445 K 74 g

W uwzględnieniu wzrastającej co roku wynikłości a wynoszącej w roku 1902 kwotę 1,554.602 K 60 g., zaś w czasie od 1. stycznia do 31. maja 1903 — t. j. w miesiącach w których podatki a tem samem i dodatki słabo wpływają — już kwotę 692.462 K 14 h., preliniuje się przypuszczalny z tego tytułu dochód w kwocie okrągłej 1,660.000 K.

Poz. 26. 3 pre., dodatków okręgowych		660.000 K
czyli o	30.000 „ — „	
więcej aniżeli przyjęto na rok 1903		
a o	15.482 „ — „	
więcej aniżeli pobrano z tego źródła w r. 1902.		

Sprostowana należność na rok 1902 3% dodatków szkolnych okręgowych wynosi wedle przedłożonych przez wszystkie c. k. Urzędy podatkowe wykazów ogółem sumę 597.466 „ 71 „

Ze względu na wzrastającą co roku wynikłość a wynoszącą w roku 1902 kwotę 644.517 K 64 g. zaś w czasie od 1. stycznia do 31. maja 1903 już kwotę 284.329 K 54 g., preliniuje się przypuszczalny z tego tytułu dochód w okrągłej kwocie 660.000 K.

Suma dochodów Rubryki III. wynosi		3,072.704 „
czyli o	245.000 „ — „	
więcej od kwoty przyjętej na r. 1903 a o		
więcej od kwoty w r. 1902 rzeczywiście pobranej.	171.057 „ — „	

Rubryka IV.

Zysk ze sprzedaży książek szkolnych czyli tyle ile przyjęto na r. 1903 i pobrano w r. 1902		5.670 „
---	--	---------

Rubryka V.

Zapisy i darowizny — Wydział krajowy nie preliniuje.

Rubryka VI.

Taksy od spadków		140.000 „
czyli o	10.000 „ — „	
więcej aniżeli przyjęto na rok 1903 a o		
mniej od rzeczywistego poboru w roku 1902.	3.660 „ — „	

Dochód powyższy preliniuje Wydział krajowy na podstawie ustawy krajowej z dnia 6. grudnia 1894 z uwzględnieniem wzrastającej co roku wynikłości, która wynosiła w r. 1902 143.659 K a od 1. stycznia do 31. maja 1903 kwotę 53.303 K 74 g.

Rubryka VII.

Rozmaite wpływy. Przy tej rubryce Wydział krajowy wskutek życzenia Komisji budżetowej nie preliniuje żadnego dochodu.

Rubryka VIII.

Stały dodatek z c. k. Skarbu Państwa		109.886 „
--------------------------------------	--	-----------

Rubryka IX.

Zwroty zaliczek udzielonych gminom na budynki szkolne z lat dawniejszych
czyli o
mniej aniżeli przyjęto na rok 1903 a o
mniej aniżeli pobrano z tego źródła w roku 1902.

560 K — g
2.000 „ — „

150 K

Od roku 1876 po koniec roku budżetowego 1902 udzielono 556 zaliczek w kwocie 633.954 K 52 h po odpisaniu niezrealizowanych asygnat w kwocie 9.558 K pozostaje rzeczywista suma zaliczek 624.396 K 52 gr.

Po koniec roku 1902 zalega wypłata zaliczek w kwocie 7.492 K 71 gr.; z tego 4.743 K 76 gr. zaległych z lat dawniejszych a 2.784 K 95 gr. zaległości z r. 1902.

Na tych podstawach Komisya wnosi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Wydatki.

Liczba		S u m a r y u s z	Wniosek na rok 1904	
rubryki	pozycji		zwy- czajne	nadzw- yczajne
k o r o n				
I. Wydatki.				
I.	1—7	Płace, remuneracye za udzielanie nauki religii, dodatki pięcioletnie, wynagrodzenia za godziny nadobowiązkowe i na zastępstwo nauczycieli urlopowanych	10,348.600	—
II.	8-11	Remuneracye i zapomogi, zasiłki na urządzenie kursów wakacyjnych, rolniczych i specjalnych, oraz remuneracye za roboty ręczne	116.200	—
III.	12	Koszta podróży i diety nauczycieli przeniesionych ze względów służbowych	15.000	—
IV.	13-16	Dodatek do funduszu emerytalnego, interkalarya, emerytury dla tracących posady i dary z łaski	77.052	5.000
V.	17	Zasiłki dla funduszków szkolnych miejscowych na budowę szkół	200.000	200.000
VI.	18-21	Na zasiłki dla funduszków szkolnych miejscowych na utrzymanie szkół, utrzymanie budynku szkolnego w Tarnowie, mniejsze potrzeby szkolne i urzędowe oraz koszta nadzoru funduszków szkolnych miejscowych	329.388	640
VII.	22	Na przybory naukowe ogólnej natury i dla nauk praktycznych	50.000	—
VIII.	23	Na biblioteki okręgowe	10.000	—
IX.	24	Na konferencye okręgowe	90.000	—
X.	25	Na stypendya dla uczniów i uczenie Seminarjów nauczycielskich	200.000	—
Do przeniesienia			11,436.240	205.640

Preliminarz na rok 1904.

Liczba		S u m a r y u s z	Wniosek na rok 1904	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
k o r o n				
		Z przeniesienia	11,436.240	205.640
XI.	26	Na rozmaite wydatki	24.600	—
XII.	27	Zasiłki dla szkół utrzymywanych przez kor- poracye	—	55.736
		<u>Suma wydatków</u>	11,460 840	261.376
		<u>Ogółem</u>	11,722 216	
		W porównaniu z kwotą preliminarz. na r. 1903	11,049.003	
		okazuje się wydatek większy o	673.213	
		a mianowicie:		
		Rubr. I. więcej o 644.410 K mniej —		
		„ III. „ o 2.000 „ „ —		
		„ IV. „ o — „ „ 17.121 K		
		„ VI. „ o 25.800 „ „ —		
		„ VII. „ o 5.300 „ „ —		
		„ IX. „ o 6.624 „ „ —		
		„ XII. „ o 6.200 „ „ —		
		Razem więcej o <u>690.334 K</u> mniej <u>17.121 K</u>		
		Ogółem więcej jak wyżej o 673.213 co przy pojedynczych rubrykach i pozycjach szcze- gółowo wyjaśniono.		

Dochody.

Liczba		Sumaryusz	Wniosek na rok 1904	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
			k o r o n	
II. Dochody.				
I.	1—7	Odsetki od kapitałów	69.378	—
II.	8-15	Dochody z dóbr, realności i innych praw	43.490	—
III.	16-26	Dodatki	3,072.704	—
IV.	27	Zysk ze sprzedaży książek szkolnych	5.670	—
V.	28	Zapisy i darowizny	—	—
VI.	29	Taksy od spadków	140.000	—
VII.	30	Rozmaite wpływy	—	—
VIII.	31	Dodatek z c. k. Skarbu państwa	109.886	—
IX.	32	Zwroty zaliczek udzielonych gminom na budynki szkolne z lat dawniejszych	150	—
<u>Suma dochodów własnych</u>			3,441.278	—
Z porównania z sumą wydatków			11,460.840	261.376
okazuje się niedobór do pokrycia z funduszu krajowego			8,019.562	261.376
<u>Razem</u>			8,280.938	
W porównaniu preliminarzowanych dochodów na rok 1903			3,186.409	
z preliminarzowanymi dochodami na rok 1904			3,441.278	
okazuje się prawdopodobny wzrost dochodów o			254.869	
a mianowicie:				
W rubr. I. więcej o		355 K		
"	"	II. " 74 "		
"	"	III. " 245.000 "		
"	"	VI. " 10.000 "		
"	"	IX. mniej o " 560 K		
Razem więcej o		<u>255.429 K</u>	mniej o 560 K	
wogóle więcej jak wyżej o 254.869 K.				

Preliminarz na rok 1904.

Liczba		S u m a r y u s z	Wniosek na rok 1904	
rubryki	pozycji		zwy- czajne	nadzw- yczajne
k o r o n				
		<p>Porównując zwiększone dochody o 254.869 K ze zwiększonymi wydatkami o <u>673.213 K</u> okazuje się zwiększony niedobór o 418.344 K</p> <p>spowodowany: zorganizowaniem 82 nowych szkół, reorganizacją 116 szkół na więcej klasowe; stałym obsadzeniem większej liczby posad z powodu przybytku nauczy- cieli kwalifikowanych, wreszcie naturalnym rozwojem szkół w ogóle</p>		

2. Wysoki Sejm raczy wstawić do rubr. V. poz. 93. preliminarza budżetu na r. 1904 niedobór 8,280.938 K.

Lwów, dnia 19. października 1903.

Przewodniczący:
K. Badeni.

Sprawozdawca:
Kozłowski.

Budżet krajowy na rok 1904.

We Lwowie, dnia 19. października 1902.

Rubr. V. poz. 94.

Sprawozdawca poseł Włodzimierz Kozłowski.

Sprawozdanie

Komisji budżetowej o krajowym szkolnym funduszu emerytalnym na rok 1904.

Art. 54. ustawy z dnia 1. stycznia 1898 Dz. u. kr. T. III. Nr. 16. nakłada na Wysoki Sejm obowiązek badania zamknięcia rachunków zarządzanego w moc art. 52. ust. kraj. z dnia 2. maja 1873 L. 251 Dz. ustaw kraj. funduszu emerytalnego i udzielania odnośnych absolutoryów, a z tytułu przepisanej art. 54 lit. g) pokrycia niedoboru rzeczzonego funduszu w miarę, o ile inne źródła w ustawie wskazane, a poniżej wyszczególnione na to nie wystarczają, który to fakt od roku 1891 corocznie się powtarza, posiada Sejm prawa wglądania w preliminarze funduszu emerytalnego.

Naturę prawną i powstanie funduszu emerytalnego przedstawiają szczegółowo sprawozdania Wydziału krajowego z dnia 17. października 1887 L. W. 27.574/87 i z 22. października 1888 L. 41.513/88 i sprawozdania Komisji budżetowej o budżecie krajowym na rok 1891 i 1892.

Na znaczne podwyższenie wydatków wpłynęła uchwalona przez Wysoki Sejm ustawa z dnia 16. czerwca 1898 Nr. 54. Część VII. Dziennika ustaw i rozporządzeń krajowych, zmieniająca art. 40. ustawy z dnia 1. stycznia 1889 roku. „O stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego w publicznych szkołach ludowych“ (Dziennik ustaw krajowych z dnia 17. stycznia 1889 Cz. III. Nr. 16), która od 1. stycznia 1899 roku obowiązuje.

Według powyższej ustawy dostaje nauczyciel niezdolny do służby po 35 latach pełną należytość, a po wysłużonych 30 latach dostaje emeryt, jeśli osiągnął 60 lat życia również pełną należytość.

Wedle wniosków Wydziału krajowego przyjętych przez Komisję budżetową wydatki krajowego szkolnego funduszu emerytalnego wynoszą . . . 1,017.100 K
czyli o . . . 62.218 K.
więcej od kwoty na rok 1902 uchwalonej, a o . . . 108.260 „
więcej od wynikłości z roku 1902.

Dochody szkolnego funduszu emerytalnego 252.232 „

czyli o 20.974 K.
 mniej o wynikłości z roku 1902, a o 8.121 „
 mniej od kwoty na rok 1903 uchwalonej.

Niedobór będzie wynosił 764.868 K

czyli o 129.234 „
 więcej od wynikłości z roku 1902, a o 70.339 „
 więcej od kwoty na rok 1903 uchwalonej.

Obliczenia wydatków Rubryka I., II., III. i IV. na mocy art. 39, 40, 41, 43, 44, 45, 46 i 47 ustawy z dnia 1. stycznia 1889 przez krajowy fundusz emerytalny pokrywane, opierają się na szczegółowych wykazach czasowych emerytur z uwzględnieniem trzechletniego przecięcia wydatków i naturalnego przyrostu. Wydatki rubryki V. i VI. proponowane na mocy art. 40, 44, 49 i 53 ustawy z dnia 1. stycznia 1889 polegają na trzechletnim przecięciu wydatków z lat 1899—1902. Wydatki rubryki VII. na koszt zarządu stanowią zwrot Etatowi skarbowemu kosztów za druki przez c. k. główną Kasę krajową we Lwowie i c. k. Urzędy podatkowe na cele krajowego funduszu szkolnego emerytalnego corocznie spotrzebowane.

Rozchody.

Komisya wnosi zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego :

Rubr. I.	Emerytury czasowe nauczycieli i nauczycielek	80.000 K
	czyli o 5.000 K.	
	więcej od kwoty na rok 1903 uchwalonej, a o 14.641 „	
	więcej od wynikłości z roku 1902.	
„ II.	Emerytury dożywotnie nauczycieli i nauczycielek	600.000 „
	czyli o 29.224 „	
	więcej aniżeli na rok 1903 uchwalonej, a o 64.537 „	
	więcej od wynikłości roku 1902.	
„ III.	Pensye dla wdów po nauczycielach	240.000 „
	czyli o 13.767 „	
	więcej od kwoty na rok 1903 uchwalonej, a o 23.210 „	
	więcej od wynikłości z roku 1902.	
„ IV.	Dodatki na wychowanie sierót po nauczycielach	60.000 „
	czyli o 4.227 „	
	więcej od kwoty na rok 1903 uchwalonej, a o 8.122 „	
	więcej od wynikłości z roku 1902.	
„ V.	Odprawy i kwartały pozgonne	35.000 „
	czyli o 10.000 „	
	więcej aniżeli uchwalono na rok 1903, a o 2.217 „	
	więcej od wynikłości z roku 1902.	
„ VI.	Zwroty z wkładek emerytalnych nauczycieli i nauczycielek	2.000 „
	czyli tyle ile uchwalono na rok 1903, a o 267 K	
	więcej od wynikłości z roku 1902.	
„ VII.	Koszta zarządu	100 „
	czyli tyle ile na rok 1903 uchwalono.	
„ VIII.	Rozmaitych wydatków Komisya nie preliminuje, wydatki rzeczzone bowiem są tylko przebieżne i znajdują pokrycie w przebieżnych dochodach.	

Dochody.

Komisyja wnosi zgodnie z wnioskami Wydziału krajowego.		
Rubr.	I. Odsetki od kapitałów	2.680 K
	czyli tyle, ile preliminowano na rok 1903,	
	a o	27 K
	więcej od wynikłości z 1902.	
	Efekta wartościowe majątku zakładowego krajowego funduszu szkolnego emerytalnego wynoszą 67.106 K 94 g, w listach zastawnych Towarzystwa kredytowego ziemskiego, i książeczka wkładowych Kasy oszczędności. Stan majątku od r. 1899 się nie zmienił. Szczegółowe obliczenie odsetek zawiera wykaz A) do sprawozdania Wydziału krajowego.	
„	II. Datki stałe z krajow. funduszu szkolnego	25.600 „
	czyli tyle, ile pobrano z tego źródła w r. 1902 i przyjęto na r. 1903. Datki rzeczone pobiera fundusz emerytalny od funduszu szkolnego krajowego na podstawie §. 52. ustępu c) ustawy z 1. stycznia 1889.	
„	III. Zapisy i darowizny — Komisyja nie preliminuje.	
„	IV. Interkalarya od opróżnionych posad nauczycielskich	33.952 „
	czyli o	17.238 K
	mniej od wynikłości z r. 1902 a o	17.121 „
	mniej od kwoty na r. 1903 uchwalonej. Kwotę tę wyszczególnioną w dziale wydatków funduszu szkolnego krajowego na rok 1903 opłaca tenże fundusz na podstawie art. 52. ustępu d) ust. z 1. stycznia 1899 na rzecz funduszu szkolnego emerytalnego. Obejmuje ona interkalarya od opróżnionych posad o ile nie przypadną spadkobiercom zmarłego dyrektora starszego nauczyciela lub nauczyciela w ogóle albo też nie zostaną użyte na wynagrodzenie dla zastępcy nauczyciela jednak nie dłużej jak przez 3 miesiące od dnia opróżnienia posady nauczyciela.	
„	V. Stałe wkładki nauczycieli i nauczycielek	166.000 „
	czyli o	399 K
	mniej od wynikłości z r. 1902, a o	6.000 „
	więcej od kwoty przyjętej na rok 1903.	
	Kwotę powyższą pobieraną na podstawie art. 52. ust. f) ust. z d. 1. stycznia 1899 obliczył Wydział krajowy wedle trzechletniego przecięcia z lat 1899—1902. Kwota ta obejmuje wkładki nauczycieli, które w pierwszym roku po zamianowaniu wynoszą 10% pobieranej przez nich płacy, a przy każdym podwyższeniu teje 10% od nadwyżki, oprócz tego 2% od rocznej płacy.	
„	VI. Wkładki 2-procentowo za czas służby przedetatowej	24.000 „
	czyli o 3.000 K więcej, aniżeli przyjęto na r. 1903,	
	a o	636 K
	mniej od wynikłości z r. 1902.	

Wkładki powyżej wymienione pobierane na podstawie art. 50. ust. z dnia 1. stycznia 1889 obliczył Wydział krajowy na podstawie trzechletniego przecięcia. Płacą je nauczyciele, którzy po przeistoczeniu szkół dawniejszych w etatowe przeszli lub przechodzą na nowy etat, a którzy uważani są pod względem prawa emerytury i zaopatrzenia ich wdów i sierot z funduszu emerytalnego tak zupełnie jak gdyby byli od razu na tym etacie służbę swoją rozpoczęli. W moc ustępu 2. powyżej wymienionego §. ustawy z 1. stycznia 1889 płacić mają nauczyciele tej kategorii funduszowi emerytalnemu kwotę równającą się dwóm procentom od każdorazowej płacy przez wszystkie te lata poprzedniej służby nauczycielskiej, które do emerytury policzone zostały.

Na powyższych podstawach Komisya wnosi:

I. Wysoki Sejm uchwalić raczy zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego i Rady szkolnej krajowej:

Liczba		Poszczególnienie.	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi		K o r o n y	
Wydatki.				
I.		Emerytury czasowe nauczycieli i nauczycielek	80.000	—
II.		Emerytury dożywotnie nauczycieli i nauczycielek	600.000	—
III.		Pensye dla wdów po nauczycielach	240.000	—
IV.		Dodatki na wychowanie sierót po nauczycielach	60.000	—
V.		Odprawy i kwartaty pozgonne	35.000	—
VI.		Zwroty z wkładek emerytalnych nauczycieli i nauczycielek	2.000	—
VII.		Koszta zarządu	100	—
VIII.		Rozmaite wydatki	—	—
Suma wydatków			1,017.100	—
Dochody.				
I.		Odsetki od kapitałów	2.680	—
II.		Dodatki stałe z krajowego funduszu szkolnego	25.600	—
III.		Zapisy i darowizny	—	—
IV.		Interkalarya od opróżnionych posad nauczycielskich.	33.952	—
V.		Stale wkładki nauczycieli i nauczycielek	166.000	—
VI.		Wkładki dwuprocentowe za czas służby przed- etatowej	24.000	—
VII.		Rozmaite dochody	—	—
VIII.		Zwroty z emerytur czasowych	—	—
IX.		„ „ dożywotnich	—	—
X.		„ z pensyi wdów.	—	—
XI.		„ z dodatków na wychowanie dzieci	—	—
XII.		„ z odpraw i kwartatów pozgonnych	—	—
Suma dochodów			252.232	—
W porównaniu ze sumą wydatków			1,017.100	—
okazuje się niedobór do pokrycia z funduszu krajowego			764.868	—

II. Wysoki Sejm wstawia niedobór funduszu szkolnego krajowego emerytalnego w kwocie 636.550 K do Rubryki V. pozycei 94. budżetu na rok 1904.

Lwów, 19. października 1904.

Przewodniczący:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Kozłowski.

Budżet krajowy na r. 1904.

Rubryka V. Oświata.

Dział III. Prywatne zakłady naukowe i wychowawcze.

Pozycje 97—113.

Dział IV. Stowarzyszenia ku krzewieniu nauk i oświaty.
Wydawnictwa.

Pozycje 114—147.

Dział V. Teatry i sztuki piękne.

Pozycje 148—168.

Dział VI. Rozmaite.

Pozycje 169—174.

Sprawozdawca: poseł Dr. Franciszek Paszkowski.

III. Prywatne zakłady naukowe i wychowawcze.

poz. 97.	Na utrzymanie szkoły polskiej w Białej (<i>stała subwencja w myśl uchwały Sejmu z dnia 11. lipca 1902</i>)	20.000 K.
poz. 97 a)	prywatne Seminarjum nauczycielskie żeńskie Zofii Strzałkowskiej we Lwowie (<i>jednorazowo</i>)	2.000 „
poz. 97 b)	prywatne Seminarjum nauczycielskie żeńskie Franciszka Preisendanza w Krakowie (<i>jednorazowo</i>)	2.000 „
	poz. 97 a). i 97 b). w załatwieniu petycyj do L. 2.337 i 2.481.	
poz. 98.	Prywatna szkoła żeńska w Krakowie, (<i>nasilek stały</i>)	1.000 „
poz. 99.	Kurs naukowy żeński w Tarnowie, w myśl uchwały Sejmu z d. 11. lipca 1902.	800 „

<i>poz. 100.</i>	Ruskie Towarzystwo pedagogiczne, na utrzymanie szkoły wydziałowej żeńskiej we Lwowie	8.000 „
	Uzasadnienie podwyższenia tej pozycji zawarte jest w sprawozdaniu o budżecie na rok 1903 Rubr. V. <i>poz. 103.</i>	
<i>poz. 101.</i>	Zakład sierót imienia św. Heleny we Lwowie	200 „
<i>poz. 102.</i>	Ruski Instytut dla dziewcząt w Przemyśle : a) stała subwencya 400 K. b) jednorazowy zasiłk na przybory naukowe i wydanie podręcznika języka francuzkiego <u>2.000 „</u>	2.400 „
	Na skutek petycyi do L. 2.844.	
<i>poz. 103.</i>	Zakład wychowawczy dla ubogich dziewcząt pod nazwą „Rodzina Maryi“ w Łomnej Zawartego w petycyi do L. 2.393 żądania o przyznanie znaczniejszej subwencji na rozszerzenie zakładu, komisya budżetowa ze względu na równowagę budżetową uwzględnić nie może.	600 „
<i>poz. 104.</i>	Ryczałt na zarządki dla burs mieszczących młodzież polską i ruską, do rozporządzenia Wydziału krajowego w porozumieniu z Radą szkolną krajową Do pozycji tej, przekazuje się petycyje wymienione w sprawozdaniu o budżecie na rok 1903.	10.000 „
<i>poz. 105.</i>	Internat X. X. Zmartwychwstańców we Lwowie do rozporządzenia Wydziału krajowego.	9.000 „
<i>poz. 106.</i>	Zakład głuchoniemych we Lwowie : a) na stypendya dla 85 wychowanków 20.400 K. b) na utrzymanie zakładu 5.000 „ c) na amortyzacyę pożyczki 36.000 K. zaciągniętej na budowę II. piętra przez Dyrekeyę Zakładu, 3-cia rata amortyzacyjna (aż do pierwszego półrocza 1934) <u>1.990 „</u>	27.390 „
	Dyrekeya lwowskiego zakładu głuchoniemych wniosła do L. 3.017 petycyę o przyjęcie zakładu na fundusz krajowy, ewentualnie podwyższenie dotychczasowej subwencji na 35.000 K. rocznie, oraz o otwarcie zakładu głuchoniemych w Krakowie. Taki sam wniosek postawił poseł ks. Andrzej Szponder na posiedzeniu Wysokiego Sejmu z d. 8. października 1903, dołączając nadto żądanie o podwzsenie stypendyów dla wychowanków. W załatwieniu tego wniosku i petycyi wnosi komisya budżetowa:	
	<i>Wysoki Sejm raczy uchwalić: Wniosek ks. Andrzeja Szpondra i petycyę Dyrekeyi lwowskiego zakładu głuchoniemych o przyjęcie zakładu na kraj, utworzenie drugiego zakładu w Krakowie, oraz o podwyższenie subwencji względnie stypendyów, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania.</i>	
<i>poz. 107.</i>	Szkoła dla głuchoniemych Izaaka Bardacha we Lwowie	800 „
<i>poz. 108.</i>	Zakład dla ciemnych we Lwowie : a) na utrzymanie zakładu 7.600 K. b) na stypendya dla dziesięciu wychowanków po 240 K. rocznie <u>2.400 „</u>	10.000 „
	razem	

Wydział krajowy preliminował subwencyę dla Zakładu dla ciemnych w sumie uchwalonej w roku zeszłym 6.000 K. W petycyi do L. 2662 prosi Dyrekeya Zakładu dla ciemnych we Lwowie o podwyższenie subwencji. Reprezentant Wydziału

krajowego ośw adczył tegoż imieniem, iż Wydział krajowy po zbadaniu potrzeb zakładu ciemnych we Lwowie, już po ułożeniu preliminarza budżetu, uchwalił popierać wobec komisji budżetowej podwyższenie subwencji do kwoty przez komisję proponowanej. Uwzględniając wykazaną w ten sposób potrzebę, komisya proponuje podwyższenie w wykazanej wyżej kwocie.

poz. 109.	Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ we Lwowie	2.000 K.
poz. 110.	ditto w Krakowie	2.000 „
Tem samem załatwio ą zostaje petycyja do L. 2690.		
poz. 111.	Dla polskich i ruskich Towarzystw sokolich we Lwowie i na prowincyi ryczałt do dyspozycyi Wydziału krajowego	4.000 „
Do ryczałtu tego przekazuje się petycyje wymienione w sprawozdaniu o budżecie krajowym na r. 1903. Rubr. V. poz. 114.		
poz. 111a)	Związek polskich sokolich Towarzystw w Austryi na cele Towarzystwa i wydawnictwa	600 „
wskutek petycyi do L. 2237. W petycyi tej żąda związek polskich Towarzystw sokolich podwyższenia ryczałtu dla Towarzystw sokolich z 4.000 na 10.000 K.		
W sprawozdaniu z czynności departamentu I. podnosi Wydział krajowy, iż wskutek znacznego wzrostu i potrzeb Towarzystw sokolich zamierzał do budżetu krajowego na rok 1903 wstawić subwencyę w podwyższonej kwocie 8.000 K., a jedynie wzgląd na równowagę budżetow skłonił go do odstąpienia na razie od tego zamiaru. Komisya budżetowa podziela zapatrywanie Wydziału krajowego co do potrzeby podwyższenia subwencji, nie może jednak z powodów przez Wydział krajowy, przytoczonych proponować podwyższenia tego już w roku 1904.		
poz. 112.	Zakład błog. Kunegundy w Nowym Sączu na kształcenie wzorowych gospodyń	600 „
poz. 113.	Zgromadzenie Sióstr Urszulanek w Kołomyi, zasiłek na częściową amortyzacyę pożyczki na rozszerzenie budynku szkolnego II. rata z 20-lęcia	500 „

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Petycyę Towarzystwa prywatnego gimnazjum żeńskiego we Lwowie do L. 1878 o przyznanie stałej subwencji, oraz petycyę gminy miasta Krakowa o udzielenie stałej subwencji na utrzymanie wyższych kursów dla kobiet im. Andryana Baranieckiego odstepuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedstawienia wniosków w porozumieniu z Radą szkolną krajową.

2. Wzywa się c. k. Rząd, aby w uwzględnieniu pożyteczności kursów dla kobiet imienia Adryana Baranieckiego w Krakowie oraz niewątpliwej potrzeby zapewnienia wyższej uzupełniającej nauki dla kobiet, uznanej przez c. k. rząd tak przez dopuszczenie kobiet na uniwersytet jak w stworzeniu dla nich kategorii hospitantek, zechciał od r. 1904 wstawiać w budżet państwowy odpowiednią kwotę na utrzymanie powyższych kursów dla kobiet.

IV Stowarzyszenia ku krzewieniu nauk, oświaty i wydawnictwa.

poz. 114.	Dla zarządu powszechnych wykładów uniwersyteckich w Uniwersytecie Lwowskim w załatwieniu petycyi do L. 3940	1.000 „
poz. 115.	Zarząd główny Towarzystwo pedagogicznego na pokrycie kosztów walnego zgromadzenia	400 „
poz. 116.	Towarzystwa oświaty ludowej we Lwowie	3.000 „
poz. 117.	Takież Towarzystwo w Krakowie	3.000 „
poz. 118.	„ „ w Tarnowie	200 „

poz. 119.	Polskie stowarzyszenie „Strzecha“ w Wiedniu	200 K.
poz. 120.	Polskie Stowarzyszenie „Przytulisko“ w Wiedniu	200 „
poz. 121.	Biblioteka polska w Wiedniu	400 „
poz. 122.	Stowarzyszeniom rzemieślniczym we Lwowie i na prowincyi ryczałt do rozporządzenia Wydziału krajowego	3.000 „
Do pozycyi tej przekazuje się petycye wymienione w sprawozdaniu komisji budżetowej o budżecie na rok 1903. Rubr. V. poz. 127.		
poz. 123.	Ruskie Towarzystwo pedagogiczne na koszta podróży członków na walne zgromadzenie	200 „
poz. 124.	Dla fundacyi Macierz polska na wydawnictwa dzieł i peryo- dycznych pism ludowych	10.000 „
poz. 125.	Zasilek na czasopismo „Szkoła“	1.000 „
poz. 126.	„ „ „ „Muzeum“	2.000 „
poz. 127.	„ „ „ „Kosmos“	1.000 „
poz. 128.	Wydawnictwo dziełek ludowych do rozporządzenia wydziału krajowego	2.000 „
poz. 129.	Towarzystwo historyczne we Lwowie na wydawnictwa	1.400 „
poz. 130.	Towarzystwo im. Adama Mickiewicza na wydawnictwo dzieł tegoż do rozporządzenia Wydziału krajowego	800 „
poz. 131.	Towarzystwo ludoznawcze na wydawnictwo czasopisma „Lud“	200 „
poz. 132.	Towarzystwo miłośników historii i zabytków Krakowa na wydawnictwa	500 „
poz. 133.	Dla Gazety handlowo geograficznej	200 „
poz. 134.	Redakcyja dwutygodnika katechetycznego i duszpasterskiego w Tarnowie	300 „
poz. 135.	(pozyceja podwyższona o 100 K. wskutek petycyi do L. 2108). Redakcyje pism dla dzieci „Mały Swiatek“ i „Wiek młody“ we Lwowie	200 „
poz. 136.	Na wydawnictwo : a) polskich podręczników dla szkół średnich 3.000 K. b) ruskich książek szkolnych 12.000 „	15.000 „
poz. 137.	Ruskie Towarzystwo pedagogiczne na wydawnictwo czasopisma „Dzwinek“	400 „
poz. 138.	Ruskie Towarzystwo pedagogiczne na wydawnictwo rusko- ukraińskiej biblioteki	600 „
Tem samem załatwioną zostaje petycya do L. 3133.		
poz. 139.	Zasilek dla ruskiej gazety „Uczytel“ do rozporządzenia wy- działu krajowego	1.000 „
Tem samem załatwioną zostaje petycya do L. 2431.		
poz. 140.	Towarzystwo „Proświta“ na wydawnictwo dzieł ludowych do rozporządzenia wydziału krajowego z <i>zastreśnieniami, wyrażo- nemi w uchwałach</i> w Sejmie z dnia 13. lutego 1897 i 3. maja 1900	6.000 „
poz. 141.	Towarzystwo naukowe im. Szewczenki we Lwowie na wyda- wnictwo ruskiej biblioteki historycznej jak w roku zeszłym.	1.000 „
poz. 142.	Archeograficzna Komisya tegoż Towarzystwa na wydawnictwo historycznych materiałów jak w r. z.	3.000 „
poz. 143.	Towarzystwo naukowe im. Szewczenki we Lwowie na inne wy- dawnictwa naukowe	4.000 „
poz. 144.	Etnograficzna Komisya tegoż Towarzystwa jak w roku zeszłym	1.000 „
poz. 145.	Taż sama Komisya na etnograficzną ekspedycyę naukową, <i>jedno- razowo</i>	1.000 „
<i>Wszystkie te pozycye do rozporządzenia Wydziału krajowego.</i>		
poz. 146.	Ks. Dźniński gr. kat. proboszcz w Łapszynie, na wydawni- ctwa ruskie: „Posłannyyk“ i „Książeczki misyjne“ do rozporzą- dzenia Wydziału krajowego	800 „

- pos. 147.* OO. Bazylanie na wydawnictwo pism religijno-moralnej treści 400 K.
pos. 147a) Towarzystwo dla popierania nauki polskiej we Lwowie *jednorazowo* 500 „
 Towarzystwu dla popierania nauki polskiej we Lwowie przyznał wysoki Sejm w r. 1902 jednorazową subwencję w kwocie 500 K. na wydawnictwo materiałów do dziejów rozbioru polski, która to publikacja została wydana. W petycyi do L. 2361 wykazuje Towarzystwo rezultaty swej dotychczasowej działalności, a zarazem rozwija program dalszych wyda-wnictw naukowych. W uznaniu pożytecznej działalności Towarzystwa, które przyczynia się do rozbudzenia ruchu naukowego we Lwowie, proponuje komisya przyznanie Towarzystwu na tegoż wydawnictwa na rok 1904. jednorazowego zasiłku w kwocie 500 koron.
- pos. 147 b).* Wydawnictwo pomników Krakowa, Stanisława Cerchy *jedno-razowo* 200 „
 W roku 1901 przyznał Wysoki Sejm na ten cel subwencję w kwocie 200 K. W petycyi do l. 2284. u. r. 1901 p. Stanisław Cercha o przyznanie dalszej subwencji na ukończenie wydawnictwa, którego wyjść ma jeszcze 5 zeszytów.
 Komisya budżetowa, pragnąc umożliwić ukończenie wydawnictwa mającego wartość artystyczną i naukową proponuje przyznanie na r. 1904 jednorazowego zasiłku wysokości 200 „
- Pos. 147 c)* Krakowskie Towarzystwo techniczne na wyda-wnictwo czasopisma „Architekt“ 400 K. w załatwieniu pety- cyi do L. 3309 w wysokości uchwalonej w r. 1902.

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Petycę Rektora szkoły politechnicznej we Lwowie do l. 2581. o przyznanie subwencji w kwocie 10.000 K. płatnej przez lat dziesięć po 1000 K. *odstępnie się Wydziałowi krajowemu do zbadania.*

2. Nad petycją Towarzystwa filologicznego o subwencję na wydawnictwo czasopisma filologicznego „Eos“ (L. 2187), Juliana Nasalskiego o subwencję na wydawnictwo biblioteki dla ruskiej młodzieży (L. 1911), Jana Amborskiego o subwencję na polskie wydawnictwo obrazkowe (L. 2641) i wydawnictwa dwutygodnika „Rodzina i szkoła“, *przechodzi się do porządku dziennego.*

V. Teatr i sztuki piękne.

- pos. 148.* Teatr polski w Krakowie do rozporządzalności Wydziału krajowego (subwencya stała) 16.000 „
 W petycyi do L. 2231, prosi dyrektor teatru miejskiego w Krakowie p. J. Kotarbiński o zrównanie stałej subwencji dla teatru krakowskiego wynoszącej 16.000 K. z subwencją dla dramatu i komedyi Teatru lwowskiego wynoszącą 28.400 K.
 Komisya budżetowa niezapoznając trudnych warunków finansowych w jakich się znajduje Teatr krakowski, nie może jednak ze względów budżetowych proponować Sejmowi podwyższenia tej subwencji.
- pos. 149.* Dyrektorowi Teatru miejskiego w Krakowie panu Józefowi Kotarbińskiemu w uznaniu jego usiłowań celem rozwoju i utrzymania tej sceny na wysokości jej bezpośredniej przeszłości

	i istotnych jej cywilizacyjnych i narodowych zadań, jako <i>zasilek nadzwyczajny</i> na rok 1904 (do rozporządzalności Wydziału krajowego)	4.000 K.
poz. 150.	Budowa teatru w Krakowie 20 i 21 półroczna rata na opłatę procentów od pożyczki 300.000 K., zaciągniętej przez gminę miasta Krakowa (aż do I. półroczu 1945)	15 000 „
poz. 151.	Teatr polski i opera polska we Lwowie do rozporządzalności Wydziału krajowego:	
	a) dramat i komedia	28.400 K.
	b) opera polska	20.000 „
		48.400 „

poz. 152. Dyrektorowi teatru miejskiego we Lwowie panu Tadeuszowi Pawlikowskiemu, w uznaniu niepospolitych jego zasług i poświęcenia ofiar ku postawieniu dramatycznej sceny polskiej we Lwowie, na równi z pierwszorzędnymi scenami, jako *zasilek nadzwyczajny* na rok 1904 (do rozporządzalności Wydz. krajowego)

8.000 „

Proponując dla dyrektorów teatrów miejskich we Lwowie i w Krakowie *nadzwyczajny* *zasilek* na rok 1904, nie uważa bynajmniej komisja budżetowa *zasileków* tych, jako jednorazowe, lecz łączy je ściśle z obecnym przedsięwzięciem i kierunkiem obu tych scen. Komisja budżetowa mniema przeto, że skoro w kierunku i dyrektorach teatrów lwowskiego i krakowskiego nie zajdą zmiany, Wydział krajowy do preliminarza budżetu krajowego na r. 1905, dotację w mowie będącą, ponowić winien.

poz. 153. Budowa teatru we Lwowie, na pokrycie 11 i 12 raty amortyzacyjnej od pożyczki 600.000 K., zaciągniętej przez gminę miasta Lwowa (aż do I. pół. 1934).

33.696 „

poz. 154. Teatr ruski pod zarządem Towarzystwa „Besida“, do rozporządzalności Wydziału krajowego

18.500 „

W petycjach de L. 2784 i 2873 prosi komitet budowy teatru narodowego ruskiego we Lwowie, o zapomogę na budowę teatru ruskiego we Lwowie, której koszt wynosić ma 1,200.000 K. Komisja budżetowa nie może na podstawie petycji, w której koszt budowy teatru oraz sposoby pokrycia ogólnikowo są podane, przedstawić Wysokiemu Sejmowi konkretnych wniosków i dlatego wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycje komitetu budowy narodowego ruskiego teatru we Lwowie do L. 2784 i 2873 o subwencję na budowę, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy.

poz. 154a) Towarzystwo teatru ludowego we Lwowie (*jednorazowo* do dyspozycji Wydziału krajowego)

2.000 „

Uzasadnienie tej pozycji znajduje się w sprawozdaniu komisji budżetowej o budżecie na rok 1903. Rubr. V. poz. 164.

poz. 154b) Teatr ludowy w Krakowie (*jednorazowo* do dyspozycji Wydziału krajowego)

2.000 „

Towarzystwo oświaty ludowej w Krakowie oświadcza w petycji do L. 2545, iż podjęło się prowadzenia nadal teatru ludowego w Krakowie i uprasza o udzielenie mu subwencji w sumie 5.000 K.

Komisja budżetowa uznając pożyteczność i potrzebę teatru ludowego i pragnąc umożliwić Towarzystwu oświaty ludowej prowadzenia teatru ludowego w Krakowie, proponuje przyznać subwencję w granicach możliwości finansowej kraju.

<i>poz. 155.</i>	Akademia sztuk pięknych w Krakowie, 16 rata umorzenia pożyczki 200.000 K. na budowę gmachu (na czas do r. 1911 włącznie)	14.000 K.
<i>poz. 156.</i>	Towarzystwo sztuk pięknych w Krakowie, subwencya na budowę własnego gmachu (na czas amortyzacji pożyczki VI. rata z 33 lecia)	1.000 „
<i>poz. 156</i> *)	Towarzystwo sztuk pięknych w Krakowie, subwencya na publikację historii malarstwa i rzeźbiarstwa polskiego w drugiej połowie 19 wieku <i>jednorazowo</i> W petycyi do L. 2.378 prosi Towarzystwo sztuk pięknych w Krakowie o subwencję na wymienioną wyżej publikację, wydać ię mającą z powodu wystawy jubileuszowej, jaką Towarzystwo zamierza urządzić w roku 1904, jako 50-tym roku istnienia Towarzystwa.	500 „
	Uznając naukową i artystyczną wartość takiej publikacji, proponuje komisya udzielenie na ten cel subwencji w kwocie 500 K.	
<i>poz. 157.</i>	Towarzystwo imienia Jana Matejki w Krakowie	1.000 „
<i>poz. 158.</i>	Dla młodzieży kształcącej się w naukach i sztukach, ryczałt do rozporządzenia Wydziału krajowego	6.000 „
	Do pozycyi tej przekazuje się petycye wymienione w sprawozdaniu komisji budżetowej o budżecie na r. 1903. Rubr. V. <i>poz. 169.</i>	
<i>poz. 159.</i>	Towarzystwo muzyczne we Lwowie	10.000 „
<i>poz. 160.</i>	Towarzystwo muzyczne w Krakowie	1.600 „
<i>poz. 161.</i>	Konserwatoryum Towarzystwa muzycznego w Krakowie	8.400 „
	Uzasadnienie tej pozycyi mieści się w sprawozdaniu komisji budżetowej o budżecie na rok 1903. Rubr. V. <i>poz. 172.</i>	
<i>poz. 162.</i>	Towarzystwo muzyczne w Brodach	400 „
<i>poz. 163.</i>	Towarzystwo muzyczne w Samborze	200 „
	Tem samem załatwioną zostaje petycya do L. 3609.	
<i>poz. 164.</i>	Towarzystwo muzyczne Harmonia w Krakowie	600 „
<i>poz. 165.</i>	Towarzystwo przyjaciół muzyki w Tarnopolu	600 „
<i>poz. 165.</i> a)	Kapela narodowa we Lwowie w załatwieniu petycyi do L. 2988	600 „
<i>poz. 166.</i>	Wydziałowi krajowemu do rozporządzenia i przyznania zasiłków po zbadaniu istotnych potrzeb, działalności i pożyteczności pod względem nauki śpiewu i muzyki Towarzystwom muzycznym: „Lutni“, „Bojanowi“ i „Echu“ we Lwowie, „Lutni“ w Krakowie, Towarzystwom imienia Moniuszki w Kołomyi i Stanisławowie, „Bojanowi“ w Stanisławowie, i „Harmonii“ w Jaśle, ryczałt w kwocie	3.000 „
<i>poz. 167.</i>	Zboińska Józefa, wdowa po artyście sceny polskiej <i>jednorazowo</i>	100 „
<i>poz. 168.</i>	Lipińska Salomea wdowa po skrzypku Feliksie Lipińskim	300 „

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycją Stanisława Konopki o subwencję na szkołę dramatyczną we Lwowie (L. 2520) przechodzi się do porządku dziennego.

VI. Rozmaite.

<i>poz. 169.</i>	Dla stowarzyszeń akademickich, ryczałt do rozporządzenia Wydziału krajowego	2.800 „
	Do pozycyi tej przekazuje się petycye wymienione w sprawozdaniu komisji budżetowej o budżecie na r. 1903. Rubr. V. <i>poz. 182.</i>	

<i>poz. 170.</i>	Na zasiłki dla polskich i ruskich Towarzystw, mających na celu wspomaganie ubogich uczniów, ryczałt do rozporządzenia Wydziału krajowego w porozumieniu z Radą szkolną krajową	1.200 K.
	Do pozycyi <i>tej przekazuje się petycyje</i> wymienione w sprawozdaniu komisji budżetowej o budżecie na rok 1903. Rubr. V. poz. 183.	
<i>poz. 171.</i>	Towarzystwo im. Św. Stanisława Kostki (opieki nad terminatorami we Lwowie)	200 „
	Tem samem załatwioną zostaje petycja do L. 2044.	
<i>poz. 172.</i>	Stowarzyszenie nauczycielek we Lwowie	600 „
<i>poz. 173.</i>	Korosteńska Felicja, b. nauczycielka szkoły pp. Klarysek w Starym Sączu, zaopatrzenie dożywotnie z łaski	160 „
<i>poz. 174.</i>	Dla wdowy po profesorze Ogonowskim stały, roczny dożywotni datek	720 „

Komisja budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycyami Towarzystwa „Verein zur Schaffung eines Studentenheimes an der k. k. Hochschule für Bodenkultur“ w Wiedniu (L. 2739), Towarzystwa: „Katholischer Schulverein für Oesterreich“ (L. 1811 i 1812); Wydziału gospodarczego 10-go zjazdu lekarzy i przyrodników polskich o subwencję na koszt zjazdu (L. 2188); Ks. Jana Nikodemowicza o subwencję na szkołę organistów w Przemyślu (L. 1977 i 2518). Towarzystwa wstrzemięźliwości „Eleuterya“ (L. 2930), ruskiego Towarzystwa pedagogicznego we Lwowie o subwencję na szkołę analfabetów (L. 2425), Dyrekcji szkoły dla dorosłych analfabetów we Lwowie (L. 2785), Zarządu głównego Towarzystwa szkoły ludowej o subwencję na szkołę polską w Morawskiej Ostrawie (L. 2983) i na zakładanie kursów dla analfabetów (L. 2984), Towarzystwa oświaty ludowej w Stanisławowie (L. 2964), i Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych we Lwowie o przyznanie subwencji na muzeum szkolne we Lwowie, *przechodzi się do porządku dziennego.*

Lwów, dnia 13. października 1903.

Zast. Przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Paszkowski.

Budżet krajowy na r. 1904.

Rubryka VI. poz. 175 — 190.

„Pomnik historyczne”.

Sprawozdawca poseł Barwiński.

Na r. 1904 preliminuje Wydział kraj. w tej rubryce: zwyczajnych wydatków	36.320 K.
„ nadzwyczajnych wydatków	46.200 „
razem	82.520 K.

Komisya budżetowa wnosi:

	zwyczaj.	nadzwycz.
<i>Poz. 175.</i> Na utrzymanie kancelaryj konserwatorskich we Lwowie i w Krakowie, sporządzanie i publikacye naukowych i urzędowych spisów pomników, znajdujących się w naszym kraju	8.000 K.	
<i>Poz. 176.</i> Badanie i ocalanie zabytków starożytnych, piśmiennych i archeologicznych dla Zakładu narodowego im. Ossolińskich we Lwowie	1.000 „	
<i>Poz. 177.</i> Dla Muzeum narodowego w Krakowie:		
<i>a)</i> stała uubwencya	3.000 „	
<i>b)</i> na reorganizacyę, adaptacye i rozszerzenie Muzeum narodowego, II. rata z przyznanych 30.000 K. na lat 5 po		6.000 K.
<i>Poz. 178.</i> Krajowe archiwum aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i w Krakowie:		
1. Dyrektor we Lwowie	2.400 K.	
2. „ w Krakowie	2.400 „	
3. Adjunkt I. klasy we Lwowie: płaca 2.800 K., dodatek aktywalny 600 K. i trzy dodatki pięcioletnie po 200 K.	4.000 „	
Do przeniesienia	8,800 K.	12.000 K. 6.000 K.

		zwyczaj.	nadzwycz.
	Z przeniesienia	8.800 K.	12.000 K. 6.000 K.
4.	Adjunkt II. klasy we Lwowie: płaca 2.200 K. i dodatek aktywalny 480 K.	2.680 „	
5.	Adjunkt I. klasy w Krakowie: płaca 2.800 K., dodatek aktywalny 600 K.	3.400 „	
6.	Adjunkt II. klasy w Krakowie: płaca 2.200 K., dodatek aktywalny 480 K.	2.680 „	
7.	3 aplikantów we Lwowie, adjutum roczne po 600 K.	1.200 „	
8.	1 aplikant w Krakowie, adjutum roczne	600	
9.	Czynsz za najem lokalu we Lwowie 1.600 K. i miejski 5% podatek wodociągowy za r. 1904	1.680 „	
10.	Stróże we Lwowie i w Krakowie: płaca po 840 K., dodatek aktyw. po 100 K., dodatek na mundur po 100 K.	2.080 „	
11.	Opał, potrzeby kancelaryjne i rozmaite wydatki	1.200 „	24.320 „
<i>Poz. 179.</i>	Na restaurację kościoła katedralnego na Wawelu, IX. rata roczna z przyznanej nu lat 10 subwencji 200.000 K.		20.000 „
<i>Poz. 179a)</i>	Komitet parafialny kościoła W.W. Świętych w Krakowie na restaurację kościoła św. Piotra i Pawła w Krakowie		4.000 „
	Tem samem załatwioną zostaje petycja l. 2075. Nadto wnosi komisya:		
<i>Wysoki Sejm raczy uchwalić:</i>			
<i>Polca się Wydziałowi krajowemu wdrożenie rokowañ z c. k. rządem celem wyjednania subwencji rządowej na restaurację pomienionego kościoła.</i>			
<i>Poz. 180.</i>	Komitetowi budowy pomnika Ad. Mickiewicza we Lwowie, IV. rata z przyznanych 20.000 K. na lat 5 po 4.000 K. (uchw. Sejmu z 9. lipca 1901)		4.000 „
<i>Poz. 181.</i>	Konwentowi PP. Klarysek w Krakowie, na restaurację kościoła św. Andrzeja z przyznanych 4.000 K., IV. (ostatnia) rata roczna, w myśl uchwały z dnia 9. lipca 1901.		1.000 K.
<i>Poz. 181a).</i>	Zgromadzeniu OO. Augustynów w Krakowie, na restaurację kościoła św. Katarzyny <i>jednorazowo Petycją do tej pozycji l. 2.229 przekazuje Komisya Wydziałowi krajowemu do zbadania.</i>		2.000 „
<i>Poz. 182.</i>	Na restaurację kościoła katedralnego obrządku łacińskiego w Przemyśle z przyznanych 10.000 K.		
	Do przeniesienia	36.320 K.	37.000 K.

	zwyczaj.	nadzwycz.
Z przeniesienia . . .	36.320 K.	37.000 K.
w 5 ratach rocznych, IV. rata w myśl uchwały sejmowej z dnia 9. lipca 1901 . . .		2.000 „
Poz. 183. Na konserwację zamku w Olesku . . .		600 „
Poz. 184. Na restaurację sal zamkowych w Olesku . . .		3.000 „
Poz. 185. Na restaurację kościoła farnego w Krośnie, druga połowa z przyznanych 5.000 K. . .		2.500 „
Poz. 185a). Na restaurację bram fortecznych w Okopach św. Trójcy 4.000 K. w dwóch rocznych ratach, z tych I. rata.		
Tem samem załatwioną zostaje petycja l. 2.224		2.000 „
Poz. 186. Na restaurację starożytnego ołtarza w kościele OO. Bernardynów w Rzeszowie, <i>jednorazowo</i> . . .		600 „
Poz. 187. Na restaurację kościoła OO. Franciszkanów w Krośnie I. rata z subwencji 1.2000 K. płatnej w 6 ratach rocznych od r. 1904. . .		2.000 „
Poz. 188. Na dalszą restaurację kościoła Bożego Ciała w Krakowie I. rata z subwencji 12.000 K. płatnej w 4 ratach rocznych od r. 1904 . . .		3.000 „
Poz. 189. Na restaurację zabytków w kościele św. Mikołaja w Krakowie . . .		1.500 „
Poz. 190. Szaraniewiczowej Annie, wdowie po c. k. profesorze Uniwersytetu i konserwatorze dla Galicji wschodniej, <i>jednorazowo</i> . . .		720 „
Suma rubryki VI. . .	36.320 K.	54.920 K.
	91.240 K.	

Komisya budżetowa wnosi:

Petycję Najprz. ks. Arcybiskupa Józefa Teodorowicza o zapomogę na odnowienie katedry orm. kat. we Lwowie l. 2.256 przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i wstawienia odpowiedniej kwoty w preliminarzu na 1905 r.

Petycję l. 1.993 Ordynaryatu biskupiego rz. k. w Przemysłu o subwencyę na restaurację kościoła pojezuickiego, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania, przeprowadzenia rokowań z c. k. rządem celem wyjednania odpowiedniego zasiłku z funduszów państwowych i do wstawienia odpowiedniej kwoty w preliminarzu na rok 1905.

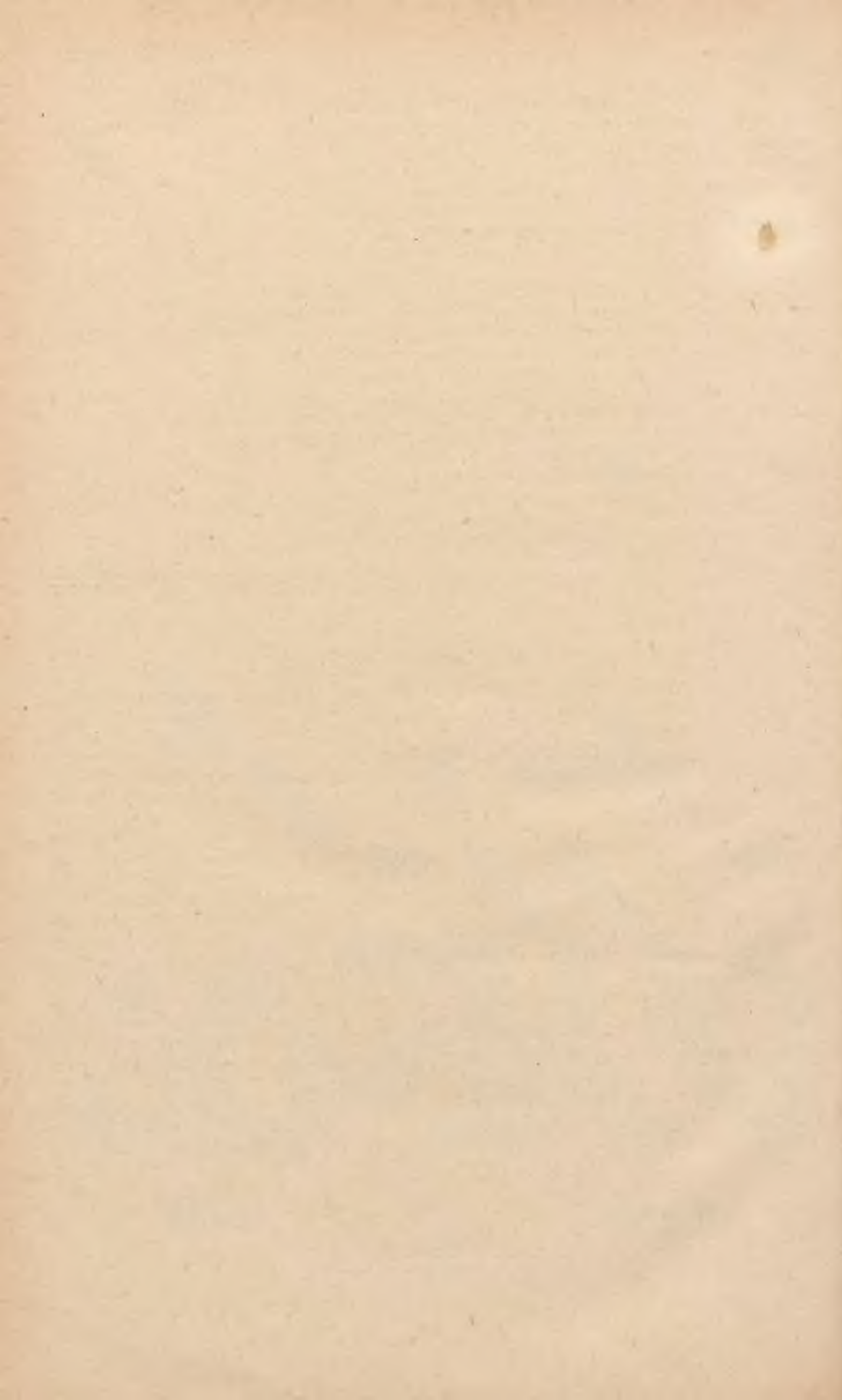
Petycyę l. 1874 komitetu odnowienia kościoła rz. kat. w Mościskach, ks. Józefa Watulewicz w Felsztynie l. 2.768 o subwencyę na pokrycie dachu kościoła, ks. Dra Loga w Siemianówce l. 2.651 o subwencyę na restaurację malowideł ściennych w kościele, komitetu budowy kościoła św. Trójcy w Okopach l. 2.783 o subwencyę na restaurację kościoła, koła c. k. konserwatorów zabytków starożytn. w Galicji wschodniej o subwencyę na dokończenie restauracji historycznych obrazów w Żółkwi l. 2.757. komitetu restauracyjnego kościoła św. Anny w Krakowie l. 2.801 o zapomogę na restaurację fasady kościoła, Grona konserwatorów Galicji zachodniej l. 3.073 o subwencyę na wydawnictwo przygotowawcze do restauracji Zamku król na Wawelu, i petycyę Ls. 3280 gm. m Krakowa o subwencyę na restaurację wieży kościoła N. M. Panny przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania. Petycyę komitetu parafialnego w Brzozowie l. 919/902 i LW. 77.238/1902 i 1.612/903 przekazuje się do zbadania i sprawozdania. Nad petycyami l. 2.364 zwierzchności gminy izrael. w Leszniowie o dalszą subwencyę na konserwację synagogi i Juliusza Dutkiewicza, fotografa w Kołomyi o przyznanie stałego zasiłku przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Za przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Barwiński.

Budżet krajowy na rok 1904.

Rubryka VII. poz. 191—198 wydatków.
i rubryka IV. poz. 13—48 dochodów.

B e z p i e c z e ń s t w o p u b l i c z n e .

Sprawozdawca poseł Potoczek.

Wysoki Sejmie!

Wydział krajowy preliniuje na pokrycie wydatków kwaterunku żandarmeryi na rok 1904 ogólną sumę	589.625 „
na pokrycie wydatków szupasowych kwotę	41.000 K.
	<hr/>
Razem	630.625 K.
	<hr/>
<i>więcej</i> niż na rok 1903 o	42.135 K.

Przyczyną tego podwyższenia jest pomnożenie o 61 nowo utworzonych posterunków i pomnożenie stanu żandarmeryi o 155 ludzi i 2 nowych komendantów oddziałowych, oraz z powodu podrożenia czynszów najmu koszar dla żandarmeryi.

Co zaś do poszczególnych cyfr, to uzasadnienie pozycji tak wydatków, jakoteż dochodów, znajduje się w zawartych kontraktach i pauszalach, ustawą przepisanych.

Komisya budżetowa przedkłada przeto Wysokiemu Sejmowi następujące wnioski:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

do budżetu na rok 1904:

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1904	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
			Korony	
VII.		Wydatki		
		Bezpieczeństwo publiczne.		
		I. Kwaterunkowe żandarmeryi.		
		Ryczałty:		
	191	a) Czyszczenie koszar i innych pomie- szkań, zapalanie lamp i dostarczanie miotła	21.981	—
		b) Oświetlenie koszar	7.695	—
		c) Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów dla niższych stopni	156	—
		d) Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów dla żołnierzy	6 870	—
		e) Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów ku- chennych	2.697	—
		f) Pranie bielizny pościelnej dla wachmi- strzów rachunkowych, woźnych, żoł- nierzy i służących	8.122	—
		g) Naprawa bielizny pościelnej	709	—
		h) Pranie koców zimowych i letnich, sien- ników, poduszek włosiennych i sło- mianych	1.890	—
		i) Świeże napełnianie i dopełnianie sien- ników i poduszek słomianych	4.430	—
		k) Uzupełnienie bielizny pościelnej, koców, sienników i poduszek	17.718	—
		l) Opał i oświetlenie kancelaryi oddziało- wych	4.071	—
		m) Opał i oświetlenie pomieszkani oficerów, wachmistrzów rachunkow. i woźnych	6.729	—
		n) Rozmaite inne wydatki	1.661	—
		Razem ryczałty	84.729	—
	192	Najem pomieszkani i koszar	446 482	—
	193	Wartość czynszowa:		
		a) dawnego gmachu lwowskiego 25.872 K.		
		b) dobudowanego skrzydła do gmachu lwowskiego . 11.486 „		
		c) realności w Czortkowie . 1.400 „	38.758	—
	194	Na urządzenie nowych koszar dla utwo- rzyć się mających posterunków	2.000	—
	194a)	Na sprawienie 29 łózek dla żandarmów- aspirantów podoficerskich i żandarmów próbnych	—	—
		Do przeniesienia	571.969	—

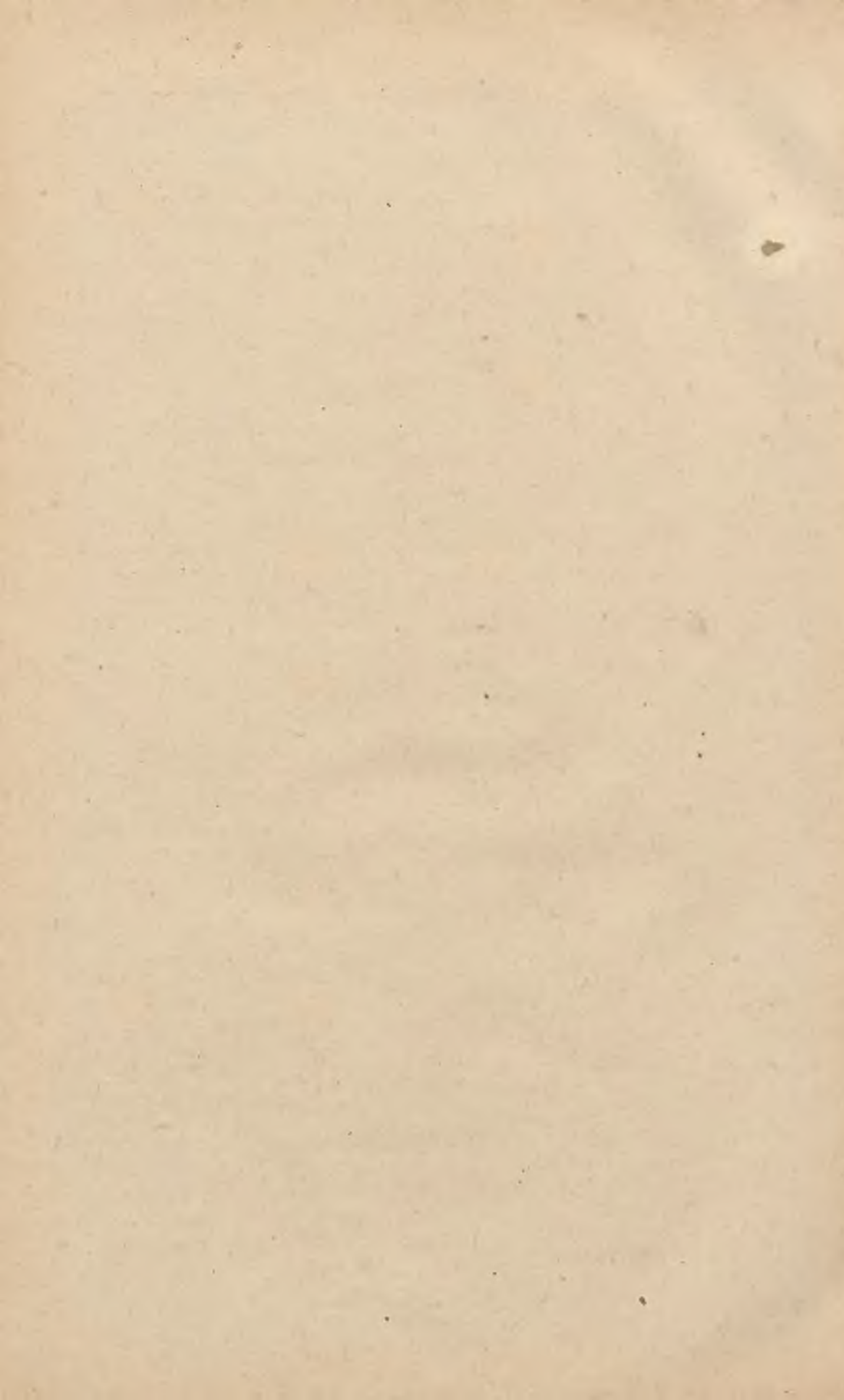
Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1904	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
			k o r o n y	
		Z przeniesienia .	571.969	—
VII.	195	Na podwyższenie czynszów najmu i po- mnożenie ilości posterunków	4.000	—
	196	Na koszta administracyi i konserwacyi gmachu c. k. żandarmeryi we Lwowie i budynków w Czortkowie	6.956	—
	197	Na wynagrodzenie za wodę dostarczaną z wodociągów miejskich	6.700	—
		<u>Suma działu I.</u>	589.625	—
		II. Szupaśnictwo.		
	198	Ryczałt na pokrycie wydatków szupas- owych	41.000	—
		<u>Suma rubryki VII.</u>	630.625	—
		Dochody.		
		Bezpieczeństwo publiczne.		
IV.	13	Nadwyżka od funduszu policyi krajowej	3.537	—
	14	Kwaterunkowe żandarmeryi	57.280	—
	15	Noclegowe żandarmeryi	93.152	—
	16	Udział administracyi politycznej za kwa- terunek żandarmeryi	24.630	—
	17	Dochód:		
		a) z gmachu lwowskiego dla c. k. żan- darmeryi (dawnego) 25.872 K.		
		b) z gmachu lwowskiego dla c. k. żandarmeryi (dobu- dowanego skrzydła) 11.486 »		
		c) z realności dla c. k. żandar- meryi w Czortkowie 1.400 „	38.758	—
	17a)	Dochód z czynszu za kantinę w gmachu dla c. k. żandarmeryi we Lwowie	—	—
	18	Zwroty wydatków szupasowych	13.500	—
		<u>Suma rubryki IV</u>	230.857	—

Zast. przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

St. Potoczek.

Budżet krajowy na r. 1904.

Rubr. VIII. wydatków poz. 199—217. „Komunikacje“

Dział I. „Na drogi.“

Sprawozdawca p. Stanisław Jędrzejowicz

Sprawozdanie

Komisji budżetowej o Rubr. VIII wydatków Dział I „Na drogi“
preliminarza Wydziału krajowego na r. 1904.

Wydział krajowy preliniuje w wydatkach zwyczajnych w pozycjach	
199 do 217	2,472.767 K.
zaś w nadzwyczajnych	210.000 „
	<hr/>
razem	2,682.767 K.
W porównaniu z takimiż wydatkami spodziewanymi na rok 1903	
w kwocie	2,554.932 K.
	<hr/>
okazuje się wydatek <i>większy</i> na r. 1904 o kwotę	127.835 K.

Różnicę tę stanowią:

- a) przy poz. 199 *d*) i *f*) *większe* wydatki o 440 K,
wskutek zmiany siedziby inżyniera okręgu kamio-
neckiego;
- b) przy poz. 199 *o*) *większe* wydatki o 46.640 „
na podwyższenie wynagrodzenia droźnikom;
- c) przy poz. 201 wydatki *większe* o 2.381 „
stósownie do przypadających dodatków pięcio-
letnich i dwuletnich;
- d) przy poz. 202 wydatki *większe* o 300 „
wskutek przywrócenia dodatku osobistego inży-
nierowi Barancewiczowi;
- e) przy poz. 208 wydatki *większe* o 50.000 „
na koszt rozpoczęcia budowy mostu na Dniestrze
w Haliczu;
- f) przy poz. 211 wydatki *większe* o 30.000 „
z powodu budowy dojazdów przy nowopowstałych
liniach kolejowych, wskutek czego przywrócono kre-
dyt lat poprzednich;

do przeniesienia 129.761 K.

Razem suma zwiększeń zaś		129.761 K.
g) wydatki <i>mniejsze</i> przy poz. 199 e) o	100 „	
z powodu przeniesienia inżyniera II. kl. Ziemińskiego ze Lwowa do Zaleszczyk;		
h) wydatki <i>mniejsze</i> przy poz. 203 b, c) o	220 „	
z powodu przeniesienia inżyniera okręgu kamio- neckiego do biura centralnego do Lwowa;		
i) wydatki <i>mniejsze</i> przy poz. 217 o	1.606 „	
stosownie do stanu emerytur;		1.926 K.
Okazują się wydatki spodziewane na r. 1904 <i>większe</i> j. w. o kwotę		127.835 K.

Komisya budżetowa przy badaniu pojedynczych pozycji niniejszego preliminarza zmieniła:

- poz. 199 o). Uznając konieczną potrzebę polepszenia bytu dróżników przy drogach krajowych, pozostawia powiększenie kredytu przez Wydział krajowy żądane, ale z tą uwagą, że Komisya nie przychyliła się do podziału dróżników na 2 klasy z podwyższonemi wynagrodzeniami, tylko pozostawia *kredyt* na zwykle wynagrodzenia *w dotychczasowej wysokości* 103.000 K.
a nadto przyznaje jako wydatek *nadzwyczajny* ry-
czałt do dyspozycji Wydziałowi krajowemu, na
dodatkowe wynagrodzenia dla dróżników więcej
zasłużonych, i dla dróżników zamieszkałych w oko-
licach drożynianych w kwocie 46.000 K.
- poz. 201. Podwyższono o kwotę 100 K., jako wstawione przez Komisję pięciolecie dla asystenta manipulatoryjnego Wolskiego, stosownie do uwag zamieszczonych w sprawozdaniu komisji o preliminarzu budżetu krajowego na r 1903 (Rubr. VIII. poz. 14).
- poz. 217. Podwyższono o łączną kwotę 800 K., a mianowicie:

- a) b. konduktorowi dróg krajowych, Zygmuntowi Kwiatkowskiemu *stałe* zaopatrzenie o rocznych 400 K. w załatwieniu petycyi do L. S. 1883/03;
- β) *jednoraz* we dary z łaski, jak w latach poprzednich, a to wdowie po konduktorze dróg krajowych, Anieli Van Roy i córce po ś. p. konduktorze, Julii Gering na podstawie okoliczności naprowadzonych w petycyach do L. S. 2.162 i 2.540/03, po 200 K. w łącznej kwocie 400 K.

Uwzględnivszy zmiany powyższe w preliminarzu przedłożonym przez Wydział krajowy, wyniesie wydatek „Na drogi“ w poz. 199—217 włącznie

a) w wydatkach zwyczajnych	2,427.027 K.
b) „ „ „ nadzwyczajnych	256.000 K.
razem	2,683.027 K.

Porównując sumę powyższą z wydatkami na rok 1903,
Dział I. w kwocie

.	2,554.932 K.
okażą się wydatki na r. 1904 <i>większe</i> o	128.095 K.
a od preliminarza Wydziału krajowego <i>większymi</i> o kwotę	260 K.

Wysoki Sejm uchwalić raczy

- 1) Wydatki „Na drogi“ jak następuje :

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1904	
rubryki	pozycey		zwy- czajne	nadzw- yczajne
			k o r o n y	
VIII.		K o m u n i k a c y e .		
		I. Na drogi.		
		A) Koszta zarządu.		
199		Płace inżynierów, konduktorów, rysowni- ków i służby drogowej:		
		a) dyrektor, płaca 6.400 K. dodatek aktywalny 960 „	7.360	—
		b) zastępca dyrektora, płaca 4.800 K. dodatek aktywalny : 840 „ „ funkcyjny 800 „	6.440	—
		c) 5 inżynierów starszych, pł. po 4.800 K. 24.000 K. dodatki aktyw. po 840 K. 4.200 „	28.200	—
		d) 9 inżynierów I. klasy. pł. po 3.600 K. 32.400 K. dodatki aktywne:		
		α) dla 4 po 720 K. 2.880 „		
		β) „ 4 „ 600 „ 2.400 „		
		γ) „ 1 „ 480 „ 480 „	38.160	—
		e) 9 inżynierów II. klasy, pł. po 2.800 K. 25.200 K. dodatki aktywne:		
		α) dla 5 po 600 K. 3.000 „		
		β) „ 3 „ 500 „ 1.500 „	30.100	—
		γ) „ 1 „ 400 „ 400 „		
		f) 12 inżynierów - adjunktów. płaca po 2.200 K. 26.400 K. dodatki aktywne dla . 12 po 480 K. 5 760 „	32.160	—
		g) 4 praktykantów techniczn.: dla 2 adjutum po 1.400 K. 2.800 K. „ 2 „ „ 1.200 „ 2.400 „	5.200	—
		h) asystent manipul. — płaca 1.600 K. dodatek aktywalny 360 „	1.960	—
		i) 10 konduktorów starszych płaca po 1.800 K. 18.000 K. dodatek aktyw. po 300 K. 3.000 „	21.000	—
		k) 10 konduktorów I. klasy płaca po 1.600 K. 16.000 K. dodatek aktyw. po 200 K. 2.000 „	18.000	—
		l) 10 konduktorów II. klasy, płaca po 1.400 K. 14.000 K. dodatek aktyw. po 150 K. 1.500 „	15.500	—
		Do przeniesienia	204.080	—

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1904	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
			k o r o n y	
VIII.		Z przeniesienia .	204.080	—
	199	m) 12 konduktorów III. kl., płaca po 1.200 K. 14.400 K. dodatek aktyw. po 150 K. 1.800 „	16.200	—
		n) rysownicy i dyetaryusze	2.556	—
		o) 342 drożników:	103.000	
		α.) Zaslugi		
		β.) ryczałt na wynagrodzenia dla drożników więcej zasłużonych i za- mieszkałych w okolicach gdzie pa- nuje drożyzna	—	46.000
		Suma płac	325.836	46.000
	200	Zaliczki na płace. Dla inżynierów i konduktorów	6.000	—
	201	Pięćlecie i dwulecie. <i>Zastępcy dyrektora</i> Jankowskiemu, (2) po 400 K. <i>Inżynierom starszym</i> po 400 K: Czaplickiemu (2) 800 K; Pintowskiemu (1) 400 K i drugie od 1. lipca 1904 — 200 K, Kinelowi (1) 400 K. <i>Inżynierom I. klasy</i> po 300 K: Jodłowskiemu (2) 600 K; Barancewiczowi (2) 600 K; Stojowskiemu (1) 300 K; Turskiemu (1) 300 K, Kesslerowi (1) 300 K; <i>Inżynierom II. klasy</i> po 200 K.: Bogdanowiczowi (1) 200 K; Ka- tyllowi (1) 200 K., Orzelskiemu (1) 200, Żebrowskiemu Tadeuszowi (1) 200 K, Ziemińskiemu od 1. czerwca 1904 — 116 K. 66 h. <i>Inżynierom adjunktom</i> po 120 K: Libańskiemu (1) 120 K; Żebrowskiemu Eustachemu (1) 120 K, Romanowskiemu od 1. grudnia 1904 — 10 K. <i>Praktykantom technicznym</i> po 200 K: Pielechowi (2) 400 K, Janickowi (1) 200 K, Jaku- bikowi (1) 200 K, Bandrowskiemu od 23. stycznia 1904 — 187 K 78 h, Penotowi Władysławowi od 1. listo- pada 1904 — 33 K 33 h. <i>Asysten- towi manipulacyjnemu</i> Wolskiemu (1)		
		Do przeniesienia .	331.836	46.000

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1904	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzwyczajne
			K o r o n y	
VIII.		Z przeniesienia	381.283	46.000
204		Remuneracye i zapomogi dla urzędni- ków i sług	7.000	—
205		Instrumenty, wzory naczyń i przy- bory rysunkowe. Naprawa, sprawie- nie i uzupełnienie	10.000	—
206		Koszta komisyjne dla inżynierów, kon- duktorów i komisij nadzwyczajnych	16.000	—
207		Koszta kursu praktycznego dla kondu- ktorów drogowych	13 200	—
		<i>B) Nowe budowy i rekonstrukcyje dróg.</i>		
208		Koszta rekonstrukcyi dróg krajowych i koszta budowy większych mostów .	—	170.000
		<i>C) Utrzymanie dróg krajowych.</i>		
209		Koszta utrzymania dróg krajowych dłu- gości 1829 klm.	860.000	—
		<i>D) Zasiłki.</i>		
210		a) Na bezzwrotne zasiłki dla dróg powia- towych i gminnych	920.000	—
		b) Na zasiłki dla powiatów, na utrzy- manie i naprawę dróg powiatowych i gminnych w myśl §. 28. ustawy drogowej, <i>stały roczny zasiłek</i> .	80.000	—
211		Na utrzymanie i budowę dojazdów kole- jowych	80.000	—
212		Dotacya dla funduszu pożyczkowego dro- gowego na pożyczki bezprocentowe dla Wydziałów powiatowych na bu- dowę dróg (przez lat 15) VI. rata .	—	40.000
			1,080.000	40.000
		<i>E) Wydatki na myta:</i>		
213		Koszta utrzymania i budowy domków my- tnicznych	7.000	—
214		Koszta komisyjne, i ogłoszenia licytacyi .	2.700	—
215		Podatki i ekwiwalenta od własności dro- wych	1300	—
216		Przerwy z powodu wypadków elementar- nych	300	—
			11 300	—
		Do przeniesienia	2.378.783	256.000

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1904	
rubryki	pozycyi		zwy-	nadzwyczajne
			k o r o n y	
VIII.		Z przeniesienia	2,378.783	256.000
	217	<i>F) Pensye i zaopatrzenia.</i>		
		1. Raciborski Ludwik, emerytowany nad- inżynier	6.490	—
		2. Świtkowski Mieczysław, emerytowany starszy inżynier, rocznie	3.952	—
		3. Baczyński Ferdynand, emerytowany konduktor	988	—
		4. Darowski Stanisław, emerytowany kon- duktor	460	—
		5. Dybowski Tadeusz, emerytowany kon- duktor	1.024	—
		6. Reicher Stanisław, emerytowany kon- duktor	1.092	—
		7. Rieger Karol, emerytowany kondu- ktor	1.008	—
		8. Skwarczyński Jan, emerytowany kon- duktor	962	—
		9. Reuttowa Marya, wdowa po dyrek- torze 2.400 K — g		—
		i dla syna Leona do 14. kwietnia 1907 480 „ — „	2.880	—
		10. Niewiadomska Sabina, wdowa po inżynierze	700	—
		11. Bieńkowska Stanisława, jak wyżej 1.400 K — g		—
		i dla syna Tadeusza do 16. lutego 1906 140 „ — „	1.540	—
		12. Łuniewska Natalia, j. w.	700	—
		13. Baranowska Augusta, jak wyżej 1.200 K — g		—
		i dla dzieci: Zofii do 10. lutego 1905, Maryi do 29. maja 1907 i Jana do 8. październ. 1915, po 120 K. 360 „ — „	1.560	—
		14. Zielińska Katarzyna, jak wyżej 1.000 K — g		—
		i dla syna Tadeusza do 9. marca 1910 100 „ — „	1.100	—
		15. Grzegorzewska Helena, j. w.	1.800	—
		16. Dziakiewiczowa Rozalia, wdowa po konduktorze 650 K — g		—
		i dla syna Bertolda do 27. czerwca 1906 65 „ — „	715	—
		Do przeniesienia	26.971	256.000
			2.378.783	256.000

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1904	
rubryki	pozycyi		zwy-	nadzwyczajne
			czajne	czajne
		koron		
VIII.	217	Z przeniesienia	2,378.783 26.971	256.000
		17. Grzymalina Melania, j. w.	500	—
		18. Hrankowska Julia, jak wyżej 440 K — g i dla córki Stanisławy do 1. marca 1905 44 „ — „	484	—
		19. Hlawaty Józefa, j. w. i dla syna Karola do 4. listopada 1904 50 „ 67 „	651	—
		20. Hryniewicz Emilia, jak wyżej	650	—
		21. Helferowa Anna, j. w.	520	—
		22. Rząśnicka Helena, j. w.	650	—
		23. Van-Roy Aniela, j. w. 800 K — g i dla syna Rudolfa Jana do 10 lipca 1911 160 K — g	960	—
		24. Jeziorańska Natalia, wdowa po funk- cyonaryuszu technicznym, dożywni dar z łaski	600	—
		25. Chrzanowska Ignacowa, j. w.	600	—
		26. Brochocka Joanna, wdo- wa po inżynierze 1.400 K — g i dla Romana do 4. lipca 1915 280 K — g	1.680	—
		27. Jawornikowa Marya, jak wyżej 1.000 K — g i dla dzieci: Janiny do 28 marca 1920, Heleny do 8. maja 1921 i Ste- fanii (pogrobowiec) do 19. sierpnia 1923 po 200 K. 600 „ — g	1.600	—
		28. Łatkowska Karolina, jak wyżej 800 K — g i dla córki Alfonsyny do 14. lipca 1905 160 K — g	960	—
		29. Podbielska Anna, wdowa po kondu- ktorze, rocznie	900	—
		30. Szeliska Laura, j. w. dożywocie	334	—
		31. Chodorowska Leokadya j. w.	200	—
		32. Chamcowa Anna, j. w.	800	—
		33. Zielińska Marya, córka po inżynierze, zaopatrzenie dożywnie	100	—
		Do przeniesienia	39.160	—
			2.378.783	256.000

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1904	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
			Korony	
VIII.	217	Z przeniesienia	2,378.783 39.160	256.000
		34. Schönthalerowa Micha- lina, wdowa po konduk- torze 800 K -- g i dla dzieci: Maryi do 15. czerwca 1908 i Ber- nardy do 20. maja 1921 po 160 K 320 „ -- g	1.120	—
		35. Borzęcka Marya, wdowa po emery- towanym konduktorze, pensya	500	—
		36. Hausnerowa Franciszka, wdowa po konduktorze, 800 K — g i dla dzieci: Romana Mar- cina do 11. listopada 1907, i Eugeniusza Maryana do 25. czerwca 1911 po 160 K. 320 „ — „	1.120	—
		37. Żukowska Wiktorya, wdo- wa po emerytowan. kon- duktorze 800 K — g i dla syna Romana do 18. marca 1911 124 „ — „	924	—
		38. Rachwalski Jan, b. droźnik, zaopa- trzenie roczne	180	—
		39. Dziejcie Jan, b. droźnik j. w.	180	—
		40. Harasym Jan, b. droźnik j. w.	189	—
		41. Kamiński Jan, b. droźnik j. w.	150	—
		42. Malik Jan, b. droźnik j. w.	150	—
		43. Rzeszotko Jędrzej, b. droźnik j. w.	120	—
		44. Tyz Onufry, b. droźnik j. w.	90	—
		45. Gabryś Wojciech, b. droźnik j. w.	150	—
		46. Dobosz Jan, b. droźnik j. w.	132	—
		47. Zajęczkowski Franc., b. droźnik j. w.	180	—
		48. Michalski Tomasz, b. droźnik j. w.	195	—
		49. Opach Józef, b. droźnik j. w.	168	—
		50. Kaliński Jan b. droźnik j. w.	140	—
		51. Kondecki Józef, b. droźnik j. w.	128	—
		52. Starezewski Feliks, b. droźnik j. w.	189	—
		53. Turczyniak Jurko b. droźnik j. w.	142	—
		54. Sowiński Grzegorz, b. droźnik j. w.	178	—
		55. Mazur Michał, b. droźnik j. w.	151	—
		56. Majocha Kazimierz, b. droźnik j. w.	67	—
		57. Duchowicz Jacko, b. droźnik j. w.	178	—
		58. Klak Józef, b. droźnik, j. w.	151	—
		59. Kardasz Seńko, j. w.	195	—
		Do przeniesienia	46.227 2,378.783	256.600

Liczba		Poszczególności	Wniosek na rok 1903	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
			K o r o n y	
VIII.	217	Z przeniesienia . . .	2,378.883 46.227	256.000
		60. Widy Feliks, emerytowany konduktor rocznie	800	—
		61. Koziara Michał, b. droźnik zaopa- trzenie	150	—
		62. Leszczyszyn Sawa, b. droźnik	106	—
		63. Nowak Jan, b. droźnik	161	—
		64. Kwiatkowski Zygmunt, b. konduktor stałe zaopatrzenie	400	—
		65. Van Roy Aniela, wdowa po kondu- ktorze, dar z łaski, jednoraz wo	200	—
		66. Gering Julia, córka po ś. p. konduk- torze jak wyżej	200	—
			48.244	—
		Suma wydatków na drogi	2,427.027	256.000
			2,683.027	

Tem samem zatłwione zostają petycyje 1. do L. s. 1883, Kwiatkowskiego Zygmunta, b. konduktora dróg krajowych; do L. s. 2.162 Julii Gering, sieroty po konduktorze; do L. s. 2.540 Anieli Van Roy, wdowy po konduktorze dróg krajowych, i do L. s. 1.884 droźników dróg krajowych o podwyższenie zasług;

2. Petycyje do L. s. 1.966 i 2.034 Augusty Baranowskiej i Natalii Łuniewskiej, wdów po inżynierach Wydziału krajowego o zasiłek odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia z funduszu dyspozycyjnego.

3. Nad petycyami do L. s. 2292 i 2398 Eleonory Rondewaldowej, wdowy po konduktorze i Ferdynanda Baczyńskiego, emerytowanego konduktora, przechodzi Sejm do porządku dziennego

We Lwowie, dnia 30. września 1903.

Przewodniczący:
Badeni.

Sprawozdawca:
St. Jędrzejowicz.

Budżet krajowy na r. 1904.

Rubr. V. dochodów, poz. 19—29 włącznie.

Komunikacye.

Sprawozdawca poseł Stanisław Jędrzejowicz.

Wydział krajowy prelininuje dochody tej rubryki w łącznej kwocie 544.034 K.
 Na rok 1903 prelininowane dochody wynoszą 589.647 „
 Okazuje się więc, iż na rok 1904 prelininuje Wydział krajowy do-
 chody *mniejsze* o 45.613 K.

Komisya uznaje wszystkie dochody za uzasadnione, oparte na przecięciu z lat ubiegłych i na innych prawnych zobowiązaniach.

Zgodnie więc z wnioskiem Wydziału krajowego zaleca komisya Wysokiemu Sejmowi do uchwały dochody tej rubryki w łącznej sumie 544.034 K.

a w szczególności :

Liczba		Poszczególńienie	Wniosek na rok 1904	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzwy- czajne
			Koron	
V.		Komunikacye.		
	19	Myta na drogach krajowych	486.300	—
	20	Odsetki zwłoki i kary konwencyonalne	2.400	—
	21	Grzywny za przestępstwa drogowe	360	—
	22	Datki dobrowolne od stron prywatnych na budowę dróg krajowych	1.500	—
	23 do 25	Czynsz za użycie rowu drogi krajowej Gorlice- Konieczna, na rurociąg naftowy	1.796	—
		Do przeniesienia	492.356	—

Liczba		Poszczególne	Wniosek na rok 1904	
rubryki	pozycyi		zwy-	nadzw-
			czajne	czajne
			Koron	
		Z przeniesienia	492.356	—
26		Od stron rozmaitych ze spraw drogowych . . .	3.000	—
27		Zwroty od Towarzystw kolejowych, a mianowicie:		
		a) ryczałt za sprawowanie zarządu w zastępstwie Towarzystw kolejowych	13.625 K	
		b) zaliczkowo poniesionych kosztów komisyjnych personalu krajowego biura kolejowego w sprawach bu- dowy dotyczących	16.000 „	
		c) wydatków na roboty akordowe wy- konywane w krajowym biurze ko- lejowym, za wynagrodzeniem od godziny, przez obcych funkcyjna- ryszów w sprawach budowy	6.250 „	— 35.875
28		Zwroty zaliczek z lat ubiegłych na płace urzędników oddziału techniczno-drogowego i krajowego biura kolejowego	7.700	—
29		Datki deklarowane przez Wydziały powiatowe na wykupno gruntów pod kolej transwersalną (c. k. państwową):		
		a) Buczacz, rata roczna	2.000 K — g	
		b) Sanok, rata roczna	1.592 „ — „	
		c) Stanisławów, rata roczna	1.510 „ 82 „	5.103 —
		Suma rubr. V.	508.159	35.875
			544.034	

Przewodniczący :

K. Badeni.

Sprawozdawca :

Stan Jędrzejowicz.

Budżet krajowy na rok 1904.

Rubryka VIII wydatków (Komunikacje)

Dział II. Na koleje żelazne.

Pozycje 218--233.

Sprawozdawca poseł Juliusz Leo.

Wydział krajowy preliniuje: w wydatkach zwyczajnych	899.550 K.
w wydatkach nadzwyczajnych	29.500 »
czyli razem	<u>929.050 K.</u>
Komisyja budżetowa preliniuje: w wydatkach zwyczajnych	899.559 K.
" nadzwyczajnych	30.000 »
czyli razem	<u>929.550 K.</u>

a mianowicie:

poz. 218.

Koszta zarządu

preliniuje komisyja zgodnie z Wydziałem krajowym kwotę 83.760 K. czyli o 920 K. mniej niż na rok 1903, z powodu zmian w etacie biura kolejowego. Zmianę tę spowodowało kreowanie jednej nowej posady inżyniera I. klasy z wydatkiem preliniowanym 4.320 K., natomiast odpadł z budżetu wydatek na jednego adjunkta rachunkowego 3.280 K. i na asystenta manipulacyjnego dla spraw taryfowych 1.960 K.

poz. 219.

Dodatki pięcioletnie

zgodnie z Wydziałem krajowym 1.800 „
czyli o 107 K. mniej, niż na rok 1903 stosownie do potrzeby przypadających pięcioleci.

Poz. 220.

Dodatki osobiste

zgodnie z Wydziałem krajowym 7.120 „
czyli o 720 K. więcej, niż na rok 1903 z powodu przyznania dodatku osobistego inżynierowi Gissmanowi

<i>poz. 221.</i>	Zaliczki na płace	
	bez zmiany jak w r. 1903 kwotę	2.500 K.
<i>poz. 222.</i>	Zasługi	
	bez zmiany jak w 1903 r. kwotę	1.200 »
<i>poz. 223.</i>	Renumeracye i zapomogi	
	bez zmiany jak na rok 1903 kwotę	3.000 »
<i>poz. 224.</i>	Pensye i zaopatrzenia	
	preliminuje komisya o 500 K. wyżej ponad preliminarz Wydziału krajowego czyli kwotę	4.340 »
	wstawiając w <i>poz. 224 lit. b).</i> kwotę 500 K. tytułem jednorazowego daru z łaski dla p. Olgi Chylewskiej, wdowy po czasowym starszym inżynierze biura kolejowego.	
<i>poz. 225.</i>	Instrumenta, przybory rysunkowe	
	zgodnie z Wydziałem krajowym bez zmiany	2.400 »
<i>poz. 226.</i>	Koszta komisyjne	
	zgodnie z Wydziałem krajowym bez zmiany	28.000 »
<i>poz. 227.</i>	Koszta zakupna dzieł i czasopism	
	zgodnie z Wydziałem krajowym bez zmiany	1.480 »
<i>poz. 228.</i>	Koszta kancelaryjne	
	zgodnie z Wydziałem krajowym bez zmiany	4.000 »
<i>poz. 229.</i>	Koszta utrzymania personelu nieetatowego	
	zgodnie z Wydziałem krajowym	25.500 »
	czyli o 2.730 K. więcej, niż na rok 1903 wedle rzeczywistego stanu personelu nieetatowego.	
<i>poz. 230.</i>	Wynagrodzenia za roboty akordowe	
	zgodnie z Wydziałem krajowym	6.250 »
	czyli o 1.450 K. więcej niż na rok 1903, a to na podstawie wynikłości z 1902 r. i rzeczywistej potrzeby.	
<i>poz. 231.</i>	Koszta najmu lokalu na biuro	
	zgodnie z Wydziałem krajowym bez zmiany	4.200 »
<i>poz. 232.</i>	Dotacya dla funduszu kolejowego	
	na cele budowy kolei lokalnych VI. rata, bez zmiany zgodnie z Wydziałem krajowym	750.000 »
<i>poz. 233.</i>	Subwencya dla c. k. Rządu	
	na budowę kolei od stacyi Pałahicze do Tłumacza XIII rata, zgodnie z Wydziałem krajowym bez zmiany	4.000 »
	Suma rubryki VIII. Dział II. (koleje żelazne):	
	<i>a) Wydatki zwyczajne</i>	899.550 K.
	<i>b) Wydatki nadzwyczajne</i>	30.000 »
	Ogólna suma wydatków na koleje żelazne	929.550 K.
	czyli o 3.373 K. więcej, niż na rok 1903.	

Na podstawie powyższego przedstawienia Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Wydatki na **koleje żelazne**, Dział II. Rubr. VIII. jak następuje:

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1904	
rubryki	pozycyi		zwy-	nadzw-
			czajne	czajne
		k o r o n y		
VIII.		II. Na koleje żelazne.		
	218	<i>Koszta zarządu.</i>		
		Płace i emolumenta etatowe:		
		a) dyrektor, płaca	6.400 K.	
		dodatek aktywalny	960 „	7.360 —
		b) zastępca dyrektora, płaca	4.800 K.	
		dodatek aktywalny	840 „	
		„ funkcyjny	800 „	6.440 —
		c) 2 starszych inżynierów, płaca po 4.800 K.	9.600 K.	
		dodatek aktyw. po 840 K	1.680 „	11.280 —
		d) 2 inżynierów I. kl., płaca po 3.600 K.	7.200 „	
		dodatek aktywalny po 720	1.440 „	8.640 —
		e) 2 inżynierów II. klasy, płaca po 2.800 K	5.600 K.	
		dodatek aktyw. po 600 K	1.200 „	6.800 —
		f) 2 inżynierów adjunktów, płaca po 2.200 K	4.400 K.	
		dodatek aktyw. po 480 K	960 „	5.360 —
		g) referent administr., płaca	4.800 K.	
		dodatek aktywalny	840 „	5.640 —
		h) sekretarz, płaca	4.800 K.	
		dodatek aktywalny	840 „	5.640 —
		i) adjunkt koncepcyjny, płaca	2.800 K.	
		dodatek aktywalny	600 „	3.400 —
		k) konceptista, płaca	2.200 K.	
		dodatek aktywalny	480 „	2.680 —
		l) konsultent dla spraw tary- fowych i komercyjnych, płaca	3.600 K.	
		dodatek aktywalny	720 „	4.320 —
		m) adjunkt rachunkowy, płaca	2.800 K.	
		dodatek aktywalny	480 „	3.280 —
		n) oficyał rachunkowy, płaca	2.200 K.	
		dodatek aktywalny	360 „	2.560 —
		o) asystent rachunk., płaca	1.600 K.	
		dodatek aktywalny	360 „	1.960 —
		Do prz niesienia	75.360	—

Liczba		Poszczególności	Wniosek na rok 1904	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
koron				
VIII.	218	Z przeniesienia .	75.360	—
		p) adjunkt administracyjno- manipulacyjny, płaca 2.800 K. dodatek aktywalny 480 „	3.280	—
		r) inspicjent rysownik, płaca 1.600 K. dodatek aktywalny 360 „	1.960	—
		s) asystent manip. płaca 1.600 K. dodatek aktywalny 360 „	1.960	—
		t) woźny, płaca 1.000 K. dodatek aktywalny 100 „ na ubior 100 „	1.200	—
		Suma płac	83.760	—
	219	Dodatki pięcioletnie.		
		1. Starszemu inżynierowi (1) Machalskiemu rocznie 400 K.		
		2. Inżynierowi I. kl. (1) Bo- browskiemu rocznie 300 K.		
		3. Referentowi administracyj- nemu (1) Paszkowskiemu rocznie 400 K.		
		4. Sekretarzowi (1) Skwareczyń- skiemu rocznie 400 K.		
		5. Inspicjentowi rysownikowi (1) Grabowiczowi, rocznie 100 K.		
		6. Asystentowi rachunkowemu (1) Imiałowi rocznie 100 K.		
		7. Asystentowi manipulacyj- nemu (1) Salutryńskiemu rocznie 100 K.	1.800	—
		Do przeniesienia	85.560	—

Liczba		Poszczególne	Wniosek na rok 1904	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
			K o r o n y	
VIII.		Z przeniesienia	85.560	—
	220	Dodatki osobiste.		
		a) Dyrektorowi Kułakowskiemu rocznie 6.000 K		
		b) Bronisławowi Chodkiewiczowi, konsulentowi dla spraw taryfowych i komercyalnych 400 K.		
		c) Inżynierowi adiunkowi Gissmanowi 700 K.	7.120	—
	221	Zaliczki na płace.		
		Dla urzędników	2.500	
	222	Zasługi.		
		Dwóch stróżów po 600 K	1.200	—
	223	Remuneracye i zapomogi.		
		a) Rzecznik prawny za zastępstwo	1.000	—
		b) Dla urzędników i funkcyjnarjuszów	2.000	—
			3.000	—
	224	Pensye i zaopatrzenie.		
		a) Zaleska Felicya, wdowa po dyrektorze, pensya wdowia dla dzieci: Kazimierza do 2. maja 1911, Stanisława do 14. lutego 1913 i Feliksa do 21. sierpnia 1916 po 480 K. 1.440 K.	3.840	—
		b) Chylewska Olga, wdowa po czasowym starszym inżynierze, dar z łaski <i>jednora- zowo</i>	—	500
			3.840	500
	225	Instrumenty, przybory rysunkowe, wzory i sprzęty.		
		Naprawa, uzupełnienie i sprawienie	2.400	—
	226	Koszta komisyjne.		
		a) dla urzędników i funkcyjnarjuszów		
		α) w sprawach funduszu krajowego 10.000 K.		
		β) zaliczkowo w sprawach Towarzystw kolejow. 16.000 K.	26.000	—
		b) dla członków krajowej Rady kolejowej	2.000	—
			28.000	—
		Do przeniesienia	133.620	500

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1904	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
			Korony	
VIII.		Z przeniesienia	133.620	500
	227	Koszta zakupna dzieł i czasopism fa- chowych, oraz map i planów	1.480	—
	228	Koszta kancelaryjne. Druki, portorya, inseraty, przybory kancela- ryjne itp. wydatki	4.000	—
	229	Koszta utrzymania personelu nieetato- wego	—	25.500
	230	Wynagrodzenie za roboty akordowe, uskuteczniiane przez obcych funkcyj- naryu zów	6.250	—
	231	Koszta najmu lokalu na biuro	4.200	—
		<u>Suma kosztów zarządu</u>	<u>149.550</u>	<u>26.000</u>
	232	Dotacya dla funduszu kolejowego na cele budowy kolei lokalnych, VI rata po myśli uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 17. marca 1899 przez lat 71	750.000	—
	233	Subwencya dla c. k. Rządu na budowę kolei od stacyi Pałahicze do Tłumacza XIII rata, po myśli uchwały Wyso- kiego Sejmu z d. 23. listopada 1890 przez lat 15	—	4.000
		<u>Suma wydatków na koleje żelazne</u>	<u>899 550</u>	<u>30.000</u>
		Ogólna suma działu II. na koleje że- lazne	<u>929.550</u>	

Tem samem załatwioną zostaje petycja do L. s. 2.050 p. Olgi Chylewskiej, wdowy po czasowym starszym inżynierze.

II. Załatwiając sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 4. września 1903 L. 80.361.

W etacie krajowego biura kolejowego ustanawia się:

1. posadę inżyniera I. klasy z płacą roczną	3.600 K.
dodatkiem aktywalnym	720 »
i z prawem do trzech dodatków pięcioletnich po 300 K.	
2. posadę adjunkta administracyjno-manip. z płacą roczną	2.800 »
dodatkiem aktywalnym	480 »
i z prawem do trzech dodatków pięcioletnich po 300 K.	
3. posadę adjunkta rachunkowego z płacą roczną	2.800 »
dodatkiem aktywalnym	480 »
i z prawem do trzech dodatków pięcioletnich po 300 K.	

Równocześnie z dniem 1. stycznia 1904 znosi się posadę oficyna administracyjnego ustanowioną uchwałą sejmową z dnia 13. lutego 1897.

Etat krajowego biura kolejowego obejmować będzie przeto począwszy od 1. stycznia 1904 r.

1. 1 dyrektor,
2. 1 zastępca dyrektora,
3. 2 starszych inżynierów,
4. 2 inżynierów I. klasy,
5. 2 inżynierów II. klasy,
6. 2 inżynierów-adjunktów,
7. 1 referent administracyjny,
8. 1 sekretarz,
9. 1 adjunkt konceptowy,
10. 1 konceptista,
11. 1 konsulent taryfowy,
12. 1 adjunkt rachunkowy,
13. 1 oficyna rachunkowy,
14. 1 asystent rachunkowy,
15. 1 adjunkt administr.-manipulacyjny,
16. 1 inspicjent rysunkowy,
17. 1 asystent manipulacyjny,
18. 1 woźny.

Pobory powyższego personalu są już oznaczone uchwałami sejmowymi z dnia 13. lutego 1897, z dnia 15. lutego 1898, z dnia 16. marca 1899 i z dnia 6. lipca 1901.

Personal urzędników powyższych od 1 do 17 włącznie jest stałym, z prawami zastrzeżonemi statutem emerytalnym uchwalonym przez Sejm 15. lutego 1898 zaś woźny jest stałym sługą, również z prawami rzeczonym statutem określonymi.

III. Petycję do L. s. 2.027 p. Aleksandra Zabokrzyckiego we Lwowie o odszkodowanie lub odpowiednie zajęcie przy Wydziale krajowym, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do właściwego załatwienia.

Za przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Juliusz Leo.

Budżet krajowy na r. 1904.

Rubr. IX. poz. 234—252.

Budowy wodne i melioracje.

Sprawozdawca poseł Rutowski.

Na budowy wodne i melioracje preliniuje się na r. 1904.	1,852.054 K.
w porównaniu z uchwalonymi na r. 1903	1,654.431 „
preliniuje się na r. 1904 więcej o	197.623 K.

Wzrost wydatków w r. 1904 rozdziela się jak następuje:

A. Biuro melioracyjne i studia przygotowawcze	więcej o	27.978 K
B. Wykonanie robót	więcej o	169.645 „
ogółem	więcej o	197.623 K.

Na *Biuro melioracyjne i studia przygotowawcze* preliniował Wydział krajowy 287.530 K. w porównaniu z rokiem 1903 o 17.979 K. więcej. Wskutek objęcia w program działalności krajowej także sprawy wyzyskania sił wodnych, o czym poniżej, na co komisya budżetowa wstawia w preliminarz na r. 1904 kwotę 10.000 K. oraz dwóch wypadków darów z łaski podnosi się wydatek tej rubryki w dziale A o 27.998.

Kwota ta rozdziela się jak następująca:

Poz. 234. Biuro melioracyjne i ekspozytury	mniej o	2.532 K.
Poz. 235. Służba dozorców melioracyjnych	więcej o	3.750 „
Poz. 239. Pensye i zaopatrzenia	więcej o	2.760 „
Poz. 243 a) i b) Zdjęcia i projekty	więcej o	14.000 „
c) Wyzyskanie sił wodnych	więcej o	10.000 „

Przy poz, „pensye i zaopatrzenia“ na skutek petycyi p. Maryi Chrzęszczewskiej, wdowie po ś. p. Stanisławie Chrzęszczewskim, nadinżynierze Wydziału krajowego, w uwzględnieniu zasług i wytrwałej pracy zmarłego, w załatwieniu petycyi L. 2066, L. S. 1368, komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy p. Maryi Chrzęszczowskiej, wdowie po ś. p. Stanisławie Chrzęszczewskim, starszym inżynierze Wydziału krajowego uchwalić jednorazowy dar z łaski w kwocie 400 K.

Na skutek petycyi p. Zofii Biegańskiej, żony emerytowanego inżyniera Biegańskiego Antoniego, od kilku lat nieuleczalnie umysłowo chorego w zakładzie Kulparkowskiim, ze względu na smutny stan wyjątkowy i dzieci potrzebujące wykształcenia, komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy p. Zofii Biegańskiej, żonie nieuleczalnie chorego emerytowanego inżyniera Wydziału krajowego uchwalić jednorazowy dar z łaski w kwocie 200 K.

W załatwieniu petycyi Maryi Ortyńskiej, wdowy po ś. p. Władysławie Ortyńskim, który jako stały dozorca melioracyjny a później konduktor melioracyjny, według pisma Wydziału krajowego do Wysokiego Sejmu z 5. września 1903 LWKr. 67.049 „należał do najlepszych i najpewniejszych z tej kategorii służby“, komisya budżetowa czyni wniossek;

Wysoki Sejm raczy p. Maryi Ortyńskiej, wdowie po ś. p. Władysławie Ortyńskim, konduktorze melioracyjnym, przyznać stały dar z łaski w pełnej wysokości pensyi wdowiej, jakaby się jej ze statutu emerytalnego należała, t. j. rocznych 400 koron, wypłacalnych pod warunkami w statucie emerytalnym z 15. lutego 1898 przewidzianymi.

Sprawa „wodna“, która wymaga jak najrychlejszego zajęcia się nią, ze strony kraju to „sprawa wyzyskania sił wodnych“.

W kraju bez węgla, jakim jest Galicya, wyzyskanie sił wodnych, jakich przyroda nie poskąpiła, jako siły motorycznej jest pierwszorzędną kwestyą ekonomiczną, warunkiem rozwoju przemysłu. Olbrzymie postępy techniki, zarówno hydrotechniki jak mechaniki, przedewszystkiem zaś postępy elektrotechniki umożliwiające przeniesienie siły na wielkie odległości oraz rozdział tej siły, wreszcie postępy zastosowania elektryki do przemysłu chemicznego, są dziełem ostatnich lat kilkunastu. Wszystkie kraje ubogie w węgiel a bogate w siły wodne, jak Francya, Szwajcarya, południowe kraje niemieckie, Wirtembergia, Bawarya, Szwecya, Włochy, zorganizowały w tym kierunku państwową, krajową lub kantonalną i departamentalną służbę techniczną, zbadały lub badają siły wodne pod względem ich użyteczności na cele motoryczne, ogłaszają katastry sił wodnych, oddając daty, materiały, generalne obliczenia do użytku publicznego, dla celów komunikacyjnych, przemysłowych, górniczych, rolniczych i komercyalnych, Wartości niedawno martwe stają się nagle wielkim narodowym majątkiem. „biały węgiel“ staje się dobrodziejstwem, kraje bez węgla zaprowadzają powolne siły wody, poruszające elektrycznością koleje, fabryki, wszelakie urządzenia postępowe do niedawna niedostępne.

Galicya posiada wielkie siły wodne dotąd niewyzyskane, niestety nawet wiadomość o ich istnieniu, a zwłaszcza o stopniu możliwości ich wyzyskania przemysłowego jest dotąd zupełnie niedostateczna.

Prace c. k. centralnego Biura hydrograficznego i jego krajowych organów, do których kraj się znakomicie finansowo przyczynia, założone i prowadzone dla celów regulacyi rzek są niezupełne i nie mogą służyć dostatecznie do praktycznych celów wyzyskania sił wodnych.

Na wniosek podpisanego sprawozdawcy, w uznaniu powyższych motywów, uchwaliła Komisya budżetowa rezolucyę, domagającą się objęcia w zakres działania kraju i krajowego Biura melioracyjnego sprawy wyzyskania sił wodnych. Będzie to wymagać użycia odpowiednich kwalifikowanych sił technicznych.

Komisya nie poszła za ściśle określonym programem nowej działalności, jaki projektował wnioskodawca, ale chce na razie ograniczyć się do inicjatywy, do podjęcia akcji kraju na nowem, wielkiem polu, akcji, która winna przynieść krajowi pożytek.

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby zajął się sprawą wyzyskania sił wodnych do celów motorycznych.

Celem podjęcia studyów, pomiarów, sporządzenia inwentarza i katastru sił wodnych w kraju, oraz ogólnych planów wyzyskania tychże, wstawia się na rok 1904 do dyspozycji Wydziału krajowego kwotę 10.000 K.

B. Wykonanie budowli wodnych.

Wzrost lub zmniejszenie się wydatków rozdziela się w głównych pozycjach jak następuje:

<i>Poz. 245.</i>	<i>12$\frac{1}{2}$% dątek krajowy na budowę kanałów spławnych (tangenta potrzebna na r. 1904)</i>	<i>nowa</i>	<i>13.185 K.</i>
<i>Poz. 246.</i>	<i>I. Rata na umorzenie pożyczki 7,000.000 K. na pokrycie 40% udziału kraju w kosztach regulacji rzek kanałowych</i>	<i>nowa</i>	<i>18.047 „</i>
<i>Poz. 247 a)</i>	<i>Zasilki 33$\frac{1}{3}$% na lokalne regulacje rzek niespławnych, które przechodzą na państwowy i krajowy fundusz kanałowy od r. 1904</i>	<i>więcej o</i>	<i>137 185 „</i>
<i>Poz. 248.</i>	<i>Poparcie przedsiębiorstw melioracyjnych</i>	<i>więcej o</i>	<i>231.832 „</i>
<i>Poz. 249.</i>	<i>Konserwacja krajowych robót melioracyjnych</i>	<i>więcej o</i>	<i>2.500 „</i>
<i>Poz. 250.</i>	<i>Nowe melioracje lokalne</i>	<i>więcej o</i>	<i>42.986 „</i>
<i>Poz. 251.</i>	<i>Kultura torfowisk</i>	<i>mniej o</i>	<i>1.720 „</i>

ad poz. 245. Ustawą z dnia 11. czerwca 1901 Dz. u. p. Nr. 66 oznaczono udział kraju w pokrywaniu budowy kanałów na ósmą część potrzeby w kapitale, jego oprocentowanie i umorzenie, jakie się okaże na wykonanie kanałów położonych w Królestwie Galicyi i Lodomeryi wraz z W. Ks. Krakowskiem. Ze względu, że emisya obligow państwowych, do których oprocentowania i umorzenia kraj się ma w powyższym stosunku przyczynić nastąpi dopiero w połowie r. 1904, okazała się możliwość pokrycia potrzeby na r. 1904 kwotą 13.185 K. a nie kwotą 21.930 jak pierwotnie prelininowano, z czego okazała się możliwość zredukowania tego wydatku na r. 1904 o 8.745 K.

Obowiązek kraju określa osobna ustawa o wykonaniu dróg wodnych w Galicyi, w myśl §. 1 lit. d) ustawy z dnia 11. czerwca 1901 Dz. u. p. Nr. 66 przedłożona Wysokiemu Sejmowi.

ad poz. 246. Przyjęty na kraj ustawą z dnia 18. września 1901 Dz. u. kraj. Nr. 103 obowiązek przyczynienia się w stosunku 40% do regulacji rzek stanowiących wspólną sieć wodną z kanałami spławnymi, w kwocie 6,962.400 K. w ciągu lat 9 od 1904 do 1912, obecnie wymagały rocznej dotacji 773.600 K. Ze względu na położenie finansowe kraju Wydział krajowy a za nim komisya wodna przedkłada projekt zaciągnięcia na ten cel pożyczki amortyzacyjnej. W przypuszczeniu, że wniosek Wydziału krajowego i komisji zostanie przez Wysoki Sejm przyjęty, komisya budżetowa wstawia na r. 1904 potrzebną tangentę w kwocie 18.047 K.

Pozycja 248 jest wyższą o 231.832 K., a to z powodu nowych przedsiębiorstw melioracyjnych (l. o--r) wymagających 210.832 K. oraz kwoty 21.000 K. na umorzenie 4% pożyczki w kwocie 150.000 K. na podwyższenie wałów nadwiślańskich zaciągnąć się mającej. W przeświadczeniu, że Wysoki Sejm z drogą obe-

cną na pokrycie nowego wydatku na podwyższenie wałów nadwiślańskich, wskazana doświadczeniem z ostatnią katastrofą powodziową, zgodzi się, komisya budżetowa wstawiła w budżet powyższą kwotę.

Gdy z r. 1904 rozpoczyna się epokowego znaczenia budowa wielkiego kanału, który Galicyę ma połączyć światową drogą wodną z kanałem Dunaj Odra i Łaba, gdy z tymże rokiem ma się rozpocząć systematyczna regulacya rzek stanowiących wspólną sieć wodną z kanałami spławnymi, rok 1904 należy uważać za przełomowy. Kraj wstępuje na pole budowli wodnych i melioracyi w nową fazę o zwiększonej działalności, a wyrazem jej będzie znakomity rozrost organizacyi technicznej i budżetu wydatków.

Biuro melioracyjne zostało otwarte 14. października 1878 mając 3 techników, t. j. dwóch inżynierów i jednego pomocnika fachowego, mając za zadanie projektowanie i wykonywanie melioracyj prywatnych. Z podjęciem robót publicznych, regulacyi rzek, z powstaniem państwowego funduszu melioracyjnego rośnie krajowe Biuro.

Krajowe Biuro melioracyjne zatrudnia

w r. 1878	3	inżynierów,			
w r. 1890	22	„			
w r. 1895	34	„	1	urzędnika administr	2 inż. komasac.
w r. 1900	41	„	1	„	2 „ „
w r. 1904	49	„	1	„	4 „ „

Budżet wydatków na *Budowy wodne i melioracje* wynosi

w r. 1880	14.286 K.
w r. 1885	250 886 „
w r. 1890	426.550 „
w r. 1895	1,179.314 „
w r. 1900	1,124.670 „
w r. 1901	1,283.890 „
w r. 1902	1,558 800 „
w r. 1903	1,684.279 „
w r. 1904	1,850.054 „

Wydatek budżetowy 1,850.054 K. na r. 1904 nie wyraża jednak ściśle faktycznego wydatku kraju. Zarówno udział kraju w ponoszeniu kosztów budowy kanałów, jako też w regulacyi rzek kanałowych ma być pokryty pożyczkami, a w budżet zostały wstawione jedynie półroczne raty annuitetowe, względnie odpowiadające pożyczkom emisyjnym części rocznych annuitetów.

Ogół faktycznych wydatków kraju na budowy wodne i melioracje będzie wynosił

Rubr. IX. Budowy wodne i melioracje	1,852.054 K.
Udział faktyczny w budowie kanałów	416.667 „
Udział w regulacyi rzek kanałowych	773.600 „
Razem	<u>3,042.321 K</u>

Liczba		Poszczególne	Wniosek na rok 1904	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
Korony				
IX.		Budowy wodne i melioracje.		
		<i>A) Biuro melioracyjne i studia przygo- towanawcze.</i>		
234		Płace urzędników, utrzymanie ekspozytur i stypendya:		
		a) Dyrektor biura:		
		płaca 6.400 K		
		dodatek aktywalny 960 „	7.360	—
		b) zastępca dyrektora:		
		płaca 4.800 K		
		dodatek aktywalny 840 „		
		„ osobisty 800 „	6.440	—
		c) 10 starszych inżynierów:		
		płace po 4.800 K. 48.000 K		
		dodatki aktyw. po 840 K 8.400 „		
		Razem 56.400 K		
		Z tego pokryje fundusz budowy lewego wału Wi- sły pobory 1 starszego in- żyniera za 9 miesięcy 4.230 K	52.170	—
		d) referent administracyjno- prawny:		
		płaca 4.800 K		
		dodatek aktywalny 840 „	5.640	—
		e) 12 inżynierów I. klasy:		
		płace po 3.600 K. 43.200 K		
		dodatki aktywne dla 9 inżynierów we Lwowie po 720 K. 6.480 „		
		dla 2 inżynierów w Tar- nowie i Stanisławowie po 600 K. 1.200 „		
		dla inżyniera w Jaśle 480 „		
		Razem 51.360 K		
		Z tego pokryją fundusze budowy pobory 6 inżynie- rów za 9 miesięcy po 3.240 K. 19.440 „	31.920	—
		f) 12 inżynierów II. klasy:		
		płace po 2.800 K 33.600 K		
		dodatki aktyw. po 600 K. 7.200 „		
		Razem 40.800 K		
		Z tego pokryją fundusze budowy, pobory 7 inży- nierów za 9 miesięcy po 2 550 K. 17.850 „	22.950	—
		Do przeniesienia 126.480		—

Liczba		Poszczególne	Wniosek na rok 1904	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
			K o r o n y	
IX.	234	Z przeniesienia	126.480	—
		<i>g)</i> 11 inżynierów-adjunktów: płace po 2.200 K. 24 200 K dodatki aktyw. po 480 K. 5.280 „ Razem 29.480 K Z tego pokryją fundusze budowy, pobory 9 inżynie- rów-adjunktów za 9 mie- sięcy po 2.010 K. 18.090 „	11.390	—
		<i>h)</i> 1 inżynier komasacyjny: płaca 2.800 K dodatek aktywalny 600 „	3.400	—
		<i>i)</i> 3 adjunkt. komasacyjnych: płace po 2.200 K. 6.600 K dodatki aktyw. po 480 K. 1.440 „	8.040	—
		<i>l)</i> 2 praktykantów technicznych: adjuta po 1.400 K.	2.800	—
		<i>l)</i> dodatki pięcioletnie: dla dyrektora Andrzeja Kędziora (2) po 800 K. razem 1 600 K.; zastępcy dyrektora Józefa Jankowskiego (2) po 400 K. razem 800 K.; sekretarza Leopolda Brąglewicza (1) w kwocie 400 K. i drugi od 1. marca 1904 w kwocie 333 K., razem 733 K.; dla starszych inżynierów po 400 K.: dla Jana Blautha (1) 400 K.; Stanisława Szczepanowskiego (1) 400 K.; Pawła Dyrdonia pierwszy od 14. kwietnia 1904 w kwocie 286 K.; Jana Hapa- nowicza pierwszy od 14. kwietnia 1904 w kwocie 286 K.; Franciszka Vetulaniego pierwszy od 11. listopada 1904 w kwocie 56 K.; dla inżynierów I. klasy po 300 K.: Ferdynanda Hill- brichta (2) 600 K.; Józefa Gryziec- kiego (1) 300 K.; Jana Bochniaka (1) 300 K.; Stanisława Ruebenbauera pierwszy od 14. kwietnia 1904 w kw. 215 K.; Dra Michała Kornelli pier- wszy od 1. maja 1904 w kwocie 200 K.; Jana Haładaja pierwszy od 11. listopada 1904 w kwocie 42 K.; dla inżynierów II. klasy po 240 K.: Ta- deusza Rozwadowskiego (1) 240 K.; Maryana Róhricha pierwszy od 14. kwietnia 1904 w kwocie 171 K.; Wła- dysława Brodowicza pierwszy od 11. listopada 1904 w kwocie 33 K.	6.662	—
		<i>m)</i> dodatki osobiste: dla 2 inżynierów I. klasy po 400 K.	800	—
		Do przeniesienia	159.572	—

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1904	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
			koron	
IX.	234	Z przeniesienia	159.572	—
		n) dyetaryusze: 2 dyetaryusze w biurze centralnem po 4 K. 2.920 K. ryczałt na rysownika dla ekspozytury w Krakowie 960 „	3 880	—
		o) utrzymanie ekspozytur: w Krakowie 900 K. w Jasle 800 „ w Tarnowie, Jarosławiu i Stanisławowie 2.100 „	3 800	—
		p) stypendya dla 3 słuchaczy wydziału inżynieryi (dla 2 na cały rok po 600 K, dla 1 na 2 miesiące po 60 K mie- sięcznie)		
		Suma pozycyi 234	1.320	—
	235	Utrzymanie służby dozorców melioracyj- nych: wynagrodzenie 58 dozorców zajętych przez 5 miesięcy zimowych przy pra- cach biurowych (5 starszych dozor- ców po 90 K, 29 dozorców meliora- cyjnych i drenarskich po 60 K. i 24 ukończonych uczniów po 50 K)	168.572	—
	236	Dotacya funduszu emerytalnego dozorców melioracyjnych	16.950	—
	237	Zaliczki na płace dla inżynierów i dozor- ców melioracyjnych	1.000	—
	238	Renumeracye i zapomogi dla inżynierów i dozorców melioracyjnych	2.000	—
	239	Renumeracye i zapomogi dla inżynierów i dozorców melioracyjnych	6.000	—
	Pensye i zaopatrzenia: a) Biegański Antoni, emerytowany in- żynier adjunkt 848 K. b) Karpuszkki sieroty: Adam Olgierd do 31. grudnia 1904 r. i Helena Janina do 31. stycznia 1909 r. pensya sierocińska po 140 K. i dodatek na wychowa- nie po 100 K. 488 „ c) Misiakiewicz Julian, eme- rytowany inżynier II. kl. 1.120 „ d) Gedlowa Marya, wdowa po inżynierze I. klasy 1.400 „ e) Chrząszczewska Marya, wdowa po starszym inżyn. pensya wdowia 1.800 K i dodatek na wy- chowanie syna Konrada Michała Jana (3 im.) 360 „ 2.160 K f) dtto j. w. jednor. dar z łaski 400 „ g) Biegańska Zofia żona emer. inż. jednoraz. dar z łaski 200 „	6.608	—	
	Do przeniesienia	201.130	—	

Liczba		Poszczególne	Wniosek na rok 1904	
rubryki	pozycyi		zwy-	nadzwyczajne
			czajne	czajne
		Koron		
IX.		Z przeniesienia .	201.130	—
	240	Sprawienie, uzupełnienie i naprawa narzędzi, oraz zakupno wzorów i potrzeb rysunkowych .	8.000	—
	241	Na utrzymanie kursu praktycznego dozorców drenarskich .	11.000	—
	242	Zasiłek krajowy dla galic. oddziału państwowego biura hydrograficznego .	16.000	—
	243	Na zdjęcia i projekty:		
		a) dla publicznych robót melioracyjnych (w myśl uchwały sejmowej z dnia 27. września 1882 r.) .	20.000 K.	
		b) dla melioracji prywatnych (w myśl uchwały sejmowej z dnia 6. kwietnia 1892) .	30.000 „	
		c) na wyzyskanie sił wodnych .	10.000	—
	244	Koszta komisyjne z powodu inspekcji robót, przez c. k. Rząd prowadzonych i konserwacji publicznych robót melioracyjnych .	2 000	—
		Suma działu A .	298.130	—
		<i>B) Wykonanie budowli wodnych.</i>		
	245	12 ¹ / ₂ % datek krajowy na oprocentowanie i umorzenie obligów mających się emitować przez państwo na budowę kanałów spławnych (w myśl § 1 ustawy z dnia 11. czerwca 1901 Dz. p. p. Nr. 66)	13.185	—
	246	I. rata anuitetowa na umorzenie pożyczki 7.000.000 K. mającej się zaciągnąć na pokrycie 40% datku kraju do kosztów regulacji rzek kanałowych w okresie 1904—1912 (w myśl ustawy z dnia 18. września 1901 Dz. u. kraj. Nr. 103)	18.047	—
	247	Na systematyczną regulację rzek karpacczych:		
		a) na regulację Białej z dopływami i uzupełnienie obwałowania prawego brzegu Dunajca XIII rata z piętna stolecia .	86.634 K.	
		b) na regulację Dniestru między Rozwadowem a Żurawnem, XII rata (z 15-tolecia) .	85 334 „	
		c) na regulację górnego Dniestru z dopływami, VI rata (z 28-lecia) .	131.428 „	
		d) na regulację Soły, V rata (z 18-lecia) .	79.556 „	
		e) na regulację Łomnicy, V rata (z 24-lecia) .	79.616 „	
			462.568	—
		Do przeniesienia .	493.800	—

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1904	
rubryki	pozytywi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
			koron	
IX.		Z przeniesienia .	493.800	—
	247a)	Zasiłki $33\frac{1}{3}\%$ na lokalne regulacye rzek niespławnych (w myśl uchwały sejmowej z d. 6. października 1882) .	—	—
	248	Na popieranie przedsiębiorstw melioracyjnych (na zasadzie ustawy z d. 30. czerwca 1884 Dz. p. p. Nr. 116:		
		a) na regulacyę rzeki Bugu od granicy państwa do ujścia Pełtwi, XII. rata (ostatnia)	39.600	K
		b) na zabudowanie potoków górskich w dorzeczu Dniestru, IX. rata (z 15-lecia)	40.400	"
		c) na uzupełnienie obwałowania Wisły i Wisłoki w powiecie Mieleckim, VII. rata (z 8-lecia)	89.740	"
		d) na regulacyę środkowej sekcji Gniłej Lipy, VII. rata (ostatnia)	39.542	"
		e) na uzupełnienie regulacji Nowego Brnia z dopływami, VI. rata (z 8-lecia)	31.950	"
		f) na obwałowanie lewego brzegu Wisły między Krakowem a granicą państwa, V. rata (z 8-lecia)	43.548	"
		g) na uzupełnienie obwałowania prawego brzegu Wisły między Podgórzem a Niepołomicami, IV. rata	33.066	"
		h) na obwałowanie lewego brzegu Dunajca od ujścia Więckówki do mostu kolejowego w Bogumiłowicach, III. rata	26.000	"
		i) na regulacyę potoku Pustej (Radosławki) z dopływami, III. rata	33.280	"
		k) na regulacyę potoków Sołotwy i Rokitny z dopływami, II. rata	—	"
		l) na regulacyę rzeki Łęgu w powiatach niżańskim i kolbuszowskim, III. rata	30.000	"
		m) na obwałowanie Wisły między Dunajcem a Nowym Brniem w powiecie dąbrowskim, II. rata	90.000	"
		n) na zabudowanie debr w gminie Mikołajów nad Dniestrem, II. rata	21.075	"
		Do przeniesienia	518.201	K
			493.800	—

Liczba		Poszczególne	Wniosek na rok 1904	
rubryki	pozycyi		zwy-	nadzwyczajne
			czajne	czajne
			koron	
IX.	248	Z przeniesienia . 518.201 K	493.800	—
		o) na zabudowanie i zalesienie debr w gminie Zniesieniu powiatu lwowskiego, I. rata 28.000 "		
		p) na obwałowanie Wisły od Niepołomic do ujścia Raby, I. rata (z 15-lecia) 92.832 "		
		r) na obwałowanie Wisły od ujścia Raby do Woli rogowskiej, I. rata (z 20-lecia) 90.000 "		
		s) na umorzenie 4% pożyczki 150.000 K mającej się zaciągnąć na podwyższenie wałów nadwiślańskich od ujścia Białuchy do granicy Państwa i od Podgórza do Niepołomic, tudzież na obwałowanie lewego brzegu Wisły od stacyi kolejowej w Grzegórzkach do ujścia Białuchy I. rata (15 000 K na kapitał, a 6.000 K na odsetki) 21.000 "	750.033	—
	249.	Na konserwację krajowych robót melioracyjnych:		
		a) regulacyi Trześniówki 1.000 K		
		b) " Łęgu 1.500 "		
		c) " Przegnojówki 1.000 "		
		d) zabudowań potoków górskich w dorzeczu Skawy (do roku 1910) 1.000 "		
		e) regulacyi Krzemienicy 2.500 "	7.000	—
	250	Na popieranie mniejszych robót melioracyjnych (w myśl uchwały sejmowej z dnia 26. listopada 1889 r.)		
		a) na konserwację osuszenia bagien Rudnickich (do roku 1908) 2.800 K		
		b) na drenowanie gruntów włociańskich, IV-ta rata (z 10-lecia) 50.000 "		
		e) na drenowanie gruntów OO. Bonifratrów w Zebrzydowicach, III. rata (ostatnia) 3 200 "		
		d) na zabudowanie potoku Bzinki w gminie Brzyszcze (pow. Żółkiew), III. rata (ostatnia) 8.333 "		
		Do przeniesienia . 64 333 K	1,250.833	—

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1904		
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne	
Korony					
IX.		Z przeniesienia	64.333 K	1,250.833	—
	250	e) na zabudowanie potoku Szkleniec i lokalną regulację potoków Białki i Mieszny w gminie Mikuszowice (pow. Biała), II rata (ostatnia)	10.630 "		
		f) na zabudowanie potoku Jaworzyny (pow. Nowy Sącz), II rata (ostatnia)	12.525 "		
		g) na zabudowanie potoku Wielopole (pow. Nowy Sącz II rata (ostatnia)	10.167 "		
		h) na osuszenie gruntów w gminie Rogóżno (pow. Żydaczów), II rata (ostatnia)	7.167 "		
		i) na regulację potoku Chechło (pow. Chrzanów)	15.200 "		
		k) na zabudowanie potoku Więkówki (pow. B zesko)	6.000 "		
		l) na wykopanie rowu Krzeczowskiego (pow. Bochnia)	6.400 "		
		m) na osuszenie gruntów w gminie Wola radłowska	3.700 "		
		n) na osuszenie gruntów w gminie Borowa (powiat Mielec)	4.500 "		
		o) na osuszenie gruntów w gminie Żukowice stare (pow. Tarnów)	1.600 "		
		p) na regulację potoku Szkło pod Łazami i Charytanami I rata (3 lecia)	6.389 "		
		r) na osuszenie gruntów w gminie Włodzimirce, (pow. Żydaczów I rata (z 2-lecia)	7.500 "		
		s) do dyspozycji Wydziału krajowego	40.000 "	196.111	—
	251	Na popieranie doświadczeń z kulturą torfowisk:			
		1. w Korzenicy (pow. Jarosław)	500 K		
		2. " Rzęśnie polskiej	500 "		
		3. " Grzędzie	500 "		
		4. " Derewni	500 "		
		5. " Byszowie	500 "		
		6. " Woli Baryłowej	100 "		
		7. " Wysocku (powiat Brody)	500 "		
		8. " gminie Peczenia (pow. przemysłany)	1.880 "		
		Do przeniesienia	4.980 K	1,446.944	—

Liczba		Poszczególnienie	Wnioszek na rok 1904	
rubryki	pozyeyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
koron				
IX.	251	Z przeniesienia 4.980 K.	1,446.944	—
		9. w perymetrze bagien Stojanowskich (na gruntach włościań- skich 1.000 „		
		10. „ perymetrze bagien Oleskich (na grun- tach włościańskich) 1.000 „	6.980	—
	252	Na powiększenie funduszu pożyczkowego dla Spółek wodnych, III rata (z dzie- sięciolecia)	—	100.000
		Suma działu B.	1,453.924	100.000
		„ „ A.	298.130	—
		Suma rubryki IX.	1,752.054	100.000
			1,852.054	

Wysoki Sejm raczy uchwalić budżet rubryki „Budowy wodne i melioracye“ według załączonego szczegółowego preliminarza.

Lwów, 10. października 1903.

Za przewodniczącego :

K. Badeni.

Sprawozdawca :

Rutowski.

Budżet krajowy na r. 1904.

Rubryka X. wydatków.

„Rolnictwo“.

Grupa I. poz. 253—255.

Grupa II. poz. 256—286a.

Sprawozdawca poseł Milewski.

**Grupa I. Krajowa Komisya dla spraw rolniczych, pensye i emerytury
urzędników fachowych.**

		zwycz.	nadzw.
Poz. 253.	Krajowa Komisya dla spraw rolniczych, komisye naukowe i konferencye nauczycieli niższych szkół rolniczych (do dyspozycji Wydziału krajowego) .	6.000 K.	
Poz. 254.	Urzędnicy fachowi dla spraw rolniczych:		
	a) radca: płaca	6.400 K.	
	dodatek aktywalny	960 „	
	i „ pięcioletni	800 „	
	b) adjunkt konceptowy: płaca	2.800 „	
	dodatek aktywalny	600 „	
		<u>11.560 „</u>	
Poz. 255.	Strusiewiczowa Melania, wdowa po referencie spraw rolniczych, pensya wdowia, rocznie	1.200 „	
	dodatek do pensyi wdowiej	400 „	1.600 „
		<u>1.600 „</u>	
	Do przeniesienia	19.160 K.	

zwyczaj. nadzwyczaj.
Z przeniesienia . . . 19.160 K.

II. Krajowe zakłady naukowe rolnicze, stypendya i zasiłki na naukę rolnictwa.

(Poz. 256 - 270 wedle osobnych sprawozdań).

Poz. 256.	Szkoła gospodarstwa lasowego we Lwowie	50.147	"	3.810	K.
Poz. 257.	Stacya doświad. botaniczno-rolnicza we Lwowie	18.616	"	100	"
Poz. 258.	Akademia rolnicza w Dublinach	193.094	"	15.445	"
Poz. 259.	Szkoła niższa rolnicza w Dublinach	33 560	"	960	"
Poz. 260.	Szkoła gorzelnicza	9.870	"	—	"
Poz. 261.	Gorzelnia krajowa	12.160	"	1.200	"
Poz. 262.	Folwark w Dublinach	41.452	"	5.680	"
Poz. 263.	Stacya doświadczalna chemiczno-rolnicza w Du- blanach	25.664	"	510	"
Poz. 264.	Szkoła średnia rolnicza w Czernichowie	140.898	"	8.790	"
Poz. 265.	Kolwark w Czernichowie	15.398	"	5.690	"
Poz. 266.	Krajowa niższa szkoła rolnicza w Horodence	28.140	"	1.300	"
Poz. 267.	Krajowa niższa szkoła rolnicza w Jagielnicy	33.740	"	3 200	"
Poz. 268.	Krajowa niższa szkoła rolnicza w Kobiernicach	35.452	"	580	"
Poz. 269.	Krajowa niższa szkoła rolnicza w Bereźnicy	36.700	"	1.700	"
Poz. 270.	Krajowa niższa szkoła rolnicza w Suchodole	38.680	"	2.512	"
Poz. 271.	Szkoły zimowe rolnicze:				
	a) w Niewiarowie	2.122	"		
	b) w Wojsławiu	1.910	"		
Poz. 272.	Krajowa szkoła mleczarska w Rzeszowie (wedle osobnego sprawozdania)	14.800	"	677	"
Poz. 273	Na utrzymanie 4 nauczycieli wędrownych rolni- ctwa dla włościan	16.000	"		
	Do tej pozycji weszły dwie petycje: Krakow- skiego Tow. rolniczego o 5.000 K. na naukę węd- rowną, oraz Tow. „Proświta“, Ls. 2280 o 8.000 K. Wobec wyrażonej przez Wydział krajowy a uznanej ze słuszną przez Komisję chęci reor- ganizacyi nauki wędrownej, Komisya budżetowa wnosi:				
	<i>Petycję Krak. Tow. rolniczego Ls. odsyła się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentu- alnego uwzględnienia w przyszłości, po dokonaniu reorganizacyi nauki wędrownej.</i>				
	W załatwieniu zaś petycyi Tow. „Proświta“ Komisya budżetowa wnosi:				
Poz. 273.	Dla Towarzystwa „Proświta“, na cele rolnicze i sadownictwa, do rozporządzalności Wydziału krajowego	—	"	4.000	"
	Zastrzeżenie „do rozporządzalności Wydziału kraj.“ jest uzasadnionem w powyż wspomnianym zamiarze reorganizacyi tej nauki; „Proświta“ bę- dzie więc obowiązana przedłożyć Wydziałowi krajowemu szczegółowy plan zużycia tej sub- wencji.				
Poz. 274.	Na środki demonstracyjne przy nauce wędrow- nej rolnictwa	1 600	"		
Poz. 275.	Krajowa szkoła ogrodnicza w Tarnowie (wedle osobnego sprawozdania)	26 810	"	400	"
	Do przeniesienia	795.973	K.	56.554	K.

	zwycz.	nadzwycz.
Z przeniesienia	795.973 K	56.554 K.

- Poz. 276.* Zakład sadowniczy w Zaleszczykach (wedle osobnego sprawozdania)
	17.275 „	2.550 „
- W załatwieniu petycji galic. Towarz. gospod. o pomoc na reorganizację szkoły ogrodniczej w Wulce kapitańskiej wnosi Komisya wstawienie
- Poz. 276a* Galic Towarz. gospodarskiemu na szkołę ogrodniczą w Wulce kapitańskiej
	2.000 „	1.500 „
- Również w załatwieniu petycji galic. Towarz. gospod., wykazującej niedostateczność dotychczasowych 4 stypendyów dla podkowaczy a korzyści wynikające z poieszczenia uczniów w internacie, wnosi Komisya zmianę punktu c) poz. 277.
- Poz. 277* Akademia weterynaryi we Lwowie:
- a) subwencya c. k. Rządowi 4.000 K.
 - b) asekuracya budynku 82 „
 - c) stała subwencya na utrzymanie internatu dla podkowaczy, kształcących się w szkole kucia koni 1.500 „
	5.582 „	
- Poz. 278.* Krajowy nauczyciel weterynaryi
	5.400 K.	
- Poz. 279.* Na stypendya dla uczniów Akademii weterynaryi we Lwowie
	2.500 „	
- Skutkiem petycji grona profesorów Akademii weterynaryi we Lwowie l. 2.720 Komisya uznając wielką doniosłość zapewnienia dostatku krajowych weterynarzy wnosi podwyższenie tej pozycyi o 2 nowe stypendya po 500 K., przez co wydatek dotychczasowy 1.500 K. wzrasta na 2.500 K.

Równocześnie Komisya wnosi:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu poczynienie kroków u c. k. Rządu, aby i Rząd przynajmniej w równej mierze jak kraj udzielał stypendya dla krajowych uczniów Akademii weterynaryi.

- Poz. 280.* Stypendya dla kandydatów kształcących się na nauczycieli szkół średnich i niższych rolniczych
	10.000	
- W załatwieniu petycji Gal. Towarzystwa gospodarskiego l. 2.453 o poparcie uprawy lnu i konopi, Komisya uchwaliła polecić Wydziałowi krajowemu, aby celem podniesienia nauki uprawy lnu i konopi udzielał dalszych stypendyów.
- Poz. 281.* Stypendya dla uczniów kraj. szkoły gosp. lasowego we Lwowie
	5.000 „	
- Poz. 282.* Stypendya dla uczniów i abiturjentów kraj. szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie wysyłanych na praktykę
	2.400 „	
- W załatwieniu petycji galic. Towarzystwa gospodarskiego w sprawie udzielenia subwencji na szkołę chmielarską w Starem Siole, l. 2.491, Komisya wnosi:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przeprowadzenie rokowań z c. k. Rządem celem przyczynienia się Rządu do utrzymania szkoły chmielar-

Do przeniesienia	846.130 K.	60.604 K.
------------------	------------	-----------

	zwycz.	nadzwycz.
Z prz niesienia	846.130 K.	60.604 K.
<i>skiej w Starem Siole, oraz poleca ewent. wstawienia w budżet na r. 1905 potrzebnej subwencji.</i>		
Poz. 283. Na wydatnictwo podręczników dla uczniów niższych szkół rolniczych	2.000 „	
Poz. 284. Na podróże naukowe nauczycieli szkół rolniczych	2.000 „	
Poz. 285. Na remuneracye i zapomogi dla nauczycieli szkół rolniczych	2.000 „	
Poz. 286. Zaliczki na płace dla nauczycieli szkół rolniczych	6.000 „	
Poz. 286a) Na szkołę gospodyń wiejskich w Albigowej subwencya		1.000 „

Pozycyę tę wstawiono z powodów przytoczonych w r. 1903 w niezmienionej wysokości. Tem samem załatwiono petycyę odnośną l. 2648.

Krakowskie Tow. Rolnicze wniosło petycyę L. 2864 o przyczynienie się kraju do kosztów budowy gmachu dla studium rolniczego w Krakowie. Studium to mieści się w budynku zupełnie nieodpowiednim, c. k. Rząd obowiązany do tej budowy, zaleka z nią od kilku lat żądając, aby i miasto Kraków i strony prywatne i kraj przyczynili się do kosztów budowy. Miasto Kraków uczyniło hojną ofiarę, ustępując potrzebny grunt pod budowę z opustem 50% na cenie; znalazł się dalej obywatel, który ofiarował na ten cel 5.000 rs., pozostaje uchwalenie przyczynienia się kraju, aby uchylić wszelkie powody dalszej zwłoki w budowie tego gmachu. Na podstawie informacji udzielonych przez Wydział krajowy Komisyja wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Kraj przyczynia się do kosztów budowy gmachu dla Studium rolniczego w Krakowie kwotą 10.000 K.

poz. 286 b) na przyczynienie się do kosztów budowy gmachu dla Studium rolniczego w Krakowie, I. rata	5.000 K.
Suma grupy I i II, rubr. X	858.130 K. 66.604 K.
Ogółem	924.734 K.

Petycyę prof. Jentysa L. 2.811 w sprawie subwencyonowania doświadczeń rolniczych, *odstępuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem przeprowadzenia rokowań z Krakowskim Towarzystwem rolniczem co do sposobu i zakresu tych doświadczeń i wstawienia potrzebnej kwoty w budżet na r. 1905.*

Przydzielony komisji budżetowej wniosek nagły posła Struszkiewicza o przyznanie 50.000 K. na poparcie uprawy roślin okopowych, nie uzyskał poparcia większości komisji, która uchwaliła:

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby zasiągnąwszy zdania obu krajowych Towarzystw rolniczych, zbadał czy i o ile należy przyjść z pomocą produkcji roślin okopowych w kraju i ewentualne wnioski przedstawił Sejmowi na najbliższej sesyi“.

Przewodniczącego

Dunajewski.

Sprawozdawca:

Milewski.

Budżet krajowy na rok 1904.

Rubryka X, grupa II, poz. 256 wydatków
i rubryka VII. poz. 36 dochodów.

Sprawozdanie

Komisji budżetowej

o szkole gospodarstwa lasowego

w e L w o w i e .

Sprawozdawca poseł Milewski.

Omawiając budżet szkoły tej poruszono w Komisji myśl, aby ona zajęła się także produkcją wyborowego nasienia leśnego, którego brak często dotkliwie daje się uczuwać.

W wydatkach wstawia Komisya na podstawie petycyi do Rubr. II. poz. 7 a dla pani Strzeleckiej 400 K ; mimo to łączna suma wydatków 53.957 jest mniejszą o 745 K. od budżetu na r. 1903.

Dochody bez zmiany 14.780 K.

Liczba		Poszczególne	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne
ru- bryki	pozy- cyi		K o r o n y	
WYDATKI.				
I. Płace nauczycieli.				
1		Profesor fachowy, zarazem dy- rektor, płaca 4 800 K. dodatek aktywalny 840 „ dodatek osobisty 1.200 „ dodatek pięcioletni 400 „	7.240	—
2		Trzech profesorów fachowych : a) dla dwóch, płaca po 3.200 6.560 K. dodatki aktywalne po 720 1.440 „ dodatki 5-letnie dla jednego 1.200 „ b) dla jednego ex ra st tum, płaca 3.280 „ dodatek aktywalny 720 „	13.200	—
3		Trzech nauczycieli-adjunktów : a) dla dwóch, płaca po 2.400 4.800 K. dodatki aktywalne po 600 1.200 „ dodatek osobisty dla jednego 300 „ dodatki 5-letnie dla jednego 600 „	6.900	—
4		b) dla jednego płaca 2.400 K. } Posada dodatek aktywalny 600 „ } nieobsadz		
		Docenci (nauczyciele-pomocnicy : a) języka polskiego i niemieckiego 1.800 K. b) fizyki eksperymentalnej 600 „ c) matematyki 1.000 „ d) zarysu inżynierii, konstrukcyi i rysunków 1.600 „ e) chemii ogólnej : α) za wykłady 600 K. β) za prowadzenie ówi- czeń w laboratorium chemii 400 „ 1.000 „ f) ekonomii społecznej 400 „ g) encyklopedyi rolnictwa 600 „ h) zarysu prawa i administracyi 500 „ i) nauki o pomocy w nagłych wypadkach 200 „	7.700	—
		<u>Suma rubryki I.</u>	35.040	—
II. Pensye, emerytury i zaopatrzenia.				
5		Strzelecka Julia, wdowa po b. dyrektorze, pensya 1.400	—	—
6		Tyniecki Władysław, b. dyrektor, emerytura 4.400	—	—
7		Moroz Ludwika, wdowa po dozorecy, doży- wotnie zaopatrzenie 120	—	—
7a		Strzelecka Julia, jednorazowo 400	—	—
		<u>Suma rubryki II.</u>	6.320	—
		<u>Do przeniesienia</u>	41.360	—

Liczba		Poszczególne	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi			
			Korony	
		Z przeniesienia	41.360	—
III.		Koszta administracyi.		
	8	Koszta kancelaryjne, druki i portorya	600	—
	9	Dyktaryusz w kancelaryi dyrekeyi	480	—
	10	Ubezpieczenie budynków i zbiorów	80	—
	11	Opał, oświetlenie i nal żytość za wodę	880	—
	12	Utrzymanie budynków	400	1.400
	13	Sprzęty i ruchomości	100	150
	14	Dozorca domu i pomocnik dozorey	1.200	—
	15	Podatki	45	—
		<u>Suma rubryki III.</u>	3.785	1.550
IV		Środki naukowe.		
	16	Biblioteka i czytelnia	600	—
	17	Laboratorya: a) chemii ogólnej i technologicznej 280 K. b) botaniczno-fizyologiczne . 120 „	400	—
	18	Muzea, zbiory i środki do demonstracyi i ćwiczeń: a) do geografii fizycznej i po- <i>zwycz. nadzw.</i> litycznej 20 K. — K. b) do fizyki 40 „ 400 „ c) „ meteorologii i klima- tologii 40 „ — „ d) do inżynieryi leśnej . 300 „ 200 „ e) „ botaniki, fizyologii, ge- ognozyi i mineralogii . 120 „ — „ f) do zoologii 40 „ — „ g) „ technologii chemicznej 100 „ — „ h) „ leśnictwa w ogóle i uprawy lasu 300 „ 60 „	960	660
	19	Na założenie szkółki drzewek w Winnikach, Brzechowicach i Zubrzy	—	1.200
	20	Wycieczki naukowe z uczniami	2.000	—
	21	Utrzymanie ogrodu przy szkole	300	—
		<u>Suma rubryki IV.</u>	4.260	1.860
V.		Splata pożyczki.		
	22	Gal. Kasie oszczędności we Lwowie, 57 i 58 rata na kapitał i odsetki	1.042	—
VI.	23	Rozmaite nieprzewidziane	100	—
		<u>Suma wydatków</u>	50.547	3.410
		<u>Razem</u>	53.957 K.	

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi		K o r o n y	
DOCHODY.				
I.	1	Subweneya z c. k. Skarbu Państwa .	14.000	—
II.	2	Opłaty od uczniów :		
		a) wpisowe od 20 uczniów po 4 K. 80 K.		
		b) czesne od 30 uczniów po 20 „ 600 „	680	—
III.	3	Rozmaite nieprzewidziane .	100	—
		<u>Suma dochodów .</u>	14.780	—
		W porównaniu z wydatkami	53.957	—
		<u>okazuje się niedobór</u>	39.177	—

Komisya budżetowa wnosi :

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz Szkoły gospodarstwa lasowego i wstawia wydatki w sumie 53.957 K. do Rubr. X. poz. 256 wydatków, dochody w sumie 14.780 K. do Rubr. VII. poz. 36 dochodów funduszu krajowego.

Za przewodniczącęg :

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Milewski.

Budżet krajowy na r. 1904.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej

o stacyi doświadczalnej botaniczno-rolniczej

we Lwowie.

Rubryka X. grupa II. poz. 257 wydatków
i rubryka VII. poz. 52 dochodów.

Sprawozdawca poseł Milewski.

Wzrost wydatków o 1.000 K. spowodowany rozszerzeniem działalności stacyi znajduje częściowe pokrycie w podniesieniu o 500 K. subwencji ze Skarbu państwa.

Komisyja budżetowa wyraziła życzenie, aby publikacye o działalności tej stacyi, tak samo jak stacyi chemicznej Dublańskiej były pomieszczane w Rocznikach dla polskiej nauki rolnictwa, i to w formie przystępnej o ile można także dla praktycznych rolników.

Liczba		Poszczególne	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi			
			K o r o n y	
WYDATKI.				
I. Płace personalu.				
	1	Kierownik stacji	1.200	—
	2	Asystenci:		
		a) Asystent pierwszy etato- wy, płaca 2.000 K. dodatek aktywalny 200 „ 2.200 K.		
		b) 2 Asystentów nieetato- wych, płaca po 1.200 K. 2.400 K. na mieszkanie po 400 „ 800 „ „ opał po 78 K. 156 „ 3.356 „	5.556	—
	3	Laborant, płaca 1.100 K. na mieszkanie 360 „	1.460	—
		Suma rubryki I.	8.216	—
II. Koszta administracji.				
	4	Zarząd: a) koszta kancelaryjne 800 K. b) służący 720 „	1.520	—
	5	Najem pomieszkania	1.680	—
	6	Oświetlenie i opał	600	—
		Suma rubryki II.	3.800	—
III. Utrzymanie stacji.				
	7	Koszta utrzymania stacji	2.500	—
	8	„ „ ogrodu górskiego na po- łoninach	1.500	100
	9	Utrzymywanie pól doświadczalnych i ana- lizy z pól utrzymywanych kosztem Towarzystwa gospodarczego	1.200	—
	10	Koszta druków i wydawnictw	200	—
	11	Prenumerata pism i zakupno dzieł fachowych	400	—
	12	Koszta podróży kierownika i asystentów	800	—
		Suma rubryki III.	6.600	100
		Suma wydatków	18.616	100
		Razem	18.716 K.	

Liczba		Poszczególne	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi			
K o r o n y				
DOCHODY.				
I.	1	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa .	2.500	—
II.	2	Dochód z analiz	1.600	—
III.	3	Dochód z pól i ogrodu	400	—
Suma dochodów .			4.500	—
W porównaniu z wydatkami .			18.716	—
Okazuje się niedobór			14.216	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz stacyi doświadczalnej botaniczno-rolniczej i wstawia wydatki w sumie 18.716 kor. do Rubr. X. poz. 257 wydatków, dochody w sumie 4.500 kor. do Rubr. VII. poz. 52 dochodów funduszu krajowego.

Za Przewodniczącego :

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Milewski.

Budżet krajowy na rok 1904.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej

o Akademii rolniczej w Dublinach.

Rubryka X., grupa II. poz. 258 wydatków
i Rubryka VII. poz. 37 dochodów

Sprawozdawca poseł Milewski.

Roztrząsając sprawy Akademii rolniczej i w ogóle wszystkich zakładów krajowych w Dublinach, zwrócono się w komisji budżetowej do Wydziału krajowego z życzeniem podjęcia w Dublinach *eksploatacyi torfu* na własną potrzebę, tak celem oszczędności na opale, jak celem praktycznego nauczania zużywania torfu na własny opał, co u nas w kraju ma wielką doniosłość dla przyszłości rozwoju, zwłaszcza rolniczego przemysłu.

Wzrost liczby słuchaczy akademii stwierdza wzrastające uznanie dla znaczenia nauki rolniczej, a tak stan ten pomyślnej opinii, jak rzeczywista doniosłość akademii rolniczej dla dźwigania i rozszerzania poważnej wiedzy rolniczej, będącej warunkiem i czynnikiem ekonomicznego postępu, każą Wydziałowi krajowemu i Sejmowi liczyć się z koniecznością polepszenia płac profesorskich i statutu emerytalnego Dublin, oraz lepszego urządzenia niektórych pracowni, aby trwale zapewnić dostatek doborowych sił wykładowych i możliwość pracy i nauki w laboratorjach.

Z drugiej strony może i powinna nastąpić niebawem pewna wyżka dochodów przez podwyższenie opłat za utrzymanie i za prace w laboratorjach. Dla młodzieży niezamożnej nie wyniknie stąd żadne obciążenie, bo przy odpowiednim postępie naukowym i zachowaniu moralnem może Wydział krajowy przyznać częściowe lub zupełne zwolnienie od opłat.

Odnosnie do poz. 58 wyd. wynagrodzenie folwarku za straty ponoszone przez zastosowanie do potrzeb akademii, jakkolwiek nie przedstawia ona faktycznego obciążenia budżetu krajowego, jeno jest pozycją rachunkową, objawiono życzenie, aby folwark specjalnie tę pozycję przy swym budżecie cyfrowo uzasadnił.

Zmiany poszczególnych pozycji stwierdza i uzasadnia dostatecznie preliminarz Wydziału krajowego.

Komisja budżetowa uchwaliła też ten preliminarz wprowadzając jedynie zmiany rachunkowe, jak w budżecie na rok 1903.

Liczba		Poszczególńienie	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne
ru- bryki	pozy- cya		K o r o n y	
WYDATKI.				
I. Płace profesorów i docentów.				
1		Dyrektor, płaca	zwycz. 4.800 K.	nadzwycz. — K.
		dodatek aktywalny	720 "	— "
		" pięcioletni	600 "	— "
		" osobisty	— "	5.080 "
		" na utrzy- manie koni	— "	1.000 "
			6.120	6.080
2		4 profesorów fachowych: płace po 4.000 K.	16.000 K.	
		dodatki aktywalne po 720 K.	2.880 "	
		dodatki pięcioletnie	2.000 "	
			20.880	
3		5 profesorów fachowych: płace po 2.600 K.	zwycz. 13.000 K.	nadzwycz. — K.
		dodatki aktywalne po 480 K.	2.400 "	— "
		dodatki pięcioletnie	1.484 "	— "
		dodatek osobisty	— "	400 "
			16.884	400
4		3 profesorów adjunktów: płace po 2.000 K.	zwycz. 6.000 K.	nadzwycz. — K.
		dodatki aktywalne po 400 K.	1.200 "	— "
		dodatki pięcioletnie	600 "	— "
		" osobiste	— "	300 "
			7.800	300
5		Asystent botaniki	1.200	—
6		" rolnictwa	1.200	—
7		" zoologii	1.200	—
8		Docent weterynaryi	960	—
9		" leśnictwa	480	—
10		" ogrodnictwa	400	—
11		" melioracyi	480	—
12		" historii i literatury polskiej	1.200	—
13		" hodowli ryb	400	—
14		" higieny	200	—
		Suma rubryki I.	59.404	6.780
		Do przeniesienia	59.404	6.780

Liczba		Poszczególne	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			K o r o n y	
		Z przeniesienia . . .	59 404	6.780
II.		Płace urzędników administracyjnych.		
	15	Kasyer, zarazem rachmistrz, płaca 2.400 K. dodatek pięcioletni . . . 300 „	2.700	—
	16	Sekretarz dyrekeji, zarazem magazynier, płaca . . . 2.000 K. dodatek pięcioletni . . . 240 „	2.240	—
		<u>Suma rubryki II. . .</u>	4.940	—
III.		Płace funkcyjnarjuszów nieetatowych.		
	17	Kapelan, płaca . . . 600 K. dodatek osobisty . . . 200 „	800	—
	18	Lekarz zakładowy, płaca . . .	1.200	—
	19	Dyetaryusz w kancelarji dyrekeji . . .	800	—
	20	Ogrodnik, płaca	1.200	—
	21	Pomocnik ogrodnika	480	—
	22	Zawiadujący biblioteką	400	—
		<u>Suma rubryki III. . .</u>	4.880	—
IV.		Koszta utrzymania służby szkolnej.		
	23	Służba wyższa: a) Tercyan szkoły, zara- zem woźny, płaca . 560 K. na ubiór . . . 100 „ 660 K b) Laborant w pracowni botaniki 480 „ c) „ mechaniki i fizyki 480 „ d) Laborant i w pracowniach rol- niczych, dwóch po 480 K. 960 „ e) Laborant w pracowni chemii 480 „ f) „ „ „ zoologii i hodowli 480 „	3.540	—
	24	Służba niższa: a) Dozorca domu i magazynu . 480 K. b) 2 stróżów domowych i stróż nocny, po 432 K. . . 1.296 „	1.776	—
	25	Gratyfikacya służbie (do rozporzą- dzalności dyrekeji)	200	—
		<u>Suma rubryki IV. . .</u>	5.516	—
		Do przeniesienia . . .	74.740	6.780

Liczba		Poszczególńienie	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne
ru- bryki	pozy- cyi		K o r o n y	
		Z przeniesienia	74.740	6.780
V.		Pensye, emerytury i zaopatrzenia.		
	26	Kahanowa Aleksandra, wdowa po profesorze	1.200	—
	27	Auowa Berta, " " "	600	—
	28	Kasprzycka Julia, " " ogrodniku, pensya wdowia 300 K. dodatek do pensyi 160 " " dodatek na wychowanie 1 dziecka 100 " "	560	—
	29	Mudrykowa Wiktorya, wdowa po dozorcey, zaopatrzenie	100	—
	30	Dendorowa Marya, wdowa po furmanie, zaopatrzenie	100	—
	31	Eberhardt Jan, b. dozorca domu, zaopatrz.	200	—
	32	Pańkowska Honorata, wdowa po profesorze pensya wdowia 1.200 K. dodatek do pensyi 400 " "	1.600	—
	33	Rylski Tomasz, były profesor, emerytura .	4.600	—
	34	Błaszkiwiczowa Rozalia, wdowa po teryca- nie, zaopatrzenie	280	—
	35	Kubicka, wdowa po docencie weterynaryi, zaopatrzenie	480	—
	36	Znatowicz Eugeniusz, były preparator, za- opatrzenie	480	—
		<u>Suma rubryki V.</u>	10.200	—
VI.		Koszta administracyjne.		
	37	Zarząd: a) potrzeby kancelaryjne b) koszta podróży w intere- sach zakładu	1.200	470
	38	Opał gmachu szkolnego	3 400	—
	39	Oświetlenie gmachu szkolnego i obejść	700	—
	40	Utrzymanie budynków i ogrodzeń	5.500	2.200
	41	" " dziedzińców i ścieżek	600	—
	42	" " parku	400	—
	43	Ubezpieczenie budynków	1.300	—
	44	Najem pomieszczeń: a) dla lekarza 240 K. b) " asystenta botaniki 192 " " c) " " rolnictwa 192 " " d) " " zoologii 192 " " e) " sekretarza dyrekcji 420 " " f) " dyetaryusza w k. ne. dyr. 192 " "		
		<u>Do przeniesienia 1.428 K.</u> {	13.300	2.670
			84.940	6.780

Liczba		Poszczególnienie	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne
ru- bryki	pozy- cyi		K o r o n y	
VI.	44	Z przeniesienia 1.428 K.	84.940	6.780
		<i>g)</i> dla ogrodnika 360 "	13.300	2.670
		<i>h)</i> " laboranta przy katedrze mechaniki 192 "		
		<i>i)</i> " laboranta przy katedrze rolnictwa 192 "		
		<i>k)</i> " drugiego laboranta przy katedrze rolnictwa 192 "		
		<i>l)</i> " laboranta przy katedrze hodowli 192 "	2.556	—
		45 Płaca kominiarza	420	—
		46 Sprzęty i ruchomości	300	—
		47 Koszta przewozu prelegentów	3 500	—
		48 " lastracyi zakładu	300	—
		49 " nabożeństwa	100	—
		50 Apteka i inne koszta sanitarne	800	—
			Suma rubryki VI.	21.276
VII.	51	Potrzeby naukowe.		
		Dotacye na zbiory i laboratoria : <i>zwyczaj. nadzw.</i>		
		<i>a)</i> dla profesora fizyki 300 K. — K.		
		<i>a)</i> stacya meteorologiczna 180 " — "		
		<i>b)</i> dla profesora chemii i te- chnologii 1.600 " — "		
		<i>c)</i> dla profesora mineralogii i geologii 120 " — "		
		<i>d)</i> dla profesora botaniki 900 " — "		
		<i>e)</i> dla profesora zoologii 300 " — "		
		<i>e)</i> laboratorium zootomi- czne 520 " — "		
		<i>f)</i> dla profesora fizjologii i anatomii zwierząt 390 " — "		
		<i>g)</i> dla profesora chemii rol- niczej 1.320 " — "		
		<i>h)</i> dla profesora rolnictwa 1.070 " — "		
		<i>i)</i> " " hodowli 600 " 650 "		
<i>k)</i> " docenta weterynaryi 100 " — "				
<i>l)</i> " prof. administracyi 100 " — "				
<i>m)</i> " " mechaniki rol- niczej i budownictwa 750 " 400 "				
<i>μ)</i> na ćwiczenia w uży- ciu narzędzi rolniczych 200 " 1285 "				
<i>n)</i> dla docenta melioracyi 100 " — "				
<i>o)</i> " " ogrodnictwa 100 " 200 "				
<i>p)</i> " " leśnictwa 20 " — "	8.670	2.535		
	Do przeniesienia	8.670	2.535	
		106.216	9.450	

Liczba		Poszczególne	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycy		czajne	czajne
			K o r o n y	
		Z przeniesienia	106.216	9.450
			8.670	2.535
VII.	52	Utrzymanie mleczarni:		
		a) laborant, płaca . 720 K.		
		dodatek na mieszkani 240 .. 960 K.		
		b) dokupno i naprawa przy-		
		rządów i naczyń . . . 200 "		
		c) dowóz wody i lodu . . . 60 "		
		d) światło i opał . . . 450 "	1.670	—
	53	Biblioteka i czytelnia:		
		a) przykupno dzieł . . . 1.000 K.		
		b) oprawa książek . . . 100 "		
		c) czasopisma . . . 900 "	2.000	—
	54	Utrzymanie pola doświadczalnego . . .	1.500	—
	55	Wycieczki naukowe uczniów . . .	1 500	—
	56	Utrzymanie pasieki . . .	120	500
	57	Ogród:		
		a) botaniczny . . . 1.500 K. 700 K		
		b) owocowy . . . 200 " — "		
		c) druk katalogu . . . 50 " — "	1.750	700
	58	Wynagrodzenie dla folwarku dublańskiego za zastosowanie do potrzeb akademii	2.000	—
		<u>Suma rubryki VII. .</u>	<u>19.210</u>	<u>3.735</u>
VIII.		Splata długów i podatki.		
	59	Bankowi krajowemu we Lwowie V. i VI. rata kapitału z odsetkami 4% od po- życzki hipotecznej 100.000 K. . .	4.650	—
	60	Podatek gruntowy i domowy . . .	1.026	—
		<u>Suma rubryki VIII. .</u>	<u>5.676</u>	<u>—</u>
IX.	61	Utrzymanie 12-tu uczniów w domu za- kładowym	8.400	—
X.	62	Rozmaite nieprzewidziane	200	—
XI.		Utrzymanie domu zakładowego.		
	63	a) Administrator domu zakł., płaca 960 K.		
		wikt 588 "		
		opał i światło 200 "	1.748	—
		b) Portyer, płaca 300 K.		
		wikt 360 "		
		opał i światło 80 "		
		ubranie 120 "	860	—
		<u>Do przeniesienia</u>	<u>2.608</u>	<u>—</u>
			139.702	13.185

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi		K o r o n y	
		Z przeniesienia .	139.702	13.185
			2.608	—
XI.	63	c) Magazynier (jak pobory por- tyera) 860 K.		
		pi rwsze pięciolecie 80 "	940	—
		d) Trzech lokajów, płaca po 192 K. 576 K.		
		wikt po 348 K. 1.044 "		
		opał i światło po 80 K. 240 "		
		ubranie po 120 K. 360 "	2.220	—
		e) Trzech stróżów po 408 K	1.224	—
	64	Wikt 80 uczniów przez 10 miesięcy po 49 K	39.200	—
	65	Pranie i naprawa pościeli	1.200	—
	66	Opał domu zakładowego	2.600	—
	67	Oświetlenie "	1.800	—
	68	Utrzymanie a) budynku 1.000 K. 1.900 K. b) sprzętów 600 " 360 "	1.600	2.260
		Suma rubryki XI.	53.392	2.260
		Suma wydatków	193.094	15.445
		Razem	208.539.	

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi		K o r o n y	
		DOCHODY.		
		Subwencye.		
I.	1	Z c. k. Skarbu państwa	20.000	—
	2	Z funduszu kultury krajowej	9.322	—
		Suma rubryki I.	29.322	—
		Opłaty od uczniów.		
II.	3	Wpisowe od 80 uczniów po 10 K. 800 K. na uwolnienie 24 uczniów 240 „	560	—
	4	Czesne od 80 uczniów po 200 K. 16.000 K. na uwolnienie 24 uczniów 4.800 „	11.200	—
	5	Opłaty za ćwiczenia w laborato- ryach od 80 uczniów po 16 K. 1.280 K. na uwolnienie 24 uczniów 384 „	896	—
	6	Opłaty za utrzymanie w domu zakładowym a) od 68 uczniów po 700 K. 47.600 K. b) od 12 uczniów przyjętych na koszt funduszu kraj. (obacz rubr. IX. wyd.) po 700 K. 8.400 „	56 000	—
		Suma rubryki II.	68.656	—
III.	7	Dochód z pasieki	100	—
IV.	8	Sprzedaż płodów z pola doświadczal- nego i ogrodu	480	—
V.	9	Odsetki z legatu ś. p. Karola Skibiń- skiego	176	—
VI.	10	Dochody rozmaite	400	—
	11	Zwrot od szkoły gorzelniczej za korzy- stanie z laboratorium	160	—
		Suma rubryki VI.	560	—
		Suma dochodów	99.294	—
		W porównaniu z wydatkami	208.539	—
		Okazuje się niedobór	109.245	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz Akademii rolniczej w Dublinach i wstawia wydatki w kwocie 208.539 K. do rubr. X. poz. 258 wydatków, dochody w kwocie 99.294 K. do rubr. VII. poz. 37 dochodów funduszu kraj.

Za przewodniczącego.

K. Badeni.

Sprawozdawca.

Milewski.

Budżet krajowy na rok 1904.

Sprawozdanie

Komisji budżetowej

o niższej szkole rolniczej
w Dublanach.

Rubryka X. grupa II. poz. 269 wydatków.

Rubryka VII. poz. 38 dochodów.

Sprawozdawca poseł Milewski.

Wzrost wydatków o 2984 K. wynika głównie skutkiem wzrostu liczby uczniów o 4, przez co też wzrasta wydatek na opał i sprzęty. W nadzwyczajnych wstawia się 200 K. na piece i 100 K. na rekwizyta pożarnicze.

W załatwieniu petycji p. Szalayowej wstawia komisya do poz. 7 nadzwyczajne 100 K., przez co suma łączna wydatków wzrasta na 34520 K.

Dochód wzrasta o 144 K. jako zarobek wzrosłej liczby uczniów.

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi			
			K o r o n y	
WYDATKI.				
I. Płace nauczycieli.				
	1	Zastępstwo nauczycieli do nauk fachowych	2.750	—
	2	Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych płaca 2.400 K. dodatek aktywalny 240 „ dodatek pięcioletni 300 „	2.940	—
	3	Nauczyciel do nauk elementarnych, płaca 1.400 K. dodatek aktywalny 200 „ „ pięcioletni 160 „	1.760	—
	4	Docent weterynaryi	300	—
	5	Koszta nabożeństwa i nauki religii dla uczniów obu obrządków	1.600	—
	6	Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów	1.200	—
		Suma rubryki I.	10.550	
II. Pensye, emerytury i zaopatrzenia.				
	7	Szalayowa Jadwiga, wdowa po nauczycielu do nauk fachowych, pensya	1.100	100
III. Koszta administracyjne.				
	8	Zarząd: Remuneracya dyrektora akademii rolniczej	800	—
	9	Opał i oświetlenie	750	—
	10	Utrzymanie budynków, ubezpieczenie i ko- miniarsz	800	200
	11	Sprzęty i ruchomości	300	—
		Suma rubryki III.	2.650	200
IV. Utrzymanie uczniów.				
	12	Stołowanie 40 uczniów po 328 K. 50 g.	13.140	—
	13	Odzież, pościel i pranie dla 40 uczniów po 120 K.	4.800	560
		Suma rubryki IV.	17.940	560
		Do przeniesienia	32.240	860

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			K o r o n y	
		Z przeniesienia .	32.240	860
V.		Potrzeby naukowe.		
	14	Zaprzęgi do demonstracyi	160	—
	15	Przybory do pisania i nauki uczniów	400	—
	16	Przykupno modeli, machin i narzędzi	400	—
	17	Biblioteka i czytelnia	160	—
		Suma rubryki V. .	1.120	—
VI.	18	Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży po- żarnej	100	100
VII.	19	Różne nieprzewidziane	100	—
		Suma wydatków .	33.560	960
		Razem .	34.520 K.	

Liczba		Poszczególne	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			koron	koron
DOCHODY.				
I.	1	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa .	6.000	
II.	2	Zarobek 40 uczni6w po 36 K. . .	1.440	—
III.	3	Rozmaite nieprzewidziane . . .	100	—
<u>Suma dochod6w .</u>			7.540	—
W por6wnaniu z wydatkami .			34.520	—
<u>Okazuje si6 niedob6r .</u>			26.980	—

Komisya budzetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwali6

powyższy preliminarz niźszej szk6ly rolniczej w Dublanach i wstawia wydatki w kwocie 34.520 K. do Rubr. X. poz. 259 wydatk6w, dochody w kwocie 7.540 K. do Rubr. VII. poz. 38 dochod6w funduszu krajowego.

Za przewodnicz6cego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Milewski.

Budżet krajowy na r. 1904.

Sprawozdanie

komisji budżetowej

o szkole gorzelniczej w Dublanach.

Rubryka X grupa II. poz. 260 wydatków

Rubryka VII. poz. 40 dochodów.

Sprawozdawca poseł Milewski.

Wydatki zwyczajne i dochody preliminowano bez zmiany, odpadł wydatek nadzwyczajny na 1903 r. 600 kor., przez co o tę sumę zniża się niedobór.

Liczba		Poszczególńienie	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne
ru- bryki	pozy- cyi		K o r o n y	
WYDATKI.				
I. Płace nauczycieli.				
	1	Dyrektor szkoły i gorzelni	1.200	—
	2	Adjunkt, jednocześnie gorzelnik w gorzelni	2.000	—
	3	Docenci :		
		a) matematyki i rysunków	300	—
		b) flzyki	300	—
		c) chemii	300	—
		d) gorzelnictwa	1.000	—
		e) nauki o kotłach i maszynach	400	—
		f) nauki o opodatkowaniu	400	—
		g) administracyi i rachunkowości	120	—
		h) nauki o fabrykacyi drożdży prasow- wanych	400	—
		i) nauki o fermentach	300	—
		Suma rubryki I.	6.720	—
II. Koszta administracyjne.				
	4	Druki, inseraty, portorya i t. p.	60	—
	5	Koszta przewozu prelegentów	250	—
	6	" podróży dyrektora w sprawach szkolnych	120	—
		Suma rubryki II.	430	—
III. Potrzeby naukowe.				
	7	Wyższej szkole rolniczej za użycie labora- toryum	160	—
	8	Przyrządy do laboratoryum gorzelni	100	—
	9	Koszta produkeyi drożdży prasowanych	300	—
	10	Książki i czasopisma	120	—
	11	Wycieczki profesorów z uczniami	400	—
		Suma rubryki III.	1.080	—
IV. Zapomogi dla uczniów :				
	12	a) z funduszków krajowych 600 K.		
		b) z subwencyi państwowej 1.000 "	1 600	—
V. Rozmaite nieprzewidziane				
	13		40	—
		Suma wydatków	9.870	—

Liczba		Poszczególnienie	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne
ru- bryki	pozy- cyi		K o r o n y	
DOCHODY.				
I.	1	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa:		
		a) na utrzymanie szkoły	3.000	—
		b) na zapomogi dla uczniów	1.000	—
		Suma rubryki I.	4.000	—
II.	2	Oplaty od uczniów	1.300	—
		Suma dochodów	5.300	—
		W porównaniu z wydatkami	9.870	—
		<u>okazuje się niedobór</u>	4.570	—

Komisya budżetowa wnosi :

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz Szkoły gorzelniczej w Dublanach i wstawia wydatki w kwocie 9.870 K. do Rubr. X. poz. 260 wydatków, dochody w kwocie 5.300 K. do Rubr. VII. poz. 40 dochodów funduszu krajowego.

Za przewodniczącego :

K. Badeni.

Sprawozdawca :

Milewski

Budżet krajowy na rok 1904.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej

o gorzelni krajowej w Dublanach.

Rubryka X. grupa II. pozycja 261 wydatków.

Rubryka VII. poz. 41. dochodów.

Sprawozdawca poseł Milewski.

Wydatki zwyczajne i dochody pozostały bez zmiany, jak na rok 1903, w wydatkach nadzwyczajnych w poz. 10 wstawiono 1.200 K. na dokończenie budowy domu wstawionego w budżet w r. 1903. Przez zniżkę wydatków nadzwyczajnych zniża się i niedobór o 2.800 K. i czyni 3.660 K.

Liczba		Poszczególzenie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi			
WYDATKI.				
I. Płace.				
	1	Maszynista	1.400	—
	2	4 robotników po 30 K. miesięcznie przez 5 miesięcy i jeden przez cały rok .	960	—
<u>Suma rubryki I.</u>			2.360	—
II. Koszta wyrobu spirytusu.				
	3	Opał przez 5 miesięcy	1.900	—
	4	Ziemniaki (1.800 q. po 2 K. 40 g.)	4 320	—
	5	Jęczmień (80 q. po 14 K.)	1.120	—
	6	Zyto, kukurudza i proso (40 q. po 14 K.)	560	—
	7	Światło, smarowidło, drożdże i t. p.	400	—
	8	Naprawa maszyn i uzupełnienie przyrządów	600	—
	9	Ubezpieczenie budynków, urządzeń i robo- tników	400	—
<u>Suma rubryki II.</u>			9.300	—
III. Rozmaite.				
	10	Utrzymanie budynków i podwórza	200	1.200
	11	Podatek zarobkowy	200	—
	12	Koszta komisji lustracyjnych, posyłki i wy- jazdy w sprawach gorzelni	100	—
<u>Suma rubryki III.</u>			500	1.200
Suma wydatków .			12.160	1.200
<u>Razem .</u>			13.360 K.	

Liczba		Poszczególne	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi		K o r o n y	
DOCHODY.				
I.	1	Ze sprzedaży spirytusu (200 hl. po 33 K.)	6.600	—
II.	2	Ze sprzedaży wywarów (2500 Hl po 20 g.)	500	—
III.	3	Bonifikacya za 200 Hl. spirytusu po 10 K.	2.000	—
IV.	4	Zwroty od zakładów dublańskich za roboty maszynisty	600	—
Suma dochodów			9.700	—
W porównaniu z wydatkami			13.360	—
okazuje się niedobór			3.660	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz kraj. gorzelni w Dublinach i wstawia wydatki w kwocie 13.360 K. do rubr. X. poz. 261 wydatków, dochody w kwocie 9.700 K. do rubr. VII. poz. 41 dochodów funduszu krajowego.

Za przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Milewski.

Budżet krajowy na r. 1904.

Sprawozdanie

komisji budżetowej

o folwarku w Dublanach.

Rubryka X. grupa II. poz. 262 wydatków.

Rubryka VII. poz. 39 dochodów.

Sprawozdawca poseł Milewski

Celem jaśniejszego obrazu bilansu folwarku wprowadził Wydział krajowy słuszną zmianę w budżetowaniu, a mianowicie podzielił wydatki na dwa działy, z których pierwszy, *A*) obejmuje wydatki z prowadzenia gospodarstwa oraz danin publicznych wynikię, dział drugi *B*) obejmuje spłatę długów i renty. Zdaniem sprawozdawcy należałoby i wydatek na ekwiwalent, jako ciężar prawny, niezależny od gospodarstwa, wydzielić z działu *A* i przenieść do działu *B*. Sam bilans gospodarstwa okazuje nadwyżkę 684 K.

Podrożenie i trudności stosunków robotniczych odbiły się i na bilansie folwarku, powodując wzrost poz 1 o 500 K i zmuszając do budowy domu dla robotników sezonowych (poz. 7). Inne zmiany są również uzasadnione w sprawozdaniu Wydziału.

W dochodach jest wzrost o 1800 K. w dochodach z inwentarza, natomiast zniżka o 800 K. z sprzedaży ziemiopłodów.

Liczba		Poszczególne	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			Korony	
		A) WYDATKI FOLWARKU.		
I.		Wydatki na gospodarstwo.		
	1	Płace i zasługi	5.000	—
	2	Najem robotnika	9.000	—
	3	Zmiana i dokupno nasienia	600	—
	4	Dokupno nawozów dopełniających:		
		a) na pole 2.100 K.		
		b) na łąki 400 „	2 500	—
	5	Dokupno karmy (owsa, makuchów, kielków)	8.600	—
	6	Wymiana zużytych koni i uprzęży	1.200	—
	7	Utrzymanie budynków i ogrodzeń	800	5.680
	8	Utrzymanie i naprawa maszyn i narzędzi, oraz kucie koni	1.000	—
	9	Utrzymanie dróg i rowów	200	—
	10	Melioracye łąk:		
		a) Utrzymanie narzędzi melioracyjnych i dokupno materiałów 300 K.		
		b) Wynagrodzenie łąkowego 400 „	700	—
	11	Zabezpieczenie od pożaru i gradu	1.500	—
	12	Kuchnia folwarczna	700	—
	13	Koszta kancelaryjne	160	—
	14	Światło i smarowidło	100	—
	15	Kultura lasu i utrzymanie stawów	400	—
	16	Posyłki i jazdy w sprawach folwarku	200	—
		Suma rubryki I.	32.660	5.680
II.		Ekwiwalent i podatki.		
	17	Ekwiwalent za VI. dziesięciolecie	1.400	—
	18	Podatki, daniny i opłaty	1.900	—
		Suma rubryki II.	3 300	—
III.	19	Rozmaite nieprzewidziane	300	—
		Suma działu A)	36.260	5.680
		Razem	41.940 K.	
		B) SPŁATA DŁUGÓW i RENTY.		
	20	Towarzystwu kredytowemu ziemskiemu we Lwowie:		
		a) 51 i 52 rata kapitału z odsetkami od pożyczki 10.000 K. 600 K.		
		b) 39 i 40 rata kapitału z od- setkami od pożyczki 23.200 K. 1.392 „	1.992	—
	21	Renta wieczysta c. k. galic. Towarzystwu gospodarczemu	3.200	—
		Suma działu B)	5 192	—
		ZESTAWIENIE.		
		Suma działu A)	41.940	—
		„ „ B)	5.192	—
		Suma wszystkich wydatków	47.132	—

Liczba		Poszczególne	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi			
K o r o n y				
DOCHODY.				
I. Dochody z gospodarstwa.				
	1	Ze sprzedaży ziemiopłodów	19.000	—
	2	Z wynajętych łąk i pastwisk	3.300	—
	3	Ze sprzedaży płodów zwierzęcych :		
		a) Krowiarnia :		
		α) mleko 8.000 K.		
		β) przychówek 4.200 „ 12.200 K.		
		b) Nierogaczna 500 „		
		c) Owce 150 „		
		d) Braki i opasy 4.000 „		
		e) Ryczałt za zastosowanie do potrzeb Akademii 2.000 „	18.850	—
	4	Za wynajęte konie	200	—
	5	Z lasu i stawów	800	—
		<u>Suma rubryki I.</u>	42.150	—
Z dzierżaw.				
II.	6	Czynsz z karczmy	224	—
	7	Z polowania	50	—
		<u>Suma rubryki II.</u>	274	—
III.	8	Różne nieprzewidziane	200	—
		<u>Suma dochodów</u>	42.624	—
		W porównaniu z wydatkami folwarku	41.940	—
		okazuje się nadwyżka dochodów	684	—
		a po uwzględnieniu spłaty długów i renty	5.192	—
		okazuje się niedobór	4.508	—

Komisya budżetowa wnosi :

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz folwarku Dublańskiego i wstawia wydatki w kwocie 47.132 K. do Rubr. X. poz. 262 wydatków, dochody w kwocie 42.624 K. do Rubr. VII. poz. 39 dochodów funduszu krajowego.

Za przewodniczącego :
K. Badeni.

Sprawozdawca :
Milewski

Budżet krajowy na rok 1904.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej

o stacyi doświadczalnej chemiczno-rolniczej w Dublanach.

Rubr. X. grupa II. poz. 263 wydatków.

Rubr. VII. poz. 42 dochodów.

Sprawozdawca poseł Milewski.

Wydatki zwyczajne okazują wzrost w poz. 5. o 500 K. wskutek większej czynności kontrolnej, w poz. 6. na prowadzenie doświadczeń wegetacyjnych i wazonowych o 200 K., oraz przez wstawienie nowej pozycyi 13. na ubezpieczenie od ognia 300 K. Nadzwyczajne w poz. 6. czynią 150 K. na zakupno dużego stołu pod wazony. Dochody wzrastają o 600 K. skutkiem o 500 K. podwyższonej subwencyi państwowej i zwiększonego o 100 K. dochodu z analiz. Niedobór 22.074 K. mniejszy o 1.080 K. niż na r. 1903.

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi			
		K o r n y		
WYDATKI.				
I. Płace personalu.				
	1	Kierownik stacyi	1.200	—
	2	3 Asystentów:		
		a) Asystent pierwszy (etatowy), płaca . 2.000 K. dodatek aktywalny 200 „ 2.200 K.		
		b) Asystent drugi (nie- etatowy) płaca . 1.600 K. na mieszkanie . 240 „ „ opał . 78 „ 1.918 „		
		c) Asystent trzeci (nie- etatowy) płaca . 1.200 K. na mieszkanie . 240 „ „ opał . 78 „ 1.518 „	5.636	—
	3	Laborant, płaca na mieszkanie 200 „ dodatek nadzwyczaj. do płacy	<i>zwyczaj.</i> 900 K. <i>nadzwyczaj.</i> — K. 200 „ — „ „ 360 „	1.100 360
	4	Trzech służących, płace po 432 K. dodatki na mieszkanie po 144 „	1.296 K. 432 „	1.728 —
		Suma rubryki I.	9.664	360
II. Utrzymanie stacyi.				
	5	Koszta utrzymania stacyi	5.500	—
	6	„ prowadzenia doświadczeń wegeta- cyjnych i wazonowych	1.200	150
	7	„ prowadzenia doświadczeń polowych na fermach doświadczalnych	5.000	—
	8	Koszta kancelaryjne	800	—
	9	Druki sprawozdań	900	—
	10	Prenumerata pism i zakupno podręczników	500	—
	11	Koszta podróży kierownika i asystentów	1.400	—
	12	Ubezpieczenie od wypadków funkcyonary- szów stacyi	400	—
	13	Ubezpieczenie ruchomości stacyi od ognia	300	—
		Suma rubryki II.	16 000	150
		Suma wydatków	25.664	510
		Razem	26.174 K.	

Liczba		Poszczególne	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			koron	koron
DOCHODY.				
I.	1	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa .	2.500	—
II.	2	Dochód z analiz	1.600	—
Suma dochodów .			4.100	—
W porównaniu z wydatkami .			26.174	—
<u>Okazuje się niedobór</u>			22.074	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysocki Sejm raczy uchwalić

propozycyę preliminarz stacyi doświadczalnej chemiczno-rolniczej w Dublanach i ~~wzrost~~ wydatki w kwocie 26.174 K. do Rubr. X. poz. 263 wydatków, dochody w kwocie 4.100 K. do Rubr. VII. poz. 42 dochodów funduszu krajowego.

Za Przewodniczącego:

K. Bądeni.

Sprawozdawca:

Milewski.

Budżet krajowy na rok 1904.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej

o średniej szkole rolniczej w Czernichowie.

Rubr. X. grupa II. poz. 264 wydatków.

Rubr. VII. poz. 43 dochodów.

Sprawozdawca poseł Milewski.

Prócz zmian wywołanych stosunkami służbowemi w rubr. I.—V., zmienione wydatki zwyczajne w poz. 26 podwyższając o 800 K. kredyt, niżono w poz. 30 o 612 K. Łączna suma wydatków zwyczajnych 140.898 K. jest wyższą o 648 K. niż na rok 1903. Wydatki nadzwyczajne prelinuje się natomiast w sumie 8.790 K. a więc niższej o 9.380 K., suma wydatków w ogóle niższa o 8.732 niż na r. 1903.

W dochodach odpadło w poz. 3 osobne chesne za muzykę i śpiew 250 K., natomiast wstawia się nową pozycję IV., 5. w kwocie 400 K. — przez co łączna suma dochodów wzrasta o 150 K.

Liczba		Poszczególnienie	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne
ru- bryki	pozy- cyi		K o r o n y	
WYDATKI.				
I. Płace nauczycieli.				
	1	Dyrektor, płaca 4.000 K. dodatek aktywalny 640 " dodatek osobisty 800 "	5.440	---
	2	Kapelan i katecheta, oraz docent jednego z przedmiotów ogólnie kształcących, płaca 2.800 K. dodatek aktywalny 520 " " pięcioletni 400 "	3.720	---
	3	8 profesorów, płaca po 2.800 K. 22.400 K. dodatki aktyw. po 520 K. 4.160 " " pięcioletnie 5.566 "	32.126	---
	4	Docent weterynaryi	1.600	---
	5	" leśnictwa	800	---
	6	" sadownictwa i warzywnictwa, oraz chmielarstwa i uprawy wikli	400	---
	7	" higieny i nauki o pomocy w nagłych wypadkach	200	---
	8	Nauczyciel muzyki i śpiewu	1.000	---
	9	Nauczyciel-instruktor do robót praktycznych, płaca 1.600 K. dodatek aktywalny 280 "	1.880	---
	10	2 prefektów internatu, zarazem nauczycieli gimnastyki i szermierki: płace po 1.600 K. 3.200 K. dodatek pięcioletni dla je- dnego 250 " wikt po 720 K. 1.440 " światło po 20 K. 40 "	4.930	---
		<u>Suma rubryki I.</u>	52.096	---
II. Płace urzędników administracyjnych, etatowych.				
	11	Kasyer, zarazem rachmistrz, płaca 2.400 K. dodatek pięcioletni 240 "	2.640	---
	12	Pisarz Dyrekcyi, a zarazem magazynier, płaca	1.200	---
		<u>Suma rubryki II.</u>	3.840	---
		<u>Do przeniesienia</u>	55.936	---

Liczba		Poszczególnienie	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne
ru- bryki	pozy- cyi		K o r o n y	
		Z przeniesienia	55.936	—
III.		Płace funkcyonaryuszów nieetatowych.		
	13	Lekarz zakładowy, płaca . . . 1.000 K. opał 100 „	1.100	—
	14	Ogrodnik zakładowy, płaca . . . 1.000 K. 3 dodatki pięcioletnie po 100 K. 300 „	1.300	—
	15	Pomocnik ogrodnika, płaca . . . 400 K. wikt 576 „	976	—
		<u>Suma rubryki III.</u>	<u>3.376</u>	—
IV.		Koszta utrzymania służby szkolnej.		
	16	Służba wyższa: a) Tercyan szkoły, zarazem woźny: płaca z wiktem . . . 800 K. na ubiór 100 „ 900 K. b) Woźny dyrekcji, zarazem ob- sługujący infirmaryę i kaplicę zakładową: płaca z wiktem . . . 500 K. na ubiór 100 „ 600 „ c) Portyer bramy głównej: płaca z wiktem . . . 600 K. na ubiór 100 „ 700 „ d) Portyer drugiej bramy zakła- dowej: płaca . . . 350 K. na ubiór 100 „ 450 „ e) Lampiarz, zarazem służyący przy kasie i pokoju gościnnym: płaca z wiktem i ubranie 550 „	3 200	—
	17	Służba niższa: a) Służący przy laboratorium chemii: płaca z wiktem . . . 372 K. b) 3 chłopców przy muzeach, zbio- rach i salach wykładowych: płace z wiktem po 372 K. 1.116 „ c) stróż domowy, płaca z wiktem 372 „ d) Stróż, zarazem ogrodniczek przy parku, płaca z wiktem 372 „	2.232	—
	18	Gratyfikacya służbie (do rozporządzałości dyrekcji)	250	—
		<u>Suma rubryki IV.</u>	<u>5.682</u>	—
		Do przeniesienia	64.994	—

Liczba		Poszczególnienie	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne
ru- bryki	pozy- cya		K o r o n y	
		Z przeniesienia	64.994	—
V.		Emerytury i zaopatrzenia.		
	19	Bastgen Roman, b. dyrektor, emerytura	2.496	—
	20	Dr. Prażmowski Adam, b. profesor, emeryt.	1.290	—
	21	Piotrowska Antonina, wdowa po b. profesorze, pensja wdowia	1.200	—
	22	Ancuta Władysław, b. instruktor, emerytura	1.670	—
		<u>Suma rubryki V.</u>	6.656	—
VI.		Koszta administracyjne.		
	23	Zarząd:		
		a) pomoc kancelaryjna dla ^{zwyczaj. nadzw.} Kuratori szkoły . . . 400 K. — K.		
		b) potrzeby kancelar. szkoły 300 " 200 "		
		c) druki i inseraty . . . 200 " — "		
		d) portorya i przesyłki . . . 300 " — "		
		e) koszta podróży w intere- sach zakładu i przywóz środków naukowych . . . 900 " — "		
		f) koszta przyjazdu docenta weterynaryi . . . 300 " — "	2.400	200
	24	Opał w gmachu szkolnym i internacie	3.200	—
	25	Oświetlenie " " "	2.000	—
	26	Utrzymanie budynków i ogrodzeń	3.000	1 370
	27	Wywóz nieczystości, popiołów, mycie pod- łóg i okien i t. p.	800	—
	28	Koszta urzędzenia parku	—	1.500
	29	Zabezpieczenie budynków i zbiorów	900	—
	30	Najem pomieszczeń dla funkcyonaryuszów szkoły	1.888	—
	31	Płaca kominiarza	360	—
	32	Sprzęty i ruchomości	400	300
	33	Koszta lustracyi zakładu	400	—
	34	Koszta nabożeństwa	240	—
	35	Na aptekę	400	—
	36	Utrzymanie dziedzińców i parku	600	—
	37	Budowa domów mieszkalnych	—	5.000
		<u>Suma rubryki VI.</u>	16.588	8.370
VII.		Utrzymanie uczniów.		
	38	Żywność (60 uczniów po 540 K.)	32.400	—
	39	Pranie za ryczałtorem wynagrodzeniem	1.492	—
			33.892	—
		Do przeniesienia	88.238	8.370

Liczba		Poszczególńienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			K o r o n y	
		Z przeniesienia	88.258	8.370
			33.892	—
VII.	40	Służba internatu:		
		a) 4 chłopców do obsługi uczniów: płaca z wiktem po 372 K., 1.488 K.		
		b) palacz do obsługi kaloryferów i łazienki, płaca z wik- tem 800 "		
		mieszkanie, opał i świa- tło 240 " 1.040 "	2.528	—
	41	Sprzęty:		
		a) do sal sypialnych 200 K.		
		b) " infirmary 60 "		
		c) " sali rekreacyjnej i gim- nastycznej 100 "	360	—
	42	Odzież dla 60 uczniów po 120 K.	7 200	—
	43	Pościel	200	200
		<u>Suma rubryki VII.</u>	<u>44.180</u>	<u>200</u>
VIII.		Potrzeby naukowe.		
	44	Eksperymenta przy wykładach:		
		a) dla profesora administracji 50 K.		
		b) " " rolnictwa 60 "		
		c) " " hodowli 50 "		
		d) " " zootomii 40 "		
		e) " " weterynaryi 50 "		
		f) " " botaniki 60 "		
		g) " " fizyki 40 "		
		h) " " miernictwa 50 "		
		i) " " chemii ogólnej 100 "		
		j) " " mleczarstwa 100 "		
		k) " " rybactwa 50 "		
		l) narzędzia ręczne do praktyki gospodarskiej 100 "	750	—
	45	Zbiory i muzea:		
		a) zbiór rolniczy 200 K.,		
		b) " hodowlany 200 "		
		c) " fizyczny 200 "		
		d) " geograficzny 50 "		
		e) " botaniczny 100 "		
		f) " zoologiczny 100 "		
		g) " zootomiczny 100 "		
		h) " mechaniczny 100 "		
		i) " mineralogiczny 40 "		
		j) " technologiczny 160 "		
		k) " okazów leśnych 60 "		
		<u>Do przeniesienia 1.310 K.</u>	<u>750</u>	<u>—</u>
			132.418	8.570

Liczba		Poszczególne	zwy-	nadzw-
rubryki	pozywi		czajne	czajne
			K o r o n y	
VIII.	45	Z przeniesienia 1.310 K.	132.418	8.570
			750	—
		l) zbiór okazów weterynaryjn. 60 "		
		m) " narzędzi rolnicz. 200 "		
		n) " modeli do budownictwa 50 "		
		o) " przyrządów mierniczych 100 "		
		p) " mleczarski 100 "		
		r) " ogrodniczy 100 "		
		s) " melioracyjny 50 "		
		t) " rybacki 50 "		
		u) Stacja meteorologiczna 60 "	2.080	—
	46	Laboratorya :	<i>zwycz. nadzwycz.</i>	
		a) chemii ogóln. i gabinet 600 K. — K.		
		b) chemii rolniczej 400 " — "		
		c) " technologicznej 200 " 120 "		
	d) zootomiczne 200 " — "			
	e) roślinno - fizyologiczne 200 " — "			
	f) rolnicze 200 " — "	1.800	120	
47	Biblioteka :	<i>zwycz. nadzwycz.</i>		
	a) przykupno dzieł 800 K. 100 K.			
	b) oprawa książek 100 " — "			
	c) czasopisma naukowe i polityczne 400 " — "	1.300	100	
48	Utrzymanie i uzupełnienie ogrodu pomologicznego i warzywnego .	1.000	—	
49	Ogród botaniczny .	200	—	
50	Utrzymanie pola doświadczalnego .	400	—	
51	Wycieczki naukowe uczniów z profesorami	600	—	
	Suma rubryki VIII.	8.130	220	
IX.	52	Rozmaite nieprzewidziane .	350	—
		Suma wydatków .	140.898	8.790
		Razem	149.688 K.	

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi		K o r o n y	
DOCHODY.				
I.	1	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa .	14.000	—
II.	Oplaty od uczni6w.			
	2	Oplaty na utrzymanie 60 uczni6w po 700 K.	42.000	—
	3	Czesne szkolne od 60 uczni6w po 100 K. . 6.000 K. po str6ceni u czesnego od 15 uczni6w, uwolnionych od opłaty przez Wydział kraj. 1.500 „	4.500	—
		Suma rubryki II. .	46.500	—
III.	4	Ze sprzedaży pl6d6w z ogrod6w .	400	—
IV.	5	Zwrot z funduszu folwarku za admin.	400	—
V.	6	Rozmaite nieprzewidziane .	200	—
		<u>Suma dochod6w</u> .	61.500	—
		W por6wnaniu z wydatkami	149.688	—
		<u>okazuje si6 niedob6r</u>	88.188	—

Komisya budżetowa osi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić powyższy preliminarz średniej szkoły rolniczej w Czernichowie i wstawia wydatki w kwocie 149.688 K. do rubryki X. poz. 264. wydatków. dochody w kwocie 61.500 K. do rubr. VII. poz. 43 dochod6w funduszu krajowego.

Za Przewodniczącego:

K. Badeni

Sprawozdawca:

Milewski.

Budżet krajowy na rok 1904.

Sprawozdanie

komisji budżetowej

o folwarku w Czernichowie.

Rubryka X. grupa II. poz. 265 wydatków.

Rubryka VII. poz 44 dochodów.

Sprawozdawca poseł Milewski.

Wydatki zwyczajne okazują wzrost jedynie o 760 K., przeważnie skutkiem podwyższenia wydatku na robotnika. Nadzwyczajne w łącznej sumie 5.690 K. są w znacznej mierze spowodowane powodzią (poz. 3., poz. 5.)

Dochody podwyższono w poz. 2. o 400 K., natomiast niżono po 200 K. w poz. 4 i 6; suma ostateczna bez zmiany.

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			K o r o n y	
WYDATKI.				
I. Wydatki na gospodarstwo.				
	1	Płace i zasługi:		
		a) Nauczyciel-instruktor za administrację folwarku 400 K.		
		b) służba folwarczna (zasługa i ordynarya) 2.800 „	3.200	—
	2	Najem robotnika:		
		a) do gospodarstwa folwarcznego 1.600 K.		
		b) do chmielarni:		
		α) zawiadowca chmielarni 100 „		
		β) roboty przy chmielarni 300 „	2.000	40
	3	Dokupno i zmiana nasienia	600	800
	4	„ nawozów dopełniających	400	—
	5	„ słomy i karmy	1.800	4.000
	6	Inwentarz użytkowy (naprawa uprzęży)	400	—
	7	Utrzymanie budynków folwarcznych	250	150
	8	Naprawa narzędzi i sprzętów, oraz kucie koni	250	—
	9	Utrzymanie rowów	200	—
	10	Zabezpieczenie od pożarów i gradobicia	100	—
	11	Potrzeby kancelaryjne, światło, opał i smarowidło	120	—
	12	Gratyfikacye służbie (do rozporządzalności dyrekeyi)	60	—
		<u>Suma rubryki I.</u>	9.380	4.990
II. Las i plantacye wikla.				
	13	Służba, roboty i zalesienie	1.700	200
	14	Utrzymanie wikli i uzupełnienie plantacyi	500	500
	15	Wynagrodzenie ogrodnika	500	—
		<u>Suma rubryki II.</u>	2.700	700
III.	16	Utrzymanie brzegów Wisły	400	—
IV.	17	Naprawa pieca wapiennego	250	—
V.	18	Podatki i daniny	1.660	—
VI.	19	Splata kapitałów i odsetek dłużnych: Bankowi krajowemu we Lwowie XVI. i XVII. rata, wraz z 4% odsetkami od pożyczki 13.000 koron	608	—
VII.	20	Rozmaite nieprzewidziane	400	—
		<u>Suma wydatków</u>	15.398	5.690
		Razem	21.088 K.	

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne	
rubryki	pozycyi				
		K o r o n y			
		DOCHODY.			
I.		Z gospodarstwa.			
	1	Ze sprzedaży płodów rolnych i chmielarni	2.000	—	
	2	Ze sprzedaży płodów zwierzęcych: (kro- wiarnia)	2.400	—	
	3	Z wynajętych ról i pastwisk	1.200	—	
	4	Za wynajęte konie	600	—	
	5	Za nawóz stajenny do ogrodów	100	—	
		Suma rubryki I.	6.300	—	
II.		Z lasu i wikla.			
	6	Ze sprzedaży drzewa opałowego i budul- cowego	2.800	—	
	7	Z wikla i trawy wśród wikla	3.000	—	
		Suma rubryki II. . .	5.800	—	
III.		8	Z pieca wapiennego	600	—
IV.		Inne dochody.			
	9	Olborne za łamanie kamienia	100	—	
	10	Z dzierżawy placu targowego, zwanego „Rynek“	40	—	
		Suma rubryki IV. . .	140	—	
V.		11	Rozmaite nieprzewidziane	100	—
		Suma dochodów	12.940	—	
		W porównaniu z wydatkami	21.088	—	
		<u>okazuje się niedobór</u>	8.148	—	

Komisya budżetowa wnosi :

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz folwarku w Czernichowie i wstawia wydatki w kwocie 21.088 K. do Rubr. X. poz. 265 wydatków, dochody w kwocie 12.940 K. do Rubr. VII. poz. 44 dochodów funduszu krajowego.

Za przewodniczącego :

K. Badeni.

Sprawozdawca :

Milewski.

Budżet krajowy na rok 1904.

Sprawozdanie

Komisji budżetowej

o krajowej niższej szkole rolniczej w Horodence.

Rubryka X., grupa II. poz. 266 wydatków.

Rubr. VII. poz. 45 dochodów.

Sprawozdawca poseł Milewski.

W wydatkach zwyczajnych podwyższa się jedynie kredyt w poz. 9 na utrzymanie budynków o 100 K. Nadzwyczajne w poz. 9. i 10. razem 1.300 K. są uzasadnione w przedłożeniu Wydziału krajowego.

Dochody bez zmiany.

Liczba		Poszczególne	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			K o r o n y	
WYDATKI.				
I. Płace nauczycieli.				
	1	Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik: płaca 3.000 K. dodatek aktywalny 300 „	3.300	—
	2	Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych: płaca 2.400 K. dodatek aktywalny 240 „	2.640	—
	3	Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów, płaca	1.200	—
	4	Nauczyciel do nauk elementarnych: płaca 1.400 K. dodatek aktywalny 140 „ dodatek pięcioletni 160 „	1.700	—
	5	Katecheta obrz. łącz. i gr. kat.	600	—
		Suma rubryki I.	9 440	—
II. Koszta administracji.				
	6	Zarząd: a) pomoc kancelaryjna 240 K. b) koszta kancelaryjne 200 „ c) sługa szkolny i stróż nocny 600 „	1.040	—
	7	Opał	1.400	—
	8	Oświetlenie	300	—
	9	Utrzymanie budynków (naprawy, ubezpie- pieczenie, kominiarz)	700	1.150
	10	Sprzęty i ruchomości	300	150
	11	Utrzymanie koni do posług administracyj- nych	800	—
	12	Ekwiwalent i podatek od gruntu szkolnego	100	—
		Suma rubryki II.	4.640	1.300
III. Utrzymanie uczniów.				
	13	Stołowanie dla 40 uczniów po		
	14	Odzież, pościel i pranie 300 K.	12.000	—
	15	Lekarz i apteka	300	—
	16	Uczeń praktykant	300	—
		Suma rubryki III.	12.600	—
		Do przeniesienia	26.680	1.300

Liczba		Pszczególnienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			K o r o n y	
		Z przeniesienia	26.680	1.300
IV.		Potrzeby naukowe.		
	17	Przybory do nauki i pisanie dla uczniów (książki, papier, zeszyty itp.)	240	—
	18	Środki naukowe:		
		a) modele, maszyny, narzędzia i inne przyrządy do demonstracyi 300 K.		
		b) biblioteka i czytelnia 160 "		
		c) ogród szkolny (nasiona, oka- zy roślin, nawozy i t. p.) 200 "	660	—
	19	Ogródki doświadczalne do uprawy tytoniu	40	—
	20	Wycieczki z uczniami	100	—
		<u>Suma rubryki IV.</u>	1.040	—
V.		Kursy specjalne.		
	21	Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej	100	—
	22	" mleczarstwa	100	—
	23	" uprawy tytoniu	120	—
		<u>Suma rubryki V.</u>	320	—
VI.	24	Rozmaite nieprzewidziane	100	—
		<u>Suma wydatków</u>	28.140	1.300
		<u>Razem</u>	29.440 K.	

Liczba		Poszczególñienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi		K o r o n y	
DOCHODY.				
I.	1	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	6.000	—
	2	Opłaty na utrzymanie uczniów:		
		a) Rada powiatowa horodeńska, 3 stypendya po 200 K. i 1 stypendyum 300 K. 900 K.		
		b) Gmina miasta Horodenki, 1 stypendyum 200 „	1.100	—
III.	3	Dochód z ogrodu (pola) szkolnego i z ogródka doświadczalnego tytoniowego	300	—
		Suma dochodów	7.400	—
		W porównaniu z wydatkami	29.440	—
		<u>okazuje się niedobór</u>	22.040	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz niższej szkoły rolniczej w Horodence i wstawia wydatki w kwocie 29.440 K. do rubr. X. poz. 266 wydatków, dochody w kwocie 7.400 K. do Rubr. VII. poz. 45 dochodów funduszu krajowego.

Za przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca :

Milewski.

Budżet krajowy na rok 1904.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej

o krajowej niższej szkole rolniczej w Jagielnicy

Rubr. X. grupa II. poz. 267 wydatków.

Rubr. VII. poz. 46 dochodów.

Sprawozdawca poseł Milewski.

Wydatki zwyczajne okazują wzrost w poz. 1. o 300 K. skutkiem dodatku pięcioletniego, przez przybycie poz. 11. na podatki 20 K. oraz w poz. 17c na ogród szkolny więcej o 20 K. W nadzwyczajnych wstawia się w poz. 9. K. 2.800 na szczególnie w wyjaśnieniach podane cele, oraz w poz. 10. K. 200 na ławki.

Dochody wzrosły w poz. 4. (z gospodarstwa) ponownie o 1.000 K. na podstawie wynikłości, natomiast odpada poz. 2. K., 450 gdyż nie prelinuje się żadnego ucznia na własnym utrzymaniu.

Liczba		Poszczególńienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi			
			Korony	
WYDATKI.				
I. Płace nauczycieli.				
	1	Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik : płaca 3.000 K. dodatek aktywalny 300 „ dodatki pięcioletnie 1.400 „ dodatek osobisty 400 „	5.100	—
	2	Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych : płaca 2.400 K. dodatek aktywalny 240 „ dodatki pięcioletnie 1.000 „	3 640	—
	3	Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów, płaca	1.200	—
	4	Nauczyciel do nauk elementarnych : płaca 1.400 K. dodatek aktywalny 140 „	1.540	—
	5	remuneracya za naukę pszczelnictwa i sadownictwa	—	200
		Katecheta obrz. łac. i gr. kat.	500	—
		Suma rubryki I	11.980	200
II. Koszta administracyi.				
	6	Zarząd : a) pomoc kancelaryjna 240 K. b) koszta kancelaryjne, inseraty, druki i portorya 200 „ c) służa szkolny i stróż nocny 600 „	1.040	—
	7	Opał	1.200	—
	8	Oświetlenie	200	—
	9	Utrzymanie budynków (naprawy, ubezpie- czenie, kominiarz)	700	2.800
	10	Sprzęty i ruchomości	400	200
	11	Ekwiwalent i podatki	20	—
		Suma rubryki II.	3.560	3.000
III. Utrzymanie uczniów.				
	12	Stołowanie, dla 40 uczniów po 300 K.	12.000	—
	13	Odzież, pościel i pranie	—	—
	14	Lekarz i apteka	400	—
	15	Uczeń praktykant	300	—
		Suma rubryki III.	12.700	—
		Do przeniesienia	28.240	3.200

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycy		czajne	czajne
			K o r o n y	
		Z przeniesienia	28.240	3.200
IV.		Potrzeby naukowe.		
	16	Przybory do nauki i pisanja dla uczniów (papier, zeszyty, książki i t. p.)	200	—
	17	Środki naukowe:		
		a) modele, maszyny, narzędzia i inne przyrządy do demonstracyi i ćwiczeń praktycznych	300 K.	
		b) biblioteka i czytelnia	200 "	
		c) ogród szkolny	60 "	
	18	Ogródki doświadczalne do uprawy tytoniu	40	—
	19	Wycieczki z uczniami	100	—
		<u>Suma rubryki IV.</u>	900	—
V.		Kursy specjalne.		
	20	Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej	100	—
	21	„ uprawy i suszenia tytoniu	200	—
		<u>Suma rubryki V.</u>	300	—
VI.	22	Gospodarstwo :		
		a) Wydatki na gospodarstwo	4.100 K.	
		b) Czynsz dzierżawny za grunta, odstąpione szkole przez skarb jagielnicki	100 "	
			4.200	—
VII.	23	Rozmaite nieprzewidziane	100	—
		<u>Suma wydatków</u>	33.740	3.200
		<u>Razem</u>	36.940 K.	

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi		K o r o n y	
DOCHODY.				
I.	1	Subwencya z e. k. Skarbu Państwa .	6.000	—
II.	2	Zarobek 40 uczniów po 24 K. .	960	—
III.	3	Dochody z gospodarstwa szkolnego .	6 700	—
<u>Suma dochodów .</u>			13.660	—
W porównaniu z wydatkami .			36.940	—
<u>okazuje się niedobór .</u>			23.280	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz niższej szkoły rolniczej w Jagielnicy i wstawia wydatki w kwocie 36.940 K. do rubr. X. poz. 267 wydatków, dochody w kwocie 13.660 K. do rubr. VII. poz. 46 dochodów funduszu krajowego.

przewodniczącego:

K. Badeni

Sprawozdawca:

Milewski.

Budżet krajowy na r. 1904.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej

o niższej szkole rolniczej w Kobiernicach

Rubryka X. grupa II. poz. 268 wydatków.

Rubryka VII. pozycja 47 dochodów.

Sprawozdawca poseł Milewski.

W wydatkach zwyczajnych prócz drobnych zmian w płacach z stosunków służbowych wynikających, podniesiono tylko o 100 K. poz. 10 na utrzymanie budynków; nadzwyczajne wstawiono 400 K. w poz. 11. na sprawienie wózka, oraz 180 K. w poz. 18a na plewnik i szafę. -- W dochodach odpadło 150 K. w poz. 2. opłata od ucznia.

Liczba		Poszczególzenie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi		K o r o n y	
WYDATKI.				
I. Płace nauczycieli.				
	1	Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik: płaca 3.000 K. dodatek aktywalny 300 „ dodatek pięcioletni 100 „	3.400	—
	2	Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych: płaca 2.400 K. dodatek aktywalny 240 „	2.640	—
	3	Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów, płaca	1.200	—
	4	Nauczyciel do nauk elementarnych: płaca 1.400 K. dodatek aktywalny 140 „ „ pięcioletni 160 „	1.700	—
	5	Katecheta obrz. łac., płaca 500 K. wydatki z powodu nabożeństwa 200 „	700	—
		Suma rubryki I.	9.640	—
II. Pensye, emerytury i zaopatrzenia.				
	6	Ziemiański Zygmunt, były nauczyciel, emerytura	504	—
III. Koszta administracyi.				
	7	Zarząd: a) pomoc kancelaryjna 240 K. b) koszta kancelaryjne, inse-raty, druki i portorya 200 „ c) sługa szkolny i stróż nocny 600 „	1.040	—
	8	Opał	1.200	—
	9	Oświetlenie	300	—
	10	Utrzymanie budynków	700	—
	11	Sprzęty i ruchomości	200	400
	12	Utrzymanie koni do posług administracyjnych	800	—
		Suma rubryki III.	4.240	400
		Do przeniesienia	14.384	400

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi		K o r o n y	
		Z przeniesienia	14.384	400
IV		Utrzymanie uczniów.		
	13	Stołowanie) dla 40 uczniów		
	14	Odzież, pościel i pranie) po 300 K.	12.000	—
	15	Lekarz i apteka	300	—
	16	Uczeń praktykant	300	—
		<u>Suma rubryki IV.</u>	<u>12.600</u>	<u>—</u>
V		Potrzeby naukowe.		
	17	Przybory do nauki i pisanja dla uczniów (książki, papier, zeszyty, itp.)	240	—
	18	Środki naukowe: zwycz. nadzw.		
		a) modele, maszyny, i inne przyrządy do demonstra- cyi i ćwiczeń prakty- cznych 300 K. 80 K.		
		b) biblioteka i czytelnia 200 „ 100 „		
		c) ogród szkolny (nasiona, okazy roślin, nawozy itp.) 100 „ — „	600	180
	19	Wycieczki z uczniami	100	—
		<u>Suma rubryki V.</u>	<u>940</u>	<u>180</u>
VI		Kursy specjalne		
	20	Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej	100	—
	21	„ mleczarstwa	100	—
	22	„ stelmachstwa	200	—
		<u>Suma rubryki VI.</u>	<u>400</u>	<u>—</u>
VII	23	Gospodarstwo:		
		a) Wydatki na gospodarstwo 5.200 K.		
		b) Czynsz dzierżawny:		
		α) za folwark z in- wentarzem 1.608 K		
		β) za wynajętą ubi- kację na mle- czarnię 100 „		
		γ) za wynajęte mie- szkanie dla słu- żby 120 „ 1.828 „	7.028	—
VIII	24	Rozmaite nieprzewidziane	100	—
		<u>Suma wydatków</u>	<u>35.452</u>	<u>580</u>
		<u>Razem</u>	<u>36.032 K.</u>	

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi		koron	koron
DOCHODY.				
I.	1	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa .	6.000	—
II.	2	Oplaty na utrzymanie uczniów:		
		a) Rada powiatowa bialska 900 K.		
		b) „ „ chrzanowska 300 „	1.200	—
III.	3	Zarobek 40 uczniów po 24 K. .	960	—
IV.	4	Dochód z pola i ogrodu szkolnego .	120	—
V.	5	Dochody z gospodarstwa:		
		Dochód z folwarku .	6.600	—
		<u>Suma dochodów</u> .	14.880	—
		W porównaniu z wydatkami .	36.032	—
		<u>Okazuje się niedobór</u> .	21.152	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powwyższy preliminarz niższej szkoły rolniczej w Kobiernicach i wstawia wydatki w kwocie 36.032 K. do Rubr. X. poz. 268 wydatków, dochody w kwocie 14.880 do Rubr. VII. poz. 47 dochodów funduszu krajowego.

Za przewodniczącego:
K. Badeni.

Sprawozdawca:
Milewski.

Budżet krajowy na rok 1904.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej

o niższej szkole rolniczej w Bereźnicy.

Rubr. X. grupa II. poz. 269 wydatków.

Rubr. VII. poz. 48 dochodów.

Sprawozdawca poseł Milewski.

W wydatkach zwyczajnych zaszyły tylko drobne zmiany w poz. 5. (zwyżka 100 K.) 10. (zwyżka 10 K.) i 19b (zwyżka 50 K.); nadzwyczajne wstawiono w poz. 5. na utensilia kaplicy 200 K., w poz. 10 na budowę pieców i chlewów 1.100 K., oraz w poz. 22. na kupno centryfugi 400 K.

Dochody z gospodarstwa szkolnego poz. 3a, podniesiono o 500 K. zresztą bez zmiany.

Liczba		Poszczególne	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi			
			Korony	
WYDATKI.				
I. Płace nauczycieli.				
I.	1	Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik: płaca 3.000 K. dodatek aktywalny 500 „ dodatek pięcioletni 400 „	3.700	—
	2	Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych: płaca 2.400 K. dodatek aktywalny 240 „	2.640	—
	3	Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów, płaca	1.200	—
	4	Nauczyciel do nauk elementarnych: płaca 1.400 K. dodatek aktywalny 140 „ dodatek pięcioletni 160 „	1.700	—
	5	Katecheta obrz łać. i gr. kat. płaca 960 K. ^{zwyczaj.} ^{nadzwyczaj.} — K. wydatki z powodu nabożeństwa 200 „ 200	1.160	200
		Suma rubryki I.	10.400	200
II. Pensye, emerytury i zaopatrzenia.				
	6	Cisło Eleonora, wdowa po nauczycielu, pensya wdowia 1.200 K. dodatek na wychowanie dzieci 390 „	1.590	—
III. Koszta administracyjne.				
III.	7	Zarząd: a) pomoc kancelaryjna 240 K. b) koszta kancelaryjne 200 „ c) służa szkolny i stróż nocny 600 „	1.040	—
	8	Opał	1.200	—
	9	Oświetlenie	300	—
	10	Utrzymanie budynków	800	1.100
	11	Sprzęty i ruchomości	300	—
	12	Utrzymanie koni do posług administra- cyjnych	800	—
	13	Asekuracya i podatek	200	—
		Suma rubryki III.	4.640	1.100
		Do przeniesienia	16.630	1.300

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzwy- czajne
rubryki	pozycyi			
			Korony	
		Z przeniesienia . . .	16.630	1.300
IV.		Utrzymanie uczniów.		
	14	Stołowanie) dla 40 uczniów po		
	15	Odzież, pościel i pranie) 300 K.	12.000	—
	16	Lekarz i apteka	300	—
	17	Uczeń praktykant	300	—
		<u>Suma rubryki IV. . .</u>	<u>12.600</u>	<u>—</u>
V.		Potrzeby naukowe.		
	18	Przybory do nauki i pisanja dla uczniów (książki, papiery, zeszyty i t. p.) . . .	240	—
	19	Środki naukowe:		
		a) modele, maszyny, na- rzędzia i inne przy- rządy do demonstracyi 300 K.		
		b) biblioteka i czytelnia 250 "		
		c) ogród szkolny 100 "	650	—
	20	Wycieczki z uczniami	80	—
		<u>Suma rubryki V. . .</u>	<u>970</u>	<u>—</u>
VI.		Kursy specjalne.		
	21	Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej	100	—
	22	" mleczarstwa	100	400
	23	" stelmachstwa i koszykarstwa	200	—
		<u>Suma rubryki VI. . .</u>	<u>400</u>	<u>400</u>
VII.	24	Gospodarstwo:		
		Wydatki na gospodarstwo	6.000	—
VIII.	25	Różne nieprzewidziane	100	—
		<u>Suma wydatków . . .</u>	<u>36.700</u>	<u>1.700</u>
		<u>Razem</u>	<u>38.400 K.</u>	

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzwy- czajne
rubryki	pozycyi			
Korony				
DOCHODY.				
I.	1	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa .	6.000	—
II.	2	Zarobek 40 uczniów po 24 K.	960	—
III.	3	Dochód z gospodarstwa:		
		a) Dochód z gospodarstwa szkolnego 6.500 K.		
		b) „ z ogrodu 100 „	6.600	—
		Suma dochodów .	13.560	—
		W porównaniu z wydatkami	38.400	—
		<u>okazuje się niedobór .</u>	24.840	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz niższej szkoły rolniczej w Bereźnicy i wstawia wydatki w kwocie 38.400 K. do Rubr. X. poz. 269 wydatków, dochody w kwocie 13.560 do Rubr. VII. poz. 48 dochodów funduszu krajowego.

Za przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Milewski.

Budżet krajowy na rok 1904.

Sprawozdanie

Komisji budżetowej

o krajowej niższej szkole rolniczej w Suchodole.

Rubryka X. grupa II. poz. 270 wydatków.

Rubryka VII. poz. 49 dochodów.

Sprawozdawca poseł Milewski.

Wydatki zwyczajne okazują wzrost w poz. 1. przez dodatek do płacy 400 K. w poz. 5. przez dodatek pięcioletni, w poz. 11. podwyższono o 200 K., 19c o 100 K., 24 o 50 K. Wydatki nadzwyczajne poz. 11., i 12. są spowodowane stawianiem pieców, budową chodnika, dokupnem ławek, a 1.712 K. poz. 25. wynika z dodzierżawienia pól i drenowania.

Dochody zmieniono w poz. 2., która odpadła.

Liczba		Poszczególne	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			K o r o n y	
WYDATKI.				
I. Płace nauczycieli.				
	1	Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik: płaca 3.000 K. dodatek aktywalny 300 " " dodatek do płacy 400 " "	3.700	—
	2	Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych płaca 2.400 K. dodatek aktywalny 240 " "	2.640	—
	3	Drugi nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych: płaca 1.600 K. dodatek aktywalny 160 " "	1.760	—
	4	Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów	1.200	—
	5	Nauczyciel do nauk elementarnych: płaca 1.400 K. dodatek aktywalny 140 " " dodatek pięcioletni 160 " "	1.700	—
	6	Katecheta obrz. łac. i gr. kat.	800	—
Suma rubryki I.			11.800	—
II. Pensye i zaopatrzenia.				
	7	Górska Paulina, zaopatrzenie	800	—
III. Koszta administracyjne.				
	8	Zarząd: a) pomoc kancelaryjna 240 K. b) koszta kancelaryjne 200 " " c) służa szkolny i stróż nocny 600 " "	1.040	—
	9	Opał	1.200	—
	10	Oświetlenie	350	—
	11	Utrzymanie budynków	800	600
	12	Sprzęty i ruchomości	300	200
	13	Utrzymanie koni do posług administracyjnych	800	—
Suma rubryki II.			4.490	800
IV. Utrzymanie uczniów.				
	14	Stołowanie } dla 45 uczniów	13.500	—
	15	Odzież, pościel i pranie } po 300 K.		
	16	Lekarz i apteka	400	—
	17	Uczeń praktykant	300	—
Suma rubryki III.			14.200	—
Do przeniesienia			31.290	800

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadmwy- czajne
rubryki	pozycyi			
			Korony	
		Z przeniesienia	31.290	800
V.	18	Potrzeby naukowe.		
	19	Przybory do nauki i pisania dla uczniów (książki, papier, zeszyty i t. p.)	240	—
		Środki naukowe:		
		a) modele, maszyny, narzędzia i inne przyrządy do demonstracyi i ćwiczeń praktycznych 300 K.		
		b) biblioteka i czytelnia 200 „		
		c) ogród szkolny (nasiona, oka- zy roślin, nawozy i t. p.) 200 „	700	—
	20	Wycieczki naukowe z uczniami	100	—
		<u>Suma rubryki IV.</u>	1.040	—
VI.		Kursy specjalne.		
	21	Kurs mleczarstwa	100	—
	22	„ ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej	100	—
	23	„ wyprawy lnu i konopi	100	—
	24	„ stelmachstwa i koszykarstwa	150	—
		<u>Suma rubryki V.</u>	450	—
VII.	25	Gospodarstwo:		
		a) Wydatki na gospo- <i>zwycz.</i> <i>nadmwycz.</i> darstwo 4.800 K. 1.250 K.		
		b) Czynnosc dzierżawny za grunta dzierża- wione od gminy 1.000 , 462 „	5.800	1.712
VIII.	26	Rozmaite nieprzewidziane	100	
		<u>Suma wydatków</u>	38.680	2.512
		<u>Razem</u>	41.192 K.	

Liczba		Poszczególnienie	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne
ru- bryki	pozy- cyi		K o r o n y	
DOCHODY.				
Subwencye.				
I.	1	Z c. k. Skarbu Państwa	6.000	—
II.	2	Zarobek 45 uczniów po 24 K.	1.080	—
III.	3	Dochód z gospodarstwa szkolnego	6.500	—
<u>Suma dochodów</u>			13.580	—
W porównaniu z wydatkami			41.192	—
<u>Okazuje się niedobór</u>			27.612	—

Komisya budżetowa wnosi :

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz niższej szkoły rolniczej w Suchodole i wstawia wydatki w kwocie 41.992 K. do Rubr. X. poz. 270 wydatków, dochody w kwocie 13.580 do Rubr. VII. poz. 49 dochodów funduszu krajowego.

Za przewodniczącego :

K. Badeni.

Sprawozdawca :

Milewski.

Budżet krajowy na r. 1904.

Sprawozdanie

komisji budżetowej

o kraj. szkole mleczarskiej w Rzeszowie.

Rubryka X. grupa II, poz. 272 wydatków.

Rubryka VII. poz. 53 dochodów.

Sprawozdawca poseł Milewski.

Etat tej szkoły przedłożył Wydział kraj. Wysokiemu Sejmowi do uchwały w sprawozdaniu o czynnościach dotyczących się podniesienia mleczarstwa w kraju. — Wydatki preliminowano na podstawie analogicznych wydatków w niższych szkołach rolniczych; dochód preliminowany w przewidywaniu subwencji rządowej, jak dla kraj. niższych szkół rolniczych.

Liczba		Poszczególne	zwy- czajne	nadzwy- czajne
rubryki	pozytywi			
K o r o n y				
WYDATKI.				
I. Płace nauczycieli.				
	1	Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik:		
		płaca	zwyecz. 3.000 K.	nadzwyecz. — K.
		dodatek aktywalny	300 »	— »
		dodatek na mieszka- nie do końca lipca 1904	— »	467 »
		koszt dojazdów	— »	210 »
			<u>3.300</u>	<u>677</u>
	2	Serkarz, płaca	1.800	—
	3	Instruktor-mleczarz do robót ręcznych, za- razem dozorca uczniów, płaca	1.200	—
	4	Nauczyciel do nauk elementarnych, wy- nagrodzenie	480	—
	5	Katecheta	200	—
		Suma rubryki I.	<u>6.980</u>	<u>677</u>
II. Koszta administracyjne.				
	6	Zarząd:		
		a) Koszta kancelaryjne.	200 K.	
		b) sługa szkolny i stróż nocny	600 K.	
			<u>800</u>	—
	7	Utrzymanie budynków, ogrodu i podwórza, ubezpieczenie robotników i kominiarz	700	—
	8	Sprzęty i ruchomości	200	—
	9	Opał	600	—
	10	Oświetlenie	200	—
		Suma rubryki II.	<u>2.500</u>	—
III. Utrzymanie uczniów.				
	11	Stołowanie 12 uczniów po 360 K.	4.320	—
	12	Pościel i pranie	200	—
	13	Lekarz i apteka	100	—
		Suma rubryki III.	<u>4.620</u>	—
		Do przeniesienia	14.100	677

Liczba		Poszczególne	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi		K o r o n y	
		Z przeniesienia .	14.100	677
IV.		Potrzeby naukowe.		
	14	Potrzeby do nauki i pisania dla uczniów	100	—
	15	Środki naukowe:		
		a) modele i maszyny do de- monstracyi 200 K.		
		b) chemikalia i środki naukowe 300 „		
		c) biblioteka i czytelnia . 100 „	600	—
		<u>Suma rubryki IV. .</u>	<u>700</u>	<u>—</u>
		<u>Suma wydatków .</u>	<u>14.800</u>	<u>677</u>
		<u>Razem .</u>	<u>15.477 K.</u>	

Liczba		Poszczególne	zwy- czajne	nadzwy- czajne
rubryki	pozycyi			
			K o r n y	
		DOCHODY.		
I.	1	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	6.000	—
		Sama dochodów	6.000	—
		W porównaniu z wydatkami	15.477	—
		<u>Okazuje się niedobór</u>	9.477	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz szkoły mleczarskiej w Rzeszowie i wstawić wydatki w kwocie 15.477 K. do Rubr. X. poz. 272 wydatków, dochody w kwocie 6.000 K. do Rubr. VII. poz. 53 dochodów funduszu krajowego.

Za przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Milewski.

Budżet krajowy na rok 1904.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej

o krajowej szkole ogrodniczej w Tarnowie.

Rubryka X. grupa II. poz. 275 wydatków.

Rubryka VII. poz. 50 dochodów.

Sprawozdawca poseł Milewski.

Wydatki zwyczajne wzrosły tylko w rubr. I. o 107 K. przez dodatek pięcioletni. W poz. 17. i 18. skreśla Komisya kredyty nadzwyczajne po 200 K., bo wstawiła je na r. 1903. W poz. 21. nadzwyczajne 400 K. wstawiono na udział w przyszłorocznej wystawie ogrodniczej w Krakowie.

Dochody bez zmiany.

Liczba		Poszczególzenie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			koron	koron
WYDATKI.				
I.		Płace nauczycieli.		
	1	Nauczyciel fachowy i kierownik:		
		płaca	3.000 K.	
	2	dodatek aktywalny	300 "	
		dodatki pięcioletnie	800 "	4.100
		Nauczyciel fachowy pomocni-		
		czy: płaca	2.400 K.	
		dodatek aktywalny	240 "	
	3	dodatek pięcioletni	300 "	
		ryczałt na mieszkanie	400 "	3.340
	4	Nauczyciel pomocniczy do mier-		
		nictwa i rysunków, płaca		480
		Nauczyciel do nauk elementar-		
		nych: płaca	1.400 K.	
		dodatek aktywalny	140 "	
		pięcioletni	320 "	
	5	ryczałt na mieszkanie	360 "	2.220
	6	Ochmistrz i instruktor, płaca	1.200 K.	
		dodatek na mieszkanie	240 "	1.440
		Kapelan i katecheta: płaca	300 K.	
		wydatki z powodu nabo-		
		żeństwa	100 "	400
		Suma rubryki I.	11.980	—
II.		Koszta administracyjne.		
	7	Zarząd:		
		a) pomoc kancelaryjna	240 K.	
		b) koszta kancelaryjne, inse-		
		raty, druki i portorya	200 "	
		c) służa szkolny i stróż no-		
		eny	720 "	1.160
	8	Opał ubikacyj szkolnych	900	—
	9	Oświetlenie	300	—
	10	Utrzymanie budynków (naprawy, ubezpie-		
		czenie, kominiarz)	400	—
	11	Sprzęty i ruchomości	200	—
		Suma rubryki II.	2.960	—
		Do przeniesienia	14.940	—

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycei		czajne	czajne
			K o r o n y	
		Z przeniesienia	14.940	—
III.		Utrzymanie uczniów.		
	12	Stołowanie (dla 25 uczniów		
	13	Odzież, pościel i pranie / po 330 K.	8.250	—
	14	Lekarz i apteka	240	—
	15	Uczeń praktykant	480	—
		<u>Suma rubryki III.</u>	8.970	—
IV.		Potrzeby naukowe.		
	16	Przybory do nauki	240	—
	17	Zbiory środków do demonstracyi	200	—
	18	Biblioteka i czytelnia	200	—
	19	Wycieczki naukowe	200	—
	20	Na utrzymanie ogrodu szkolnego	2.000	—
		<u>Suma rubryki IV.</u>	2.840	—
V.	21	Rozmaite nieprzewidziane	60	400
		Suma wydatków	26.810	400
		<u>Razem</u>	27.210 K.	

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi		K o r o n y	
DOCHODY.				
I. Subwencye.				
	1	Z c. k. Skarbu Państwa	6.000	—
	2	Od gminy miasta Tarnowa	500	—
	3	Od Rady powiatowej w Tarnowie	600	—
		Suma rubryki I.	7.100	—
II.	4	Oplaty na utrzymanie uczniów	200	—
III.	5	Dochód z ogrodu szkolnego	2.000	—
IV.	6	Rozmaite nieprzewidziane	60	—
		Suma dochodów	9.360	—
		W porównaniu z wydatkami	27.210	—
		okazuje się niedobór	17.850	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz szkoły ogrodniczej w Tarnowie i wstawia wydatki w kwocie 27.210 kor. do Rubr. X. poz. 275 wydatków, dochody w kwocie 9.360 kor. do Rubr. VII. poz. 50 dochodów funduszu kraj.

Za przewodniczącego:
K. Badeni.

Sprawozdawca:
Milewski.

Budżet krajowy na r. 1904.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej o kraj. zakładzie sadowniczym
w Zaleszczykach.

Rubryka X. grupa II. poz. 276 wydatków.

Rubryka VII. poz. 51 dochodów.

(Sprawozdawca poseł Milewski).

Powiększenie ogrodu powoduje podwyżkę poz. 17. o 100 K., 18. o 200 K. na walkę ze szkodnikami włącza się 100 K. do poz. 16. wydatek na robociznę poz. 14 a) ponownie podwyższa się o 100 K. — Prócz zwyżki poz. 1. i 5. przybywa nowa poz. 15., zrównoważona jednak w dochodach poz. 3. — W nadzwyczajnych wstawiono w poz. 23 na udział w wystawie K. 500.

Dochody podwyższono w poz. 2 o 2.000 K., w ogród liczy już na znacznie-szą sprzedaż szczepów.

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pożytych		czajne	czajne
			K o r o n	
WYDATKI.				
I Płace nauczycieli.				
I	1	Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik, płaca 2.600 K. dodatek aktywalny 280 „ „ pięcioletni 133 „	3.013	—
	2	Inspektor ogrodu, zarazem nauczyciel fa- chowy, płaca 2.000 K. dodatek aktywalny 200 „	2.200	—
		Suma rubryki I. .	5.213	—
II Koszta administracyjne.				
	3	Koszta kancelaryjne	200	—
	4	Stróż zakładu	600	—
	5	Furman	432	—
	6	Opał	600	—
	7	Oświetlenie	250	—
	8	Utrzymanie budynków	200	—
	9	Wynagrodzenie za użytkowanie wody	600	—
	10	Sprzęty i ruchomości	100	—
	11	Utrzymanie koni do posług administracyj- nych	800	—
	12	Ubezpieczenie budynków i zbiorów oraz podatki	240	—
		Suma rubryki II. .	4 022	—
III Potrzeby zakładu.				
	13	Pomocnik ogrodnika, płaca 720 K. na mieszkanie 120 „	840	—
	14	a) Najem robotnika 2.000 K. b) zapłata za robociznę uczniom 2.000 „	4.000	—
	15	Materyały do pakowania	200	—
	16	Materyały i drobne wydatki na ogród	400	—
	17	Nawozy	700	—
	18	Nasiona	700	—
	19	Środki do nauki i pracy: a) narzędzia 300 K. b) biblioteka 100 „	400	—
	20	Podwyższenie parkanu i muru	—	1.800
	21	Zdrenowanie domu	—	250
		Suma rubryki III. .	7.240	2.050
		Do przeniesienia	16.475	2.050

Liczba		Poszczególne	zwy- czajne	nadzwy- czajne
rubryki	pozycyi			
			K o r o n y	
		Z przeniesienia	16.475	2.050
IV.		Rozmaite.		
	22	Koszta objazdów	600	—
	23	Wydatki nieprzewidziane	200	500
		<u>Suma rubryki IV.</u>	800	500
		<u>Suma wydatków</u>	17.275	2.550
		<u>Razem</u>	19.825 K.	

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozyeyi		k o r o n y	
DOCHODY.				
I.	1	Subweneya z c. k. Skarbu państwa	5.000	—
II.	2	Dochód z ogrodu szkolnego	3.000	—
III.	3	Zwrot kosztów opakowania	200	—
<u>Suma dochodów</u>			8.200	—
W porównaniu z wydatkami			19.825	—
okazuje się <u>niedobór</u>			11.625	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz Zakładu sadowniczego w Zaleszczykach i wstawia wydatki w kwocie 19.825 do Rubr. X. poz. 276 wydatków, dochody w kwocie 8.200 kor. do Rubr. VII. poz. 51 dochodów funduszu kraj.

Za przewodniczącego :

K. Badeni.

Sprawozdawca :

Milewski.

Budżet krajowy na rok 1904.

Rubryka X. wydatków „Rolnictwo“.

Grupa III. poz. 287—296.

Grupa IV. poz. 297—318 a).

Sprawozdawca poseł Andrzej Lubomirski.

III. Wydatki na ogólne cele rolnictwa.

- Poz. 287.* Na rozmaite zasiłki mające na celu podniesienie rolnictwa i przemysłu rolniczego, tudzież wiedzy rolniczej, do dyspozycji Wydziału krajowego 8.000 K
czyli tyle ile preliminowano na r. 1903 a mniej o 1.839 K od wydatków z r. 1902.
- Poz. 288.* Towarzystwu gospodarskiemu gal we Lwowie na cele ogólne 16.000 „
czyli o 7.000 więcej od preliminarza Wydziału krajowego, z powodów w sprawozdaniu na r. 1903 wyszczególnionych.
Uchwałą powyższą załatwiła Komisya :
Petycyę Nr. 3024/2171 Oddziału Tow. Gosp. galic. Brzeżany Podhajce, Nr. 3034/2179 Oddziału Tow. Gosp. Tarnopolskiego z poparciem wniosków subwencyjnych Komitetu oraz petycyę 2947/218 Oddziału Jaworowskiego L. 2947/2108 z poparciem petycyi Komitetu o zasiłek na koszt administracyjne Towarzystwa, oraz petycyę L. 3250/2519 Oddziału gal. Towarzystwa gospodarskiego w Przemyslanach, petycyę L. 3208/2296 Oddziału c. k. galic. Tow. gospodarskiego Sambor, Stary Sambor, Turka, oraz petycyę c. k. galic. Towarzystwa gosp. Oddział pokucki i petycyę c. k. galic. Towarzystwa gosp. L. 3276/2544 w sprawie podwyższenia subwencji na koszt administracyjne Towarzystwa.
- Poz. 289.* Towarzystwu rolniczemu w Krakowie 12.000 „
czyli o 3000 K więcej od wydatków przez Wydział krajowy preliminowanych z powodów w sprawozdaniu z budżetu na rok 1903 wyszczególnionych.
- Poz. 289 a).* Towarzystwu rolniczemu w Krakowie na zasilenie działalności Towarzystw okręgowych (nowa pozycya) 4.000 „
czyli o 4 000 K więcej od preliminarza Wydziału krajowego a tyle ile preliminowano na r. 1903.

Do Towarzystw okręgowych w obrębie Tow. rolniczego krakowskiego należałoby jeszcze więcej włości anizeli teraz, gdyby trudność opłacania wysokich wkładek nie stała temu na przeszkodzie; Towarzystwo rolnicze zaś nie tylko nie posiada dostatecznych funduszków na to, ażeby we wielu na poparcie zasługujących działach rolnictwa przyjść im w pomoc, ale jeszcze samo walcząc z brakiem środków musi zabierać Towarzystwom rolniczym okręgowym części wpisowego i wkładek ubieranych, która to część wynosi od lat kilku 38%. Ten stan rzeczy jest z wielu względów bardzo niekorzystnym. Dochód Komitetu z tego tytułu wynosi w r. 1902 1.929 K 80 h, zazwyczaj jednak jest nieco niższy. Kwota

ta w stosunku do wydatków Komitetu jest nader szczupłą, ale w budżecie Towarzystw rolniczych okręgowych odgrywa wielką rolę. Towarzystwa rolnicze okręgowe zmuszone do odsełania 38% wpisowego i wkładek do kasy Komitetu, nie zawsze dość pilnie starają się o powiększenie liczby członków, ponieważ finansowe korzyści połączone ze zwiększeniem liczby członków w części tylko są przez nich bezpośrednio odczuwane, a z drugiej strony część rolników nie kwapi się z wpisem do Towarzystw rolniczych okręgowych i z uiszczeniem wkładki, której znaczna część nie jest używaną na cele miejscowe, natomiast służy do pokrycia wydatków centralnego Zarządu.

Przykłady w innych krajach i w innych państwach, gdzie jest zamożność, oświata większa, gdzie też zmysł assocjacyjny jest silniej rozwinięty wskazują, że pokrycie wydatków tego rodzaju należy przedewszystkiem do państwa i do kraju.

Tembardziej zatem u nas jest krokiem zupełnie błędnym i nieuzasadnionym domagać się pokrywania dodatków Komitetu przez wkładki członków Towarzystw rolniczych okręgowych.

Z powodu szczupłej liczby członków i to nie zawsze regularnie uiszczających wkładki odsełanie 38% do Komitetu utrudnia wielce administracyę Towarzystw rolniczych okręgowych nie tylko we własnym ale i w poruczonym zakresie działania, a mianowicie przy rozdawnictwie zasiłków krajowych i rządowych przez Komitet częściowo za ich pośrednictwem używanych.

Prawidłowe funkcjonowanie Towarzystw rolniczych okręgowych leży nie tylko w interesie ludności, ale i w interesie władz krajowych, jako takich, które ich używają jako organu pomocniczego Administracyi agrarnej.

Ponieważ bezpośrednie zasilanie Towarzystw rolniczych okręgowych ze Skarbu krajowego przedstawiałoby trudności finansowe i administracyjne, ponieważ zupełne zaniechanie pobierania wkładek rozluźniłoby zanadto łączność między Komitetem a Towarzystwami rolniczymi okręgowymi, przeto Komitet c. k. Towarzystwa rolniczego w Krakowie ma zamiar w razie podwyższenia rzeczoney pozycyi budżetu obniżyć wkładki Towarzystw rolniczych okręgowych opłacane do kasy Zarządu, a oprócz tego uzupełnić dochody każdego Towarzystwa w ten sposób, aby z pewną ciągłością urzędować mogło. Istnieje nadto zamiar udzielania z tego funduszu premii dla sług. Zwrócić należy wreszcie uwagę Wysokiego Sejmu na okoliczności, że Prezesowie i Członkowie Rady Towarzystw okręgowych jako rolnicy mieszkają przeważnie poza siedzibą Towarzystwa; jeżeli Towarzystwa rzeczone mają przynajmniej w części osiągnąć pożądany rezultat na drodze praktycznego działania i zastąpić brak spółek i syndykatów rolniczych w naszym kraju, każde z nich musi mieć stały lokal w swojej siedzibie i stały organ w osobie ukwalifikowanego sekretarza.

Poz. 289 b) Towarzystwu gospodarskiemu galicyjskiemu na utrzymanie i kosztu podróży referenta dla spraw rolniczych (nowo wstawiona pozycja).

5.000 K

Komitet Towarzystwa galicyjsk., którego biuro jak to w sprawozdaniu o budżecie na r. 1903 wykazano, nader skromnemi tak w stosunku do zadań swoich, jak i w porównaniu do innych korporacyi rolniczych nader szczupłemi rozporządza siłami, uważa za niezbędne utworzenie posady referenta dla spraw rolniczych, którego zadaniem byłoby prowadzić kontrolę upraw próbnych, przeprowadzać

lustrację gospodarstw włościańskich i gnojowni wzorowych, współdziałać przy dostawach wojskowych, urządzać targi nasion i próby maszyn, a wreszcie peryodycznie odwiedzać kursa i wykłady przez Towarzystwo nasze urządzone i badać czyli ludność odnosi z nich należyłą korzyść.

Tak próby czynione na polach demonstracyjnych, utrzymywanych przez Kółka rolnicze, jak i fermy i uprawy próbne kierowane przez Komitet c. k. Towarzystwa gospodarskiego galicyjskiego wymagają w celu ich ścisłego wykonania czujnej kontroli; w tej mierze pomagały Komitetowi nader umiejętnie i gorliwie nasze stacye doświadczalne, którym i w przyszłości na kierunek ferm i próbnych upraw należyty wpływ pozostawić należy, i których asystenci w tej mierze będą pomocni. Przeprowadzenie jednak ścisłego nadzoru nad prawidłowym kierunkiem ferm i dokładnem wykonaniem upraw próbnych wobec ilości i rozrzedzenia tychże pól doświadczalnych, przechodzi siły krajowych stacyj doświadczalnych i wymaga ciągłej pomocy ze strony Komitetu. Uchwałą powyższą załatwi Sejm petycyje Nr. 2496/1747 Komitetu Tow. gosp. galic.

Poz. 290. Na subwencyonowanie konkursów i wystaw maszyn rolniczych, urządzanych przez krajowe Towarzystwa rolnicze .

1.500 K

Poz. 291. Towarzystwu rolniczemu w Krakowie na utrzymanie biura rachunkowego dla rolników (Wydatek zwyczajny)

1.000 „

Założone w r. 1901 biuro rachunkowe rolnicze mające na celu ułatwić rolnikom prowadzenie rachunków w swych gospodarstwach rozwija się pomyślnie.

Frekwencya rolników zgłaszających się do biura zwiększyła się o 100%. Wielu rolników zgłaszało się w ciągu ubiegłego roku, czy to prosząc o poradę w założeniu i wyborze ksiąg rachunkowych, czy też żądając zestawienia różnego rodzaju rachunków.

Świadczy to z jednej strony o budzącem się coraz silniej u rolników zrozumieniu potrzeby oparcia swego gospodarstwa na rachunkach, z drugiej o tem, że założenie biura, które ułatwiało pracę w tym kierunku, było rzeczywiście myślą pożyteczną i na czasie.

Biuro rachunkowe pobiera stosunkowo bardzo niskie opłaty za prowadzenie rachunków, które nie są w stanie pokryć kosztów rzeczywiście poniesionych.

W r. 1902 rozszerzyło biuro rachunkowe krakowskie działalność swoją na obszar Towarzystwa gospodarskiego galicyjskiego, a urzędnicy tego biura odwiedzają posiedzenia poszczególnych oddziałów wschodniej części kraju w celu pouczenia rolników o zasadach i pożytku rachunkowości rolniczej i dają za opłatą połowy kosztów na miejscu informacye i wskazówki stronom.

Poz. 291 a) Towarzystwu gospodarskiemu we Lwowie na utrzymanie biura handlowego

1.000 „

czyli tyle, wiele na ten cel wyznaczono w roku 1903 — a o 1.000 K więcej od preliminarza Wydziału krajowego.

Uchwałą niniejszą załatwił Wyseki Sejm petycyę c. k. galic. Towarzystwa gospodarskiego w sprawie subwencyi na prowadzenie biura handlowego przy c. k. galic. Towarzystwie gospodarskiem, oraz petycyę 2941/2102 Rady Oddziału w Jaworowie z poparciem petycyi Komitetu Tow. gosp. gal.

Komisya zastanawiała się nad petycyą Towarzystwa gospodarskiego galic. L. 2494/1745 i nad petycyą oddziału rohatyńskiego Towarzystwa gosp. L. 3264/2332, równie jak nad petycyą L. 2946/2107 Rady oddziału Tow. gosp. w Jaworowie w sprawie premii dla sług.

W petycyach rzeczonych zwrócono uwagę Sejmowi na fakt, że we wielu okolicach naszego kraju panuje tak wskutek emigracyi do Ameryki i do rozmaitych sąsiednich krajów Europy, jak i wskutek nieustannej wędrowności sług do sąsiednich miast, wielki brak uzdolnionej służby folwarcznej, który utrudnia gospodarstwo tak na obszarach dworskich, jak i u zamożniejszych włościan.

Za przykładem Oddziału przemysłańskiego Towarzystwa gospodarskiego, który w sprawie premii za dłuższe, nienaganne pełnienie obowiązków u tego samego chlebobawcy, dał inicjatywę i inne oddziały zażądały subwencyi na ten cel, wskazując na przykład Niższej i Wyższej Austrii i na obietnicę Rządu, że użyje środków na ten cel tyrolskiej Radzie kultury krajowej.

Ponieważ w celu uzyskania subwencyi rządowej na nagrody dla sług, koniecznem jest powołanie się na chociażby drobny współudział kraju w tym wydatku, Komisya uważa powyższe żądanie c. k. gal. Tow. gosp. za usprawiedliwione.

Uchwaliła przeto Komisya przedłożyć Sejmowi następujący wniosek:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przeprowadzić rokowania z c. k. Rządem w celu uzyskania dla obydwu Towarzystw rolniczych zasiłku na premie dla sług i upoważnia Wydział krajowy do wstawienia do preliminarza budżetu na r. 1905 kwoty 1000 K na premie dla sług, pod warunkiem, że c. k. Rząd ze swej strony zapewni zasiłek na ten cel.

Poz. 292. Dla kółek rolniczych:

a) na koszt zakładania i lustracyi tychże	15.000 K
b) na utrzymanie lustratorów handlowych sklepików wiejskich	8.000 „
c) na utrzymanie praktycznych kursów handlowych dla sklepikarzy Kółek rolniczych	4.000 „
d) na ogólne cele rozwoju rolniczej i handlowej działalności Kółek rolniczych pod kierunkiem i kontrolą zarządu	10.000 „
razem	37.000 K
czyli o	5.000 „
więcej od preliminarza Wydziału krajowego, a o	2.000 „
więcej od wydatku preliminowanego na cel powyższy w r. 1903 z powodów w sprawozdaniu z budżetu na r. 1903 wyjaśnionych.	

Poz. 293. Na wydawnictwa czasopism:

a) Towarzystwu rol. w Krakowie na wydawnictwo „Tygodnika rolniczego“	2.000 „
czyli o	1.000 K
więcej od preliminarza na r. 1903.	

W r. 1902 powiększyła Redakcyja „Tygodnika“ rozmiary pisma, dodając prawie do każdego numeru dodatek, prócz tego starała się redakcyja o pomieszczanie ilustracyi. Obok tego dołączał komitet do „Tygodnika“ wiele odbitek fachowych broszur.

Towarzystwo pragnie rozdawać „Tygodnik rolniczy“ bez płatnie, zwyczaj to bowiem powszechnie praktykowany, a dotychczas w Towarzystwie rolniczym z powodu braku fundusów jeszcze nieurzeczywistniony.

b) Na wydawnictwo „Rolnika“ i „Przeglądu mleczarskiego“	2.000 „
czyli tyle, ile uchwalono na r. 1903, a o	1.000 K
więcej od preliminarza na r. 1904.	
c) Na wydawnictwo „Przewodnika Kółek rolniczych“	2.000 „
czyli o	1.000 K
więcej od preliminarza na r. 1903.	

Znakomicie redagowane pismo to zasługuje w ogóle, a zwłaszcza na polu praktycznego popularyzowania wiadomości rolniczych na zupełne uznanie.

d) Galicyjskiemu Tow. leśnemu na wydawnictwo „Sylwana“ 400 K

Wskutek powyższych uchwał Komisji, podwyższyła Komisya o 3 000 K wydatek na wydawnictwo czasopism.

e) Na wydawnictwo innych czasopism ryczałt do dyspozycyi Wydziału krajowego 3.000 „

Uchwałami powyższemi załatwi Wysoki Sejm petycję Rady Oddziału Tow. gosp. 2933/2114 w Jaworowie i 3269/2337 z Oddziału rohatyńskiego w sprawie podwyższenia subwencji dla „Rolnika“.

Komisya zaleca Wysokiemu Sejmowi odesłanie do Wydziału krajowego petycji L. 2227/1510 „Przeglądu weterynaryjnego“ do zbadania i ewentualnego uwzględnienia w granicach ryczałtu.

Poz. 294. Na utrzymanie krajowego składu publicznego w Krakowie (wedle osobnego sprawozdania) 33.176 „
czyli o 1.422 K
mniej od preliminarza na r. 1903.

Poz. 295. Na zalesienie wydm piaszczystych, 9. rata z 10 lecia od roku 1896 (w myśl uchwały Wys. Sejmu z 23. stycznia 1896) 5.000 „

Poz. 296. Na koszta Komisyj komasacyjnych 10.000 „
czyli o 6.000 K więcej
od kwoty preliminarzowej na r. 1903.

Komisya przenosi rzeczony wydatek z rybryki *wydatków nadzwyczajnych do zwyczajnych.*

IV. Wydatki na poszczególne cele rolnictwa.

A) Na podniesienie hodowli i gospodarstwa nabiałowego.

Poz. 297. Na podniesienie hodowli bydła w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z 4. lipca 1902:
a) czwarta i piąta półroczna rata z 10 lecia od 1. lipca 1902 począwszy 75.000 „

W sprawozdaniu o budżecie na r. 1903 uwidoczniła tabela uznany zarówno w całym kraju jak i przez zagranicznych kupców postęp w naszej hodowli bydła. Wskutek energicznego poparcia chowu bydła przez Towarzystwo gosp. wynosiła:

	Rok 1892	—	1902.
Ilość buhajów	173	—	327
„ krów odlatowanych	9291	—	29430

Mimo tego niepospolitego wzrostu jednak cyfra ta jest zbyt drobną. Na jeden milion krów było bowiem w roku 1902 tylko 29.430 odlatowanych. Powiększenie przeto-obór zarodowych i stacyi buhajów jest wskazaniem.

Obok stacyi buhajów pożytecznem bardzo środkiem do podniesienia chowu bydła u włościan okazało się zakładanie obór zarodowych gminnych. Niestety brak funduszków nie pozwalał Towarzystwu dotąd rozwinąć w tym kierunku silniejszej akcyi, — te bowiem wystarczały jak dotąd na zakładanie corocznej jednej tylko obory, podczas kiedy zakładanie co najmniej 6-ciu takich obór mogłoby sprawę do pożądanego doprowadzić celu. W ciągu ostatniego dziesięciolecia wydało Towarzystwo na zakupno materiału krów kwotę 59.392 K, a przeszło 14.000 K, na zakupno bu-

hajów pełnej krwi do tych obór razem więc około 74 000 K, czyli rocznie w przecięciu 7.400. Jeżeliby więc Towarzystwo w miejsce jednej obory gminnej jak dotychczas miało zakładać ich sześć, jako tego rzeczywista potrzeba kraju wymaga, musiałoby na ten cel rozporządzać co roku kwotą wynoszącą 45.000 K.

Wobec zagrożenia naszego eksportu na targi pruskie i ciągłych utrudnień jakie w latach ostatnich za sobą ciągnęły weksacyjne rozporządzenia weterynaryjne, przyszłość naszej hodowli wymaga, abyśmy po wyrobieniu rasowych kształtów bydła, rozwinęli jego mleczność, na masło bowiem da się z większą łatwością uzyskać ciągły odbyt.

Chcąc pójść w tym kierunku, który za jedynie dla naszego kraju odpowiedni uznajemy, a mianowicie zdążając do tego, by hodowla krajowa bez uszczerbku dla zapotrzebowania sztuk na opas się kwalifikujących — odpowiednio do zmienionych warunków i w kierunku mleczności rozwinąć się mogła, musimy przedewszystkiem część naszych obór w kierunku mlecznym przekształcić i rozwinąć a dokonać tego możemy jedynie na podstawie kontroli mleczności, która chów duński na tak wysokiej postawiła stopie. Kontrolę taką zamierza Towarzystwo Gospodarskie Galicyjskie wprowadzić na razie do 12 obór zarodowych, a koszta jej przeprowadzenia — licząc w to utrzymanie i koszta podróży asystenta, preliniuje na 3.000 K. Ponieważ jeden asystent najwyżej w 12 oborach kontrolę taką obejmującą zarazem mleczność jak i dzielność spożytkowania paszy czyli produktyjność krów, przeprowadzić jest w stanie, przeto w przyszłości przeprowadzenie kontroli we wszystkich oborach wymagałoby pracy 5-ciu asystentów, a wydatek jaki Towarzystwo na ten cel ponieśćby musiało wyniósłby kwotę 15.000 K.

Komitet Towarzystwa Gosp. gal. udał się do Wys. c. k. Ministerstwa rolnictwa z prośbą, o podwyższenie subwencji z 50.000 na 100.000 K.

Do kraju zaś wystosował petycję o podwyższenie stałego zasiłku na chów bydła dla galic. Tow. gospodarskiego o 18.500 K.

Komisya gospodarstwa krajowego przychyliła się do rzeczzonego wniosku galic. Towarzystwa gospodarskiego i postanowiła zalecić jego żądanie Komisji budżetowej.

Komisya budżetowa postanowiła przedłożyć Wysokiejmu Sejmowi do uchwały następujący wniosek:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Wysoki Sejm odsyła petycję c. k. galic. Towarzystwa gospodarskiego Nr. 2497/1748, oraz petycję Jaworowskiego oddziału tegoż Towarzystwa Nr. 2950/2111, oraz petycję Rohatyńskiego oddziału Nr. 3265/2333, Wydziałowi krajowemu do zbadania w porozumieniu z Komisją dla spraw rolniczych przy Wydziale krajowym i z obydwojema Towarzystwami gospodarskiem we Lwowie i rolniczem w Krakowie.

2. Wysoki Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przeprowadzenie rokowań z c. k. Rządem, w celu uzyskania dla obydwóch Towarzystw wyższego zasiłku na hodowlę bydła i upoważnia Wydział krajowy do podwyższenia w preliminarzu wydatków na r. 1905, wydatku krajowego na ten cel pod warunkiem, że c. k. Rząd kwotę zasiłku rządowego podwyższy.

Poz. 297. b) na koszta Komisji licencyjonujących po myśli §. 4 ust. z 20. lipca 1892 z uwzględnieniem subwencji rządowej w rubr. VII. dochodów
czyli o 1.000 K więcej od preliminarza Wydziału kraj. na rok 1903 a o 327 mniej od wydatku na ten cel na r. 1902.

Poz. 297. c) Na wystawy targowe bydła rozplodowego:

a) Towarzystwu gospod. galicyjskiemu .	2.500 K
β) Towarzystwu rolniczemu w Krakowie	1.500 „
Razem	4.000 K

czyli o 4.000 K więcej
od preliminarza Wydziału krajowego na r. 1903
a o 2.500 K więcej
od kwoty prelininowanej i wydanej na ten cel w r. 1902.

Wydatek na cel powyżej określony w kwocie 1.500 K
poniósł fundusz krajowy w r. 1902.

Towarzystwo gospodarskie galic. powołuje się na osiągnięty z powyżej określoną pomocą w Nadworniańskim, Sanockiem, Tlumackiem, Jarosławskiem rezultat.

Szczęśliwie obrany kierunek chowu i spowodowany nim pomyślny rozwój obór, znalazły uznanie nie tylko u nas w kraju, ale i po za słupami granicznymi. Najlepszym świadectwem tego jest fakt, że hodowcy z Poznańskiego, Królestwa, Podola ros. i Ukrainy, zakupują u nas materiał rozplodowy płacąc po 600—700 K za jałówki, a 600—800 K za buhajki rasy simmentalskiej i otrzymują zań pierwsze nagrody na wystawach, obok sztuk importowanych ze Szwajcaryi. Objaw ten dla naszego chowu zaszczytny, schodzi się z celem, do którego dążymy, — mianowicie, aby utworzyć sobie stały zbyt materiału rozplodowego pełnej i pół krwi ku zachodowi i ku wschodowi. Jedynym sposobem do poparcia takiego eksportu, mogącego dodatnio oddziaływać na rozwój hodowli naszej jest, naszym zdaniem, urządzenie corocznych wystaw, połączonych z targiem na bydło hodowlane. Wprowadzenie jednakże w życie takich targów połączone jest na razie ze znacznymi kosztami, włością bowiem nasi, którym zbyt racjonalnie wyhodowanych sztuk, dla zachęcenia ich do dalszej pracy, jak najbardziej należy ułatwić, za mało jeszcze pojmują przyszlę wyniknąć z tego mogące dla nich korzyści, aby dla nich zdecydowali się podjąć znaczne bądź co bądź koszta transportu na taką wystawę. Komitet tedy musiałby koszta te zapłacić jak również ponieść koszta powrotne sztuk nie sprzedanych i koszta utrzymania bydła przez czas trwania wystawy, a to ze względu na długość linii kolejowych, znacznego wymaga nakładu tak, że roczna kwota 2.500 K z trudnością na ten cel wystarczyć by mogła.

Poza tem dla utrzymania ciągłej ewidancji czy kierunek przez Towarzystwo wprowadzony jest dla kraju odpowiednim i czy nakłady w tym celu robione należy się opłacać — należy co roku w okręgach Towarzystwa urządzać wystawy przeglądowe (Thierschauen).

W Towarzystwie rolniczem krakowskim odbył się nie tylko w lecie b. r. targ rozplodowy, a obok niego cały szereg premiowań, które wytwarzając emulację pomiędzy hodowcami, dają równocześnie obraz hodowli kraju oraz są wskazówką dla czynników kierujących, jakich środków i dróg użyć należy, aby hodowlę dalej prowadzić i zapewnić jej stały postęp.

Sprawozdanie Towarzystwa rolniczego krakowskiego z r. 1902 str. 68 zawiera bliższe określenie wyniku z powyższych premiowań.

Uchwałą powyższą załatwi Wysoki Sejm petycją c. k. galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego 2.487/1.738 i Towarzystwa rolniczego w Krakowie l. 2.055/1.357, petycję Komitetu c. k. galic. Towarzystwa gospodarskiego 2.497/1.748

oraz Rady oddziału c. k. Towarzystwa gospodarskiego w Jaworowie w sprawie subwencji na podniesienie chowu bydła, oraz petycję l. 2.945/2.106 Rady Oddziału w Jaworowie l. 2.945/2.106, oraz oddziału Towarzystwa gospodarskiego rohatyńskiego l. 3.266/2.334.

- Poz. 298. Na utrzymanie instruktora hodowli bydła w Towarzystwie gospodarskiem lwowskim, płaca 3.000 K
ryczałt na koszta podróży 1.000 „ 4.000 K
- Poz. 299. Na utrzymanie instruktora hodowli bydła w Towarzystwie rolniczem krakowskim (pod warunkiem, ażeby mianowanie instruktora zawisłem było od Wydziału krajowego) 4.000 „
- Poz. 300. Na częściowe pokrycie kosztów utrzymania weterynarza przy galic. Towarzystwie gospodarskiem we Lwowie i Towarzystwie rolniczem w Krakowie po 1.200 K 2.400 „

Komisya zastanawiała się nad zaleconą Komisyi budżetowej do uwzględnienia petycją l. 2.945/2.106 galic. Towarzystwa gospodarskiego, żądającą podwyższenia zasiłku na utrzymanie weterynarza i osobnego zasiłku na koszta podróży w celu szczepienia tuberkuliną w kwocie 2.600 K.

Na cel rzeczony nie posiada Towarzystwo gospodarskie żadnego funduszu, a wobec coraz częstszych szczepień tuberkuliną nie jest w stanie pokryć stąd wynikających wydatków.

Komisya budżetowa uchwaliła Wysokiemu Sejmowi przedstawić do uchwały następujące wnioski:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

1. Sejm wzywa Wysoki Rząd, aby w myśl danych przyrzeczeń pensyę weterynarzy, zatrudnionych przy Towarzystwie gospodarskiem we Lwowie i rolniczem w Krakowie za lata 1902 i 1903 zaasynował, i na przyszłość w równej mierze, jak to uczyni kraj, podwyższył.

2. Sejm odsyła petycję galic. Towarzystwa gospodarskiego l. 2.498/1.749 i 3.271/2.339 Oddziału rohatyńskiego w sprawie podwyższenia zasiłku na utrzymanie, diety i koszta podróży weterynarza przy c. k. galic. Towarzystwie gospodarskiem do Wydziału krajowego.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu w celu otrzymania zasiłku rządowego na podwyższenie kwoty przeznaczonej na utrzymanie, koszta podróży i diety weterynarza przy c. k. galic. Towarzystwie gospodarskiem przeprowadzić rokowania z c. k. Rządem i upoważnia Wydział krajowy do podwyższenia wydatku krajowego na cele powyższe w preliminarzu budżetu na r. 1905 pod warunkiem, że c. k. Rząd zasiłki zaległe wypłaci, a na przyszłość zasiłek na cele powyżej określone podwyższy.

- Poz. 301. Na koszta komisyjne przy szczepieniu tuberkuliną 2.000 „
- Poz. 302. Towarzystwo hodowców czerwonego bydła 4.000 „

Komisya przenosi rzeczony wydatek z rubryki wydatków nadzwyczajnych do zwyczajnych.

- Poz. 303. Na subwencyonowanie ogierów prywatnych, w celu podniesienia chowu koni włościańskich i roboczych gospodarskich, do dyspozycji c. k. Towarzystw gospodarskich w porozumieniu z Komitetem doradczym przy c. k. Namiestnictwie (II. rata z nowego 6 lecia od r. 1903) 10.000 „

Obydwa Komitety Towarzystwa gospodarskiego wniosły do Sejmu petycję w celu stałego podwyższenia dodatku na cele chowu koni rolniczo roboczych przynajmniej o 9.000 K.

Komitet Towarzystwa gospodarskiego podniósł w petycji swojej fakt, że chów koni mający w naszym kraju tak

świetną tradycję, upada. Jako powody rzeczzonego stanu rzeczy przytoczyć należy:

1. Brak jasno wytkniętego celu hodowli, a wskutek tego sprowadzenie zarówno przez prywatnych hodowców, jak i przez Rząd, rozplodników najróżnorodniejszych ras i typów, które bez planu i znajomości rzeczy użyte do krzyżowań, dały dziką mieszaninę ras, co zarówno na wartość jak dzielność użytkową potomstwa fatalny wywarło skutek.

2. Chorobliwe forsowanie hodowli koni wielkich staje się powodem zapewnienia do rozplodu pierwszeństwa ogierom $\frac{1}{2}$ krwi angielskiej z domieszką krwi zimnej, podczas gdy materiał klaczy w naszym kraju jest przeważnie lekkim, o typie wybitnie wschodnim.

3. Niedostateczny rozwój źrebiąt młodych, będących zwłaszcza własnością hodowców włościańskich, a to wskutek złego żywienia i przedwczesnego używania ich do ciężkiej pracy.

4. Licha jakość (bez względu na rasę) ogierów dawanych przez Rząd do Galicji.

5. Niedostateczna ilość ogierów rządowych. Porównując liczbę klaczy według obliczenia z 31. grudnia 1900 r. z konsygnacją ogierów rządowych na rok 1903, okaże się, że na jednego ogiera rządowego przypada:

w Austrii niższej (bez Wiednia)	. 265	klaczy
w Austrii wyższej	210	"
w Salzburgu	187	"
w Styryi	168	"
w Karyntyi	131	"
w Krainie	134	"
w Tyrolu	195	"
w Czechach	161	"
w Morawach	171	"
w Szląsku	160	"
w Galicji	724	"
w Bukowinie	243	"
w Dalmacyi	175	"

Tu mówią cyfry za siebie, a jeśli je zestawimy z poprzednio podniesionym faktem, że jakość znacznej części tych ogierów jest lichą i na hodowlę częstokroć w ujemnym działa kierunku, pojmiemy, że stan rzeczywiście jest rozpaczliwym.

Komisja gospodarstwa krajowego po zastanowieniu się nad petycjami obydwu Towarzystw, postanowiła zalecić je Komisji budżetowej do uwzględnienia, przypomniawszy również, że byłoby wskazaniem za pośrednictwem Wydziału krajowego odnieść się do c. k. Rządu z wykazaniem potrzeby podwyższenia ceny remontów, które administracja wojskowa zbyt nisko wymierza.

Komisja budżetowa przedstawia Wysokiemu Sejmowi do uchwały następujące wnioski:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

1. Sejm odsyła petycję 2438/1739 Towarzystwa gospodarskiego galicyjskiego Nr. 3262,2330 i oddziału jaworowskiego i rohatyńskiego Nr. 2942/2103 do Wydziału krajowego do zbadania w porozumieniu z Komisją rolniczą przy Wydziale krajowym i obydwoma Towarzystwami, gospodarskiem we Lwowie i rolniczem w Krakowie.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przyprowadzić rokowania z c. k. Rzędem, w celu podniesienia zasiłku państwowego na chów koni rolniczo-robotniczych dla obydwu Towarzystw rolniczych

i upoważnia Wydział Krajowy do podwyższenia zasiłku krajowego na cel powyższy w preliminarzu na r. 1905, pod warunkiem, że c. k. Rząd, także zasiłek na chów koni rolniczo-roboczych podwyższy.

3. *Wzywa się c. k. Rząd, ażeby zakupił znaczniejszą ilość rozplodników, na co licząc co najmniej po 2.000 K za sztukę znacznego potrzebna nakładu.*

4. *aby poprawił zarówno jakość jak i powiększył ilość wysyłanych do Galicji reproduktorów.*

Poz. 303 a) Na ogólne cele chowu koni rolniczo-roboczych dla obydwu Towarzystw: gospodarskiego we Lwowie i rolniczego w Krakowie

6.000 K

Wobec faktu, że wskazówki c. k. Ministerstwa rolnictwa zbyt krępują kroki Towarzystw gospodarskich w celu podniesienia chowu koni czynione, że im przeto na początek dać należy skromne przynajmniej środki do zainicjowania samodzielnej akcji w tym kierunku, uchwaliła Komisya wstawić do preliminarza budżetu na r. 1904 nową pozycyę 303 a) na ogólne cele chowu koni rolniczo-roboczych 6.000 K

Komisyja zastanawiała się również nad petycyami obydwóch Towarzystw rolniczych w sprawie subwencji na chodowlę owiec, która w najbliższych okolicach naszego kraju posiada warunki bytu.

Ogromne przestrzenie naszego kraju pokryte są wysokimi górami. Cieniutka zaledwie warstwa ziemi rodzajnej, którą skały są pokryte, surowy klimat i nadmierna wilgoć sprawiają, że ubodzy tych ziem mieszkańcy tylko z wysiłkiem największym zdołają wydobyć z tej swojej ziemi trochę ziarna i ziemniaków, koniecznych do utrzymania życia. Złe te warunki potęguje jeszcze fakt, że na ziemiach takich wyrosłe trawy w jakości wyborne, są tak krótkie, że częstokroć ani skosić ani wypaść bydłem się nie dadzą. W okolicach tych dobrodziejstwem rolnika są owce, które najkrótsze nawet trawy na pastwisku spożytkować potrafią, dając w zamian hodowcom swoim mleko, ser i mięso na pożywienie a wełnę na okrycie.

Z tego powodu hodowla owiec dla górskich okolic naszego kraju, zamieszkałych przeważnie przez ubogą, często z głodu przymierającą ludność, niezmiernie jest ważną, a poprawienie rasy tych zwierząt, prowadzące za sobą wyższą ich użyteczność i rentowność, jest jednym z ważnych i pilnych postulatów naszego kraju.

Komitet Towarzystwa gospodarskiego popierał od szeregu lat rasę Czuski dla górskich okolic, a rasę Oxfordshiredown dla okolic urodzajniejszych, a zestawienie w sprawozdaniu z budżetu roku 1903 tabela wykazuje stosunkowo znaczny postęp w liczbie owczarni i stacyi tryków.

Mimo tego stałego postępu, działalność Towarzystwa dotychczasową należy uważać za okres próby i przygotowania do szerszej akcji, któraby poza poprawą rasy powinna objąć i podniesienie mleczności owiec i organizację wyrobu i zbytu ich produktów — a w pierwszym rzędzie sera i bryndzy, za które to produkta kraj nasz zagranicę stały i wielki coroczny haracz płacić musi. Temu rozwinięciu akcji na szerszą skalę stoi jednak na przeszkodzie brak odpowiednich funduszów; to też Komitet c. k. Towarzystwa gospodarskiego odniósł się do Wysokiego Rządu w memoryale z dnia 30. lipca 1902, w którym wyłuszczając powyższe względy prosił o podniesienie subwencji rocznej na podniesienie chowu owiec do kwoty K 12.000

Rząd prośbie o podniesienie subwencji odmówił i kilkakrotnie ubolewał nad faktem, że Wysoki Sejm żadnej subwen-

cyi na chów owiec nie wyznaczył, podczas gdy Sejmy innych krajów koronnych uchwałyły w tej mierze zasiłki.

Zważywszy przeto, że potrzeba jest niezaprzeczoną, a że od uzyskania subwencji krajowej zależy podwyższenie subwencji państwowej,

Komisya budżetowa przedstawia Wysokiemn Sejmowi następujące wnioski do uchwały:

1. Sejm odsyła petycyę Komitetu c. k. Towarz. gospodarsk. Nr. 2499/1.750 o zasiłek na podniesienie chowu owiec oraz petycyę Nr. 2.951/2.122 Rady Oddziału c. k. Towarz. gosp. galic. w Jaworowie, Nr. 3.268/2.336 Oddziału rohatyńskiego Towarz. gosp. z poparciem petycyi Komitetu do Wydziału krajowego.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przeprowadzić rokowania z c. k. Rządem w celu uzyskania wyższego niż dotychczas zasiłku rządowego na cele hodowli owiec dla obydwu Towarzystw Gospodarskiego we Lwowie i Rolniczego w Krakowie i upoważnia Wydział krajowy do wstawienia w preliminarzu na r. 1905 zasiłku krajowego na hodowlę owiec, pod warunkiem że c. k. Rząd zasiłek na cel powyższy podwyższy.

Poz. 304.	Na podniesienie chowu świń, obydwom Towarz. gospod. po 4.000 K III. rata z nowego 4 lecia od r. 1902	8.000 K
Poz. 305.	Na podniesienie chowu świń w okolicach dotkniętych klęską pomoru trzody, obydwu Towarzystwom gosp. II. rata z 3 lecia (LW. 76.777/1902).	12.000 „
Poz. 306.	Na podniesienie gospodarstwa nabiałowego w Galicyi:	
	a) na założenie krajowej szkoły mleczarskiej w Staromieściu pod Rzeszowem II. i III. rata z 5 lecia (LW. 87.598/1902)	12.000 „
	b) krajowy instruktor mleczarstwa, płaca z ryczałtem na kosztą podróży	4.560 „
	c) instruktor adjunkt płaca z ryczałtem na kosztą podróży	2.960 „
	d) pomocnik instruktora mleczarstwa, płaca 1.440 K na kosztą objazdów 800 K.	2.240 „
	e) stypendya dla serkarzy	2.000 „
	Razem	23.760 K
	czyli o	6.920 „ więcej
	od kwoty preliminarowanej na rok 1903.	
	Z tego wydatków zwyczajnych	11.760 K
	nadzwyczajnych	12.000 „

Poz. 307. Zamiast poz.: 307. i 308. wstawia komisya do preliminarza jedną pozycyę 307 na podniesienie chowu drobiu do dyspozycyi Wydziału krajowego 3.000 „

Uchwałą powyższą nie myśli bynajmniej komisya zalecać Wysokiemu Sejmowi pozbawienia subwencji dwóch bardzo pożytecznych Towarzystw chowu drobiu we Lwowie i Jarosławiu, ale pragnie jedynie umożliwić Wydziałowi krajowemu uczynienie zawisłem wypłaty subwencji od przyjęcia polegającego na obopólnem porozumieniu tychże Towarzystw z Wydziałem krajowym i obydwoma Towarzystwami gospod. i rolniczem, planu akcyi, którego punktem wyjścia będą uchwały ankiety w sprawie chowu drobiu powzięte.

Komitet c. k. galic. Tow. rolniczego podniósł w petycyi swojej szczególną ważność chowu drobiu dla naszego kraju.

Wartość wywozu drobiu, jaj i pierza z Austrii wynosi około 130 milionów koron a więc przeszło sto razy tyle, co wartość corocznego wywozu pszenicy, wartość wywozu pierza i jaj z Galicyi wynosi pomimo najdroższych na świecie tariff kolejowych około 40 milionów koron. W cyfrze tej mieści się część jaj importowanych z Królestwa Polskiego, z krajów zabranych i z Rosyi; w tej mierze jednak spodziewać się należy wyższej ochrony cłowej. *

W razie uszlachetnienia produkcji podnieść się jeszcze może i ilość wywozu i wartość drobiu i jaj.

Do takiej poprawy materiału hodowlanego dążą obydwaj Towarzystwa chowu drobiu we Lwowie i Jarosławiu.

Pożyteczną ich działalność z uznaniem podnieść należy, a działalności tej kraj nasz niejedną już korzyść zawdzięcza. Z natury jednak rzeczy praca dwóch Towarzystw od siebie niezależnych, działających na tym samym terenie bez wzajemnego porozumienia i wspólnego planu, nie jest zawsze w stanie przynieść takich korzyści, jak działalność jednolita i konsekwentnie do jednego zmierzająca celu.

Przedewszystkiem stwierdzić należy, że każde bezplanowe krzyżowanie zwierząt mniejszych czy większych nie poprawia ale cofa hodowlę, słusznem przeto wymaganiem jest ograniczenie ilości hodowanych ras i podzielenie kraju na rejony w którychby tylko pewne, skrupulatnie dobrane, tak co do użyteczności jak i odporności ze względu na wpływy miejscowej gleby i klimatu najodpowiedniejsze rasy drobiu hodowane były; a do tego potrzeba nieodzownie jednolitości planu — zachodzić bowiem może obawa, że prace obu Towarzystw w pewnej okolicy same w sobie dodatnie i pożyteczne, wzajemnie utrudniają a nawet znosić się mogą.

Ażeby temu niebezpieczeństwu na przyszłość zapobiedz, Towarzystwo gospodarskie pragnie rozszerzyć dotychczasową opiekę swoją nad temi Towarzystwami i wskazało tak rządowi jak krajowi potrzebę, aby udzielenie subwencji od przyjęcia takiego jednolitego planu uczynić zależnem.

Do tego celu nieodzownie okazuje się potrzeba pewnej stałej sumy na ten tak ważny cel któraby służyć mogła na zakładanie i utrzymywanie odpowiednich celowi wylęgarni i kurników wzorowych, zarówno jak i na subwencyonowanie obu Towarzystw chowu drobiu.

Komisya zwraca uwagę Wydziału krajowego na okoliczność, że c. k. Rząd podwyższył Towarzystwu chowu drobiu w Jarosławiu, jedynie tylko pod warunkiem podwyższenia zasiłku krajowego, a że i Towarzystwo rolnicze krakowskie zażądało w petycyi swojej zasiłku w kwocie 1.000 K.

Komisya wnosi, Wysoki Sejm uchwalić raczy:

1. Sejm odsyła petycyę Tow. gosp. galic. Nr. 3277/2345 i oddziału jaworowskiego l. 2944/2105 do Wydziału krajowego poleca Wydziałowi krajowemu porozumieć się z Komisją rolną przy Wydziale krajowym i rolniczym w Krakowie, oraz z Towarzystwami chowu drobiu we Lwowie i w Jarosławiu w sprawie podniesienia chowu drobiu.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przeprowadzić rokovania z c. k. Rządem, w celu podwyższenia zasiłku rządowego na chów drobiu w Galicyi.

Poz. 308/309. Na zakład produkcji ryb w Oparach
 I. rata z 5-lecia 1.200 K
 i na nadzwyczajne wydatki z powodu rozszerzenia urzędu w Oparach 1.250 „ 2.450 K
 a zatem tyle ile uchwalono na r. 1903 a o 1.250 K więcej od preliminarza Wydziału krajowego na r. 1902 i wydatku na ten cel w r. 1902.

Uchwałą powyższą załatwi Wysoki Sejm petycyę oddziału rohatyńskiego Tow. gosp. Nr. 3275/2343.

Poz. 310. Towarzystwu rybackiemu w Krakowie 800 „

B. Na podniesienie innych gałęzi gospodarstwa wiejskiego.

Poz. 311.	Towarzystwu dla podniesienia uprawy tytoniu druga rata z trzechlecia	6.000 K	
	i rządowa subwencya (jak rubr. VII. doch.)	2.000 „	8.000 K
Poz. 312.	Na popieranie celów zjednoczonego Towarzystwa dla ogrodnictwa i pszczelnictwa we Lwowie		600 „
	Pozyceę niniejszą obniżyła Komisya z powodu przyzwolenia w Dziale I. osobnego zasiłku na szkołę ogrodniczą w Wulce Kapitańskiej utrzymywaną dotychczas przez Zjednoczone Towarzystwo dla Ogrodnictwa i Pszczelnictwa.		
Poz. 313.	Towarzystwo ogrodnicze w Krakowie (subwencya <i>zwyczajna</i>)		1.300 „
Poz. 314.	Towarzystwo ogrodnicze w Krakowie na zakupno gruntu IV. rata z 6-lecia od r. 1901 (w myśl uchwały Sejmowej z 24. czerwca 1901)		6.000 „
Poz. 315.	Subwencye na cele sadownictwa :		
a)	na kursa sadownictwa w Kołomyi	600 „	
b)	na utrzymanie szkółki drzew owocowych w Olesku	1.000 „	
c)	na utrzymanie szkółki drzew owocowych w Łańcucie	400 „	
d)	Wydziałowi powiatowemu w Limanowej na utrzymanie instruktora sadownictwa (LW. 56.216/903)	1.500 „	
e)	na utrzymanie szkółki drzew owocowych w Dżurowie	600 „	
f)	na utrzymanie szkółki drzew owocowych Towarzystwa „Selski gospodar“ w Olesku (<i>nadzwyczajny wydatek</i>)	1.000 „	
Poz. 316.	Zasiłek dla zakładu sadowniczego pp. Niemczewskich w Okopach (II. rata z 3-lecia)		1.000 „

Petycyę Nr. 3016/2166 Spółki ogrodniczo-sadowniczej w Tarnowie raczy Wysoki Sejm odesłać do Wydziału krajowego do zbadania i zdania sprawy na przyszej sesyi sejmowej.

Tak Komisya kultury krajowej, jak i Komisya budżetowa zastanawiały się nad petycyą galic. Towarzystwa gospodarskiego w sprawie podniesienia ogrodnictwa i sadownictwa i udzielenia zasiłku na ustanowienie posady inspektora sadownictwa przy Tow. gosp. galic.

Komitet Towarzystwa gospodarskiego podniósł w rzeczonyj petycyi, że pomimo iż tak Wydział krajowy jak i obydwu Towarzystwa rolnicze rozwinęły na polu poparcia owoców uznania godną działalność, kultura owoców w Galicyi upada, w r. 1901 wynosi ona mniej niż czwartą część produkcji z lat 1879 do 1888. Pod względem jakości produkcji na liczne gatunki owoców, niedokładne wykonanie zbiorów sortowanie i pakowanie owoców stały się przyczyną, że jedynie tylko po bardzo niskich cenach kupują owoce z Galicyi na targach świata.

W rozpoczętej akcji w celu ujednostajnienia produkcji dąży tak Wydział krajowy jak i obydwu Towarzystwa Gospodarskie do tego, ażeby:

1. Usunąć dyletantyzm z tej gałęzi i amatorstwo sportowe a natomiast wprowadzać produkcję handlową.
2. Zwalczać liczne odmiany na rzecz kultury kilku odmian najstosowniejszych dla danych warunków.
3. Wykształcić fachowo producentów co do należytego obchodzenia się z drzewami i owocami.
4. Starać się ułatwić i poprawiać zbyt owoców.

Petycyą przedłożona przez Komitet zawiera dokładnie określony program akcji.

Zamierzone przez Komitet czynności wymagać będą intensywnej działalności i silnego poparcia finansowego, o które Komitet ubiega się u Wysokiego c. k. Rządu, dalej będą wymagać i wszechstronnego moralnego poparcia wszystkich miarodajnych czynników w kraju.

O wydatne poparcie finansowe nie udaje się Towarzystwo do kraju, wiedząc, że ciężkie obecnie przesilenia i klęski elementarne srogo nawiedziły całą ludność, podcinając głęboko siłę podatkową kraju. W jednym tylko kierunku prosi Komitet o subwencyonowanie tego działu swej pracy, gdyż tylko w razie otrzymania na ten cel subwencji krajowej, będzie mógł uzyskać pomoc c. k. Rządu.

Pracę Towarzystwa utrudnia bardzo brak fachowej, teoretycznie i praktycznie wykształconej siły, by móżd samostannie prowadzić całą działalność, bez zapożyczania się u innych pokrewnych Towarzystw i uciekania się do pomocy osób prywatnych, co zawsze stawia nas w stosunek zależności od dobrej woli osób trzecich.

Dziś nie mają Towarzystwa ani fachowego doradcy w sprawach sadownictwa i pokrewnych, ani nie mogą urządzać w dowolnej chwili wykładów z tej gałęzi gospodarstwa, nie marząc już nawet o tak ważnych rzeczach, jak lustracje sądów w porze stosownej w okolicach, gdzie Towarzystwo urządza kursa, lub porada dla kwestyi zakładania sądów, pielęgnowania ich, zbioru i zbytu owoców. Ta ostatnia kwestya stanie się w latach bliskich pierwszorzędną, gdy zbiory z nowych plantacyi na targ wejdą, i tu nie można zwlekać, lecz koniecznie musi się zawczasu przygotować wszystko.

Teraz pracę biurową załatwiają członkowie Sekcyi sadowniczej, co jednak nie jest na dalszą metę możliwe.

Aby temu zapobiedz, jest tylko jeden sposób, a to utworzyć stałą posadę fachowego inspektora sadownictwa przy Komitecie.

Na ten cel potrzebuje Komitet rocznego stałego zasiłku kraju, bez niego zaś z jednej strony nie otrzymamy subwencji rządowej, z drugiej zaś będziemy musieli marnować subwencye inne z tego działu i to zarówno bieżące jak i rezultaty pracy dotychczasowej.

Wobec warunków ekonomicznych kraju zredukował Komitet do minimum — do kwoty 1.000 K rocznie.

Komisya gospodarstwa krajowego uchwaliła zalecić powyższe żądania Komisji budżetowej.

Komisya budżetowa przedstawia Wysokiemu Sejmowi następujące wnioski do uchwały:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Petycyę Nr. 3.274/2.342 galic. Tow. gospodarskiego i petycyę Rady oddziału Tow. jaworowskiego l. 2.943/2.104 w sprawie podniesienia sadownictwa odsyła Sejm do Wydziału krajow.

Poz. 317. Dołkowskemu Henrykowi na produkcję ziemniaków nasiennych

2.000 K

Poz. 318. Na produkcję nasion traw w stacyi doświadczalnej dla kultury torfów w dobrach Wysockich (pow. Jarosław)

1.000 „

Tak Komisya gospodarstwa krajowego, jak i Komisya budżetowa, zastanawiały się nad petycyą Towarzystwa rolniczego w Nowym Targu o subwencyę 1000 K na skład paszy l. 2.060/1362.

Na treść tej petycyi należy zwrócić szczególną uwagę.

Faktem jest, iż usiłowania hodowlane w górskich okolicach, a szczególnie w powiecie Nowotarskim, natrafiają na niezwycone przeszkody w tym kierunku, iż przy obfitości paszy letniej ludność rolnicza trzyma za dużo bydła rogatego, dla którego nie rozporządza odpowiednią ilością paszy w sezonie zimowym, który jest znacznie dłuższym, aniżeli sezon letni. —

Powstrzymywanie ludności od utrzymywania w lecie większej ilości bydła nie tylko jest bezskutecznem ale ponieważ mogłoby być szkodliwem.

Niekorzystne stosunki przyrody, ubogie jałowe grunta i niekorzystny klimat, są przyczyną, iż jedynymi płodami, które mogą wchodzić w racjonalną gospodarzkę rolną są w tych okolicach w pierwszym rzędzie ziemniaki, owies i rośliny pastewne w rzadszych wypadkach żyto i jęczmień.

Z tych płodów nie mogą tamtejsi gospodarze sprzedawać, bo tyle się im nawet nie urodzi, by dla nich samych wystarczyło a z drugiej strony trudnem jest racjonalne gospodarstwo na roli, gdy ma się tak ograniczony wybór płodów.

Z konieczności więc trzymać muszą tyle bydła, aby rozporządzalną paszę skarmić w lecie, wtedy, gdy ma się ułatwiony i to bardzo korzystny zbyt na produkta mleczarskie dla „letników“.

Po tym sezonie następuje redukcya stanu bydła, raz, że paszy zimowej niema, a niema jej dlatego, bo nie opłaca się wobec wysokich kosztów robocizny przygotowywać paszy suchej dla bydła, od którego produkta w zimie mają zbyt utrudniony i nieuregulowany, a powtóre dlatego, że przeważna część obszarów pastewnych są to pastwiska, z których trudno paszę zimową przygotować.

Nadmierne więc trzymanie bydła w lecie jest w tych okolicach koniecznością, w przeciwnym razie pastwiska byłyby niewyzyskane.

Należy się więc z tą koniecznością liczyć i dlatego chcąc uchronić ludność od strat materialnych, będących rezultatem masowego wysprzedawania w jesieni bydła, musi się przyjąć ludności z pomocą i ułatwić jej nabycie za możliwie niskie ceny potrzebnej paszy, tem więcej, iż silny brak paszy z powodu tegorocznej klęski deszczowej dotkliwie już obecnie daje się w powiecie Nowotarskim uczuwać i to też skłoniło Wydział tamtejszego Towarzystwa rolniczego do natychmiastowego rozpoczęcia budowy składu w tej nadziei, iż czynniki miarodajne przyjdą z wydatną pomocą, aby bezradną ludność włościańską uchronić od upadku ekonomicznego a z drugiej strony przyczyni się do rozwoju racjonalnej hodowli.

Komisya gospodarstwa krajowego zalecała Komisji budżetowej wstawienie na cel powyższy kwoty 1.000 K do preliminarza budżetu na rok 1904, Komisya budżetowa jednak nie zgodziła się na powyższy wniosek, uchwaliła natomiast przedłożyć Wysokiemu Sejmowi następujący wniosek:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Sejm odsyła petycję Towarzystwa rolniczego w Nowym Targu o subwencję 1000 K na skład paszy l. 2060/1362 do Wydziału krajowego do uwzględnienia z funduszków przeznaczonych na zapomogi z powodu klęsk elementarnych

Poz. 318 a). Na obesłanie wystawy gorzelnianej w Wiedniu, do dyspozycji Wydziału krajowego

2.000 K

Uchwałą powyższą załatwi Wysoki Sejm petycję Komitetu Towarzystwa rolniczego w Krakowie l. 3078/2209 o udzielenie subwencji 5.000 K na obesłanie wystawy spirytusowej w Wiedniu.

Kończąc niniejsze sprawozdania zwrócić należy uwagę na okoliczność, że wywody fachowe w niniejszem sprawozdaniu zawarte, były także przedmiotem rozwagi Komisji gospodarstwa krajowego, z którą referent Komisji budżetowej z polecenia tejsze komisji się porozumiewał.

Wnioski zalecone Komisji budżetowej przez komisję gospodarstwa krajowego domagały się podwyższenia wydatków w dziale III. i IV. o 102.300 K.

Komisya budżetowa przyzwoliła na podwyższenie wydatków jedynie tylko o 42.750 K ponad preliminarz Wydziału krajowego.

Wnioski komisji budżetowej są przeto niższe od wniosków przez komisję gospodarstwa krajowego zaleconych o .

59.550 K

Według wniosków Wydziału krajowego wydatki działu III i IV. na ogólne i poszczególne cele rolnictwa miały wynosić 307.736 K

Według wniosku Komisji wynosić będą 350.486 „

350.486 „

czyli o 42.750 K

więcej od preliminarza Wydziału krajowego a o . 39.964 „

więcej od wniosków komisji na r. 1903.

Zastępca przewodniczącego :

K. Badeni.

Sprawozdawca :

A. Lubomirski.

Budżet krajowy na rok 1904.

Sprawyozdanie

komisji budżetowej

o krajowym składzie publicznym w Krakowie.

Rubryka X. poz. 294 wydatków.

Rubryka VII. poz. 54 dochodów.

Sprawozdawca poseł Milewski.

Preliminarz Wydziału uzasadnia zniżkę wydatków o 1.422 K., zniżkę dochodów o 2.700 K.. pozostająca nadwyżka czyni 674 K., o 1.278 K. mniej niż na r. 1903.

Liczba		Poszczególności	Wniosek na rok 1904	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
Koron				
WYDATKI.				
I. Koszta zarządu i służby.				
	1	Dyrektor	3.000	—
	2	Likwidator	2.400	—
	3	Buchalter	1.500	—
	4a	Praktykant	720	—
	4b	Dyurnista	450	—
	5	Magazynier	2.000	—
	6	Woźny	940	—
	7	Odźwierny	580	—
	8	Stróż	600	—
		Suma rubryki I.	12.190	—
II Koszta administracyi.				
	9	Podatki:		
		a) zarobkowy	425	—
		b) czynszowy	1.725	—
		c) należność ekwiwalentowa IV. rata	1.281	—
	10	Utrzymanie zabudowań i urządzeń:		
		a) budynków administracyjnych	150	—
		b) magazynów zbożowych	1.300	—
	11	Zabezpieczenie:		
		a) budynków od ognia	400	—
		b) robotników od wypadków i w ka- sio chorych	325	—
	12	Potrzeby kancelaryjne:		
		a) ogłoszenia i dzienniki	65	—
		b) księgi i druki	340	—
		c) telefon	100	—
		d) rozmaite kancelaryjne	245	—
	13	Opał i światło	695	—
	14	Opłata drogi dojazdowej	300	—
	15	Remuneracye	1.700	—
		Suma rubryki II.	9.051	—
		Do przeniesienia	21.241	—

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1904	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
			Korony	
		Z przeniesienia .	21.241	—
III.		Ekspozytura cłowa.		
	16	Ryczałt c. k. Skarbowi Państwa .	600	—
IV.		Koszta manipulacyi zbożowej.		
	17	Robocizna	9.300	—
	18	Szpagat, wory	360	—
	19	Asekuracya	700	—
	20	Stemple i porta	700	—
	21	Rozmaite	75	—
		<u>Suma rubryki IV. .</u>	<u>11.135</u>	<u>—</u>
V.	22	Odsetki od dotacyi .	200	—
		<u>Suma wydatków .</u>	<u>33.176</u>	<u>—</u>

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1903	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
K o r o n y				
DOCHODY.				
I.	1	Składowe od zboża i towarów	14.000	—
II.		Manipulacye przy zbożu, względnie towarach.		
	2	Dostawa wagonów	1 580	—
	3	Ekspedycya	150	—
	4	Wyładowanie	4.000	—
	5	Załadowanie	3.000	—
	6	Asekuracya	1.160	—
	7	Stemple i porta	1.160	—
	8	Odsetki	1.200	—
	9	Rozmaite :		
		a) czyszczenie i wietrzenie	5.100	—
		b) załatwianie formalności cłowych	1.000	—
		c) wypożyczanie worów	550	—
		d) szpagat	450	—
		e) zawiadomienia odbiorcze	500	—
		Suma rubryki II.	19.850	—
		Suma dochodów	33 850	—
		W porównaniu z wydatkami	33.176	—
		Nadwyżka dochodów	674	—

Komisya budżetowa wnosi :

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz Składu publicznego w Krakowie i wstawić wydatki w kwocie 33.176 K. do Rubr. X. poz. 294 wydatków, dochody w kwocie 33.850 K. do Rubr. VII. poz. 54 dochodów funduszu krajowego.

Za przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Milewski.

Budżet krajowy na rok 1904.

Rubr. X. poz. 319—325 wydatków.

Sprawozdawca poseł Skałkowski.

Dział V.

Organizacya spółek kredytowych wśród ludności rolniczej

- W poz. 319.* Zgodnie z preliminarzem Wydziału kraj. wnosi Komisya wstawić w tej pozycyi, na podstawie uchwały sejmowej z 16. września 1899 tytułem VI. raty na utworzenie funduszu pożyczkowego dla spółek oszczędności i pożyczek . 40.000 K.
- W poz. 320.* Na koszt zakładania spółek oszczędności i pożyczek, biuro patronatu i kursa dla funkcyonaryuszy spółek — wnosi Wydział krajowy zamiast kwoty na rok 1903 preliminowanej 68.091 K. więcej o 18.580 K., a to z powodu zmiany etatu biura patronatu spółek, proponowanej sprawozdaniem osobnem z 29. sierpnia 1903 L. 55.201. które uchwałą sejmową z 30. września 1903 L. 2.506 komisji budżetowej do załatwienia przekazaniem zostało.

W tem sprawozdaniu Wydział krajowy stawia wniosek na systemizowanie trzech nowych posad w biurze patronatu t. j. lustratora, korespondenta i praktykanta ra-

chunkowego, uzasadniając ten wniosek znacznem powiększeniem czynności patronatu, wskutek rozwoju akcji na polu zakładania spółek kredytowych.

Zarazem wnosi Wydział krajowy na przyjęcie do biura Patronatu trzech funkcyonaryuszy niestałych, t. j. lustratora. protokolanta i pisarza.

Komisya uznaje sprawozdanie Wydziału jako uzasadnione, i przedkłada wnioski następujące:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. W etacie biura Patronatu Wydziału krajowego dla spółek oszczędności i pożyczek ustanawia się od 1. stycznia 1904.

1. posadę lustratora z płacą stałą 2.600 K. dodatkiem aktywalnym 400 K. i prawem do trzech pięcioleci po 400 K. rocznie;

2. posadę korespondenta z płacą stałą 2.400 K. dodatkiem aktywalnym 600 K. i prawem do trzech pięcioleci po 400 K. rocznie;

3. posadę praktykanta rachunkowego z płacą stałą 1.200 K., dodatkiem aktywalnym 240 K. i prawem do trzech pięcioleci po 200 K. rocznie;

4. do powyższych posad zastosowane będą postanowienia statutu emerytalnego z dnia 15. lutego 1898 o emeryturze, pensyi wdowiej, pensyi sierocińskiej i dodatku na wychowanie dzieci.

II. Wydział krajowy upoważniony jest przyjąć do 1. stycznia 1904 do biura Patronatu spółek oszczędności i pożyczek trzech funkcyonaryuszy niestałych:

lustratora z płacą roczną 2.400 K.

protokolanta „ „ 720 „

pisarza „ „ 720 „

Odnosnie do tych wniosków komisya budżetowa wstawia, zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego, w poz. 320 na koszta zakładania spółek, biuro patronatu, lustracye i kursa praktyczne następujące kwoty:

a) utrzymanie biura	24.246 K.
b) lustracye i kursa praktyczne	23.425 „
c) wydawnictwa	15.000 „
d) zasiłki dla nowych spółek	24.000 „
suma pozycyi 320	<u>86.671 K.</u>

Dział VI.

Zapobieganie rolniczemu kłeskom elementarnym i łagodzenie ich skutków.

W pos. 321. koszta strzeżenia granic kraju w razie wybuchu zarazy na bydło

— K.

- i w poz. 322.* na tępienie myszy polnych — K.
komisya żadnych kwot nie wstawia, gdyż co do pierwszej
wydatek ten od kilku lat nie był efektuowany, a co do
drugiej preliminarz Wydziału żadnej kwoty nie obejmował.
- w poz. 323.* wstawia Komisya odsetki od pożyczek, zaciągniętych przez
W*działy powiatowe dla ludności, dotkniętej elementar-
nemi klęskami w r. 1899 — w myśl uchwały sejmowej
z 30. grudnia 1899 rata V. 4.152 „
- w poz. 324.* wstawia Komisya tytułem odsetek od zaciągniętych przez
Wydziały powiatowe pożyczek dla ludności dotkniętej klę-
skami elementarnemi w r. 1900 — w myśl uchwały sej-
mowej z dnia 21. grudnia 1900 4.126 K.
- w poz. 325.* tytułem odsetek od pożyczki 700.000 K. zaciągnąć się
mającej w myśl osobnego sprawozdania komisji budże-
towej dla ludności dotkniętej klęskami elementarnemi
w roku 1903. 28.000 K.
zamiast preliminowanej przez Wydział kraj. na oprocen-
towanie i umorzenie pożyczki 300.000 K. kwoty 42.000 K.

We Lwowie 28. października 1903.

Zast. przewodniczącego
Badeni.

Sprawozdawca
Skalkowski.

Budżet krajowy na r. 1904.

Rubryka XI. poz. 326-333. wyd.

Na cele górnictwa.

Sprawozdawca poseł Loewenstein.

Zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego i z uzasadnieniem zawartem w jego sprawozdaniu Komisya budżetowa wnosi:

Liczba		Poszczególnienie	Wniosek na rok 1903	
rubryki	pozycyi		zwy-	nadzwyczajne
			czajne	czajne
		Korony		
XI.		Górnictwo.		
	326	Remuneracya referenta spraw górniczych przy Wydziale krajowym	3.328	—
	327	Na badania kraju w celu zestawienia użytecznych kopalin i popularnego opisu ich występowania	5.000	—
	327a	Subwencya na wycieczki międzynarodowego kongresu geologicznego po Galicji i polskie publikacye prac tegoż kongresu, dotyczących Galicji	—	—
	328	Utrzymanie krajowej szkoły górniczej i wiertniczej w Borysławiu	17.788	16.700
	329	Na stację doświadczalną produktów naftowych	3.400	—
	330	Na nagrody konkursowe za prace z dziedziny technologii nafty i wosku ziemnego	600	—
	331	Na zbieranie i ogłaszanie dat statystycznych o produkcji i handlu nafty i wosku ziemnego	1.000	—
	332	Stypendya dla górników i uczniów praktycznych szkół wiertniczych i akademij górniczych	5.000	—
	333	Na potrzeby muzeum górnictwa nafty i wosku ziemnego w c. k. szkole politechnicznej we Lwowie	300	—
		Razem	37.416	16.700
		Suma zwyczajnych i nadzwyczajnych wydatków rubryki XI.	54.116	

Odnosnie do pozycyi 328 wyraża komisya budżetowa życzenie by zarząd szkoły górniczej i wiertniczej w Borysławiu utrzymywał możliwie dokładną ewidencję, co do dalszego zatrudnienia uczniów, którzy naukę w tej szkole ukończyli i dotyczące wykazy Wydziałowi krajowemu wraz z rocznem sprawozdaniem przedkładał.

Za przewodniczącęg :
K. Badeni.

Sprawozdawca:
Loewenstein.

Budżet krajowy na r. 1904.

Rubryka XII. poz. 334—473a) wydatków.

Przemysł i rękodzieła.

Sprawozdawca p. Małachowski.

W tej rubryce preliminuje Wydział krajowy łączną sumę wydatku w kwocie	618.296 K.
W porównaniu z wynikłością r. 1902 w sumie	520.332 „
przedstawia się zwiększenie wydatku o sumę	97.964 K.
Porównując zaś tę samą cyfrę	618.296 K.
z cyfrą proponowaną w tej rubryce przez Komisję budżetową na rok 1903	452.996 „
przedstawia się zwiększenie wydatku na r. 1904 o sumę	165.300 K.

Na to zwiększenie wydatku składa się w pierwszym rządzie suma 100.000 K. w pozycyi 469 wstawiona jako pierwsza rata uzupełnienia funduszu przemysłowego do sumy 5,000.000 K. proponowana przez Wydział krajowy oddzielnem sprawozdaniem z d. 12. września 1903 LW. 81.582/903.

Komisya budżetowa zbadawszy motywa Wydziału krajowego w powyższem nader ściśle i wyczerpująco przedstawione, uznaje w zupełności słuszność tych motywów, uznaje konieczność znacznego powiększenia dotacyi krajowego funduszu przemysłowego.

Oprócz tego nadzwyczajnego wydatku 100.000 K. preliminuje Wydział krajowy na całoroczne utrzymanie szkoły rzemiosł w Drohowyżu więcej o 16.000 K., na budowę szkoły mechanicznej w Tarnopolu 15.000 K., na budowę internatu w Rakszawie 10.000 K., na budowę szkoły koszykarskiej w Rudkach 5.000 K. i na pokrycie reszty kosztów budowy szkoły stolarskiej w Kalwaryi więcej o 7.000 K.

Wszystkie te pozycye zwiększające wydatki na r. 1904 są wyczerpująco uzasadnione motywami przytoczonymi, bądź to w uwagach Wydziału krajowego w preliminarzu przy dotyczących pozycyach, bądź też w sprawozdaniach Wydziału krajowego z 9. września 1903 LW. 81.021/903 z czynności w zakresie przemysłu krajowego i z 12. września 1903 r. w przedmiocie powiększenia funduszu przemysłowego.

Z tych powodów przyjmuje Komisya budżetowa wszystkie pozycye wydatków rubryki XII. zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego.

Przy sposobności proponowania preliminarza rubryki XII. na r. 1904 Komisya budżetowa uważa za swój obowiązek uczynić następujące uwagi.

Odnosnie do poz. 460. Uchwalając preliminarz budżetu na r. 1903 Komisya budżetowa czuła się spowodowaną skreślić z tej rubryki kwotę 5.000 K. z powodu że w r. 1903 nie było możliwem wprowadzić w życie krajową szkołę stolarstwa w Tarnopolu. Przyczyna zaś tej zwłoki tkwi w tem, że dotychczas c. k. rząd nie zatwierdził uchwały tamtejszej kasy oszczędności, która część zysków przeznacza na fundowanie tego zakładu, a od ofiarności tej zawisł byt zakładu.

Gdy ten stan rzeczy trwa od r. 1899 i starania Wydziału krajowego nie odnoszą skutku, należy przedstawić Wysokiemu Sejmowi rezolucyę z wezwaniem do Rządu, by bezzwłocznie załatwił wnioski tarnopolskiej kasy oszczędności co do przeznaczenia części zysków na rzecz krajowej szkoły stolarstwa w Tarnopolu.

Ze sprawozdania Wydziału krajowego z 9. września 1903 L. W. 81.021/903 o czynnościach w zakresie przemysłu krajowego, dowiadujemy się z ubolewaniem, że kwestya ścisłego oznaczenia zobowiązań rządowych co do spółdziału skarbu państwa w kosztach utrzymania uzupełniających szkół przemysłowych — dotąd nie jest uregulowaną.

Przy rozprawach nad rubr. XVI. wydatków budżetu krajowego na r. 1902, a w szczególności przy rozprawie nad pozycyą „szkoły przemysłowe uzupełniające“ powziął Wysoki Sejm dnia 12 lipca 1902 następującą uchwałę:

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby ponownie zwrócił się do władzy rządowej z przedstawieniem co do obniżania dotacyi ze skarbu państwa na utrzymanie uzupełniających szkół przemysłowych i zażądał jak najenergiczniej dopełnienia zobowiązań rządowych.

Na wypadek, gdyby te kroki znowu nie dały pożądanego rezultatu, przedłoży Wydział krajowy na najbliższej sesji sejmowej dalsze wnioski w tej sprawie“.

Uchwałę tę zakomunikował Wydział krajowy c. k. Radzie szkolnej krajowej a powołując się na swe dawniejsze w tym przedmiocie przedstawienia upraszał ponownie o wyjednanie u c. k. Ministerstwa oświaty oświadczenia, iż bezwarunkowo zabezpieczy w przyszłości dla każdej szkoły przemysłowej uzupełniającej subwencyę państwową w wysokości $\frac{1}{3}$ części ogólnych kosztów jej utrzymania.

Zarazem nadmieniał Wydział krajowy, że mając w uchwale Wysokiego Sejmu z dnia 5. maja 1900 dyrektywę co do reorganizowania szkół przemysłowych uzupełniających na podstawie normalnego statutu, nie mógłby do tej reorganizacyi przystąpić nie mając wymaganego przez Wysoki Sejm zabezpieczenia dla każdej z tych szkół subwencyi państwowej w wysokości $\frac{1}{3}$ ogólnych kosztów.

W piśmie z d. 17. czerwca 1903 L. 16.523 odpowiedziała c. k. Rada szkolna krajowa, że poparła ponownie usilnie nasze żądania, że jednak c. k. Ministerstwo oświaty nie dało się nakłonić do wyraźnego oświadczenia, iż każdej szkole przemysłowej uzupełniającej zabezpieczy $\frac{1}{3}$ część ogólnych kosztów. Pomijając bowiem trudności budżetowe natury technicznej, pochodzące stąd, że niepodobna z całą dokładnością oznaczyć cyfrowo potrzeb danej szkoły już w tym czasie, w którym się zazwyczaj układa preliminarz państwowego budżetu na rok przyszły, zdaniem c. k. Ministerstwa, przemawia za stanowiskiem, jakie Rząd w tej sprawie zajmować musi, jeszcze względ następujący: § 3. normalnego statutu dla tych szkół stanowi wprowadzie o utrzymaniu szkoły, na które rząd łoży pospołu z innymi czynnikami, nie oznacza wszakże procentowo świadczeń, przypadających na poszczególne czynniki, a tem samem i na c. k. Ministerstwo oświaty. Wobec tego zaś Ministerstwo uważało subwencye swoje na rzecz tych szkół zawsze jako świadczenia dobrowolne i tej zasady przestrzegać będzie nadal aż do czasu wydania normy w drodze ustawodawczej.

Wobec tego okazuje się konieczna potrzeba, ażeby Wydział krajowy zastanowił się ponownie nad tą sprawą i obmyślił środki, których chwycić by się należało, ażeby zmusić władze rządowe nie tylko do ścisłego przestrzegania, by rząd $\frac{1}{3}$ część kosztów tych uiszczal, ale i do formalnego przyjęcia tego zobowiązania w należytej formie prawnej.

W sprawie tej proponuje zatem Komisya budżetowa odpowiednią rezolucyę.

Do rubryki XII. weszły do Wysokiego Sejmu następujące petycye i podania:

1. Petycya z d. 30. grudnia 1902 l. 1.801 żeńskiej Spółki przemysłowej „Trud“ we Lwowie, która założyła szkołę kroju i szycia i utrzymuje własny internat, w którym kształci się obecnie 10 dziewcząt ruskich.

2. Petycja z d. 14. września 1903 l. 1.863 Anny Zajączkowskiej, uczennicy szkoły artystyczno przemysłowej w Monachium o zasiłek na dalsze kształcenie.

3. Pismo Wydziału krajowego wniesione 14. września 1903 l. 1.867 popierające petycję Franciszka Daniszewskiego nauczyciela rysunków w szkole tkackiej w Krośnie o zaliczkę 3.000 K.

4. Petycja z d. 18. września 1903 l. 2.296 Zygmunta Kisielewskiego, zecera o pożyczkę 10.000 K. na otwarcie drukarni.

5. Petycja zarządu Muzeum przemysłowego we Lwowie z d. 19. września 1903 l. 2.436 o podwyższenie rocznej dotacji.

6. Petycja Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych we Lwowie l. 3.069 o subwencję 4.809 K. rocznie na cele rewizji stowarzyszeń z szczególnym uwzględnieniem spółek przemysłowo-wytwórczych.

7. Petycję »Krajowego Związku przemysłowego we Lwowie« l. 2.888 o przyznanie subwencji na przeciąg lat sześciu w kwocie rocznej 40.000 K.

Komisja budżetowa wnosi :-

Petycje 1, 2 i 4 Sejm przekazuje Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Petycja 3. załatwioną jest przez przyjęcie pozycy 463 budżetu na r. 1903

Co do petycji 5. Komisja budżetowa nie ma w tej chwili żadnego substratu do zbadania i ocenienia, czy i o ile przeniesienie Muzeum do nowego budynku zwiększy wydatki zarządu, jakkolwiek zaprzeczyć się nie da, że zwiększenie to jest prawdopodobnem. Dlatego Komisja budżetowa wnosi petycję Zarządu muzeum przemysłowego we Lwowie odstąpić Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedstawienia wniosku przy sposobności preliminarza budżetu krajowego na r. 1905.

Petycja 6. Petycja ta zasługuje niewątpliwie na rozpatrzenie. Jeżeli stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze pomyślnie się rozwijają, jeżeli oddają społeczeństwu coraz większe usługi to przeważną część zasługi w tej mierze przyznać trzeba temu związkowi stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych, który od 30 prawie lat czuwa nad ich prawidłowym rozwojem, kontroluje ich działalność, udziela cennych fachowych rad, zapobiega nadużyciom i błędom i wkracza w czas tam, gdzie brak takiej fachowej pomocy i kontroli mógłby snadnie nieraz wprowadzić akcyę pożytecznej instytucyi na manowce.

Jeżeli kredytowe stowarzyszenia takiej pomocy i kontroli potrzebują i pożytek z tego odnoszą, to wątpić nie można, że tego rodzaju lustracye także i dla spółek przemysłowo-wytwórczych będą nader pożyteczne. Nie jest komisji budżetowej wiadomem, czy Wydział krajowy dysponuje siłami specjalnemi tak fachowemi iżby powyższe zadania wobec spółek przemysłowo-wytwórczych spełnić mogły w całej pełni, faktem zaś jest, że Związek stowarzyszeń siły takie posiada i z grona swoich funkcyonaryuszy ciągle je wytwarza.

Rozważyć też należy, że skoro niektóre z tych spółek, należąc do Związku stowarzyszeń, podlegają jego kontroli, czy i w jaki sposób możnaby tę kontrolę skupić w jednym fachowym organie i jak uniknąć szkodliwej ewentualności iż jedno i to samo stowarzyszenie mogłoby z dwóch stron otrzymywać sprzeczne polecenia i wskazówki.

Z tych powodów Komisja budżetowa sądzi zatem, iż koniecznem jest należycie zorganizować lustracyę w formie będącą która zapobiegnie wyż wymienionej szkodliwej ewentualności sprzecznych wskazówek, przyczyni się znakomicie do rozwoju spółek, nada im jednolity fachowy kierunek i ochroni je od strat powodowanych brakiem kontroli i fachowych wskazówek, a tem samem ochroni także i krajowy fundusz przemysłowy od ewentualnych strat. Komisja budżetowa jednak, ze względu, że petycja w tej sprawie Związku stowarzyszeń dopiero 12. października 1903 r. została wniesioną, nie jest w stanie w tej chwili ocenić czy i o ile jest wskazanem pewną część agend kontrolnych Wydziału krajowego odpowiedzialnego Sejmowi, powierzyć organom Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych. Nie może więc tego zdecydować bez opinii Wydziału krajowego i bez określenia ścisłych norm i warunków, pod któremi Związek stowarzyszeń lustracyi takich miałby się podjąć. Uznając więc w zasadzie konieczność takich fachowych lustracyi komisja budżetowa wnosi wstawić na cele lustracyi takiej ryczałt w sumie 4.800 K. do rozporządzalności Wydziału krajowego, który zbadawszy dokładnie sprawę

i przeprowadziwszy ewentualnie rokowania ze Związkiem stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych zdecyduje w jakiej formie lustracja taka winna być zorganizowana i o ile będzie wskazane powołać do współdziałania w tej ważnej czynności Związek stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych we Lwowie.

Petycja 7. Petycja ta rozpatrzoną została przez Komisję przemysłową i Komisya budżetowa na podstawie motywów przytoczonych w sprawozdaniu tejże Komisji, wstawia dla kraj. Związku przemysłowego, celem dopomożenia do spełnienia wyszczególnionych w petycji zadań, do poz. 473 subwencję nadzwyczajną w kwocie 15.000 K. i zarazem Komisya budżetowa wnosi rezolucję upoważniającą Wydział krajowy po zbadaniu użyteczności i potrzeb kraj. Związku przemysłowego, do wstawiania na przyszłe lata odpowiedniego podwyższenia subwencji.

Preliminowana więc przez Wydział krajowy suma 618.296 K.
zwiększy się zatem o

a) subwencję na cele lustracji spółek przemysłowo-wytwórczych w kwocie 4.800 »

b) o subwencję nadzwyczajną dla kraj. Związku przemysłowego w kwocie 15.000 »

i wynosić będzie 638.096 K.

Wobec tego komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

I. rubr. XII. wydatków na rok 1904 jak następuje:

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzwy- czajne
rubryki	pozycyi			
			K o r o n y	
XII.		Wydatki na podniesienie rękodzielnictwa i przemysłu.		
		I. Szkoły przemysłowe uzupełniające.		
	334	W Białej	1.830	
	335	„ Bochni	1.069	
	336	„ Brodach	947	
	337	„ Brzeżanach	1.035	—
	338	„ Buczaczu	1.000	—
	339	„ Chrzanowie	929	—
	340	„ Drohobyczu	1.890	—
	341	„ Gorlicach	1.046	—
	342	„ Jarosławiu	1.210	—
	343	„ Jasle	1.085	—
	344	„ Kałuszu	1.196	—
	345	„ Kętach	800	—
	346	„ Kołomyi I.	1.070	—
	347	„ „ II.	1.172	—
	348	„ Krakowie na Kleparzu	2.372	—
	349	„ „ w Ogrodzie angielskim	1.372	—
	350	„ „ na Smoleńsku	1.352	—
	351	„ „ „ Kazimierzu	1.372	—
	352	„ „ „ Dajworze	1.470	—
	353	„ Krośnie	1.316	—
		Do przeniesienia	25.533	—

Liczba		Poszczególnienie	zwy- czajne	nadzwy- czajne
rubryki	pozycyi			
			K o r o n y	
XII.		Z przeniesienia	25.533	—
	354	We Lwowie im. św. Anny	1.954	—
	355	" " " " Antoniego	1.584	—
	356	" " " " Czackiego	1.603	—
	357	" " " " Elżbiety	954	—
	358	" " " " Konarskiego	1.329	—
	359	" " " " św. Marcina	1.584	—
	360	" " " " Mickiewicza	1.290	—
	361	" " " " Piramowicza	954	—
	362	" " " " Staszica	1.610	—
	363	" " " " Bernsteina (izraelicka)	1.000	—
	364	W Łańcucie	947	—
	365	" Myślenicach	839	—
	366	" Nowym Sączu	1.550	—
	367	" Nowym Targu	1.174	—
	368	" Podgórzu	977	—
	369	" Przemyślu I. w śródmieściu	1.137	—
	370	" " II. na przedmieściu lwowsk.	1.234	—
	371	" Rzeszowie	1.300	—
	372	" Samborze	1.467	—
	373	" Sanoku	1.151	—
	374	" Sądowej Wiszni	1.360	—
	375	" Stanisławowie	2.430	—
	376	" Starym Samborze	800	—
	377	" Starym Sączu	891	—
	378	" Stryju	1.110	—
	379	" Tarnopolu	842	—
	380	" Tarnowie	1.770	—
	381	" Tarnobrzegu	815	—
	382	" Trembowli	800	—
	383	" Turce	800	—
	384	" Wadowicach	968	—
	385	" Wieliczce	1.190	—
	386	" Złoczowie	1.145	—
	387	" Żółkwi	874	—
	388	" Żywcu	1.210	—
	389	Na uzupełnienie przyborów i na druki administracyjne dla szkół	1.200	—
	390	Na nagrody za najlepsze rysunki zawode- we uczniów II. klasy przemysłowej	1.200	—
	391	Na nowo założyc się mające szkoły w r. 1904	1.000	—
	392	Na wykonanie w kraju wzorów i modeli dla szkół	—	2.400
		Razem	71.576	2.400
		II. Szkoły zawodowe i warsztaty naukowe		
		<i>A) Dla wyrobów z drzewa i łożyny.</i>		
	393	Szkoła koszykarska w Czerwonej Woli	2.400	—
	394	" " " " Rudkach :	—	—
		<i>a) na utrzymanie</i>	1.002	—
		Do przeniesienia	3.402	—

Liczba		Poszczególne	zwy- czajne	nadzwy- czajne
rubryki	pożyczki			
			K o r o n y	
XII.		Z przeniesienia	3.402	—
		b) na budowę, zasiłek Wydziałowi po- wiatowemu	—	5.000
	395	Kraj. szkoła koszykarska w Dynowie	580	600
	396	" " " " Dźurowie	850	350
	397	" " " " Jurkowie	410	600
	398	" " " " Leżajsku	892	400
	399	" " " " Niżniowie	1.370	—
	400	" " " " Siedlcu	440	600
	401	" " " " Warzycach (dawniej w Skołoszynie)	1.660	600
	402	" szkoła koszykarska w Wielowski	862	350
	403	" " " " Wojsławiu	860	—
	404	" " " " Zatorze	1.040	—
	405	Subwencya dla szkoły koszykarskiej w Al- bigowej	600	—
	406	Subwencya dla szkoły koszykarskiej w Bi- linie	800	—
	407	Subwencya dla szkoły koszykarskiej w Mil- czycach	600	—
	408	Subwencya dla szkoły koszykarskiej w Żu- rawnie	840	—
	409	Kraj. nauk. warsztat kołodziejski w Gry- bowie:		
		a) na utrzymanie	2.980	—
		b) na budowę I. rata $4\frac{1}{2}\%$ pożyczki komun. 45.000 K. na 33 lat	—	1.350
	410	Kraj. nauk. warsztat kołodziejski w Grzy- małowie	3.180	—
	411	Krajowa szkoła kołodziejska i ciesielska w Kamionce strumiłowej	11.900	—
	412	Kraj. nauk. warsztat kołodziejski w Tłu- maczu	5.720	1.500
	413	Kraj. szkoła stolarska w Stanisławowie na utrzymanie	6.530	1.400
	414	Kraj. szkoła stolarska w Kalwaryi:		
		a) na utrzymanie	8.070	—
		b) reszta kosztów budowy	—	17.000
	415	Krajowy warsztat naukowy, dla wyrobu zabawek w Jaworowie:		
		a) na utrzymanie	2.660	2.000
		b) na budowę II. rata $4\frac{1}{2}\%$ pożyczki komun. 56.000 K. na 33 lat	—	1.680
	416	Kursa rysunkowe dla instruktorów ko- szykarskich	—	2.500
		Razem	56.246	35.930

Liczba		Poszczególne	zwy- czajne	nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi			
K o r o n y				
XII.		<i>B) Dla wyrobów garncarskich.</i>		
	417	Kraj. szkoła garncarska w Kołomyi	9.290	—
	418	" kursa dla przemysłu ceramicznego w Podgórzu	8.178	400
	419	Subwencya dla pracowni garncarskiej w Toustem	800	—
		Razem	18.268	400
		<i>C) Dla wyrobów ze skóry.</i>		
	420	Kraj. warsztat szewski w Witkowie	4.542	—
	421	" " " " Starym Sączu	4.136	—
	422	" szkoła szewska w Dobczycach	2.890	—
		Razem	11.568	—
		<i>D) Dla wyrobów tkackich.</i>		
	423	Krajowa szkoła tkacka w Krośnie	10.104	—
	424	Kraj. naukow. warsztat tkacki w Glinianach	2.946	—
	425	" " " " Gorlicach	740	—
	426	" " " " Korczynie	2.800	—
	427	" " " " Kosowie	3.360	—
	428	" " " " Łańcucie		
		a) na utrzymanie	2.210	—
		b) na budowę szkoły II. rata	—	5.000
	429	Krajowy naukowy warsztat tkacki w Rych- wałdzie	2.830	—
	430	Krajowy naukowy warsztat tkacki w Wila- mowicach	1.540	—
	431	Subwencya dla produkcyjnego warsztatu tkackiego w Budzanowie	880	—
	432	Krajowa szkoła sukiennicza w Rakszawie: a) na utrzymanie	12.180	1.400
		b) na budowę internatu	—	10.000
		Razem	39.590	16.400
		<i>E) Dla wyrobów powroźniczych</i>		
	433	Subwencya dla pracowni powroźniczej w Stryju	600	—
		<i>F) Dla wyrobów koronkarskich i haftu.</i>		
	434	Subwencya dla szkoły koronkarskiej w Kań- czudze	1.722	—
	435	Kraj. szkoła koronkarska w Zakopanem	5.040	—
	436	" " " " Bobowej	600	—
	437	Subwencya dla szkoły koronkarskiej w Ja- worowie	1.200	—
	438	Kraj. szkoła hafciarska w Makowie	1.924	—
	439	Subwencya dla szkoły koronkarskiej u SS. Miłosierdzia w Przeworsku	600	—
		Razem	11.086	—

Liczba		Poszczególne	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne
rubryki	pozycyi		K o r o n y	
XII.			<i>G) Dla wyrobów kapelusznich</i>	
440		Subwencya na budowę warsztatu kapeluszniczego w Myślenicach, I. półroczna rata $4\frac{1}{2}\%$ pożyczki komunalnej 60.000 K. na 33 lat	—	1.800
		<i>H) Subwencyonowane zakłady dla nauki robót kobiecych.</i>		
441		Szkoła rzemieślnicza dla kobiet w Krakowie	2.000	—
442		Szkoła przemysłu artystycznego dla kobiet w Krakowie	600	—
443		Szkoła robót utrzymywana przez Towarzystwo „Pracy kobiet“ we Lwowie	1.400	—
444		Szkoła specjalna robót kobiecych PP. Benedyktynek w Przemyśle	840	—
445		Towarzystwo „Pracy kobiet“ w Kołomyi	1.600	—
		Razem	6.440	—
		<i>I) C. k. Szkoły fachowo-przemysłowe, subwencyonowane ze skarbu krajowego.</i>		
446		C. k. szkoła dla przemysłu drzewnego w Kołomyi	2.200	—
447		C. k. szkoła dla przemysłu drzewnego w Zakopanem	3.400	—
448		C. k. szkoła ślusarska w Świątnikach:	3.108	—
		a) na utrzymanie	800	—
		b) na zapomogi dla majstrów	—	—
449		C. k. szkoła kowalska w Sułkowicach:	1.024	—
		a) na utrzymanie	1.000	—
		b) na kurs majstrów	—	3.000
		c) reszta na budowę szkoły i wodociąg	—	—
		d) na budowę warsztatu spółkowego, I. ra'a od zaciągnąć się mającej pożyczki	—	800
450		C. k. szkoła mechaniczno-ślusarska w Tarnopolu, I. rata przyrzeczonych 45.000 K. na budowę szkoły	—	15.000
		Razem	11.532	18.800
		III. Wydatki ogólne na cele szkolnictwa przemysłowego.		
451		Krajowa ceramiczna stacya doświadczalna przy c. k. szkole politechnicznej we Lwowie	9.660	500
		Do przeniesienia	9.660	500

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			K o r o n y	
XII.		Z przeniesienia	9.660	500
452		Kraj. mechaniczna stacya doświadczalna przy c. k. szkole politechnicznej we Lwowie	3.140	—
453		Szkoła rzemieślnicza w Drohowyżu	24.000	—
454		Subwencya dla szkoły rzemieślniczej OO. Salezjanów w Oświęcimie	4.000	—
455		Muzeum przemysłowe we Lwowie	6.000	—
456		Muzeum przemysłowe w Krakowie	6.000	—
457		Stypendya przemysłowe:		
		a) zasiłki dla kandydatów kształcących się na nauczycieli szkół przemysł. uzupełniających	3.600	—
		b) inne stypendya przemysłowe	30.000	—
458		Na nauczycieli wędrownych dla tkactwa, koszykarstwa i innych	6.000	—
459		Na kursa majsterskie	10.000	—
460		Na nowe warsztaty zawodowe powstac mające w roku 1904	10.000	—
461		Na druki dla szkół zawodowych	1.000	—
462		Zaliczki na płace funkcyonaryuszy w krajowych szkołach przemysłowych	4.000	—
463		Czyrniańska, stały dar z łaski	800	—
464		Koszta inspekcji i nadzoru szkół przemysłowych	6.000	—
		Razem	124.200	500
		IV. Wydatki Komisji krajowej dla spraw przemysłowych.		
465		Prenumerata czasopism i zakupno dzieł	400	—
466		Biuro Komisji kraj. dla spraw przemysłowych:		
		a) koszta podróży, diety i inne wydatki	6.000	—
		b) sekretarz:		
		a) płaca	4.800	—
		β) dodatek aktywalny	840	—
		c) aplikant	1.400	—
		d) mundant	600	—
		e) referent techniczny:		
		a) płaca	3.600	—
		β) dodatek aktywalny	720	—
		Razem	18.360	—
		V. Zasiłki i pożyczki na cele przemysłowe.		
467		Zasiłki bezzwrotne na cele przemysłowe	20.000	—
468		Na wydawnictwo „Przewodnika przemysłowego“	2.000	—
		Do przeniesienia	22.000	—

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			K o r o n y	
XII		Z przeniesienia	22.000	—
	469	Dotacja krajowa funduszu przemysłowego	—	100.000
		<u>Razem</u>	<u>22.000</u>	<u>100.000</u>
		VI. Szkoły handlowe i zasiłki na popieranie wykształcenia handlowego.		
	470	Szkoła handlowa w Krakowie	16.000	—
	471	Akademia handlowa we Lwowie	16.000	—
	472	Stypendya dla młodzieży handlowej	3.600	—
	473	Subwencya dla „Krajowego Związku przemysłowego we Lwowie“ za pośrednictwo w sprzedaży wyrobów krajowych	15.000	15.000
	473a	Na cele lustracyi spółek przemysłowo-wytwórczych do rozporządzalności Wydziału krajowego	—	4.800
		<u>Razem</u>	<u>50.600</u>	<u>19.800</u>
		<i>Sumaryczne zestawienie Rubryki XII.</i>		
		I. Szkoły przemysłowe uzupełniające	71.576	2.400
		II. Szkoły zawodowe i warsztaty naukowe:		
		A) dla wyrobów z drzewa i łożyny	56.246	35.930
		B) „ „ „ garncarskich	18.268	400
		C) „ „ „ ze skóry	11.568	—
		D) „ „ „ tkackich	39.590	16.400
		E) „ „ „ powroźniczych	600	—
		F) „ „ „ koronkarskich i haftu	11.086	—
		G) „ „ „ kapelusznicych	—	1.800
		H) Subwencyonowane zakłady dla nauki robót kobiecych	6.440	—
		I) C. k. szkoły fachowe przemysłowe, subwencyonowane ze skarbu krajowego	11.532	18.800
		III. Wydatki ogólne na cele szkolnictwa przemysłowego	124.200	500
		IV. Wydatki komisji krajowej dla spraw przemysłowych	18.360	—
		V. Zasiłki i pożyczki na cele przemysłowe	22.000	100.000
		VI. Szkoły handlowe i zasiłki na popieranie wykształcenia handlowego	50.600	19.800
		<u>Razem</u>	<u>442.066</u>	<u>196.030</u>
		<u>Suma rubr. XII. wydatków fund. kraj.</u>		<u>638.096</u>

II. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby bezzwłocznie załatwił wnioski tarnopolskiej Kasy oszczędności co do przeznaczenia części zysków na rzecz krajowej szkoły stolarstwa w Tarnopolu.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby na najbliższej sesji sejmowej przedstawił wnioski w przedmiocie prawnego uregulowania zobowiązań rządowych co do przyczyniania się $\frac{1}{3}$ częścią do kosztów utrzymywania uzupełniających szkół przemysłowych.

IV. Sejm przekazuje Wydziałowi krajowemu do załatwienia petycję l. 1.801 żeńskiej spółki przemysłowej „Trud“ we Lwowie, ls. 1863 Anny Zajączkowskiej o subwencyę i l. s. 2.296 Zygmunta Kisielewskiego o pożyczkę. Sejm odstępuje Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedstawienia wniosku przy budżecie na r. 1905 ls. 2.436 Zarządu muzeum przemysłowego we Lwowie o podwyższenie rocznej dotacyi.

V. *Upoważnia się Wydział krajowy, aby po zbadaniu użyteczności i potrzeb Krajowego Związku Przemysłowego wstawiał na przyszłe lata odpowiednie podwyższenie subwencyi.*

Petycyą l. 3.069 Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych we Lwowie, załatwioną jest przyznaniem w rubr. XII poz. 473a ryczałtem do rozporządzalności Wydziału krajowego w kwocie 4.800 K.

Za przewodniczącego :

K. Badeni.

Sprawozdawca :

G. Małachowski.

Budżet krajowy na r. 1904.

Rubryka XIII. poz. 474—486 wydatków.

Długi krajowe.

Sprawozdawca poseł dr. Oleśnicki.

Na potrzeby tej rubryki preliniuje się 2,921.164 K.
w porównaniu z wnioskiem komisji budżet na r. 1903 . . . 2,880.928 „
więcej o 40.236 K.

Różnica ta powstała stąd, że mimo zniżenia wydatku pozycyi 480 do sumy 3.000 K. włożone zostały w preliminarz nowe pozycye wydatków 485 i 486 obejmujące pierwszą i drugą ratę pożyczki 400.000 K. na kupno i urządzenie Krystynopola, tudzież pierwszą ratę pożyczki 820.000 kor. na budowy i przekształcenia w Kulparkowie.

Zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego komisya budżetowa wnosi:

Rubr. XIII. poz. 474	umorzenie pożyczki 80.800 K.	5.335 K.
„ 475	„ „ 20 000 „	1.243 „
„ 476	„ „ 10.000 „	794 „
„ 477	Funduszowi szpitala św. Łazarza	39.157 „
„ 478	Funduszowi szkolnemu kraj.	25 775 „
„ 479	Umorzenie pożyczki z r. 1893	2,735.644 „
„ 480	Splata niezgłoszonych obligacji i kuponów byłego funduszu indemnizacyjnego	3.000 „
„ 481	Umorzenie pożyczki 160.000 K.	2.810 „
„ 482	„ „ 800.000 „	52.984 „
„ 483	„ „ 200.000 „	10.540 „
„ 484	Rozmaite wydatki b. funduszu indemnizacyjnych	40 „
„ 485	Umorzenie pożyczki 400.000 K.	21.650 „
„ 486	„ „ 820.000 „	22.192 „
	Suma rubryki XIII wydatków	2,921.164 K.

Zastępca przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Oleśnicki.

Budżet krajowy na rok 1904.

Rubryka XIV. poz. 487 — 500

Rozmaite wydatki.

Sprawozdawca poseł Dr. Löwenstein.

Wysoki Sejmie!

Wydział krajowy preliniuje w tej rubryce wydatki w łącznej kwocie 408 524 K. a to kwotę 387 524 K. w wydatkach zwyczajnych a kwotę 16.000 K. w wydatkach nadzwyczajnych.

Wnioski Komisji budżetowej opiewają na łączną kwotę 408.524 K. a to w wydatkach zwyczajnych na kwotę 387.524 K. zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego obejmującym pozycje, oparte na dawniejszych uchwałach Wysokiego Sejmu, tudzież w wydatkach nadzwyczajnych kwotę 21.000 K., a zatem większą od preliminarza Wydziału krajowego o kwotę 5.000 K. na biura pośrednictwa pracy, które wobec uchwalonej już ustawy powinny wejść w życie w r. 1904.

Komisya wnosi przeto następujące wydatki w rubryce XIV.:

Liczba		Poszczególńienie	Wniosek na rok 1904.	
rubryki	pozycyi		zwy- czajne	nadzw- yczajne
			Korony	
XIV.		Rozmaite.		
	487	Do rozporządzalności Wydziału krajowego	60.000	—
	488	Na fundacyę wieczystą im. Jego Ces. Król. Apostolskiej Mości Cesarza Fran- ciszka Józefa I.	24.000	—
	489	Na misye katolickie, do rozporz. Wydziału krajowego	6.000	—
	490	Na kościół polski w Wiedniu, (VII. i VIII. ra- ta z 20-tu rat półrocznych, płatnych w ciągu lat 10. z ogólnej sumy 30.000 K. w myśl uchw. W. Sejmu z dnia 4. maja 1900)	3.000	—
	491	Funduszowi koszar krajowych, dotacya na pokrycie 4% odsetek od pożyczek 3,000.000 K. zaciągniętych w c. k. Dy- rekcji galic. funduszu propinacyjne- go, na dostarczenie c. k. Skarbowi wojskowemu koszar krajowych	88.920	—
	492	Na szkołę kadetów we Lwowie, VII. rata z przyznanych gminie m. Lwowa przez lat 28, od roku 1898 począwszy, w myśl uchwały Wys. Sejmu z dnia 5. lutego 1898 po	5.000	—
	493	Na pokrycie 66% dodatku krajowego do podatku zarobkowego, opłacić się ma- jącego przez galic. fundusz propina- cyjny w myśl §. 100. ustawy z dnia 25. października 1896 Nr. 220. Dz. p. p. i uchwały Sejmu z 29. stycznia 18.8 r.	82.104	—
	494	Na bonifikacyę dla funduszów powiatowych, za ubytek w dochodach opłacanych do końca r. 1897 z galic. fund. propi- nac. w myśl uchwały W. Sejmu z dnia 29. stycznia 1898	100.000	—
	495	Na kosztu urzędzenia i utrzymania jednego kursu dla pisarzy gmin wiejskich	8.000	—
	496	Na cele „Domu polskiego“ w Moraw- skiej Ostrawie	500	—
	497	Towarzystwo tatrzańskie, stała subwen- eya	1.000	—
	498	Krajowy Związek ocho'niczyoh straży po- żarnych, <i>zasilek stały</i>	9.000	—
	499	Na biura pośrednictwa pracy	—	5.000
	500	Na odsetki od zaciągnąć się mającej po- życzki na kosztu przeistoczenia zam- ku królewskiego na Wawelu w Kra- kowie na rezydencyę Jego Ces. i Król. Apost. Mości	—	16.000
		Razem	387.524	21.000
		Suma wydatków zwyczajnych i nadzw- yczajnych w rubryce XIV.	408.524 K.	

Petycyca Domu polskiego w Morawskiej Ostrawie L. s. 2.645 jest załatwiona w poz. 497.

W załatwieniu reszty petycji, tej rubryki dotyczących wnosi Komisya:

1) Petycyce Towarzystwa zapomogi ubogich cerkwi imienia św. Piotra L. s. 2.572 o subwencyę, Komitetu budowy rzym. kat. kościółka w Mołczanówce pow. Skalat L. s. 2.594 o datkę jednorazowy i gminy Głębokie pow. Sanok L. s. 2.718 o zapomogę na budowę domu mieszkalnego dla księdza ekspozyta *odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania.*

2) Petycyce Towarzystwa tatrzańskiego L. s. 1.758 o subwencyę na roboty w Tatrach i Towarzystwa Domu zdrowia uczącej się młodzieży polskiej w Zakopanem L. s. 2.958 o udzielenie subwencyi *odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania celem ewentualnego możliwego uwzględnienia w budżecie na r. 1905.*

3) Petycyce Wydziału Towarzystwa św. Apostoła Pawła L. s. 2.246 we Lwowie o subwencyę na misye katolickie,

gminy m Zaleszczyki L. s. 2.313 o zapomogę na dokończenie wodociągów; Komitetu parafialnego w Wacowicach powiat Drohobycz L. s. 2.321 o zapomogę na budowę cerkwi,

proboszcza w Jeziernej i włościan gminy Kohutkowce L. s. 2.346 o zapomogę na budujący się tamże kościół,

gminy Stynawa wyżna pow. Stryj L. s. 2.550 o zapomogę na budowę cerkwi,

gminy Łącko pow. Nowy Sącz L. s. 2.577 o zapomogę dla ochotniczej straży pożarnej,

gminy Żarówka pow. Mielec L. s. 2.926 o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów utrzymania nieśl. dziecka Kunegundy Grzywacz w domu podrzutków we Wiedniu,

mieszkańców miast. Sołotwiny pow. Bohorodczany L. s. 2.927 o zapomogę na budowę cerkwi tamże,

gminy miasteczka Kalwaryi zebrzydowskiej L. s. 3.026 o subwencyę na budowę wodociągów,

Jana Posiwajły w Iwaczowie górnym pow. Tarnopol L. s. 3.027 o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów leczenia córki Ksenki w zakładzie Kulparkowskim i gminy Pieniążkowie L. s. 3.223 o zasiłek na wykończenie budowy kościółka *odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.*

4) *Nad petycjami:*

Weroniki Szczepeńskiej we Lwowie L. s. 2.043 o zapomogę,

Julii Przeździeckiej we Lwowie L. s. 2.101 o zapomogę na sprawienie maszyny do szycia,

Gabryeli Czerwińskiej we Lwowie L. s. 2.194 o zapomogę,

Karoliny Andahazy we Lwowie L. s. 2.242 o zapomogę,

Maryi Motyczko we Lwowie L. s. 2.255 o zapomogę na złożenie kaucyi dla uzyskania posady przy sprzedaży pieczywa lub nafty,

Pauliny Gobińskiej we Lwowie L. s. 2.441 o zapomogę,

Zofii Strzeleckiej we Lwowie L. s. 2.531 o zapomogę,

Juliusza Dutkiewicza, fotografa w Kołomyi L. s. 2.650 o zapomogę,

Wydziału powiatowego w Bohorodczanach L. s. 2.679 o bezprocentową pożyczkę dla powiatowej Kasy oszczędności,

Weroniki Łuczynskiej we Lwowie L. s. 2.683 o zapomogę na kształcenie dzieci,

Fryderyka Haydęra aptekarza w Boryni L. s. 3.093 o udzielenie zapomogi i pożyczki,

Zofii Gołemberskiej w Krakowie L. s. 3.255 o dar z łaski i Oktawii Knybel w Kołomyi L. s. 3.281 o jednorazową zapomogę *przechodzi Sejm do porządku dziennego.*

Za przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Loewenstein.

Budżet krajowy na rok 1904.

DOCHODY.

Rubryka I—XIII.

Sprawozdawca poseł Mieczysław Urbański.

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycji		czajne	czajne
		Korony		
I.		Zarząd.		
	1	Dochód z 3 ⁰ / ₀ -wych wkładek emerytalnych od płac urzędników krajowych . . .	28.000	—
	2	Zwroty zaliczek od urzędników krajowych z płac	30.000	—
	3	Dochód ze stacyi elektrycznej w gmachu sejmowym	5.000	—
	4	Sprzedaż książek i druków	7.000	—
	5	Różne przygodne	200	—
		Suma rubryki I.	70.200	—
II.		Sprawy zdrowotne.		
	6	Nadwyżka dochodów szpitala św. Łazarza w Krakowie :		
		odział choych 18.130 K.		
		» syfilit. 10.511 »		
		» obłąkanych — »	28.641	—
		Do przeniesienia	28.641	—

Liczba		Poszczególne	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			Korony	
II.		Z przeniesienia .	28.641	—
	7	Nadwyżka dochodów szpit. lwowskiego, oddziału chorych i położnic z klinnik.	—	—
	8	Nadwyżka dochodów zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie	48.580	—
	9	Zwroty zaliczek od szpitali powszechnych z rachunków kwartalnych	58.000	—
	10	Zwroty gmin za dawniejsze koszty leczenia	50	—
	11	Zwroty od szpitali powszechnych za sprawdzanie rachunków aptekarskich	1.020	—
		<u>Suma rubryki II.</u>	<u>136.291</u>	<u>—</u>
III.		Pomniki historyczne.		
	12	Taksy krajowego Archiwum aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i Krakowie	450	—
IV.		Bezpieczeństwo publiczne.		
	13	Nadwyżka od funduszu policji krajowej	3.537	—
	14	Kwaterunkowe Żandarmeryi	57.280	—
	15	Noclegowe Żandarmeryi	93.152	—
	16	Udział administracyji politycznej za kwatery Żandarmeryi	24.630	—
	17	Dochód :		
		a) z gmachu lwowskiego dla c. k. Żandarmeryi (dawnego) 25.872 K.		
		b) z gmachu lwowskiego dla c. k. Żandarmeryi (dobudowanego skrzydła) 11.486 »		
		c) z realności dla c. k. Żandarmeryi w Czortkowie 1.400 «	38.758	—
	17 a)	Dochód z czynszu za kantinę w gmachu dla c. k. Żandarmeryi we Lwowie	—	—
	18	Zwroty wydatków szupasowych	13.500	—
		<u>Suma rubryki IV.</u>	<u>230.857</u>	<u>—</u>

Liczba		Poszczególne	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			Korony	
V.		Komunikacje.		
19		Myta na drogach krajowych	486.300	—
20		Odsetki zwłoki i kary konwencyjonalne	2.400	—
21		Grzywny za przystępstwa drogowe	360	—
22		Datki dobrowolne od stron prywatnych na budowę dróg krajowych	1.500	—
23		Czynsz za użycie rowu drogi krajowej Gorlice-Konieczna, na rurociąg na- ftowy	1.796	—
24		Zwroty kosztów wywłaszczenia gruntów pod budowę drogi krajowej Prze- worsk-Dynów	—	—
25		Subwencya z c. k. Skarbu państwa na budowę dróg	—	—
26		Od stron rozmaitych ze spraw drogowych	3.000	—
27		Zwroty od Towarzystw kolejowych a mia- nowicie :		
		a) ryczałt za sprawowanie zarządu w za- stępstwie Towarzystw kole- jowych 13.625 K		
		b) zaliczkowo poniesionych kosztów komisyjnych per- sonalu krajowego biura kole- jowego w sprawach bu- dowy dotyczących 16.000 »		
		c) wydatków na roboty akor- dowe wykonywane w kra- jowym biurze kolejowym, za wynagrodzeniem od go- dziny, przez obcych fun- kcyonaryuszów w spra- wach budowy 6.250 »	—	35.875
28		Zwroty zaliczek z lat ubiegłych na płace urzędników oddziału techniczno-dro- gowego i krajowego biura kolejowego	7.700	—
29		Datki deklarowane przez Wydziały po- wiatowe na wykupno gruntów pod kolej transwersalną (c. k. państwową):		
		a) Buczacz, rata roczna 2.000 K — g		
		b) Sanok, rata roczna . 1.592 » — »		
		c) Stanisławów, rata r. 1.510 » 82 »	5.103	—
		Suma rubr. V.	508.159	35.875
			544.034	

Liczba		Poszczególnienie	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			Korony	
VI.		Budowle wodne i melioracye.		
	30	Zwroty zaliczek na płace	1.700	—
	31	Zwoty kosztów zdjęć i projektów melioracyjnych	46.416	—
	32	Subwencya z c. k. Skarbu państwa dla biura melioracyjnego	16.000	—
	33	Subwencya z c. k. Skarbu państwa dla dozorców melioracyjnych	4.000	—
	34	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na utrzymanie technika dla kultury i eksploatacyi torfowisk	2.000	—
		Suma rubryki VI.	70.116	—
VII.		Rolnictwo.		
	35	Zwroty zaliczek od nauczycieli szkół rolniczych	4.000	—
	36	Dochody szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie	14.780	—
	37	Akademia rolnicza w Dublinach	99.294	—
	38	Szkoła niższa rolnicza w Dublinach	7.540	—
	39	Folwark w Dublinach	42.624	—
	40	Szkoła gorzelnicza w Dublinach	5.300	—
	41	Gorzelnia krajowa w Dublinach	9.700	—
	42	Stacya doświadczalna chemiczno-rolnicza w Dublinach	4.100	—
	43	Szkoła średnia rolnicza w Czernichowie	61.500	—
	44	Folwark w Czernichowie	12.940	—
	45	Szkoła niższa rolnicza w Horodence	7.400	—
	46	» » » » Jagielnicy	13.660	—
	47	» » « » Kobiernicach	14.880	—
	48	» » » » Bereźnicy	13.560	—
	49	» » » » Suchodole	13.580	—
	50	Szkoła ogrodnicza w Tarnowie	9.360	—
	51	Zakład ogrodniczy w Zaleszczykach	8.200	—
	52	Stacya doświadczalna botaniczno-rolnicza we Lwowie	4.500	—
	53	Krajowa szkoła mleczarska w Rzeszowie	6.000	—
	54	Dochody kraj. składu publicznego w Krakowie	33.850	—
	55	Od Rady pow. w Zaleszczykach, na koszt założenia tamtejszej szkoły sadowniczej przez lat 5 (5-ta rata)	—	1.000
		Do przeniesienia	386.768	1.000

Liczba		Poszczególne	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			Korony	
VII.		Z przeniesienia .	386.768	1.000
	56	Od gminy miasta Zaleszczyki jak wyżej .	—	200
	57	Subwencya z c. k. Skarbu państwa — na założenie zakładu sadowniczego w Zaleszczykach, 4-ta rata z przyrzeczonych 40.000 K.	—	7.000
	58	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na utrzymanie 4 nauczycieli wędrownych rolnictwa dla włościan	8.000	—
	59	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na utrzymanie instruktora mleczarstwa	2.000	—
	60	Subwencya na utrzymanie pomocnika instruktora mleczarstwa	1.200	—
	61	Subwencya na koszt licencyonowania buhajów	8.000	—
	62	Subwencya na 2 instruktorów hodowli bydła	4.000	—
		Komisya budżetowa zbadawszy wzrosłą potrzebę akcyi instruktorów hodowlanych w obu Towarzystwach rolniczych krajowych, wnosi: Wysoki Sejm raczy uchwalić: <i>Poleca się Wydziałowi krajowemu poczynienie odpowiednich kroków u c. k. Rządu celem uzyskania podwyższenia dotychczasowej subwencji z 4.000 K. na 8.000 K. na powiększenie liczby instruktorów hodowli bydła.</i>		
	63	Subwencya c. k. Skarbu państwa — na podniesienie uprawy tytoniu	2.000	—
	64	Subwencya na utrzymanie nauczyciela wędrownego weterynaryi	2.000	—
	64a)	Subwencya na kurs rolniczy dla nauczycieli szkół ludowych	—	10.000
	65	Dochody Biura patronatu dla Spółek oszczędności i pożyczek:		
		a) Zwroty za druki i książki	13.000	—
		b) Subwencya rządowa na cele Spółek oszczędności i pożyczek	—	—
		c) zwrot od fund. pożyczk. za prowadz. zbior. rach. (płaca prakt. rach.)	1.440	—
			428.408	18.200
		Suma rubryki VII.	446.608	

Liczba		Poszczególne	zwy-	nadzwyczajne
rubryki	pozycji		czajne	czajne
			Korony	
VIII.		Górnictwo.		
	66	Subwencya ze Skarbu Państwa na utrzymanie krajowej szkoły górniczej i wiertniczej w Borysławiu	9.000	—
IX.		Przemysł i rękodzieła.		
	67	Zwroty zaliczek od nauczycieli szkół i zakładów przemysłowych	2.800	—
	68	Konwent PP. Benedyktynek w Przemysłu, zwrot bezprocentowej pożyczki udzielonej w sumie 10.000 K. na budowę szkoły robót kobiecych, VIII. rata	—	600
	69	Śniatyn, Wydział powiatowy, zwrot pożyczki 6.000 K. udzielonej na zakupno realności dla szkoły koszykarskiej w Dźurowie, VII. rata	—	400
	70	Kańczuga, szkoła koronkarska, zwrot pożyczki 600 K. na zakupno materiału i wypłatę robocizny, splacalnej w 5 ratach rocznych po 120 K., od r. 1902 począwszy	—	120
	71	Stary Sącz, warsztat szewski, zwrot pożyczki 800 K. na zasilenie kapitału obrotowego (III. i IV. rata)	—	160
	71a)	Surówka August, stolarz we Lwowie, zwrot pożyczki 500 K. udzielonej na rozwinięcie pracowni artystyczno-stolarskiej (III. i IV. rata)	—	—
	72	Rudki, szkoła koszykarska, zwrot zaliczki 1.200 K. udzielonej na przeprowadzenie kultury łożyny, w 3 równych, po sobie następujących ratach po 400 K. (I. rata)	—	400
	73	Świątniki, szkoła ślusarska, zwrot zaliczki 2.000 K. udzielonej na utworzenie funduszu obrotowego dla prowadzenia dalszej produkcyi wyrobów ślusarskich w 5 ratach rocznych po 400 K. (I. rata)	—	400
		Suma rubr. IX.	2.800	2.080
			4.880	

Liczba		Poszczególne	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			Korony	
X.		Długi krajowe.		
	74	Dochody byłych funduszków indemnizacyjnych: I. Od obowiązanych: a) Wypłata kapitałów i rent: Galicja wschodnia . . . 94 K. " zachodnia . . . — „ W. Ks. Krakowskie . . . — „ b) Odsetki za zwłokę i rozmaite inne dochody: Galicja wschodnia . . . 1.240 K. " zachodnia . . . 150 „ W. Ks. Krakowskie . . . 10 „ II. Dochód z zaległych dodatków indemnizacyjnych od kontrybuentów: Galicja wschodnia . . . 18.000 K. " zachodnia . . . 1.800 „ W. Ks. Krakowskie . . . 200 „	94	—
	75	Z aktów funduszu pożyczki krajowej z r. 1873 (4 rata z 16-lecia)	400	—
		Suma rubryki X.	21.894	—
XI.		Rozmaite.		
	76	Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych	—	—
	77	Bohorodzany powiat, zwrot bezprocentowej pożyczki 8.339 K. 20 g. z tytułu zapłaconej c. k. Skarbowi Państwa w zastępstwie powiatu reszty bezprocentowej pożyczki 10.000 K. udzielonej w r. 1899 powiatowi bohorodzkańskiemu za poręczeniem kraju, IX. rata	—	834
	78	Dochód ze sprzedaży kart myśliwskich . <i>Wzyna się c. k. Rząd do czuwania aby postanowienia §. 78 i 80 ustawy łowieckiej, dotyczące kart myśliwskich, ściśle przestrzegane i wykonywane były.</i>	23.000	—
	79	Bonifikacya z c. k. Skarbu Państwa za zrzeczenie się poboru dodatku krajowego do podatku osobisto-dochodowego	850.000	—
		Do przeniesienia	873.000	834

Liczba		Poszczególne	zwy-	nadzw-
rubryki	pozycyi		czajne	czajne
			Korony	
XI.		Z przeniesienia .	873.000	834
	80	Bonifikacya z galic. fund. propinacyjnego:		
		a) dla kraju 300.000 K.		
		b) „ powiatów 100.000 „	400.000	—
	81	Rozmaite zwroty i inne nieprzewidziane dochody	1.520	—
		<u>Suma rubryki XI.</u>	<u>1,274.520</u>	<u>834</u>
			<u>1,275.354</u>	
XII.		Oplaty konsumcyjne.		
	82	Dochody z krajowej opłaty konsumcyjnej:		
		a) od piwa 1,600.000 K.		
		b) 30% dodatek krajowy do podatku konsumcyjnego od wina 85.000 »		
		c) Udział kraju w nadwyżce dochodów z podwyższonego państwowego podatku konsumcyjnego od spirytusu 5,300.000 »	6,985.000	—
XIII.	83	Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych	—	582,752

Budżet krajowy na r. 1904.

G. Fundusz policyi krajowej.

Sprawozdawca poseł Potoczek.

Zgodnie z preliminarem Wydziału ajowego wnosi Komisya budżetowa:

<i>Dochody</i> w kwocie	11.027 kor.
<i>Wydatki</i> w kwocie	7.490 kor.
<i>Nadwyżka dochodów</i> w kwocie	3.537 kor.

wpływie do funduszu krajowego rubr. IV. poz. 13 dochodów.

Zastępca przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

St. Potoczek.

Budżet krajowy na rok 1904.

Fundusze samoistne.

Lit H. — K.

Sprawozdawca poseł Rotter.

Lit. H. Fundusz kultury krajowej.

Zgodnie z Wydziałem krajowym preliminuje się wydatki i dochody w kwocie 9.352 K.

Z kwoty tej użyto 9.322 K. na zasiłek dla Akademii rolniczej w Dublinach, resztujące zaś 30 K. na możliwe zwroty grzywien, jak w latach poprzednich.

Lit. I. Fundusz stanowy sierociński.

Zgodnie z Wydziałem krajowym preliminuje się wydatki w kwocie 3.154 K., dochody w kwocie 3.786 K.

Nadwyżka dochodów w kwocie 632 K. przeznaczona na pomnożenie majątku zarodowego,

Lit. K. Fundusz Aleksandra hr. Stadnickiego.

Zgodnie z Wydziałem krajowym preliminuje się wydatki i dochody w kwocie 2.011 K.

Wydatki głównie (1.975 K.) idą na kosztą druku i oprawy aktów grodzkich i ziemskich.

We Lwowie, 14. października 1903.

Za Przewodniczącego:

K. Badiń.

Sprawozdawca:

Rotter.

